

TESTAMENTETAK

TAMEDSA :

NALEGAPTA PIULIJIPTA

JESUSIB KRISTUSIB

APOSTELINGITALO

PINNIARNINGIT OKAUSINGILLO.

PRINTED FOR

The British and Foreign Bible Society,

FOR THE USE OF THE CHRISTIAN ESQUIMAUX IN THE MISSION-SETTLEMENTS
OF THE UNITED BRETHREN ON THE COAST OF LABRADOR.

LONDON :

W. M'DOWALL, PRINTER, PEMBERTON-ROW,
GOUGH-SQUARE.

1840.

PINNIARNINGIT.

Matthæus	<i>Pag.</i> 1
Markus	80
Lukas	129
Johannes	213
Apostelit pinniarningit	279
Romiunnut	360
I. Korintemiunnut	395
II. Korintemiunnut	430
Galatsiamiunnut	452
Efesusemiunnut	464
Filippimiunnut	477
Kolossusemiunnut	486
I. Tessalonichemiunnut	494
II. Tessalonichemiunnut	502
I. Timoteusemut	507
II. Timoteusemut	517
Titusemut	524
Filemonemut	528
Ebræerinnut	530
Jakob	556
I. Petrus	565
II. Petrus	575
I. Johannes	581
II. Johannes	590
III. Johannes	592
Judas	593
Tækkotitaunek	596

APOSTELIT PINNIARNINGIT

LUCASIB AGLAKTANGIT.

KAPITEL I.

Kristusib killaliarninganik. Matthiase Aposteleokovlugo annerimanginganik.

OKAUTIGIJAKKA sivolit pijarēralloartakka, Teofiluse, tamakkoninga tamainik, Jesusib pigiarninganik, tamangnik, pinniarlunelo ajochertuilunelo.

2 Uvlok taimna kongmuartitauvinga tikkidlugo, Apostelit (annerijan) Annernekuť ajunginekuť pinniareksanginnik okautijarēramigit.

3 Aniatitaunerme kingorngagut taipkonunga sakkerpok omardlune, okpernartunnut unnuktunnut, sakkertitaminut, taipkonunga tækkotiname uvlut 40git navlugit, okarkattigilugillo Gudib nalegauvinganik.

4 Kattersoranigillo, perkoveit, Jerusalemit aularkonnagit, Atātable okautigilauktanganik uttakkikovlugit, tussalauktapsingnik uvamnūt, okarpok.

5 Johannese baptisilauktok immēnarmut, illipsele baptitaujomārpose Annernermut ajunginermut, uvlut tamakkoa sivikitomik kingorngattigit.

6 Kattimmajulle apperivæt okarlutiglo : Nalegak, nel-liutome tamattomane Israelib nalegauvinga ākigomaviuk ?

7 Okautiveille : Nelliunermik Stundemiglonēt kaujjuk-saungilase, Atātab ajugakanginerminut illingatitanganik.

8 Pitsartunermigle pilārpose, Annernerub ajunginerub

tikkitsarērpasse, kigligiudsijiginiarpapselo Jerusalemiunnut, Judæamiunnullo illunainut, Samariamiunnullo, sil-laksublo issua tikkilugo.

9 Taimaglo okarērame, kongmuartitauvok tækkuk-sauvlune, nuvujablo nippaktipa ijinginnit.

10 Killangmullo kongmuartok tækkunārmatsuk, ahāk, angutik magguk kakkortængnik annoralak nængerkat-tigivakit.

11 Okalauktuktauk: Illipse angutit Galilæamiōjose, sōg nængerdlyse, killangmut arlorkise? Jesuse tamna, illipsingnit kongmuartitaujok killangmut, tikkitsomārivok, sorlo tækkulaurapsiuk kongmuartillugo killangmut.

12 Jerusalemut tava utterput, kakkamit taimajomit orksuktalingmik, tamna Jerusalemut kannitok, sivikitomik, sorlo Sabbateme pissukpaktut.

13 Itteramiglo, iglut kollerpāngænnut majorarput, tag-vanelerdlutik Petruselo, Jakobuselo, Johanneselo, Andre-asele, Filippuselo, Thomaselo, Bartolomæuselo, Mat-thæuselo, Jakobuselo Alfæusiberninga, Simonelo Zelotes, Judaselo Jakobusib nukkā.

14 Tapkoa illunatik adsigēktomik issumakarlutik illagētsainalaukput, kennuvlutiglo tuksiarput, arnet il-lagilugit, Marialo Jesusib anānanga, kattangutingillo.

15 Uvlunnelo taipkonane illinniartut akkorngænnut Petruselo nikovipok, okarlunelo: (Kattimmajulle tagvane 120 ōlaukput.)

16 Illipse angutit kattangutigēt, aglait nellautsijaria-kalaukput Annernerub ajunginerub okautigijangit sivorn-gagut, Davidib kanningagut, Judase pivlugo, Jesusemik tigusilauktut sivorlerijanget.

17 Tamna illagiluta kittitaulaungmet, kivgaliarima-kattigilaukpaavullo.

18 Taipsoma idluitullinerilauktame akkinganut perorsē-vik pissiangotilaukpa ingminiglo kimipok, kattedkamelo kār-pok, erchavingillo illunatik annivut.

19 Tamannalo tussaumajauvok Jerusalemiunnut il-lunainut, tamanna pivlugo perorsēvik taimna taigivæt okautsimingnut Hakeldamamik, imaipok: Aub perorsē-vinganik.

20 Aglaksimangmet aglangne imgerutinne : Iglungit innuērtsaulerlit, innukaranelo kamane iglokartomik, ajochertuivingalo assianut pititaule.

21 Taimak pivlugo angutit ukkua illanget najortigitsainalauktavut Nalegak Jesuse annitillugo ittertillugolo uvaptingne,

22 Johannesib baptisilerninganit, uvlok kongmuartitauvinga uvaptingnit tikkidlugo, kigligiudsijikattigijeksarivavut makkininganik.

23 Magguglo ingmigut pitipakit, Josefe Barsabamik tajjak Justuse attipsālik, Matthiaselo.

24 Tuksiarlutiglo okarput : Nalegak, innuit illunamasiatik omættinginnik kaumaksajjotit, nellonēruk okkungnanget maggungnit nelliak anneringmangangne,

25 Attausek kivgaunermik Aposteliōnermiglo, Judasib kemaktanganik, inniminut aingmet, pititaulerkovlugo.

26 Imerautigileramikit, Matthiase sāpa nellaulugo, Apostelinnut 11 nut tava illautitaulerpok.

KAPITEL II.

Annernermik ajunginermik Apostelit illumertauninginnik.

PENTEKOSTIB uvlungit nelliutingmetta illunatik adsigēktomik issumakarlutik kattimalaukput.

2 Tagvaīnarlo sulloksuksoakarpok killangmit pijomik, sorlo akkunarsoarmit pilune, iglolo illunāt tapkoa najortanget tettætauvok mattomunga.

3 Tapkonunga sakkertokalaukpok ikkomarsutitut ingmikoartitut okaktitut koblorsimajutitut-ītunnik, illunaitalo attunīt tupvigilerpeit.

4 Illunatiglo illumertaulerput Annernermik ajunginermik, okālādalerpullo okautsinnut tussarngartennut, sorlo Annernerub okalajungnartimagit.

5 Judekalaukporlo Jerusaleme iglokartunnik, angutinnik Gudemik nalektunnik, innukattigēnit sunatuinarmit killaub attānetunnit.

6 Sulloksuksoak tamanna tussaramitsuk, unnuktorsuit

kattilerput koaksangadlarlutik, illunatik okauserivaktattik tapkonunga attortaujut tussaramikit.

7 Illunamassiatigle kakkilädlalerput, tattaminjarlutik, okarkattigēklutiglo: Ahak, ukkua okälajut illunatik Galilæamiungilet?

8 Kannok illingava, illunata ingmikōrluta okauserivaktavut innulerviptingnit, tussaraptigik?

9 Partherillo, Mederillo, Elamitterillo, uvagullo nuna-kartogut Mesopotamiamel, Judæamel, Kappadotsiamelo, Pontomelo, Asiamelo.

10 Frygiamelo, Pamfiliamelo, Egiptenmelo, Libieniblo erkānetunne, Zyrenib senniane, Romiullo tækkorngartet.

11 Judillo, Judiokattaunjullo, Kreterillo, Araberillo, tussarpavut okartut Gudib tattamnantullininginnik, okausivut attorlugit.

12 Illunatik tava kakkilädlarput, uimamadlarlarmiglo okarkattigēkpullo: Kannok tamanna illinganiarka?

13 Illangille mitteklutik okalulerput: Mamarnermik Weinemik immeksimmavut.

14 Tagva Petrusē nīkovipok 11it illagilugit, nipperkōrtovlunelo okautiveit: Illipse Judiōjose angutit næglingnartose, illunaselo Jerusaleme iglokartose, tamanna nellonarungnērtitaule illipsingnut okausikkalo itterlit siutipsingnut.

15 Tallangilet tapkoa tallanganasugijasse, uvlub Stundinga 3 tuinarmet.

16 Tamædsauvok, nellautaijokut Joelekut okautigijaumajok sivorngane:

17 Uvlut kingorliænne imaitsomārpok, Gude okarpok: Annernerā kovijomavara innungnut illunainut, erniselo, panniselo nellautsitiksamik okaromārput, innuosuktoselo angutit tækkutitjumik tautugomārput, ituselo sinnek-tōmajomārput.

18 Uvlunne taipkonane kivgamnut angutinut, arnenullo Annernerā kovijomavara, nellautsitiksamiglo okaromārput;

19 Tattamnantullijomavungalo pikkane killangme, nellunaikutamiglo attāne nuname, aungmiglo, ikkomamiglo, isserlublo pujuanik;

20 Sekkinek ablatsaujomārpok taksoārmūt, takkerlo auktun-itsomārpok, Nalekab uvloksoanga nelluutekār-tinnago;

21 Imaitsomārpolo, Nalekab attinga tailugo tuksiar-tok, piulijauniarpok.

22 Illipse angutit Israelittiōjose, okautsit ukkua tus-sāsīgik: Jesuse Nazaremiok, Angut Gudemit pijok, sakkijalaukpok akkunapsingne pinniarnerninut, tattam-nartullinerninullo, nellunaikutaminullo, tamakkoa Gudib tapsomuna pinniarneralaungmagit akkunapsingne, illipse-tauk nangminek kaujimagašetut.

23 Tamna (Gudib issumasēmanerninut pijomajami-nullo tunnilaungmago), tigulaukpassē idluitullijut aggang-ittigut, kikkiektorlaukpassē senningajolingmut tokkolugolo.

24 Tamna Gudib makkitilaukpa tokkub āniarninganit pērlugo, ajornavingmet tokkungatsainarlune.

25 Davidib okautigingmago: Nalegak samnētitsai-narpara, tallerpingma sennianēmet aulataukomnanga.

26 Tamanna pivlugo omāttiga kuviasukpok; okaralo serridlarpok, uvinigatauk nerriuklune merngoērseromār-met;

27 Tarniga annernerit inninginnētsainarkojomangi-nangne, ajunginerillo (Kristuse) asserorkojomatsenginivet.

28 Apkosinermik innogumut unertulaukparma-Kēnavit sāngane kuviasungnermik illumertitsomārparma.

29 Illipse angutit kattangutigēt, innertaunanga atāta Patriarche Davide okautigilago illipsingnut: Taimna tokkovlunelo illuvertaulaukpok, illuvingalo uvaptingnē-pok sulle uvlome.

30 Nellautaijōgame, nellunginamelo, Gudib sokko-sijuitomik angervigilaungmago, kingguvāksanget, uvi-ningmit Kristuse makkitsomavlugō, iksivautaksoanganut iksivakojomārpa.

31 Sivornagut tamanna tækkolaukpa, Kristuse mak-kitsomārtok okautigiva, tarninga annernerit inninginnē-tsainalaungimet, uvingello asserornek tækkolaungimago.

32 Jesuse tamna Gudib tuppaktilaukpa, tamattominga illunata kigliuudsijjōvogut.

33 Mana Gudib tallerpiagut kollangertaugame, Atãtablo angersimaningã Annernermik ajunginermik pilauramiuk, tapsominga tagva kovisilaukpok tækkojase tus-sartaselo.

34 Davidele killangmut kongmuarlaungilak. Okarporle: Nalegak Nalekamnut okarpok: Tallerpingma tungãnut ingitit,

35 Omigijingnik illijerkãrtinnanga ittikavit ikovranganut.

36 Tagva manna Israelib kinguvangit tamapse kaujimatsialeritse, Jesuse tamna kikkiektorlauktase senningajolingmut, Gudib Nalegangortilãlo Kristusingortilaungmago.

37 Tamannale tussaramitsuk kibliktaulerput omættimikut, Petrusemullo assinginnullo Apostelinnut okarlutik: Illipse angutit kattangutigëktose, sumik pinniartuksauvita?

38 Petrusib okautiveit: Kakkialeritse, baptitaulerluselo illunase, Jesusib Kristusib attinganut, ajornerit issumagijaujungnërutiksanginnut; Annernerub ajunginerub tunnergutãnik pilãrpose tagva.

39 Illipsingnulle kiitorngapsingnullo okautsit ukkoa illingavut, ungasiktomëttunnullo tamainut, Nalekab Gudipta kaikojomãrtanginnut tamaunga.

40 Okautsinnulle unnuktut ukkoa assinginnut kigligi-udsivigiveit, kaiblarlugillo, okarpok: Piulijauniaritse kinguvangukattigëngnit ukkunanget tappatojunnit.

41 Okausinganik kувiasuklutik nalektut, baptitaulerput; uvlornelo taipsomane 3000 dit illautitaulerput.

42 Apostelille ajochertutinginnik naletsainalerput, illagëklutiglo, kakkjojenniglo avgoilutik tuksiarkattigelutiglo.

43 Innuittauk illunatik koksesungnermut tikkitaulaukput; Apostelittigullo tattamartunnik nellunaikutaksoar-niglo unnuktunnik pijokalerpok.

44 Okpertungortitaujulle illunatik illagëksimalaukput, perkuttitiglo pigællugit kattutiveit.

45 Perkuttitik pittiglo niorgotigiveit, aitorutigilaitalo illunainut, nellekardlutik ajorsarningit issumagilugit.

46 Uvlullo tamaita illagëklutik kattimaviksoarmëlaukput, kakkjojello avgorpeit iglunne tamaine,

47 Nerrivullo, Gudelo nertorpæt kувiasungnermut, omamullo issumalingasuitomut, innungnullo illunainut ivlerijaulaukput. Nalegarle illautitsilaukpok uvlut tamaita pilloriktitauletunnik okpertunnut.

KAPITEL III.

Angutib sibvētub ākiktauninganik.

PETRUSELE Johanneselo majorarkattigēkpuk kattimaviksoarmut, Stundit 9 ōningænne tuksiarviet nelluutingmet.

2 Angutekalaukporlo sibvētomic nutaraunerminit, tamna akkigarlugo uvlut tamaita illivæt kattimaviksub ittertarviet pinnarnartomic tajjaujub kiglinganut, kattimaviksoarmut itteriartortunnik kennuvekarkovlugo tunnergumik.

3 Petruselo Johanneselo kattimaviksoarmut itteromajuk, tapsoma tækkogamigik kennuvigivak tunnergumik.

4 Petrusible Johannesiblo tækkunärpæk okarlutiglo: Tækkusarittiguk.

5 Tækkusarpak tagva, sumik tunnitsivioniarasugællune.

6 Petruselo okarpok: Silberemik Goldemiglonēt pekangilanga; pigijannigle tunnitsivigivagit Jesusib Kristusib Nazaremiub attingane, nikovilutillo pissugit.

7 Tallerpiagullo tiguvlugo nikovitipa. Tagvaīnak niugik kamgagiglo nukkekalerput;

8 Kiggerlaukpok, nængerungnarlarmelo pissugungnarlunelo, kattimaviksoarmullo illagællugik itterpok, arvertarlune kiggertarlarmelo Gude nakoridlarpa.

9 Innuillo illunatik pissuktok Gudemiglo nertordler-tok, tækkovæt.

10 Illitarivættauk taimnaungmet kattimaviksub ittertarviet pinnarnartub kiglingane iksivalauktok, tunnergumik kennuvlune; taimailiorviongmet koaksangalarmiglo tattaminiadlarput.

11 Pissujuitolauktub, manale pijungnērtub, Petruselo Johanneselo najugaringmagik, innuit illunatik akpanger-

lutik nellipsarpeit Salomonib pānganik tajjaujomut, tattaminiarlarmiglo.

12 Petrusib tækkogamigit, innuit okautiveit: Illipse angutit Israelittiōjose, sōg tamattominga tattaminiarkise? Sōglo uvaptingnik tækkunārkise, uvaguk pissuktitsinasugællunnuk ominga, pitsartuniptingnut pinniarniptingnullo nangmineriĵaptingnut.

13 Abrahamib, Isaakiblo, Jakoblo Gudingeta, angajokapta Gudingeta, kittorngane Jesuse ānanausitilaukpa, unertujutigilauktase missiutigilauktaselo Pilatusemut, taipsoma aularkojomangmago.

14 Illipsele ajungitotauk idluartotuarlo missiutigilauk-passe, tuksiarluselo innuartok pijomavlugo;

15 Innotsible Naleganga tokkolauk-passe; tamna Gudib tuppaktilaukpa tokkungajunnit, uvagut tamattominga kigliguidsijiōvogut.

16 Okpernermullo tapsoma attinganut, tapsoma atterminut nekkoksitilaukpa una tækkojase illitarijaselo, okperamelo tunnitsiviovok kannoēngitsiarnermik matto-minga, ijipse sānginne.

17 Tagva kattangutikka, kaujimavunga, nellomut taimailiorlaurape, taimaktauk angajokase.

18 Gudible, sivorngagut okautigilauktane, nellautaijut illunatik kanningittigut, nellautsimalerpa, kannok Kristuse āniatitaujuksaungmet.

19 Tagga manna kakkialeritse sagiarluselo, ajornisse pēĵartaukovlugit.

20 Nekkoksijutiksab nellinnga tikkerkovlugo, Nalekab kēnanganit, tamna tillikpago, mana sivorngagut okautigijaujok illipsingnut, Jesuse Kristuse.

21 Tamna itteriakalaukpok killangmut, nelluinek tikkilugo, tamaita namaksititauvinget, Gudib okautigilauktangita nellautaijut illunatik kanningittigut sillaksub pigiarninganit.

22 Mosese okalaungmet angajokannut: Nalekab Gudipse tunnitsivigijomārpāse nellautaijomik, kattangutip-singnit uvaptun-īlomik; tapsoma okausingit illipsingnut tussagōreksarivasse tamaita.

23 Imaitsomārporlo, nelliet tapsominga nellautaijomik tussagōngitok, pērtaujomārpok innungnit.

24 Nellautajullo illunatik Samuelemit kingorngagullo okālalauktut illunatik, uvlut tamakkoa sivorngagut okautigilaukpeit.

25 Nellautajut angersimanerublo kittorngarivāse, Gudib pilauktanget angajokapsingnut, Abrahamut okalaurame: Kinguvāksarnut innukattigēksuit illunamassiatik saimarviojomārput.

26 Sivorlermik pivluse, Gudib kittorngane Jesuse tuppaktilaukpa, tillilaukpalo illipsingnut saimarviokovluse, illunase attunīt sagiarkovluse idluitullinipsingnit.

KAPITEL IV.

Petrusiblo Johannesiblo parngnanērsimmavingmut pititauningingnik.

INNUNGNULLE okālatillugik, ajochertuijut, kattimaviksublo angajokanget, Saduzæerillo opingarpakit.

2 Tapkoa idluigosukput, innuit ajochei tormatikik okālangmeniglo tokkungajut makkitsomārninginnik Jesuseme.

3 Tiguvlugiglo parngnanērsimmavingmut ittertipakit, kaulersēvlutik taipsomane unnungmet.

4 Okautsinnigle tussartut unnuktut okpilerput, kittilugit angutit 5000 diokasaulerput.

5 Kaulermelle, Kaptainit, angajokajello, aglangniglo illissimajut kachimiolerput Jerusaleme.

6 Hannaselo ajochertuinerōjok, Kaifaselo, Johanneselo Aleksanderelo, kapsēllo ajochertuinerōjub illangit taimaita.

7 Sāmingnullo pitipakit (Petruselo Johanneselo) apersorlugiglo: Kia taimak perkovatik, kialo attingane taimailiorkitik?

8 Petrusib Annernermik ajunginermik illumiktorsōvlune okautiveit: Illipse Kaptainaujose innungnut, angajokaujoselo Israelittinnut!

9 Kiglissiniartaugumnuk uvlome ajungitullinek innungmut kannimalauktomut pivlugo, sunamut ākiktau-laungmet:

10 Tagva illunase Israelittillo illunatik kaujimalersiuk,

Jesusib Kristusib Nazaremiub attingane, kikkiektorlauktapse senningajolingmut, Gudib tuppaktilauktanget tokkungajunnit, tapsomunga ākiktauvlune una mane nāngertok sapsingne.

11 Ujarak taimnauvok, illipse igluliortose ēgilauktase, iglub terrekoa ujaraulernertok.

12 Assianiglo piulijiksakangilak, attekangilarlo assianik killaub affāne, innungnut tunnijaujomik tapsomunga pilloriktitaukovluta.

13 Petrusible Johannesiblo sivorajuinigik tækkovakit, tattaminiarpullo, kaujimatsiaramik, tapkoa aglangnik illissimatsiangimennik, illinnialaungimenniglo, namakto-miglo illitarivakittauk Jesuse illagilaungmakko.

14 Innugle ākiktaujok sennigingnēdlune tækkogamit-suk, tamanna akkerartorungnangilæt.

15 Annikovakillo kiglissiniarvingmit, issumaksarsior-kattigēkārdlutiglo, okarput:

16 Sumik innūk tapkoa pinniarvigijomavittigik? tattamnartullinek tapkungnuna pijok, Jerusalemiut illunatik kaujimavæt, uvagullo missiarungnangilagut matto-minga.

17 Kaujijauvalliakonnagole innungnut, angijomik innerterlavut, mattoma kingorngagut innungmut attautsemullonēt okarkonnagik tapsoma attinganik.

18 Kaikovakillo, innerterlugiglo, okarkonnagik ajochertuerkonnagiglonēt Jesusib attinganik.

19 Petrusible Johannesiblo kioveit okautivlugillo: Nangminek kiglissiniaritse, Gudib sāngane idluarmangæt, illipse uvaptingnut nalektaunersaugupse Gudemit?

20 Tækkojavut tussartavullo okautiginagit sapper-poguk.

21 Innerterpakille, aularkolugiglo, nachvangilello āniatissitiksamik tapkungnunga, innuit pivlugit; Gude illunatik nakoridlarmatsuk, innuk ākiktaumajok pivlugo.

22 Innub tapsoma tattamnartullinermut ākiktaujub Jahringit unnurnersaugmetta 40 ginnit.

23 Aularkojoaugamiglo ailerpuk illamingnut, okautiveillo okautsaunermingnik ajochertuijoksoarnut angajokajennullo.

24 Tamanna tussaramitsuk, illagēklutik niplilerput

Gudemut, okarlutiglo: Nalegak igvit Gudiöjotit, kil-langmiglo, nunamiglo, immakbingmiglo, pinginniglo taimainik pingortitsijotit;

25 Igvit kivgavit Davidib kanningagut okalauktotit: Sög nellojut ningarosukæt, innuillo sög issumasinniarkæt ajornartomik?

26 Nunab attannivingit kattilerput, attannersuillo kachimiolerput akkerartoromavlutik Nalekamut, Kristusinganullo.

27 Ahamarik illa, kattimavut kittornget heiligeöjok Jesus saimartilauktet pivlugo, Herodes, Pontius Pilatuselo, nellojullo Israeliblo innungit illagivlugit.

28 Pinniarlutik mattoma sivorngagut aggangnut illisimanernullo kajusimalaunernik, pijuksaulärtunnik.

29 Manalo Nalegak, sillungninginnik tækkusarit, kivgarnullo tunnijilaurit, sivōranatik okälakovlugit okausernik.

30 Aggaktillo issakit innuliklernernik, nellunaikutaksoarniglo tattamnartunniglo pijokarkovlugo, kittorngavit heiligeöjub Jesusib attingane.

31 Tuksiarmettalo, iglo kattimavigijanget aulavok, illunatiglo Annernermik ajunginermik illumertavut, Gudiblo okausinginik okälavut sivōranatik.

32 Okpertulle unnuktorsuit (sorlo) attautsemik omættekalarmiglo, attautsemik tarnekarput; perkutimingniglo okartokangilet piminik tailugit, tamaitale adsigëktomik avikpeit ingmingnut.

33 Apostelillo kimnadtartomut Nalekab Jesusib makkiniga kigljudjutigivæt, illunatiglo saimarsautekalaukput angijoksoarmik.

34 Ajoksartokalaungilaktauk tapkoa akkorngænne, kapsillo perorsëvingnik iglunniglo pekartut, makkoa niorgotigiveit, niorgotigijamiglo akkingit kaipeit,

35 Illivlugillo Apostelit ittigganginnut; ajoksartullo illunaita tunnitsiviovut ajortanginnik tamakkonanget.

36 Josesele attipsälik, Apostelit taijanget Barnabesemik (imaipok mannigornerub erninga) Leviteöjok, Zypernme innulertok,

37 Perorsëvikarpok, tapsoma niorgotigiva, (akkingallo) kënaujet kaipeit illivlugillo Apostelit ittigganginnut.

KAPITEL V.

Ananiasib Safirablo tuavitomik tokkonigingnik.

ANGUTIBLE Ananiasemik attigub, nulliane Safira illagilugo, perkutinne niorgotigiveit,

2 Akkingitalo kēnaujet illainangit angiariveit, nulliane kaujimatillugo, illainangille kaipeit, illivlugillo Apostelit ittiggang.nnut.

3 Petrusele okarpok : Ananiase, sōg Satanasib omæt-tit illumertipauk, Anernek ajunginek sæglokidlarangne, perorsēviub akkingita illainangit angiarilugit?

4 Perorsēvigigangne perkutigingilet? Pissiarijaung-mello, akkingatauk perkuteksaulaungilak illingnut? Sōg omættingne taimak issumalaukpīt? Innungnik sæglokit-singilatit Gudemigle.

5 Ananiasible okautsit tamakkoa tussaramigit, ochovok annernekarungnērlunelo. Tamattomingalo tussartut ang-ijomik erksivut.

6 Innuosuktulle angutit nikovidlutik assianut illivæt, annilālo illuverlugolo.

7 Killamiojungnērmello, Stundit pingasut kingorng-ane, nullia itterpok, nellovlune kannoētokalernmangæt.

8 Petrusible okautiva : Okautilaunga, perorsēvik tai-mak akkitutigijomik akkekalauka? kiova : Ahaila, taimak akkekalaukpok.

9 Petrusible okautiva : Sōg adsigēktomik issumakar-pitik Nalekab Annerninga öktoromavlugo? Ahak, uingnik illuversijut ittiggangit upkutsab sillatanēput, igvittauk anninarivātīt.

10 Tagvaīnarlo ittigganginnut ochovok, annernekarung-nērlunelo. Tagva innuosuktut angutit itterput, tokkung-ajorlo naipipæt, annilugolo uinganut illuverpæt.

11 Illagēktullo illunatik angijomik erksilerput, tussar-tullo tamattominga illunatik.

12 Apostelille aggangittigut unnuktunnik nellunaiku-tennik tattamnartunniglo pivut innungne, illunatiglo ad-sigēktomik issumakarkattigēk lutik Salomonib pānganē-put.

13 Assingitale najorlugit sivōragiveit, innuille opigiveit.

14 Nalekamulle okpilertut unnuksivalliaavut, anguttillo arnello unnuktorsuit.

15 Kannimajut aglæt iglut akkornganut annipeit, aumittinnullo akigautinnullo illiveit, Petrusib sennerkokpagit tachanganut illangit täktaukovlugit.

16 Innugiartorsuittauk iglugaseksoarnit erkānetunnit Jerusalemut pivut, kannimajut, annernernullo makkojungnartunnut kappiasuktitaujut tikkiupeit, illunatiglo ākiktauvut.

17 Ajochertuinerōjorle nikovipok, illagijangillo illunatik (Saduzæereōjut) ningorosulerlutiglo ;

18 Apostelillo tiguveit, parngnanērsimmavingmullo pitilugit.

19 Nalekable Engelinget parngnanērsimmaviub upkuanga mattuērpa unuame, annitilugolo, okarpok ;

20 Alieritse, sakkerluselo kattimaviksoarme, innogutib mattoma okausertanginnik tamainik okālatitse innungnut.

21 Tamanna tussaramitsuk, uvlārorlutik kattimaviksoarmut ajochertuijartorput. Ajochertuinerōjuble illagijangitalo kailutik, kiglissiniarpaktut, Israeliblo kit-torngangita angajokangit tamaita kattorsorkolerpeit, parngnanērsimmavingmullo tilliklerput, aijaukovlugit tapkoa.

22 Kivgelle tagvunga pigamik, parngnanērsimmavingme kingorarpait ; angergarivut tava unipkariartorlutik,

23 Okarpullo : Parngnanērsimavik naipigalloarpavut pallangērsimatsiartok, udsertortullo sillatānetut ; upkuē-raptigole innuksingilagut.

24 Ajochertuinerōjuble, kattimaviksublo Kaptaininget, ajochertuijoksuillo okautsit tamakkoa tussaramikit koaksangalerput kannok tamanna illinganiarmangæt ?

25 Tagva attausek unipkariartorpop tapkonunga : Ahak angutit parngnanērsimmavingmut pitilauktasse, kattimaviksoarmēput, nængerlutiglo innuit ajochertorpeit.

26 Tagva Kaptainab kivganne illagællugit pijartorpeit, aksorornagille, innuit sivōragigamikit, ujarkennut millortauniarasugællutik.

27 Tikkiutigamikillo, kiglissiniartunut pitipeit. Ajochertuinerōjublo appersorpeit,

28 Okarlunelo: Innertilaungilapse illungertorluta, ajochertuerkonnase tapsoma attingane? Ahaglo, illipse Jerusalemiut illumertipasse ajochertutipsingnut tamattomunga, innublo tapsoma aunga uvaptingnut pititsomavasse.

29 Petrusible kioveit, Apostelillo okarput: Gude nälengnarnersauvok innungnit.

30 Angajokapta Gudingeta Jesuse makkitilaukpa, tokkolauktase nivingatilauktaselo kejungmut.

31 Tamna Gudib Nalegangortilaukpa, Piulijungortilälo tallerpingminut; Israelitit tunnitsivigilugit kakkialernermik issumangnarungnaitomiglo ajortunnit.

32 Tapsomalo kigligiudsijokottigivätigut, okautsit tamakkoa pivlugit, Annernerublo ajunginerub Gudib tunnilauktanget nalektiminut.

33 Tamanna tussaramitsuk omætteroktauvut, tokkot-somavlugillo issumalerput.

34 Tagvale Farisæerit illanget nikovipok kiglissiniartut akkorngæne, Gamalielemik attelik, aglangnik illissimajok, innuit illunatik opigijanget, tapsoma Apostelit annikotomik annititaukoveit.

35 Okautiveillo: Illipse angutit Israelittiōjose udseritoritse nangminipsingnik, innuit ukkua pivlugit, kannok pinniaromangmangapsigik.

36 Uvlut tamakkoa sivorngagut Teudase sakkerpok, ingminiglo pimariutidlune, taimna angutigaseksuit 400dit illagivæt; taimna tokkotauvok, malliktullo taipsomina illunatik siamardlutik nungutauvut.

37 Taipsoma kingorngagut Judase Galilæamiok sakkerivok, uvlut (innungnik) aglaktavūt nelliutingmetta, innuit unuktorsuit uivērivlugit illagiveit; taimnatauk nungutaugivok, illunatiglo malliktut tapsomina siamar-tauvut.

38 Manalo okautivapse: Innuit ukkoa allarsigik aularlit. Okautsit ukkoa pinniarnerillo innungnit pituinarunik nungutsomärput;

39 Gudemille pikpetta asserorlugit ajorpasse, Gudemut akkerartoromajutitut naipitaukonnase.

40 Nalekpæt tagva, Apostelillo kaikoveit issakalaitalo, innerterlugillo Jesusib attingane okarkonnagit, aularkoveillo.

41 Kuviasuklutigle tava kiglissiniartut kēnanginnit aularput, nikagijaunginamik mittautigijauvlutik Jesusib attinga pivlugo;

42 Sorēratiglo ajochertuivut uvlut tamaita kattimaviksoarme iglunnelo nellīne, okautigilugillo okautsit tussarnertut Jesuse Kristusemik.

KAPITEL VI.

Stefanusib passijauninganik.

UVLUNELE taipkonane illinniartut unnuganermetta, Grichtit avamudlalerput Ebræerinnut, uigarnitik issumagingimagit, ajortanginnik uvlut tamaita.

2 Tagva 12 it illinniartigaseksuit katterkolerpeit, okautivlugillo: Idluangilak, Gudib okausingit kammagingikuptigik, kivgartorlutalo nerrimärtunnik.

3 Taimaimet, erdlingnartose kattangutigēt, angutinnik 7 nik kennilauritse akkurapsingne, idluartokutaujunnik Annernermiglo ajunginermik sillatunermiglo illumertaujunnik, kivgartorkojeksaptingnik tamattomunga.

4 Uvagulle sorērata tuksiarlutalo okālajomavogut okautsinnik tussarnertunnik.

5 Okautsillo tamakkoa kattimajut idluariveit; Stefanuselo annerivæt, angut okpernermik Annernermiglo ajunginermik illumertaujok, Filippuselo, Prochoruselo, Nikanorlo, Timonelo, Parmenaselo, Nikolauselo, Judio-kattaujok Antiochiamit.

6 Tapkoa Apostelit sānginnut pitipeit, tuksiarlutiglo aggangmingnullo pattiklugit.

7 Gudiblo okausingit aglivalliavut, illiniartullo unnuktorsolerput Jerusaleme; ajochertuijuttauk unnuktut okpilerlutik nalekput.

8 Stefanusele okpernermik pitsartunermiglo angijomik illumertauvlune, tattamnartullivok, nellunaikutaksoarniglo pivok innungne.

9 Tagva illangit sakkerput illinniarvingmit tajamit Libertinerit, Zyrenerillo, Aleksanderillo Ziliziamillo pijut, Asiamillo, Stefanuselo appersorkattigivæt.

10 Sillatuningalo annernerlo okälajutigijanga akkerar-torungnangilæt.

11 Tagva angutit illangit ajochertorlugit okarkoveit : Tussalaukpavut okauserluktok Mosesemullo Gudemullo.

12 Innuillo pikablätipeit, angajokajello, aglangniglo illissimajut, tikkidlugolo tessigoarpæt, kiglissinnartun-nullo äpæt.

13 Sæglotujoksuillo sakkertipeit, okälajunnik : Innuk una sorëngilak, okauserluktomik okarlune iglugaseksoar-nut ivsornaitunnt makkonunga, perkojennullo.

14 Tussalauraptigo okartok : Jesusib Nazaremiub asseromärpeit iglugaseksuit makkoa, illutsillo ablat-sautilugit, Mosesib tunnilauktangit uvaptingnut.

15 Tækkunärpæello kiglissiniarvingme iksivajut illuna-tik, kënangalo tækkovæt, sorlo Engelib kënangatut.

KAPITEL VII.

Ujarkennut millortauvlune, Stefanusib tokkotauninganik.

TAGVA Ajochertuineröjok okarpok : Tamanna tai-maika ?

2 Okarporle (Stefanuse) : Kattangutigëktose angutit angajokaujoselo, nalegitse ! Gude änanaujotuak tækkoti-pok atätaptingnut Abrahamut, sulle Mesopotamiamëlauk-tillugo, Haraneme nunakakärlauktinago ;

3 Okautilälo : Aularit nunagijarnit, illangnillo, aülerillo nunamut unertotigijomajamnut illingnut.

4 Tagva Kaldæamiut nunangænnit aularpok, Hara-nemelo nunakalerdlune. Atätangelo tokkolaungmet, tagvanget aulariniva, nunamut tapsomunga, nunagijap-singnut mana.

5 Tagvanelo nunamik nangminerijeksanganik tunnit-sivigingila, tumitut sillikligijomiglonët, angervigivalo tunnijomärmago tapsomunga, kingoninganelo kinguväk-sanginnut, sulle kittorngakakärtinnago.

6 Gudele okalaukpok imäk : Kinguväksettit tækkorng-

artaujomärput nuname perkutigingitamingne, taikanelo kippalotitaujomärput kappiasuktitaujomärlutiglo Jahrit 400 dit nävlugit ;

7 Innuille tapkoa kippalugijīgijomärtangit erkartoromavakka, Gude okalaukpok ; kingorngagullo aularomärput, tamänelo kivgartoromärpānga.

8 Kippinerublo nellunaikutanganik tunnitsivigiva, Isaak ernerigamiuk, uvlut sittamaujungane kippiva, Isaakiblo (erneriva) Jako, Jakoblo (erneriveit) Patriarchit 12 it.

9 Patriarchillo Josefe kenugivæt, Egiptenemullo ni-orygotigilugo ; Gudible illagiva,

10 Piulivlugolo kappiasungninginnit tamainit, saimartilālo sillatutipa Faraub Egiptenemiut attanningeta sāngane, tapsoma angajokangortipa Egiptenemiunnut, iglominetunnullo illunainut.

11 Kāngnartoksoakalerporle Egiptenib nunangane illunane, Kanaanemelo, kappiasuvaksoadlarlutik, angajokavullo nerkiksamik nachvalaungilet.

12 Jakoble tussarame, kakkojeksennik pissijeksakarmet Egipteneme, angajokavut tilliveit sivorlerpāmik.

13 Aipānigle pigamik, Josefe illitarijaulerpok angajuminut, Josefiblo illagasengit kaujijaulerivut Faraomut.

14 Josefible tilliklerlune atātane Jako aijaukova, illanelo illunaita 75 öjut.

15 Jakolo Egiptenemut attersarpok, tagvanelo tokkovok, tamna angajokāvullo,

16 Sichememullo ātaulaukput illijauvlutiglo illuvermut, Abrahamib pissiarilauktanganut kēnaujennut, Hemorib Sichemib atātanget kittornganginnit.

17 Gudible angersimaninget nellautsivia Abrahamut kaglilermet, innuit aglisikput, unnuksivalliavlutiglo Egipteneme.

18 Assianik attanniviktārmetta, Josefemik kaujimangitotomik.

19 Tamna uivēsardlune illaptingnut, angajokavut kappiasuktipeit, nutaranginniglo egिताutitsivok, innokojomanagit.

20 Taipsomane Mosese innulerpok nutarārsuk pinnarartok Gudib sāngane, takkinniglo pingasunnik atātanget iglungane amāmaktitaulaukpok.

21 Illijaulermelle (kõngmut) Faraub panninget illeliorlaukpa, innugoilerdlugolo erniksarijomagamiuk.

22 Moseselo ajochertortaulerpok Egiptenemiut illisimaninginnik tamainik, pitsartudlalilarmelo okautsinnik pinniarnerniglo.

23 Jahrekaleramele 40 nik issumakalerpok kattangutinne tækkojomavlugit, Israelib kittorngangit.

24 Tapkoa illanget tækkogamiuk akkunartaungmet, sapputiva akkiniarlugo kappiasuktitaujuk, Egiptenemiok annauva tokkodlugolo.

25 Kattangutinnele tukkisitiniarasugællugit, Gudib piulijomangmagit tapsoma aggangittigit ; tukkisilaungilælle.

26 Kaungmello tikkidlugit, aivalertuk tækkogamigik, sorērkolerpak okarlunelo : Nægliktotik angutik kattangutigēkpotik ; sōg illiptingnut idluitomik pivitik ?

27 Aiparminulle idluitomik pijub, ajekpa okarlunelo : Kia attaniotilaukpätit erkartuijuksautilarpillo uvaptingnik ?

28 Tokkotsomavingatauk, sorlo ikpeksak Egiptenemiuk tokkolaurangne ?

29 Okautsille tamakkoa pitjutigællugit, Mosese kemāvok, tækkorngartaulerlunelo Midianib nunangane ; tagvane ernetalerpok maggungnik.

30 Jahrit 40 git nāngmettalo Nalekab Engelinga tækkotipok tapsomunga innukajuitome Sinaib kakkanget erkane, ikkomame nappartomētome.

31 Mosesible tamanna tækkogamiuk, tækkotitak tamanna tattaminariva. Ullerneriertormagole, Nalekab nippinget piva :

32 Angajokavit Gudigivānga, Abrahamib Gudigivānga, Israakiblo Gudigivānga, Jakoblo Gudigivānga. Mosesele sajulerpok, tækkosarnerlo sapperpa.

33 Nalekable okautiva : Ittigagutikik ittiggangnit pērik, tullerartet nuna ivsornaimet.

34 Innukotima Egiptenemētut kappiasungningit tækkogapkit, annersauningillo tussalaurapkit, akkarpunga piulijartoromavlugit. Manalo kailutit, Egiptenemut tilijomagapkit.

35 Mosese taimna, nalegomangitanget, okarlutiglo: Kia attanniotilaukpätit erkartuijuksautilarpillo uvaptingnik? tamna Gudib tilliva attanniokovlugo piuliklerteokovlugolo, Engelib agganginut, tapsomunga tækkotitub nappartunne.

36 Tapsoma annitipeit, pinniarlunelo tattamnartunnik nellunaikutenniglo Egipteneme, immakbingmelo aupaluktame, innukajuitomelo Jahrit 40 git nävlugit.

37 Taimnauvok Mosese, Israelib kittornganginnut okalauktok: Nalekab Gudipse nellautaijomik tunnitsivigijomarpäse kattangutipsingnit, uvaptun-ïtomik; tamna tussagõreksarivasse.

38 Taimnauvok, illagēktunne-ïlauktok innukajuitome Engele illagællugo, tapsoma Sinaib kakkangane okarkattigiva, angajokavullo okarkattigiveit; tamna okautsinnik omanartunnik pititaujok tunnitsiviokovluta,

39 Taimna angajokapse nalegomangitanget, ajeklugole pivæt, omættimikullo mumikput Egiptenemut,

40 Okarlutiglo Aronemut: Gudiksaptingnik sennajokarle, sivorliksaptingnik, Mosese imna Egiptenemit aularutsijigilauktavut kannoēlingangmangæt nellogaptigo.

41 Uvlunnelo taipkonane Nochaub (adsinganik) sennavut, tunnergutiksenniglo kaitsivut Gudeungitomot, aggamiglo sennajangit kuviasutigiveit.

42 Gudible allarpeit, tunnilaitalo kivgartorkovlugit killaub uvlorianginnik, taimak aglaksimmangmet nellautaijut aglanginne: Illipse Israelib kinguvāngit, tunnitsivigilaukpissinga tunnergutinnik nergjutinnik tokkotannik, tunnergutikset assinginniglonēt Jahrinne 40 ginne innukajuitome?

43 Molochiblo tuppinga pivasse, Gudipselo Refanib avloriangit, āngoasse sennalauktasse, tuksiarvigivlugit pivasse; tamannalo pivlugo nutitsomavapse Babilonib ingatānut.

44 Angersimmanerub tuppinga angajokaptingnēlaukok innukajuitome, taimak perkungmagit, Mosesemut okame, adsililugo igsareksak tækkolauktane.

45 Tamanna angajokapta illanguibvigivæt, Josualo illagællugo neksarpæt nunamut (Kanaanemut) nellojut

namagijangennut, Gudib pingudlartangita angajokapta kēnanginnit, Davidib nellīuninga tikkidlugo.

46 Tamna Gudemut saimarviolaukpok, kennuvigivalo igloliorkojaujomavlune Jakob Gudinganut.

47 Salomonible igloksoanga sennava.

48 Kotsingnerpāngojuble innigingileit kattimaviksuit aggangnut sennamajut, sorlo nellautajok okarmet :

49 Killak iksivautarivara, nunalo ittikkama ikkovrari-væt ; sunamik igloliromavise uvannut ? Nalegak okarpok ; nanēlonēt merngoērserveksamnik ?

50 Makkoa tamaita aggama sennalaungileit ?

51 Tappatojoksōjose kippimangitoselo omættingsigut siutipsigullo, akkerartutsainarpasse Annernek ajunginek ; angajokapsetut illipsetauk taimailiorivose.

52 Nellautajut nellit angajokapsingnut unangmijaulaungilet, tokkotaulaungilello ? okālalauktut sivorngagut idluartub tapsoma tikkitsomārninganik, mana tapsominga pititsijiölerērtose innuartiölerērtoselo.

53 Perkojet pivasse Engelit pititsiningittigut, nalengnagillo.

54 Tamanna tussaramitsuk omætteroktauvut, nerko-lartsivlutiglo tapsomunga.

55 (Stefanuse) Anernermik ajunginermik angijomik illumertaugame, killangmut ārloppok, tækkolugolo Gudib ānanauninga, Jesuselo Gudib tallerplane nængertok ; okarporlo : Ahak, killak angmajok tækkovara, Innublo Erninga nængertok Gudib tallerplane.

56 Nipliadlalerpulle siutitik mattuvlugit, attautsekullo sorsugvigijartorpæt, pingujarlugo iglugaseksoarnit, mil-lulālo ujarkennut.

57 Passiklertullo annoratik illiveit innuosuktub ittig-gangita kiglingænnut Saulusemik attiggeb.

58 Stefanuselo ujarkennut millorpæt, tuksiartok, okar-lunelo : Nalegak Jesuse, annernera piuk !

59 Serkortolerporle nipliadlarlunelo : Nalegak, ajor-ningit tamakkoa issumaginagit ! Tamattomingalo okarē-rame sinnisilerpok.

KAPITEL VIII.

Saulusib unangmiklarninganik illinniartunnik. Samariamiut sāgiarninginnik. Simonib angakoninganik. Pimaklertib sāgiarninganik.

SAULUSIBLE Stefanusib tokkotauninga idluariva. Taipsomane illagēktut Jerusalemētut angijomik unangmijaulerput; tapkoalo illunatik siamakterput Judæablo, Samariablo nunanginnut, Apostelit kissimik pinatik.

2 Angutille okpertut Stefanuse illijartorpæt, angijomiglo kēavæt.

3 Saulusible illagēktut nungupeit, iglut illunaita ittersārpaklugit, angutillo arnello sakkertipeit pitilaitalo parngnanērsimavingmut.

4 Siamactersimajulle arvertarput, okautsillo tussarner-tut okariartotigivlugit.

5 Filippusele attersārpok iglugoseksoarnut Samariamētunnut pivlune, Kristusemiglo okālavigiveit.

6 Innuille nalegiatsiarkattigēkput Filippusib okausinginnik, tautularmiglo nellunaikutaksoarnik pinniarnerijānginnik.

7 Annernerit makkojungnartut anningmetta unnuktunnit illumiktunnit nippekadlarlutik, tumangajullo tus-siætullo unnuktut ākiktauvut.

8 Iglugaseksoarnelo tapkonane kувiasuvaksoadlarput.

9 Angutekalaukporle, Simonemik attelingmik iglugaseksoarne tapkonane, sivorngagut torngilaukpok, Samariamiullo tapsoma uivēridlalaukpeit, angakomariksonerminik okarlune.

10 Tamnalo illunatik kamagivæt, mikkijullo angijullo okarlutiglo: Tamna Gudib pitsartunersoangatun-īpok.

11 Tamanna pivlugole kamagivæt, akkunērsoarmik uivēri-laungmagit angakotseminut.

12 Filippusible okālaninginnik Gudib nalegauvinganik, Jesusiblo Kristusib attinganik okpileramik, baptitaulerput angutillo ārnello.

13 Tagva Simontauk okperivok, baptitaulunelo, Filipuselo najugarilerpa. Nellunaikutaksuillo tattamnartullo pijut tækkogamigit tattaminiarpok.

14 Apostelille Jerusalemētut tussaramik Samariamiunik Gudib okausinginnik illelliorlertunnik, Petruselo Johanneselo taipkonunga tillivakit.

15 Tapkoa attāramik, tuksiarutiveit, Annernermik ajunginermik tunnitsiviokovlugit.

16 (Sulle tapkoa illangellonēt tikkivigilaungimago, Nalekab Jesusib Kristusib attingane kissiane baptitaulaungmetta.)

17 Aggangmingnut pattikamikit, Annernek ajunginek pigilerpæt.

18 Simonible tækkogamigit Annernermik ajunginermik tunnitsiviojut Apostelik aggangmingnut pattikpattigik ; kēnaujennik tunnitsivigijomaveit,

19 Okarlunelo : Uvangatauk taimaitomik pitsartunermik tunnitsivigissinga, nelliet aggamnut pattikupko, Annernermik ajunginermik tunnitsiviokovlugo.

20 Petrusible okautiva : Kēnaujekotitit illagillugit erkartortait, issumagavit Gudib tunnerguta pissiarilugo kēnaujennut.

21 Okausek una piginago illangiutiviginiængilellonēt, õmættit idluangimet Gudemut.

22 Tamanna pivlugo kakkialerit tamattominga idluilungnernik, Gudemullo tuksiarit omavit issumalungningit issumagijaujungnēnniængimangæta.

23 Tukkisigapkit, sungarmik kassilingnartomik tættæpotit kellersorsimavlutillo idluiluktomut.

24 Tagva Simon kiovok okarlunelo : Illipse Nalekamut tuksiaritse pivlunga, okautigijasse nelliellonēt uvamnut pekonnago.

25 Tapkoale, Nalekab okausingit kigligiutigilaitalo okautigilauramikit, Jerusalemūt utterivut, okālavlutiglo okautsinnik tussarnertunnik Samaritit iglugasanginne unuktunne.

26 Nalekable Engelinga Filippusemut okarpok : Nikovilerit ailerlutillo sekkinerdlinnut, apkosinek Jerusalemit Gazamut illingajok attorlugo, innukangitokut.

27 Nikovidlunelo ailerpok, ahaglo, Aethiopiamiok (ingergajok), pimaklerte angut angajokaksoak, Aethiopiamiut attanersoangænne arname Kandaces attelingme, taipsoma perkutinginnik illunainik udsertortok ; tamna Jerusalem tikkilaukpok tuksiariartorlune.

28 Angerarsuarterlo nunaminut kemmukserlune, nelautaijublo Jesaiasib aglangit attuarpeit.

29 Annerneruble Filippuse okautiva : Ailerit kemmuksit ukkoa najorlugit.

30 Filippusib akpangerlune tikkinamiuk, tussäva, nelautaijub Jesaiasib aglanginnik attuarsijok, apperivalo : Attuartattit tukkisigalloarpigit ?

31 Okautivale : Kannok pijungnarkik ajojchertortau-nanga ? Filippuselo innalerpa ikkimakattikkumavlugo.

32 Aglaillo attuartangit imaiput : Tessiortauvok saugaktut tokkotauvingminut, saugärsutullo niplingitotut sallijiminut, taimaktauk tapsoma kannine aitarlaungilälončt ;

33 Mikkilersimanermine äniatitaunersoane annigorpeit. Kiale innöninget sivituninga okautigijungnarpauk ? Innöninga nunamit aksartaulaungmet.

34 Tagva pimaklertib Filippuse kiova, okarlunelo : Kennuvigivagit, okautilaunga, nellautaijub kina okautigivauk ? Nangminermiginlončt assimiginlončt okarka ?

35 Filippusible kannine angmalerpa, okautsit tamakkoa pitjutigekärdlugit, okälavigivalo okautsinnik tussar-nertunnik Jesuse pivlugo.

36 Ingergaramiglo immek tikkipæk ; pimaklertelo okarpok : Ahak, immek tagga, suna agviarka baptitaukonnanga ?

37 Filippusele okarpok : Omamut illuitomut okperuvit pijuksauvotit, tamna kiovok, okarlunelo : Okperpunga Jesuse Kristuse Gudib erneringmago.

38 Kemmuksillo nokartipeit, immermullo tamarnik pivlutik Filippuselo pimaklertelo ; (Filippusiblo) baptipa.

39 Kakkimennigle immermit Nalekab Annerninget Filippuse aularutiva, pimaklertiblo tækkojungnärpa ; ku-vasuklunele angergarpok.

40 Filippusele Asdome naipitauvok, tagvanelo arver-

tarpok iglugaseksoarnut illunainut, okautsillo tussarnertut okautigilugut, Zæsarea tikkilugo.

KAPITEL IX.

Tattamnartomik Saulusib okautsauninganik.

SAULUSELE sulle kinnagiarpok sillungnermut tokkotsinermullo, Nalekab illinniartinginnik, ajochertuinerõlunnullo aivok,

2 Kennuvigivalo aglangnik aijuksennik Damaskusemut illinniarvinginnut pijomavlune, okpertunnik naipitsinajarune, taipkoa illangit angutit arnellonēt kelleksorkårdlugit tikkiutsomagamigit Jerusalem.

3 Apkometillugolo, Damaskusib kannitanganēdlune, tagvaīnak kaumajub killangmit pijub kaumaksarpa.

4 Nunamullo ochovok, nippemiglo tussarpok okautsijomik omunga: Saul, Saul, sōg unangmivinga?

5 Okautivale: Nalegak kinauvit? Nalegak okarpok: Jesuseōvunga unangmijet; sulokamik tukarlutit ajorsaleromārpotit.

6 Sajulerlunelo koaksangadlalarmelo okarpok: Nalegak sumik pinniarkovinga? Nalekab okautiva: Makkilerit ailutillo iglugaseksoarnut, tagvane okautsaulārpotit pinniāreksarnik.

7 Angutille ingergakattigit koaksangavlutik nængerput; nippe tussaramitsuk innuksinatiglo.

8 Saulusele makkipok nunamit, uitaleramelo tautungilak sumik aggangittigulle tiguvæt tessiorpælo Damaskusemut.

9 Uvlunnelo pingasunne tautugane, nerrinanelo immingilak.

10 Damaskusemele illinniartokalaukpok Ananiasemik attelingmik, tapsomunga Nalegak okarpok tækkotitsinekut: Ananiase! Okarporlo: Ovanepunga Nalegak.

11 Nalekab okautiva: Nikovilerit, ailutillo iglut akkorngattigut, apkosinek naggojomik taimajok attuaruk, Judab iglungane Saulusemik attelik apperkotigiuk, Tarsenmiok; ahak, tuksiarpok.

12 Tækkotitsinekut tækkolaukpok angumik, Anania-semik attelingmik, itteriartortiminik aggangminut pattik-timinik tautulermikovlugo.

13 Ananiasible kiova : Nalegak, angut taimna unnuk-tunnit tussaumavara kannok angijomik okpertokotitit kappiasuktikattarlaungmagit Jerusaleme ;

14 Ajochertuinerōjullo perkongmatsuk, ovane kellek-sorlugit tamaita atternut tuksiartut.

15 Nalekable okautiva : Ainiarit, tamna uvannut annerimmajok, attortuksauvlune attera okautigilugo nel-lojunnut, attannersoarnullo, Israeliblo kittornganginnut.

16 Kaujititsomavara, kannok angijomik kappiasuk-titaujomärmet attera pivlugo.

17 Ananiasese aivok, itterlunelo iglomut ; aggangmi-nullo pattikpa, okarlunelo : Næglingnartok kattangut Saulus, Nalekab (Jesusib tækkotitub illingnut apkōme, tamaungartillutit) tillivānga tautuktitaukovlutit illumer-taukovlutillo Annernermik ajunginermik.

18 Tagvañnarlo kavitsitun-itunnik kattaktokarpok iji-gingnit, tautulerivorlo ;

19 Makkilunelo baptitaulerpok, nerrilarmelo nekkok-sijauvok. Saulusible uvlut illanginnik illinniartut Da-maskusemētut najulerpeit.

20 Manakullo tava Kristuse okautigiva illioniarvingne Gudib Ernerijanganik okarlune.

21 Tamattomingale tussartut illunatik, tattaminiarput, okarpullo : Asserorterilauktoungitok una illunainik Je-rusaleme tuksiartunnik Jesusib attinganut, tamaungar-lauktorlo kelleksorsimatillugit pititsomavlugit ajochertui-nerōjunnut ?

22 Saulusele songosivalliavok, Judillo Damaskusemiut nippangertipeit, Jesuse Kristuseojok okautigitsiarlugolo.

23 Uvlullo unnuktut kingorngattigut, Judit kachimio-lerput tokkotsomavlugo.

24 Saulusele okautsaulerpok, unangmijomangmatsuk. Ittertarvingnele udsertorput uvlutillugo unnuamelo, tok-kotsomavlugo.

25 Tagva illinniartut unnuame tiguvæt amagaujamullo ningitipæt avaluksuit sillatānut.

26 Saulusele Jerusalemut tikkiname, illinniartut illaginasualerpeit ; illunatigle erksigivæt, okperatiglo illinniar-teoninganik.

27 Barnabasible ingminut pitipa, âlâlo Apostelinnut, unipkautivlugillo kannok Nalegak (Paulusib) tækkolaungmago apkome, tapsomalo okautilaungmago, kannorlo sivōranane okālalaungmet Jesusib attinganik Damasku-seme.

28 Najugarilerpeillo, annikattigivlugillo itterkattigiveit Jerusalemiut, sivōrananelo okālavok Nalekab Jesusib attinganik,

29 Okālavlunelo appersorkattigiveit Gricht ; tapkoale tokkonusualerpæt.

30 Kattangutigēlle tamattominga tussaramik, Zæsa-reamut kannilärpæt, tagvangello Tarsenmut aikoveit.

31 Illagēktut mana unangmijaujungnērput Judæame illunane, Galilæamelo, Samariamelo, songosivalliavluti-glo, Nalegarlo naleklugo innovut, Annernerublo ajungine-rub mannigoininganik illumertaulauput.

32 Petrusible illunaitigut ingergarame, okpertunnut-tauk Lyddametunnut pigivok.

33 Tagvane angut naipipa Eneasemik attelik, Jahrin-nik sittamaujortunnik nellaēnalauktok, tumangalaurame.

34 Petrusiblo okautiva: Enease, Jesusib Kristusib pijungnērtipātī ; makkitit, aumittitillo nangminek ākikit ; tagvañuarlo makkipok.

35 Lyddametullo Saronemetullo illunatik tækkovæt, sagiarlutiglo Nalekamut.

36 Joppemele illinniartokalaukpok arnanik Tabeamik attelingnik, Gricht (taivæt) Dorkasemik taimna ajungitullikattalaukpok, pitsiarlunelo aklujunnut.

37 Taipsomanele kannimalerpok tokkolarmelo. Tag-va tamna ubvarpæt illivælo iglut kollerpāngænnut.

38 Lyddale Joppenib kannitanganēmet, illinniartut tussaramik, Petrusemik tagvanētomik, angutik magguk tillivakit tapsomunga, kennuvigivælo kunnunane tikker-kovlugo taipkonunga.

39 Petrusese nikovilerpok illagivaglo. Tikkisimang-mello, tessiorpæt iglut kollerpāngænnut, uigarnerillo il-

lunatik illumavæt, kugviorlutiglo, ulliksuillo annorallo sakkertipeit tapsomunga, Dorkasib sennajavingit, najortigingmatsuk.

40 Petrusiblo tamaita annitinamigit serkortorlune tuksiarpok, timelo tava sädlugo okarpok: Tabea, makkitit! Uitavok tagva; Petruselo tækkogamiuk, makkilune ingipok.

41 Tapsomale agganne issaklugit nikovitipa; okper-tullo uigarnerillo itterkoveit, omartorlo tækkojautipa.

42 Tamannalo tussaumajaulerpok Joppeme tamaine; unnuktullo okpilerput Nalekamut.

43 Uvlunniglo unnuktunnik Joppeme uvlivok Simo-neme kettumaksajome.

KAPITEL X.

Korneliusib sagiarninganik.

ANGUTEKALAUKPORLE Zæsareame, attinga Korneliuse, sorsuktukset ingmigolingajut Italiamiunnik taimajut centuriosinget. (Angajokak sorsuktuksennut hundertinnut.)

2 Issumagidlarlune opigosulaukpok Gudemik, iglomio-kattinne illagilugit, aitusiænniglo tunnijkattalaukpok in-nungnut, tuksiatsainartorlo Gudemut.

3 Tamna tækkotinekarpok uvlub Stundingita 9 öning-ærne, Gudib Engelinga ittertok omunga tækkova, tap-soma okautiva: Kornelius!

4 Tækkosarpale koaksalarmelo, okarpok: Suna Na-legak? Tapsomale okautiva: Tuksiarnitit pikkungardlutik Gudib tussarpeit, aitütitillo issumagiveit.

5 Manalo angutinnik tilliklerit Joppemut, Simonelo Petrusemik attipsälik kaikojaukulogo,

6 Simonemik attelik kettumaksajok najorpa, immab kiglingane iglulik; taipsoma okautiniarpätit pinniarek-sarnik.

7 Engelelo Korneliusemut okartok aularmet, kivgami-nit magguk, sorsuktuksello najortigivaktame illanget, Gudemik nalektok, kaikoveit,

8 Unipkautivlugillo tamakkoninga tamainik, Joppemullo tilliveit.

9 Uvlub aipangane tapkoa apkomētillugit, iglugaseksuillo kaglilermattigik, Petrusē iglut kollerpāngænnut majorarpok tuksiaromavlune, uvlub Stundingita 6 öningæne.

10 Kälaramelo sumik čsijomavok; nerkiksalliorinat-sugle, ingminik ikpigijungnērpok.

11 Killaglo angmajok tækkova, illitsiviglo akkarvigijine, sorlo tingerautaksoatut, terekongittigut kelleksorsimajok, nunamullo ningititaujok;

12 Illuanetokalaukpok sunatuinarnik nunab nergjutinginnik, nujuartunniglo pāmhortunniglo, tingmitsenniglo killaub attānčtunnik.

13 Nippiblo piva: Petrusē, makkitit, tokkotsilutit, nerrit.

14 Petrusēle okarpok: Aukagle Nalegak; nerrilaungi-nama sulle nachonartomik makkojungnartomiglonēt.

15 Nippiblo aipanut piva: Gudib ivsornarungnērtitangit nachonartiteksaringiletit,

16 Taimaglo pingasuertorpok; illitsiviglo ama kil-langmut amuartaugivok.

17 Petrusēle illumine siardlilermet, tækkotitsut tækkolauktane kannok tukkekarmangæt, ahak, angutit Korneliusib tillijangita, Simonib iglunga apperkotigivæt, upkutsablo sillatāne nængerdlutik.

18 Nipliavut apperivlutiglo: Simone, Petrusēmik at-tipsālik, tagvanēmangæt?

19 Tækkotitautine Petrusib issumagilermago, Annernerub okautiva: Ahak, angutit pingasut kennerpātīt.

20 Makkitille attersārlutit illagigigit innertuinæglo; uvanga tilligapkit.

21 Tagva Petrusib angutit Korneliusemit pijut atter-sārvigiveit, okarlunelo: Ahak, kennertase uvangauvunga; suna pivlugo tamānepise?

22 Okarpullo: Korneliuse, Centurius, angut issumagiktok Gudemik nalektok, Judit innungita illunatik id-luarnerarpæt, Gudemut kaujititavok Engelekt ajungitokut, kaikojikovlugo illingnik iglominut, okautsinnik tussarkogamiuk.

23 Itterkolerpeit tagva, sinniktartilaitalo. Kaungmet Petrusib aularkattigiveit, Joppemiullo kattangutigēt illangita illagivæt.

24 Uvlublo aipangane Zæsareamut pivut, Korneliusiblo uttakiveit, illannelo, illænnerijannelo kaikoveit.

25 Petruselo itteriartormet, Korneliusib pachrearpa, pamaklunelo ittigganginut, tuksiarvigivalo.

26 Petrusible makkitipa, okarlunelo: Makkitit, innu-tuinavungatauk.

27 Okarkattigilauramiuglo, itterpok, unnuktullo kat-timajut naipipeit.

28 Okarvigiveillo: Nellungilase idluangimet, Judit illangeta tækkorngartet illagikpagit, pullariartorpagillonēt; Gudible kaujitalaukpānga, innuk taijeksaungimet nachonartomik makkojungnartomiglonēt.

29 Tamanna pivlugo kunnunanga tikkipunga, kaiko-jaugama. Tagva mana apperivapse, suna pitjutigællugo tamaunga kaikolaungmangapsinga?

30 Korneliuse okalerpok: Uvlut sittamæt navlugit Stunde tamanna tikkilugo nerrilaungitunga, Stundillo 9 ōningæne tuksialaukpunga iglumne. Ahaglo, tagva sāmne sakkertokalaukpok angutemik keblertamik annoraliugmik,

31 'Okarporlo: Kornelius, tuksiarnitit tussartauvut, aitutitillo issumagijauvut Gudib sāngane.

32 Tagva mana Joppemut tilliklerit, Simonelo Petrusemik attipsālik, kaikojaukoleruk, tujormiōjok Simonib kettumaksaijub iglungane immab kiglingane; taipsoma tikkikune okautiniarpätit.

33 Tagva erinesulerdlunga tilliklerpunga illingnut, namaktomiglo pivotit tikkinavit. Mana Gudib sāngane tamapta kattimavogut, tussaromavlugit Gudib okautigi-jaukojangit tamaita illingnut.

34 Petrusible kannine angmalerpa okarlunelo: Mana kigilingmik tukkisivunga, Gudib sunatuñnait innuit nachogingimagit;

35 Innuille sunatuñnait, tapsominga nalektut, idluar-tullijullo, illelliorpeit.

36 Okautsit taipkoa Gudib tillilauktangit Israelib

kittornganginnut kaujimavasse, okautsaukongmagillo ul-lapirsauunik Jesuse Kristusekut (tamna illunamassiatik nalegarivæt).

37 Tamakkonunga Judæamētut illunatik tikkitaulaung-metta, sivorlerpāmiglo Galilæametut baptijutib Johan-nesibokautigijanget kingorngane ;

38 Jesuse Nazaremiok pivlugo, kannok Gudib mingo-arlaungmago Annernermik ajunginermik pitsartuner-miglo ; tamna arvertarlaungmet ajungitulliariartorlune, innulilaitalo illunaita Satanasemut sālaulauktut, Gudib najormago.

39 Uvagullo kigligiudsijjiovogut tapsoma pinniarneri-lauktanginnik Judit nunangæanne, Jerusalemelo ; tamna tokkolaukpæt, nivingartipællø kejungmut.

40 Tamna Gudib tuppaktilaukpa uvluk pingajuængne, sakkertilålo ;

41 Innungnut illunainuungitok, uvaptingnulle kigligi-udsijuksennut, Gudemut sivornganut annerimajunnut, nerrekattigivlugolo immerkattigilaukpavut, tokkungajun-nit makkisimaninget kingorngane.

42 Okålakolaukpätigullo innungnut, kigligiudsikovlu-talo, tamna Gudib erkartuijuksangortimago, innojuunniglo tokkungajunniglo.

43 Tamna nellautaijut illunatik kigligiutigivæt, okper-tut tapsomunga illunaita, tapsoma attinganut issumang-narungnaitomik ajorninginnit pilårmetta.

44 Okautsinnik makkonunga Petruse okålatillugo sulle, Annernek ajunginek illunainut, okautsinnik nalektunnut pivok.

45 Okpertullo kippimmajut, Petruse illagællugo tik-kilauktut, tattaminiarput, Annernerub ajunginerub tun-nerguta nellojunnuttauk kovijaungmet.

46 Tussaramigit tækkorngartet okausinginnut okåla-jut, Gudelo nakoridlarpæt. Tagva Petruse kiovok :

47 Immermik innerterijungnartokarka, baptitaukon-nagit ukkoa, Annernermik ajunginermik illangiutititau-jut uvaptitut ?

48 Nalekablo attinganut baptitaukoveit. Kennuvi-givæt tagva uvliviojomavlutik uvlunnik kapsinik.

KAPITTEL XI.

Petrusib akkiniarninganik passijaunine itteriarnine Korneliusemut pivlugo.

APOSTELILLE kattangutigëllo Judæametut tussaumalerput, nellojuttauk Gudib okausingit illelliorlermagit.

2 Petruselo takpaunga Jerusalemut pingmet, kippimaju (Judit okpertut) akkerartulerpæt,

3 Okarlutiglo : Angutinnut kippimangitunnut itterpottit, nerrekattigivlugillo.

4 Petrusible tamattominga unipkautilerpeit malliktigëktunnik, okarlunelo :

5 Iglugaseksoarne Joppeme-ítunga tuksiartillunga, uvamnuk ikpigijungnërpunga, tækkovlungalo tækkotitsümik, illitsivingmik akkartomik tingerautaksoatun-ítomik, sittamënnik terrekolimgmik, killangmit ningititamik, uvamnuk pivlune.

6 Illuanut tækkosarpunga, tukkisivlungalo tækkovunga nunab nergjutinginnik, nujoartunniglo, pämgortunniglo, killaublo tingmianginnik.

7 Nippele tussarpara, uvamnuk okartok : Petruse, makkittit tokkotsiluttit nerrit.

8 Okarpungale : Aukagle Nalegak ; sulle nachonartunnik makkijungnartunniglonët ësilauinginama.

9 Nippible aipänut killangmit kiovānga : Gudib ivsornarungnërtitangit, igvit nachonartiteksaringilettit.

10 Taimagle pingasuertorpok ; killangmullo illunatik ama amuartaugivut.

11 Ahaglo, tagvaīnak angutit pingasut iglub najortama sillatānc̄laukput, Zæsareamit tillijaulauktut uvamnuk.

12 Annerneruble okautivānga, innertuinanga illagijeksarigapkit. Kattangutit pingasojortut illagivānga, angutiblo taipsoma iglunganut itterpogut.

13 Taipsomalo unipkautivätigut tækkoläuktaminik Engelemik, iglomine nængertomik, okautjiminik : Angu-

tinnik tilliklerit Joppemut, Simonelo Petruselik attipsalik kaikojaukolugo;

14 Tapsoma okautiniarpätit okautsinnik pillorigutiksarnik, iglomiokattillo illunatik.

15 Okälalertillungale, Annernerub ajunginerub akkarvigiveit, sorlo uvaptingnut pekäráme.

16 Tagva Nalekab okausingit erkarpakka, okangmet: Johannese baptisilaukpok imermut, illipsele baptitaujomärpose Annernermut ajunginermut.

17 Uvaptitut tunnergutinnik Gudib tunnitsivigingmagit, okpermetta Nalekamut Jesuse Kristusemut; uvanga kinauvik, Gude innerterungnarapko?

18 Tamanna tussaramitsuk nippangerput, Gudelo nertorpæt, okarlutiglo: Tagva Gudib nellojuttauk tunnitsivigilaukpeit issumatärnermik innotsemut.

19 Siamaktersimajulle kappiartoarnermingnut Stefanuse pivlugo, arvertarput Toenizienmut, Zypernmullo, Antiochiamullo, okautsinniglo assianut okangilet Judinut kissēnut.

20 Akkorngæennele angutekalaukpok illanginnik Zypernmillo, Zyrenemillo pijunnik, tapkoa Antiochiamut pigamik, Grichittauk okarvigiveit, okautsinniglo tussarnertunnik Nalegak Jesuse pivlugo okälavlutik.

21 Nalekablo aggangi:ta illagiveit, unnuktorsuillo okpilerput sāgiarlutiglo Nalekamut.

22 Illagēktut Jerusalemētut tamanna tussaumaleramitsuk, Barnabase tillivæt Antiochiamut.

23 Tamna tagvunga pigaine, Gudiblo saimanersoanga missigileramiuk, kuviasulerpok, kaiblarlugillo tamaita piveit, omamut illunānut nippingatsainarkovlugit Nalekamut.

24 Angut tamna issumagiktoksōvok, Annernermiglo ajunginermik, okpernermiglo angijomik illumertaujok. Innuillo unnuktoksuit Nalekamut pititaulerput.

25 Barnabasele aularpok Tarsenmut ailune, Sauluse kenneriartorivlugo.

26 Naipinamiuglo, Antiochiamut pitipa. Jahremiglo illuitomik nājivuk illagēktunne tagvane, innuillo unnuk-

toksuit ajochertorlugit; tamanna pivlugo illinniartut Antiochiame tajaukälertut Kristusekunnik.

27 Uvlnne taipkonane nellautajut Jerusalemit atter-särput Antiochiamut.

28 Tapkoa illanget, attinga Agabuse, nikovidlune, Annernekullo nelliutijuksamik okartok, nunenne illunaine kängnartoksoakaromärtomik okarlune; tamanna nellaut-silaukpok attannivik Klaudius attanotillugo.

29 Illinniartulle illunatik kajusivut, pimingnit ajungitamingnit tujoromavlugit kattangutigēt Judæametut.

30 Taimailolerivut, angajokajennullo tillikliutivlugit, Barnabasib Saulusiblo aggangittigut.

KAPITEL XII.

Okpertunnik Herodesib kappiasuktitsininganik.

NELLIUTOME taipsomane illagēktut illangit attannersub Herodesib tiguveit kappiasuktilerlugit.

2 Jahobusele, Johannesib angajoa tokkopa saviksoarmut.

3 Tukkisigamelo, tamanna Judinnut idluarijaungmet sorēngilak, Petruselotauk tigugiva. Sērnakangitulle kakkojet uvlungit nelliusimavut.

4 Tigugamiuk, parngnanērsimavingmut pitipa, udsertortaukovlugo sorsuktuksennut sittamanut simertautunnut; issumagivalo innungnut sakkertitsomavlugo annivik-siorviub uvlungit näkpetta.

5 Petruselo parngnanērsimavingme udsertortaulauktogalloak; illagēktulle sorēratik tuksiarutivæt Gudemut.

6 Herodesiblo sakkertitsomangmago, unuame taipsomane Petrusē sinnikpok sorsuktuksæk akkorngangne, kelleksorsimavljune kellaumgijennut maggoinut, udsertortullo upkutsab sillatāne udsertorpæt parngnanērsimavik.

7 Abaglo, Nalekab Engelinga tagvunga pivok, kaumajublo kaumarsärpa parngnanērsimavik; Petruselo senneragut pattikpa tuppaktilālo, okarlunelo: Makkisärit. Kellaumgujello pērupt agganginnit.

8 Engeliblo okautiva: tapsilutit ittiggagusilerlutillo;

Taimailivok tagva. Okautivalo : Ulliksuit attilugo, mal-
linga.

9 Annivlunelo mallikpa nellovlune Engelib nellagut
taimak illiorvingimago, tækkotitsumigle tækkonasugæl-
lune.

10 Udsertortut sivolit aipangillo annivigivlugit, up-
koaksoak kikkiengīnak tikkipæk, iglugaseksoarnut sang-
mijok ; tamna ingminik upkuērpok (anniviktārklugik),
annigamik iglut akkorngattigut aivuk ; tagvainarlo Euge-
lib kemmekpa.

11 Petruselo ingminik tukkisilerame, okarpok : Mana
mikselsingmik tukkisivunga, Nalekab Engeline tillingmago
piulivlunga Herodesib agganginnit, innuillo Judit ner-
riungninginnit tamainit.

12 Taimaglo issumasilerame, Mariab iglunget silla-
tānut pivok, Johannesib Markusemik attipsägub anānang-
et, tagvane unnuktut kattimavut, tuksiarlutiglo.

13 Petrusible sillatānit upkoak avilortarmago, arnab
kivgab Rodemik attigub nautsertoriartorpa.

14 Petrusīblo nippinga illitarigamiuk, kuviasungner-
mut upkuēngila, akpangerlunele itterpok, okariartorlune,
Petrusmik upkutsab sillatānetomik.

15 Taipkoale okautivæt : Sillaidlarpotit. Tamnale
sokkoserane taimainerarpa. Okarput : Tagva Engelinga.

16 Petrusēle ama avilortarpok ; upkuērutigamitsugle
tækkovæt, tattaminiarpullo.

17 Aggangminulle nullorarpeit nippangerkovlugit, u-
nipkalerporlo kannok Nalekab piulingmago parngnanēr-
simmavingmit, okarlunelo : Tamanna okautigissiuk Ja-
kobusemut kattangutigēnnullo. Annivorlo tamattoma
assianut ailune.

18 Kaungmelle, sorsuktukset mikkingitomik kappia-
suktigivæt, Petrusē kannok illinermangæt.

19 Herodesible, kaikongmago, neninagolo, udsertortut
kiglissiniarkårdlugit aularititaukoveit ; Judæamillo atter-
sālerpok Zæsaræamut tagvanēlerdlunelo.

20 Issumakarame Tyromiut Sidonemiullo unatadlaro-
mavlugit. Tapkoale illagēklutik tikkipæt, Blastuse at-
tanersub pimmajinga illanārsitinamitsuk, kennuvigivæt

unatartaujomaniat ; nunakotimingne nerkiksarsiertuk-saungmetta attannersub nunakotinganit.

21 Uvlormele issumasimavingmine Herodesib anno-ranne attannersoarnerminik sakkertitsijut attiveit, iksivau-taksoarmut ingidlune okälavigilerpeit.

22 Innuille nipliavigivæt : Tamedsa Gudib nippinga, innuungitub.

23 Tagvaīnak Nalekah Engelinget annava, Gude ner-tungimago ; koppergunnullo (innovlune) nerrijaulerpok, annernengērlunelo.

24 Gudible okausingit aglivalliavlutiglo siamakterput.

25 Barnabaselo Sauluselo utterpuk Jerusalem, nā-maksigamik tunnergutinnik pititsivlutik, Johanneslo il-lagivæk, Markusemik attipsälük.

KAPITEL XIII.

Elimasib tautugungnērtitauninganik.

ANTIOCHIAME illagēktunne nellautaijokalaupok ajochertuijokalarmelo, tapkoa : Barnabase, Simonelo, Nigermik taijak, Luziuselo Zyrenemiok, Manahenlo, Herodesib attannersub innogoksakattinga, Sauluselo.

2 Nalekamik tapkoa kivgartortillugit ēsinatik, Anner-nek ajunginek okarpok : Barnabaselo Sauluselo aviklugik pitissigik pinniarnermut tamattomunga annerilaurapkik.

3 Tagva ēsinatik tuksiarput, aggangmingnut pattik-lugiglo, tillivakit.

4 Tapkoa Annernermut ajunginermut tillijaungmen-nik, Seleuziamut pivuk ; tagvangello umiaktorpuk Zy-pernmut.

5 Salaminnullo pigamik, Gudib okausinginnik okāla-vuk Judit illinniarvingænne ; Johannesletauk illagivæk kivgarællugo.

6 Kikkertarlo ingergarvigilauramitsuk Pafose tikki-lugo, angakok naipipæt, nellangaidlune nellautaijok, Ju-diojok attinga Barjehu ;

7 Tamna nunab attanninganēpok, Sergiuse Pauluseme,

anguteme sillatojome. Tapsoma kaikovak Barnabasele Saulusele, Gudib okausinginnik tussaromavlune.

8 Angakuble Elimasib (attinga taimak tukkekarpok) akkerartorpak, nunab attanninga okperkojomanago.

9 Saulusible (Paulusemiktauk tajab) Annernermik ajunginermik angijomik illumertaujub tækkosarpa,

10 Okarlunelo: Kittorngaujotit Satanasemut, sæglo-tunermiglo, uivëriklernermiglo, illumitekadlartotit, idluarnernigio tamainik omisuktotit, sorëngilatit Nalekab apkosingit idluartut attortauningit agviarlugit;

11 Manalo ahak, Nalekab aggangita kollangiarpätit, tautugungnërtuksauvotit, sekkinerlo akkunit tautungni-ængilet. Tagvañarło pujorsoamelilarmelo tärmiolerpok, kenneerialerpok tava maungatuinak tessiortiksaminik.

12 Nunab attanninga tamattominga tækkogame, okpi-lerpok, Nalekablo ajochertutä tattaminariva.

13 Paulusele najartinnele Pafosemit umiaktoramik, Pergemut pivut Pamfiliab nunanganëtomut. Johannesible kemmakpæk, Jerusalemullo angergarivlune.

14 Tapkoale Pergemmit aularivuk, Antiochiamullo pivlutik, Pisidiab nunanganëtomut, tagvanelo illinniar-vingmut itterpuk Sabbatib uvlungane, ingilutiglo.

15 Perkojet nellautajullo attuarëramikit, illinniarviub angajokangita okautsaujartorkoveit: Kattangutigët, sumik okaromagupse innungnut, kaiblaromavlugit, tava okaritse.

16 Tagva Pauluse nikovipok, aggangminullo nullo-rarpeit, okarlunelo: Illipse angutit Israelittiöjose, Gudemiglo nalektose, nalegitse!

17 Innuit ukkoa Israelitit Gudingeta angajokavut annerilaukpeit, innuillo tapkoa ivlernartilaukpeit tækkorng-artaulaungmetta nuname Egiptenme, taikangelo annitilaukpeit tallermut pitsartojoksoarmut.

18 Jahrillo 40 git nävlugit illuserivalauktangit kam-mangitsertorpeit innukajuitomëtillogit.

19 Innukattigëllo 7 it nungulaukpeit Kanaanib nunangane, nunangelo avipa imerautib torartanginnut tapkoninga.

20 Kingorngagut Jahrit 450 git nävlugit erkartui-

junnik tunnitsivigilaukpeit, nellautaijok Samuele tikkid-lugo.

21 Tamattomallo kingorngagut attannivingmik tuksiar-put; Gudiblo Saulemik tunnitsivigilaukpeit, Kisib er-ninganik, angut Benjaminib kinguvānginnit, Jabrit 40 git nāvlugit.

22 Tamnalo attanniviokojunguēramiuk, Davide attan-niviktāngutipa tapkonunga, tapsominga kiglīgiudsivok : Davide nachvarpara, Jessib erninga, angut omættima issumanganik, tapsoma perkojakka tamaita malligomār-peit.

23 Tapsoma kinguvānginnit Gude, angernine mallik-lugo, Israelib piulijiksanganik Jesusemik sakkijartitsi-laukpok.

24 Sulle ajochertuingikārtillugo, Johannese okālajok baptijūmik Israelitit illunatik kakkialerkovlugit.

25 Johannesele innoserminik namaksilerame, okarpok : Taimnaunasugijapsinga taimnaungilanga; ahagle, king-unipkut kainiarpok, nellokotivigijara ittiggagutigik sing-čjarlugik.

26 Illipse angutit kattangutigēt, Abrahamib kingu-vāngita kittorngangit, Gudemiglo nalektut illipsingne, piulijiksak tapsoma okausingit tillikliudsauvut illipsing-nut.

27 Jerusalemetut, angajokangitalo illitaringinamitsuk (Jesuse) nellautaijut okausingillonēt, attuartaouvaktut Sab-batinne tamaine, tokkoteksangortipæt, namaksivlugit tap-koa okausingit.

28 Nauglo nachvaratik tokkotsitiksangōnernik, Pila-tuse tuksiarvigivæt tokkotsikovlugo tapsominga.

29 Tamaitalo tamna pivlugo aglaksimajut namaksiga-mikit, kejungmit akkartipæt illivlugolo illuvermut.

30 Gudible tuppaktilaukpa tokkungajunnit.

31 Uvlunnelo unnuktunne tækkojauvok Galilæamit Jerusalemut majorarkattigilauktaminut; tapkoa kiglīgiud-sijokottigiveit innungnut.

32 Uvaguttauk ungersimanek angajokaptingnut pijok, okautigivavut illipsingnut.

33 Uvappingnut, taipkoa kittornganginnut, Gudib nel-lautsimatilaukpa, Jesuse tuppaktinamiuk; taimaktauk

aglaksimavok imgerutime 2 me : Igvit Ernerivagit uvlo-
me ernerigapkit.

34 Tokkungajunnillo tuppaktinamiuk, asserornartomut
kingorngane pekojungnērdlugo, tamattominga imāk okar-
pok : Davidib angervioninginnik sokkosijuitunnik tunnit-
sivigijomavapse.

35 Taimak pivlugo okarivoktauk imgerutib assiane :
Ajunginerit asserornermik tukki sikoniængilet.

36 Davidele, innovlune Gudib pijomajanganik kivgar-
torlaurame, tokkolaukpok, angajokanginnullo illijaulauk-
pok, asserornermiglo tukkisilaukpok.

37 Gudible tuppaktilauktanget, asserornek tukkisi-
laungila.

38 Manale angutit kattangutigēt, kaujilersiuk, tapso-
muna ajomernit issumangnarungnaitomik okautsaule-
rapse, tamainillo (ajortunnit) Mosesib perkojanganut
idluartitaujungnanginipsingnit.

39 Tapsomungale okpertok idluartitauvok.

40 Mana udsertoritse nellautajut okausingit illipsing-
nut nellautsilerkonnagit (imaitut) :

41 Okokse, nachojoksojose, tattaminjarluselo, nungu-
titse ; innotilluse pinniarnermik pigama, okautsaugalloa-
rapse tamattominga okpitsengilasse.

42 Judille amningmetta illinniarvingmit, nellojut ken-
nuvut, Sabbatik akkorngangne okautsinik makkoninga
okautsaujomavlutik.

43 Illinniarvingmētullo kattimajarērmetta, Judit un-
nuktut Judiokattanjullo Gudemik nalektut, Pauluselo
Barnabaselo mallikpakit ; tapkoale okautivlugillo kaib-
larpeit, Gudib saimarsautanut nippingatsainarkovlugit.

44 Sabbatible tugliane iglugaseksuit innungit illuna-
kasetik kattimajartorput.

45 Judille innuit tækkogamikit, ningarosudlalerput,
Paulusiblo okausingit akkerartorlugit, akkerartorput mit-
tautekadlarlutiglo.

46 Paulusele Barnabaselo sivōranatik okālavuk : Gu-
dib okausingit okautigekārdlugit illipsingnut pijariaka-
laukpok ; manale ajektorapsigik, nangminipsingniglo
nachonartitsigapse innōtsemik nungusuitomik, nellojunnut
tava sālerlerpogut.

47 Taimagle Nalekab perkovätigut: Nellojunnut kaumartiksangortilaukpagit, piulijiksaukovlutit sillaksub isuanut.

48 Nellojulle tamana tussaramitsuk, kuviasulerput, Nalekablo okausingit nakoriveit; okpilerlutiglo illunatik innötsemut nungusuitomut pijukset.

49 Nalekablo okausingit siamakterput tamattoma erkänut illunanut.

50 Judille arnet nalektut nertornartullo ningarosuktid-lalerpeit, angutillo angajokaujut iglugaseksoarne, Pauluselo Barnabaselo unangmijaukovlugik, pingujarpakillo erkämingnit.

51 Tapkoale ittikkamik sanningit katterarpeit tapkonna, Ikoniemullo aularlutik.

52 Illinniartulle kuviasulerput illumertaulilarmiglo Annernermik ajunginermik.

KAPITEL XIV.

Lystrame tumangajomik Paulusib innuliklerringanik.

IKONIENEMELO itterkattigēkpuk Judit illiniarvingænnut, taimaglo okälavlutik, unnuktoksuit Judit Grichillotauk okpilermetta.

2 Judille okpingitut aulartidlarpeit ningarosuktilaitalo nellojut tarningit kattangutigēnnut.

3 Tagvanēlerpuk akkunat, sivoranatiglo okälavuk Nalekamik; tapsoma okautsinne okpernartipeit saimamerminik, nellunaikutaniglo tattamnartunniglo pivok tapkoa aggangittigut.

4 Unnuktovaksuille iglugaseksoarmiut maggoilivut, illangita Judit illagiveit, illangitalo Apostelit.

5 Perajaludlalermettale nellojullo Judillo, angajokajettiglo illagællugit, mittautekumavlugillo milloromavlugit ujarkennut,

6 Tamattominga tukkigamik kemmävuk iglugaseksoarnut Lykaoniametunnut, Lystramut, Derbenmullo nablo tapsoma erkänut;

7 Tagvanelo okautsit tussarnertut okālatigiveit.

8 Lystramelo angutekalaukpok, iksivaēnartomik, itiggalukkame innulernerminut, pissujuitotsainartomik.

9 Pauluse okālangmet tapsoma tussarpa ; (Paulusible) tækkosaramiuk, missigilerlunelo, tamna okperalloarmet ākiktauniarnerminik,

10 Nipperkörtovlune okarpok : Nikovidlutit nængerit. Kiggertarpok tagva, arvertarlarmelo.

11 Paulusible pijanga innuit tækkogamitsuk, niplialerput, okarlutik Lykaonimiut okausingit attorlugit : Gudut innuklitun-īlvlutik akkarvigivātigut.

12 Barnabaselo atserarpæt Jupitermik, Pauluselo atserarpæt Merkuriusemik, okālalaungmet.

13 Jupiterible ajochertuijoet iglugaseksuit avatānetub, tuktuvait niakotiksello āpeit ittertarvianut, tunnergutigijomavlugit, innuit illagællugit.

14 Apostelæk, Barnabasib Paulusiblo tussaramikit, annoratik alliktorpeit, akpangerlutiglo innuit akkornganut, nipliadlalerpuk,

15 Okarlutiglo : Angutiōjose, sog taimailorpipe ? Innutuinauvoguk tokkojomārtoguk illipsetut, okautsinniglo tussarnertunnik okālavoguk illipsingnut, sāgiarkovluse omanget Gudeungitomit, Gudemut omartomut, killangmiglo, nunamiglo, immakbingmiglo, illuanetunniglo tamainik pingortitsijomut ;

16 Nelliutunne annigortunne nellojut tamaita issumamingnik innōnialauktut tapsoma kamagiugitsertorpeit ;

17 Nauk ingminik nellonartitsilaungilak, unnuktomnik ajungitulliarvigingmattigut, sillalukojivlune killangmit, perorsijello perorkovlugit, nerkiksaptingnik, tumitsivigivātigut, kuviasungnermiglo omættiptione.

18 Taimaglo okarāmik, innuit innerterlugit serlek ajulingileit, tunnergutinnik tunnijerkonnagit.

19 Judille Antiochiamit Ikonienmillo tagvunga pivut, innuillo kajungersarpeit, Pauluse millortaukovlugo ujar-kennut, unialælo iglugaseksoarnit, tokkonasugællugo.

20 Illinniartulle illumangmatsuk, nikovipok ailunelo iglugaseksoarnut. Kaungmello tagvanget aularpok Barnabase aiparællugo Derbenmut.

21 Iglugaseksuillo tapkoa okautsinnik tussarnertunnik okälavigiveit, unnuktullo ajochertorlauramikit, ama ut-terivuk Lystramut, Ikonienmullo, Antiochiamullo,

22 Illinniartut tarningit nekkositipeit, kaiblarlailalo okpernermik sorërkonnagit, kappianartullo unnuktut at-torlugit Gudib nalegauvinganut pijuksaugapta.

23 Illagëktullo illunaita ajochertuijunnik pitipeit, tuk-siarlutiglo ësinatik, Nalekamut okperijangænnut sapputi-jaukoveit.

24 Pisidialo apkotigællugo Pamfiliamut pivuk.

25 Okautsinniglo okälavuk Pergenme, Attaliamullo attersärpuk.

26 Tagvangello umiaktorpuk Antiochiamut, tagvanget aulalauramik, Gudib saimarsaininganut perkojaulaupuk, okälajartorlaungmennik, mana namaksijamingnik.

27 Tagvungale pigamik, illagëktut kattorsorkolerpeit, unipkärlutiglo Gudib pinniarnersoanganik tapkungnuna, kannorlo nellojunnut okpernerub upkuanga angmarti-laungmago.

28 Illinniartut najugarivlugit tagvanelerpuk akkunit.

KAPITEL XV.

Apostelit okarkattigëngninginnik kippinek pivlugo.

ILLANGILLO Judæamit attersärput kattangutigëllo ajochertorpeit: Kippijaulingikupse, Mosesib illusinga at-torlugo, pilloriktitauniængilase.

2 Pikablartokalermet, Paulusiblo Barnabasiblo mikkijuungitotomik akkerartormattigik, namagivæt, Pauluselo Barnabaselo, assingillo illangit Jerusalemnut majorarkovlugit Apostelinnut angajokajennullo, tamanna appersüt pivlugo.

3 Illagëktunnullo kannilärtauvlutik apkome, Foeni-zenlo Samarialo apkotigivakit, tagvanelo unipkarput nellojut sägiarninginnik, kattangutigëllo illunatik angjo-mik kuviasuktigiveit.

4 Jerusalemulle tikkimetta, illagëktut, Apostelillo, an-

gajokajello tækkongiarpeit, unipkärpullo kannok angjomik Gude piinnarlaungmet tapkungnuna.

5 Tagva Farisæerit illangit okpilentut nikovilutik okarput: (Innuit taipkoa) kippijaujariakarput, okautsaujariakalarmiglo Mosesib perkojangimmik mallikovlugit.

6 Apostelille angajokajello kattimalerput, okautsit ukkoa nautsertorlugit.

7 Akkunille akkerartorlaungmetta, Petruse nikovipok okautilugillo: Illipse angutit kattangutigēt, kaujimavose, nutaujungnailertomik Gude akkunaptingne annerosulaurame, nellojut tussarkovlugit kanninnit okautsinnik tusarnertunnik, okperkovlugit.

8 Gudiblo, omættinnik kaujimajub, nellunaililaukpeit, Annernermik ajunginermik tunnitsivigilauramigit, uvaptitut.

9 Adsigēngitomiglo uvaptingnut tapkonungalo pititsilaungilak, omættinngillo sujungaitilaukpeit okpernermut.

10 Sog manna Gude öktorpissiuk, illinniartut ajornartoksoarmik illitsivigijomavlugit, angajokaptalo uvagullo sappidlalauktaptingnik?

11 Okperpogulle pilloriktitauniarapta Nalekab Jesusib Kristusib saimarsautānut, taipkotitunak.

12 Tagva innugiartoksuit illunatik nippangerput, Barnabaselo Pauluselo nālegiarlugik, unipkärtuk, kannok angijunnik nellunaikutaksoarmik tattamnartunniglo Gude piinnarlaungmet tapkungnuna nellojut akkorngæenne.

13 Okarermennik tapkoa, Jakobuse kiolerpok okarlunelo: Illipse angutit kattangutigēt, naleksinga:

14 Simon unipkälaukpok, kannok Gudib nellojut isumagilaungmagit nellipsartainarlugit, tapkonanget innungnik illelliorlaungmet atterminut.

15 Tamattomingalo nellautaijut okausingit nellautsivut, taimak aglaksimangmet:

16 Tamattoma kingorngane utteromagivunga, Davidib iglunga immiksimmajok sennaniardlugo, asserorningillo idluarsaromavakka nappartilugillo.

17 Innuit amiakut Nalekamik apperkotekarkovlugit, nellojut illunatik, pivlugit attera taijaumangmet, Nalegak okarpok, tamakkonina tamainik pinniartok.

18 Gudib pinniarninne tamaita kaujimaveit sillaksub pigiaraninganit.

19 Taimaimet issumavunga, nellojut Gudemut sāgiartut, kappiasuktitekšaringilavut;

20 Aglagvigilugille, Gudeungitunnik tettiksakartut sallumainiginnik perkonnagit, illokeudlarkonnagillo, ipimajomiglo, aungmiglo (nerrekonnagit).

21 Itsaksoarnulle Mosesib okausinginnik okautsijokarpok iglugaseksoarne tamaine, Sabbatinnelo tamaine attuarpeit illinniaringne.

22 Apostelillo angajokajello, illagēktullo illunatik idluarilerpæt, angutik illamingnit kennerlugik tillilāniglo Antiochiamut, Pauluselo Barnabaselo illagællugik, ukkoa, Judase Barsabasemik attipsālik, Silaselo, tapkoa angutik ajochertuijōvuk kattangutigēt akkorngænne.

23 Aglangniglo (aglaktamingnik) neksarkoveit, imailjunnik: Uvagut Aposteliōjogut, angajokajello, kattangutigēllo salutipavut kattangutigēt nellojunnit pijut, Antiochiametut, Syriametullo, Ziliziametullo.

24 Tussalaurapta, uvaptingnit pijut illangita ajochertusermingnut tamartitsartormasse, tarnisselo asserortilugit, okarlugitlo: Kippijaujuksaujose, perkojello malliklugit, nauk uvaptingnut taimak perkojaungilet.

25 Taimaitomik kattimavluta issumakattigēkpogut, angutingnik annerosukluta, tillivlugiglo illipsingnut, nægliktavut Barnabase Pauluselo illagællugik,

26 Angutik tapkoa innositik ivlerilaungilæk Nalegapta Jesusib Kristusib attinga pivlugo.

27 Taimāk Judaselo Silaselo tillivavut, tapkoa okautsinnuttauk tamattominga okalārpuk.

28 Annernerub ajunginerub uvagullo tamanna idluarigaptigo, assianik malligeksanik illipsingnut illijnata, makkoninga pijariakartunnik kissēnik,

29 Tunnergutinnik Gudeungitunnut, aungmiglo, ipimajomiglo ēsijuksaungilase, illokeudlaraselo; tamakkoninga pingikupse, idluartomik pivose. Innotsiarpagitse!

30 Tapkoa tillijaumagamik, Antiochiamut pivut, innugiartorsuillo kattitipeit, tunnitsivigilaitalo aglangnik tamakkoninga.

31 Tamakkoa attuaramikit, mannigortaunek kuviasutigilerpæt.

32 Judasiblo Silasiblo nellautaijójuktak, kattangutigēt kaiblarpeit okautsinnut unnuktunnt, nekkoksitilaitalo.

33 Tagvano mullukaselaungmennik, okpertokattigēnut ullapirsaumut angergarkojaulerpuk Apostelinnut.

34 Silasible kuviasutigiva tagvanetsomavlune.

35 Paulusele Barnabaselo Antiochiamē piinniarpu, assingillo unnuktut illagællugit, ajochertuivut okālavlutiglo Nalekab okausinginnik.

36 Uvlulle illangit nāngmetta Pauluse Barnabasemut okarpok: Ailaungmiluk, kattangutivut tækkojartorlugit iglugaseksoarne illumaine, Nalekab okausinginnik okālavigilauktaptingue, kannok illingamangæta.

37 Barnabasele issumakarpok, illakumavlugo Johanne Markusemik attipsālik.

38 Paulusible idluariva, taimaitok illakumanago, tapkoninga kemmailauktok Pamfiliamē, ingergakattiginagiglo piinniarviksamut.

39 Angijomik akkerartortigēgamik, avipuk, Barnabasib Markuse aiparilerpa, umiaktorlutiglo Zypernmūt.

40 Paulusible Silas aiparællugo anlarpuk, Gudib saimarsautānut perkojavlutik kattangutigēnut.

41 Ingergalerporle Syrialo Zilizialo apkotigællugik, okpertokattigēllo nekkoksitipeit.

KAPITEL XVI.

Paulusib piinniarninginnik, Lystrame, Asiame Bithiniamelo, Troadame, Filippimelo.

DERBENMUT Lystramullo pivok; ahaglo, tagvane illinniartokakalaukpok, Timotheusemik attelingmik, anānanga Judiōlaukpok, okpertorlo, atātangale Grichiōjok.

2 Kattangutigēt Lystramiut Ikoniamiullo tamna piloriktokotigivæt.

3 Tamna Paulusib aiparijomagamiuk, piva kippivlu-

golo, Judit tagvanetut pivlugit, illunatik kaujimangmetta atātanga Grichiölaungmet.

4 Iglugaseksoatigut ingergagamik, Apostelillo angajokajello Jerusalemetut perkojanginnik tunnitsivigivlugit mallekoveit.

5 Tagva illagēktut okpernermut nekkoksititavut, unnuksivalliavlutiglo uvlut tamaita.

6 Frygialo nunalo Galatsialo apkotigigamikit, Annernermut ajunginermut innertitavut okautsinnik okälakonnagit Asiame.

7 Mysiamulle pigamik, Bithyniakut ingergarasuarput ; Annerneruble ama innerterpeit.

8 Mysiale sennerkogamitsuk, Troadamut attersärput.

9 Unnuamelo tamattomane tækkotitsumik sakkertokarpok Paulusemut ; anguteolaukpok Macedoniamiok, tapsoma nangerdlune tuksiarvigiva, okarlunelo : Ikkälaurit Macedoniamut, ikkajortigullo !

10 Tækkotitsumik tapsominga tækkungmet, Macedoniamut tagva erinesulerdluta ainasuarvogut, kollarnangimet, Nalekab taikunga kaikungmattigut, okautsinnik tusarnertunnik okälavigilugit.

11 Troadamit aularluta umiaktorpogut, Samotraziala torarlugo tikkipavut, uvlub aipanganelo Neapolinmut,

12 Tagvangello Filippenmut (pivogut). Iglugaseksuit tapkoa angnerpångovut Macedoniame, (Romiunnik innuggit). Uvagulle iglugaseksoarne tapkonane uvlut illanginnik pinniarvikarpogut.

13 Sabbate nelliutingmet iglugaseksuit sillatanut pivogut kongmut, tuksiarviovaktomut, ingilutalo, amello tagvane kattimajut okälavigilerpavut.

14 Arnarlo Gudemik opigosuktok, attinga Lydia niuverte aupalluktennik (annoratsennik) Tyatiramiut iglugaseksoanginnit, pijok, naletsjarpok ; tapsoma omæta Nalekab angmarpa, Paulusib okausingit kammagitsiarlugit.

15 Baptitauleramele iglomiokattingillo, tapsoma kaiblarpätigut, okarlunelo : Okperasugigupsinga Nalekamut, itteritse iglumnut, tagvanētsainarluse, katsungaitomiglo itterkovätigut.

16 Tuksiarvingmulle aitilluta, arnab kivgab pärpätigut, annernelik pijomärtuksennik okartok, angajokanelo perkutinnik akluitipa, okarmet sivorngagut pijomärtunnik.

17 Pauluselo uvagullo tapsoma illunānut mallikpätigut, kaggudlarlune okarpok: Innuvit ukkoa Gudib kot-singnerpangōjub kivgariveit, tapkoa okautivāse pilloringnerub apkutānik.

18 Taimailiorlaukpok tamna uvlunnik unnuktunnik. Paulusible tamanna kīksautigiva, keviardlunelo annernek okautiva: Jesusib Kristusib attingane annekovagit omanget. Tagvaīnarlo annivok.

19 Nalegangille tukkisileramik neriungnitik akkiler-taunermik annigormet, Pauluselo Silaselo tiguvakit uniarlugiglo niuvervingmut angajokamik sānginut,

20 Kaptainullo pitipakit, okarlutiglo: Innük tapkoa Judiōjuk iglugaseksoarmiokattivut tammartipeit.

21 Ajochertuivuglo illusiksennik illellioreksaringitaptingnik, Romiogapta.

22 Innuillo illunatik pikablartitauvut pitjutigällugik; Kaptainillo annorajartaukovakit, issakajaukolāniglo.

23 Angijomiglo issakadlauramikik, parngnanēsimavingmut pitipakit, parngnanēsimaviublo angajokanganut udsertortautsiarkovakit.

24 Taimak perkojauge, tapsoma parngnanēsimavit kamanenerpāngænnut pitipakit, niungillo parngnanērsordlugit kejuksoarmut.

25 Ünuarle ketteralermet Pauluselo Silaselo tuksiar-puk, Gudelo nakoridlarpæk. Parngnanersimvingmekat-tikitalo tussarpakit.

26 Tagvaīnarle nuna sajukpiludlarpok, parngnanēsimaviub tungavinga aulataudlarlune; tagvaīnarlo upkuangit illunaita upkuērtauvut, kellerutillo illunaita kellerudsarput.

27 Parngnanersimaviub angajokanga sinningminit tupakamele, parngnanēsimaviublo upkuangit upkuērsimajut tækkogamigit, saviksoane amuva, ingminiglo kappid-laromavlune, kelleksorsimajut kemmanasugigamigit.

28 Paulusele nipliadlalerpok okarlunelo: Illingnik pitlarniarnæk, illunata ovanegapta.

29 Nenneroamigle kaikoživok, ittersärlunelo, sajulerdlunelo Paulusib Silasiblo ittiganginnut pamakpok.

30 Annitilugiglo okautivak: Nalegäkka, sumik pinniartuksauvik pilloriktitaukovlunga?

31 Okarpuk: Nalekamut Jesuse Kristusemut okperit, tagva pilloriktitauniarpotit iglomiokattitillo.

32 Nalekablo okausinginnik okautivæk iglomiokattingillo illunaita.

33 Ingminullo pitipak, unnuab Stundingane tapso-mané, killingillo ubvarpeit; baptitaulilarmelo tagvañnak, illannelo illunaita.

34 Iglominullo ittertipak, nerritilugiglo, kuviasulerporlo iglomiokattinne illagivlugit, Gudemut okpilerame.

35 Kaulermello Kaptainit iglugaseksuit kiygangit tiliveit, okarlutiglo: Innük tapkoa aularlik.

36 Parnanërsimaviublo angajokanget okautsit makkoa okautigiveit Paulusemut: Kaptainit tilliklilaukput tamaunga, kellerudsärtaukovlutik. Mana annileritik, ullapirsaumullo aularlutik.

37 Paulusible okautiveit: Issakadlalaupätiguk innuit tækkoæne, kiglisiniaranuglo, nauk Romiøjoguk, parngnanërsimavingmullo pitilunnuk, manalo sagvangitome aularkovätiguk? Aukagle nangminek annititsartorlittiguk.

38 Okautsit makkoa iglugaseksuit kiygangita okautigiveit Kaptainut; tussaramiglo Romiøjungnik sivöralerput,

39 Kaivullo mannigötomik okautivlugik, annitipakit, tüksialäniglo, iglugaseksoarnit aularkovlugik.

40 Tagva parngnanërsimavingmit annivuk, pullariartorlutiglo Lydiab iglunganut; kattangutigëllo tækko-lauramikit mannigorlaitalo, aularlaukpu.

KAPITEL XVII.

Paulusib okälaninganik TessalonicHEME.

AMPHIPOLIS apkotigigamiko Apolonialo, TessalonicHEmut pivuk, tagvane Judit illinniarvekalaukput.

2 Paulusib ittervigiveit illutsimitut, okälavigivlugillo Sabbatinne pingasunne aglait attuarlugit;

3 Tukkekartipeillo tapkonunga unertuivlune, Kristusemik äniatitaujariakalauktomik tokkungajunnillo mak-kijariakalarame, Jesuselo tamna (okarpok) okautigijara Kristuseõngmet.

4 Illangillo tapkonanget okpilerput, Pauluselo Silaselo illagilerdlugik, Grichittauk Gudemik nalektut unnudlalaaukput, arnettau angajokaunerset ikkitolaungitut.

5 Judille okpingitut ningarosulerput, angutillo illangit illuluktorsuit kassētut ingmingnut kattitipeit, illeratsadlarkovlugit, pikablatilaitalo iglugaseksoarmiut, Jasonib iglungit sillatānut pivut, pinasuarpullo tapkoa ätsomavlugit innuit akkorngænnut.

6 Nēringinamikigle, Jason okpertullo illangit aularupeit iglugaseksuit angajokanginnut, nipliadlarlutiglo: Innük ipkoa sillaksub innunginnik tamainik asserorteri-
juk, tamaungarivuk.

7 Tapkoa Jasonib ingminut ittertilaukpak; taipkoalo illunatik attanniviksub perkojangit mallingileit, okarlutik, taipsona assiagök attanniviõngmet, Jesusegök.

8 Innuille uimajartidlarpeit, iglugaseksuillo angajokangit, tamattominga tussartut;

9 Jasoniblo illagijangitalo akkiorningit tussaramikit, aularkoveit.

10 Unnuamele Pauluse Silaselo erinesulerdlugik kattangutigēt aulartipakit Beroeamut. Tagvunga pigamik, Judit illinniarvingænnut itterpuk.

11 Tapkoa ajunginerōjut TessalonicHEmiunit; tapkoa okautsit illelliorpeit kunnutuilitik, uvlullo tamaita aglait

attuarpeit kennerlutik taimaimangæta (Paulusib okausingititut).

12 Tapkonanget unnuktut tagva okpilerput, ikki-toungituttauk Grichit angajokaunerset angutillo arnello.

13 Judille Tessalonicemiut tussaumaleramik, Gudib okausingit Beroeametauk okālatigijaungmetta Paulusemut, kaivut, tagvanēlotauk innuit pikablartilugit.

14 Kattangutigēlle tagva tuavidlutik Pauluse aular-tipæt, immab kannitanganut aularkovlugo, Silasele Timotheuselo tagvanēlerpuk.

15 Paulusible kannilärtangita āpæt Athenemut. Okarkongmagillo Silasemut Timotheusemullo, tuavilutik tikkerkovlugik tapsomunga, uttilerivut.

16 Athenemele Paulusib uttakileramigik illungertudlalerpok annernermine, iglugaseksoarmiut tautukamigit Gudungitomik angijomik nalektut.

17 Illinniarvingmelo Judit, Gudemiglo nalektut okālavigigalloarpeit, niuervingmelo vlvut tamaita tagvunga pijut.

18 Epikurerille illangit Stoikerillo Filosofit (sillaksubpinginnik illissimajut) akkerartorpæt; illangillo okarput: Kannekadlartok una kannok okausekarka? Illangille (okarivut): Sorlo Gudinnik tækkorngartennik okālajomajok; okautsinnik tussarnertunnik Jesusemik makkijokaromärtomiglo okautilaungmagit.

19 Tiguvælo, kiglissiniarvingmullo āpæt, okarlutiglo: Tukkisititaujungnaralloarpita ajochertūsemik nutāmik, ajochertuserijarnik?

20 Siuptingnut tussarngartenik pigavit; tagva tussaromadlarpogut tamattominga kannok tukkekarmangæt.

21 Athenemiulle illunatik, tækkorngartettauk tagvanētut, nutānik kissēnik okausekaromavlutik, tussaromavlutiglo pinasualaukput.

22 Paulusele kiglissiniarviub kerkane nængerpok okarlunelo: Illipse anguit Athenemiojose, tukkisilerpapse, illunaine okpilarapse Gudiungitomigle.

23 Tamāne arvertarama, tuksiarvisse nautsertorlauh-pakka, Altarelo naipipara, aglalik imāk: Gudemut nel-

lonartomut. Tuksiarvigijase tamna, nellojase okautigivara manna illipsingnut.

24 Gude sillaksoarmik pingortitsijok, pinginniglo tamainik, Nalegaugame killangmullo nunamullo, kittimaviksoarne agganuut sennamajunne innekangilak ;

25 Innuut agganginnuttauk kivgartortaujariakangilak, sumik ajorsartotut ; nangminek tamaita innōtimagit annernekalertilaitalo, piksanginniglo tamainik tuunitsivigingmagit ;

26 Innugaseksuillo kinguvāngukattigēt tamaita pingortilaukpeit aungmit attautsemit, nunaksoak illunāt innukalertilugo, sivornagagullo sivitunikserijangit issumasimatigiveit, kannorlo kaningitigijomut nunakariangit ;

27 Nalekamik kenneriakovlugit, missigilermangarmitsuk nachvarimangarmitsuglo ; nauk ungasingilātigit tamapta :

28 Tapsomane innōgapta aulavlutalo-īpogut ; taimaktau okarivut Poetit illangit illipsingnētut : Tapsoma illagivātigit.

29 Tagva illakarapta Gudemik, issumajuksaungilagut Gudioniub adsigingmago innungoak Goldemik, Silberemiglonēt, ujarkamiglonēt, innub issumaminut sennajanga.

30 Nelliutune nellojotillugit Gudib kamagingitsertulaukpeit ; manale innuit illunaita nunalingne tamaine kakkialerkoveit.

31 Uvlormik taisimalaurame, taipsomane sillaksoarmiut erkartoromagamigit idluarnermut, angutemut attautsemut perkojimagame, illunaitalo okpertitsomavlugit, tokkungajunnit tuppaktinamiuk.

32 Tokkungajunnit makkinnermik tussaramik, illangit mittautekarput, illangille okarput : Tamattominga ama tussaromavaptigit.

33 Paulusib tava kemmekpeit.

34 Angutille illangita najugārivæt, okpilerlutiglo ; taipkoa illanget Dionisius, kiglissiniarpaktut illanget, arnarlo attinga Damaris, assingitalo illagiveit.

KAPITEL XVIII.

Gallionemut Paulusib ätauninganik.

KINGORNGAGUT Pauluse Athenemit aularpok, Korintenuullo pivlune.

2 Judelo tagvane naipipa, attinga Akvila, Pontuseme innulertok, Italiमित tikkekammertok, nulliane Priscilla aiparællugo, (attaniviksub Klaudiu-ib Judit illunaita aularkolaungmagit Romemit).

3 Tapkungnunga itterpok; adsigēngniglo sennagamik, najorpak sennavlunelo; itselliorteōvulle.

4 Sabbatinelo tamaine illinniarvingme ajochertuivok, Judillo Grichillo kaiblarlugillo tukkisitipeit.

5 Silasele Timotheuselo Macedoniamit pingmennik, Pauluse Annernermut kajungersartauvok Judinnut Jesuse Kristuseōjomik kigljudsikovlugo.

6 Akkerartormettale mittautekalarmiglo, annoranne aulatidlarlugit okautiveit: Ause niakopsingnut pile, uvanga passijeksaungilanga; manamit nellojunnut ainarpunga.

7 Tagvangello aularpok, angutemut Justemik attig-gub iglunganut itterlune, Gudemik opigosuktub, tapsoma iglunga illiniarviub tunganōtok.

8 Krispusele, illiniarviub angajokanga iglomiokattingillo illunatik okperput Nalekamut; Korintemiullo unnuktut nalektut okpilerivut, baptitaulerlutiglo.

9 Nalekable Pauluse okautiva tækkotitsumut unnuame: Sivōranæk, okarille nippangernæglo;

10 Iliagigapkit, innungmut attautsemullonēt idluitul-liarvioniætsengilatit; iglugaseksoarne tamakkonane unnuktunnik innukuttekārama.

11 Tagvanēlerporle Jahremik attautsemik takkiniglo pingasojortunnik, ajochertorlugillo Gudib okausinginnik.

12 Gallionle attanniongmet Achajame, Judit illagēk-lutik innungnādalerput Paulusemik, aularupællø kiglissi-niarviub iksivautanget sānganut,

13 Okarlutiglo: Oma innuit kajungertipeit, Gudemik kiŋgartorkovlugit, perkojet nalengnagit.

14 Paulusele okaromalermet, Gallion okarpok Judinut: Judiōjose! idlūitomik pikpet ajortulliarnermiglonēt, tussarajarpapse namaktomik;

15 Appersutiōng:nelle ajochertūsemik, atterniglonēt, perkojipsingniglonēt, issumapsingnik pinniaritse, taimaitomik erkartuijomanginama.

16 Aulartipeillo kiglissiniarviub iksivautanganit.

17 Tagva Grichtit illunatik Sosthenes illinniarviut angajokanga, tiguvæt, annaudlarlālo kiglissiniarviut iksivautanget sāngane; Gallioniblo kammagingileit.

18 Paulusele akkunit sulle tagvanēlaukpok; kingorng-agut kattangutigēt sorērutiksamik okautiveit, Syrienmullo uniaktoromavlune, Priscillalo Akvillalo illagællugik; nutsenne (Paulusib) kipsarpeit Kenchream, okautsinne malliklugit taimak okarsimagame.

19 Efesusemullo pivok, tagvanoelo kemmekpak; nangminerle illinniarvingmut itterpok, Judillo okālavigiveit.

20 Innamatsuk najortaujomavlutik akkunērnersamik kippilukporle,

21 Sorērutiksamigle okautiveit, okarlunelo: Annivik siorvingme tikkiniartome Jerusalemējariakarpunga; tik kitsomarivapse Gudib perkokpanga. Efesusemillo au larpok.

22 Zæsarienmullo pivlune, (Jerusalemullo) timuar pok, illagēktullo salutinamigit, Antiochiamut attersār pok;

23 Tagvanēlaukārđlune uvlunnik kapsinik, aularpok Galatsiab nunanga arvertarvigivlugo Frygialo kingorle rēktidlugik, okpertullo illunaita nekkoksitipeit.

24 Judele Efesusemut tikkipok, attinga Apolos, Aleksandriame innulertok, angut okaloriktok, aglangniglo illissimatsiartok.

25 Tamna Nalekab ajochertutānik illanganik ajocher tortaulaukpok, Annerner mullo illungertortomut okālavoik ajochertuiloriklune Nalegak okautigilugo, nauk Johan nesib baptijutānnik kissianik kaujimavlune.

26 Tamna sivōranane okālalerpok illinniarvingme. Akvillable Priscillablo tussaramiko, ingmingnut pitipæk ajochertorluarlugolo Gudib ajochertutānik.

27 Achajamulle aijomangmet, kattangutigēt aglaklutik, okpertut perkoveit, illelliorkovlugo; tagvungalo pigame, okpilentut, (Gudib) saimarsautānut angijomik ikkajorpeit.

28 Judit pitsartunermut okausikserotigamigit, illunatik tussātillugit aglangnik kaujitipeit, Jesuse Kristuseōjomik.

KAPITEL XIX.

Paulusib pinniarninginnik Efesuseme.

APOLOS Korintemētillugo, Paulusib nunet pōktunerset arvertarvigiveit, Efesusemullo pivlune, naipitsivorlo illinniartut illanginnik;

2 Tapkonunga okarpok: Okpilerapse, Annernek ajunginek pivissiuk? Tapkoa okautivæt: Tussalaungilagullonēt Annernermik ajunginermik pittekangmangæt.

3 Okautiveillo: Kannok tagva baptitauvise? okautivæt: Johannesib baptijutānut.

4 Paulusele okarpok: Johannese baptisilaukpok kakkialernerub baptijutānut, innuit okaudlugit, okperkovlugit kingorliksanganut, tagva Jesusemut, Kristuseōngmet.

5 Tamanna tussaramitsuk, baptitaulerput Nalekab Jesusib attinganut.

6 Paulusiblo pattingmagit aggangminut, Annernerub ajunginerub tikkivigiveit; okālalerpullo tækkorngartet okausinginnut, okālalilārmiglo pijomärtuksennik.

7 Angutillo tapkoa 12 ōlaukput.

8 Illinniarvingmulle itterpok, okālavlunelo sivōranane takkinnik pingasunnik, kajungersarlugillo ajochertorpeit Gudib nalegauvinganik.

9 Illangille mangaidlarmetta, okpingimettalo, ajochertusemiglo tamattominga okausiluklutik innugiartor-

soarnut, kemmekpeit, illinniartullo avitipeit tapkonanget, uvlullo tamaita okälavok angutib Tyranusemik attiggub illinniarvingane.

10 Taimailiornermiglo pivok Jahringnik maggungnik, taimak Asiamētut illunatik, Nalekab Jesusib okausinginnik tussarmetta, Judillo Grichillo.

11 Gudelo tattamartullidlarpok mikkingitunnik Paulusib aggangittigut.

12 Taimak aglæt, kidsijarnermut allarutikset kakki-gutילו timinganut aktortitet kannimajunnut illingmagit, pijungnörpullo, annernerillo ajortut annivut tapkonanget.

13 Judille illangit arvertarajuktut angakut, (erksinatik) Nalekab Jesusib attinga tailugo annernaluktalingnut, okarlutiglo: Jesuse, Paulusib okautigijanga pivlugo, annekovapse.

14 Tapkoale 7 ölaukput, Judiojub Scewab ajocher-tuineröjub erningit, taimailiortut.

15 Annörnerle ajortok kiovok okarlunelo: Jesuse ilitarivara, Pauluselo nellunginivara; illipsele kinavisse?

16 Innublo annernermik ajortomik illumiggub, oppadlarpeit sälagilugillo, angijomik ochotilugit, taimak, annorijartaularmiglo killiadlaraularmiglo, kemmangmetta iglomit taipsomanget.

17 Tamanna tussaumajaulerpok illunainut Efesusemettunnut, Judinnullo Griebinnullo; illunatiglo erksinermik illumertitaulerpok, Nalekablo Jesusib attinga angijomik nakorijaulerpok.

18 Okpilerituttank unuktut unipkariartorput, nang-minermingnik kigligiksarlutik pinniarnerilauktamingnik.

19 Unnuktulle angakolauktut aglakotitik tikkiupeit, egilugillo ikkomanut, innuit illunatik tækkoæne: akkingillo kittinamikit, nachvarput akkekariakalaungmetta 50,000 dinnik kēnaujennik.

20 Taimak angitigijomik Nalekab okausingit aglival-liaut sälakalilutiglo.

21 Tamanna namaksingmet, Pauluse annernermine issumasivok ingergajomavlune Macedoniakut Achajakullo, Jerusalemullo aijomavlune, okarporlo: Taikanelaukärldlunga Rometauk tækkojariakarivara.

22 Macedoniamut tava ajochertuikattिंगne magguk Timotheuselo Erastuselo tillivak; nangminerle Asiame nokkarpok uvlunnik kapsinnik.

23 Taipsomanele perajaludlartokalerpok mikkingitomik ajochertūsek tamanna pitjutigællugo.

24 Attauserle Silberemik sennajok, attinga Demetriuse, Dianamut tuksiarvingoaliorpok Silberemik, sennakattinelo ikkingitunnik perkutsariksitudlarpeit.

25 Tapsoma, taipkoa assingillo taimaitomik sennajut kattorsorpeit, okarlunelo: Angutiōjose nellungilase, niorgotivut tamanna akluittigigaptigo.

26 Tækkovluselo tussaruselo Efesusemetuinangilak, Asiabile illunakasangane, Paulusib oma innuit unnuktut kajungersainerminut kattaktimagit, okarlunelo: Gudungilegōk aggangnut sennammajut.

27 Niorgutivulle tamanna sorērtuinarajangilak nachogijauvlune; Gudiojoksuble Dianab kattimaviksoanga piungitsugijaunajarivok, nalegauviksōningalotauk nungutaunajarivok, Asiamiut illunatik sillaksoarmiullo tuksiarvigijanget.

28 Tamanna tussaramitsuk, ningarosuvaksoadlalerput, nipliadlarlutik okarput: Efesusemiut Diananget angijoksovok!

29 Iglugaseksoarmiullo illunatik perajaludlalerput; tækkunärvingmullo aulajadlakattigēklutik tessigoarlugik Gajuselo Aristarchuselo Macedoniamiok, Paulusib ingergarkattik.

30 Paulusible innuit aivigijomangmagit, illinniartut innerterpæt.

31 Angajokajettauk illangita Asiame, Paulusib illænarijangita, tilliklerput tapsomunga innerterilālo tækkunärvingmut aikonnago.

32 Nipliajoksuit illangit imāk, assingit imāk adsi-gēngitomik, illunamassiatik uimajadlarput, unnunersello nellovlutik suna pivlugo tagvunga kattorsormangarmik.

33 Innullo illangita Aleksander tessigoarpæt, Judit ajektudlarmatsuk. Aleksanderible aggangminut nullurapeit, innuit sānginne akkioromavlune.

34 Judiōjorle tukkisileramitsuk, attautsekut niplivak-

soadlarput illumatik Stundingnik maggungnik : Efesusemiut Diananget angijoksovok!

35 Angajokaksuble innuit nippangertinamigit, okarpok : Illipse angutit Efesusemiöjose! innuit nellietta tamanna kaujimangikauk? Efesusemiut iglugaseksoangita Gudiojoksoak Diana nälengmatsuk, killangmillo kattektub adsinga tagvanemet?

36 Tamanna akkerartaujungnangimet, nippangertuk-saugalloarpose, uimajaraselo.

37 Innuit ukkoa tamaunga pitilaukpassé, kattimavingnit tiglingningit, Gudipsingniglönēt mittautekangit.

38 Demetriusele sennakatingillo okausiksakarunik, kina pivlugolonēt, kiglissiniarviksakarmet, erkartuijokalmelo, passitiksamingnik : okarlit ingmingnut.

39 Assianigle apperkuttekarupse, kattimatillugit kiglissiniartunnuot okautigissiuk.

40 Nangiarutigigaptigo, okautaujariak perajaludlarnernik uvlome pijomik, sumik patsitiksakarata perajaludlaurapta. Taimaglo okarērame, aularkoveit kattimajut.

KAPITEL XX.

Paulusib pinniarninginnik Macedoniamé Asiamelo.

PERAJALUDLARUNGNERMETTA, Paulusib ilinniartut kaikolerpeit, sorērutiksamik okautivlugit, tagvangelo aularpok, Macedoniamut aijomavlune.

2 Nunello taipkoa arvertarvigigamigit kaiblarkalauramigillo okautsinnut unnuktunnuot, Grichit nunangænnut pivok, tagvanēlerdlunelo takkinnik pingasunnik.

3 Judille unangmingmatsuk Syriamut umiaktoromage, issumaksarsjorkårdlune kajusilerpok utterniarnerninik Macedoniakut.

4 Asia tikkilugole, illaulaukput tapsomunga, Sopater Beroemit ; Tessalonichemille Aristarchuse Sekunduselo ; Gajuselo Derbenmit Timotheuselo ; Tichikusele Trofimuselo Asiamit.

5 Tāpkoa sivorlerivavut, uttakkivlutalo Troadame.

6 Uvagulle umiaktorpogut Filippenmit kakkojet sēr-nakangitut uvlungita kingorngæenne, uvlullo tellimangæenne tikkipavut Troadame, tagvanelo pinniarpogut uvlunnik 7 nik.

7 Wochible uvlungita sivorlerpāngæenne illinniartut kattimalermetta kakkōjak avgorlugo, Paulusib okālavigiveit, aggagotsomagame; sorērane okālavok unnuab ket-terarninga tikkidlugo.

8 Iglullo kollerpāngæenne nennergoakalaukpok unnuk-tunnik, kattimavigilauktangæenne.

9 Innuosuktorlo, attinga Eutichuse, igalatsab sāngane iksivajok, akpaivlune sinnilertok, Pauluse akkunit okā-latillugo, sinningnermut ochogame, ijukarpok iglut kol-lerēngita pingajuani, tokkungavlnelo kiviktauvok.

10 Paulusele attersārpok, kollāngerlugolo, erkilālo okarlune: Uimajarase; tarninga illuanēmet.

11 Ama majorarlune kakkōjak avgorpa, nerrilarmelo, okālavigiveillo ama akkunit uvlub kaulerninga tikkilugo. Taimaikārdlune aularpok.

12 Innuosuktorlo omardlune kaipæt, mikkijoungito-miglo mannigotaulerdlutik.

13 Uvagulle umiaksoakut sivorliovogut Assusemut aularluta, tagvanget Pauluse ikkimakattikumavlugo; taimak perkojilaungmet, nunakut pissugomagame nang-minek.

14 Assuseme tikkinamittigut ikkivigivātigut, Mity-lenemullo pivogut.

15 Tagvangello umiaktorpogut, kaungmello Chiosib akianut pivogut; kaungmingmello Samosemut tikkipogut, Trogilliumelo nokarpogut, uvlublo aipangane Miletuse-mut pivogut.

16 Pauluse issumasimagame Efesuse kangeromavlugo, Asiame akkunit-itsomanane; tuavimut Pentekostib uvlungit nellitikipetta Jerusalemētsomagame, ajornang-ipet.

17 Miletusemit tilliklerpok Efesusemut, kaikovlugit illagēktut angajokangit.

18 Tikkinamitsugle okautiveit: Kaujimavapsinga, kannok illiortunga nelliutome illunane najulaurapse, uvlormit taimanget Asiamut tikkitainarama;

19 Nalegak kivgartorlauktara angijomik nellokotijunga, kugviolarmalo unnuktunnik, kappiasuktitaularmalo Judinnut, unangmiklertunnut uvamuik;

20 Sorlo angīgutilaunginapse idluartomik sumiglonēt okālatigijeksammik ajoehertutigijeksammiglo illipsingnut kattimatilluse, iglupsingnelo.

21 Judillo, Grichillo okautilaukpakka, sagiarkovlugit Gudemut, okperkovlugillo Nalegaptingnut Jesuse Kristusemut.

22 Manalo ahak, uvanga kelleksorsimmajunga annernerme Jerusalemut aijunga, nellolarmalo, sumut taikane tikkitaularmangarma;

23 Tamanna kissiet Annernek ajunginek iglugaseksarne tamaine kigligiudsingmet okarlune: Kellerutillo kappianarnerillo uttakkivānga taikane.

24 Tamakkoale tamaita sivōragingilakka, innōseralo nangminek ivleringilara, kuviasuklunga nunamenera nāniaromavlugō, kivgartorneralo Nalekamut Jesusemut perkojaumanera, okautigivlugo Gudib saimarsautā okautsinnut tussarnertunnut.

25 Mannalo ahak, nellungilanga kēnara tækkoniarungnērapsiuk, illunase, arvertarvigilauktakka, okālavigijakalo Gudib nalegauvinganik.

26 Tamanna pivlugo uvlome kigligiksarvigivapse, passitiksakanginama illunapse ause pitjutigællugo.

27 Angigutilaunginapse, okālavlungale Gudib perkojanginnik tamainik.

28 Tagva mana udsertoritse illipsingnik, illagēktunniglo illunainik, Annernerub ajunginerub ajoehertuijungortilaungmasse tapkoninga, Gudib illagēktitangit pairilugit aungminut pissiarlauktangit.

29 Tamanna nellunginapko amarkut kēsuktoksuit kingunamme akkonapsingnut pijomārmetta, illagēt kēnginiængileit.

30 Illipsingnittauk angutit sakkeromārput, ajocher-

tüsiälungnik okartut, illinniartut kajumiksarniardlugit ingmingnut.

31 Tamanna pivlugo pigäritse, erkailuselo, sorërnanga illunase kaibladlaurapse, Jahrinne pingasunne uvlotil-lugolo unuamelo kugviordlunga.

32 Manalo kattangutiärsukka, Gudemut sapputijaukovapse, saimarsautingello okausinganut, pitsartunekartub agli-iktitsungnarluse, tunnitsivigivluselo kingormguttijeksapsingnik, ivsornaitaujomärtut illagilugit.

33 Silbermik Goldemiglonët pijapsingnik, annorapsingniglonët kennulaungilanga.

34 Kaujimavapsingale, aggamnut tapkonunga pin-nialaurama attoriakalauktamnik, illamalo piksanginnik.

35 Nangminek kaujitalaukpapse tamainik, taimak sennajuksaugapta, sangëtut ikkajorlugit, Nalekablo Jesusib okausingit erkarlugit, okangmet: Tunnijinek pil-loringnarnersauvok pilitaunermit.

36 Taimaglo ökarërame, serkortolerpok, tuksiarkat-tigællugillo tamaita.

37 Illunatik tava keavaksoadlalerput, Pauluselo kongë-singagut erkilerpæt kunnilälo.

38 Tamanna okausek kiksautigiluarpæt, këname tæk-kojaujungnërniganik okangmet; umiaksoarmullo kan-lärpæt.

KAPITEL XXI.

Paulusib ingergarninganik Miletusemit Jerusalem, pititau-ninganiglo parngnanërsimavingmut.

TAIPKOA kemmaklugit umiaktorapta, okomikpogut Kous tikkilugo, uvlub aipanganelo Rodusemut pivogut, tagvangello Pataramut.

2 Tagvanelo umiaksoarmik naipitsigapta Foeniziamut ikäronajomik, tagvunga ikkivogut, aularlutalo.

3 Zypern allakaraptigo, saumikliutivlugo, Syrienmut umiaktorpogut Tyrusemullo pivluta; umiaksoak tagvane ussingiartuksaungmet.

4 Tagvanelo illinniartut naipinaptigik, uvlilaukpogut

tagvane uvlunnik 7 nik; tapkoa Pauluse okautivæt, An nernerub ajunginerub kaujtilaungmagit, Jerusalemu majorarkonnago.

5 Uvlullo tapkoa nāngmetta, aularpogut, ingergavluta, illunatiglo kannilarpätigut, nulliatiglo kittorngatiglo illagællugit, iglugaseksuit avatānut; serkortorpogullo im-mah kiġlingane tuksiarlutalo.

6 Sorērutiksamiglo okarērapta, umiaksoarmut ikkivo-gut; tapkoale angengarivut iglominguut.

7 Uvagulle umiaktorērapta Tyrusemit, Ptolomaisemut pivogut, kattangutigġllo salutipavut, uvlormiglo attautse-mik uvlivogut tapkonane.

8 Uvlub aipangane aularpogut, Paulusemētogut, Zæ-sareamullo pivogut, Filippusiblo, okautsinik tussarner-tunnik okālavaktut 7 it illangeta iglunganut itterpogut, tapsomanelerdlutalo.

9 Tamna pannekarpok sittamanik, uigasungnik, nel-lautsitiksennik okartut.

10 Tagvanelo uvlilaurapta unnuktunnik, nellautaijok attersārpok Judæamit, attinga Agabus.

11 Tikkinamittigullo, Paulusib tapserutā tiguva, kel-leksorlugillo agganuelo ittiggannelo, okarlunelo: Tamat-tominga Annernek ajunginek okarpok: Mattoma tapse-rutib innua, Judit taimak kelleksoromārpæt Jerusalemu, pitiniarlugolo nellojut agganginnut.

12 Tamannale tussaraptigo, innertilerpavut, tagvane-tullo, Jerusalemu majorarkonnago.

13 Paulusele kiovok: Kannok illiorkisse, kugviudla-rapse, omættiga sġklugo? Pijarġsimagama kelleksortau-niarlunga kissianeungitok, tokkotaulungale Jerusalemu, Nalekab Jesusib attinga pivlugo.

14 Innertertaujomangimelle sorġerpogut, okarlutalo: Nalekab pijomajanga pile.

15 Uvlut tapkoa kingorngatigut oppalungaijarērapta, Jerusalemu majorarpogut.

16 Illinniartuttauk illangita illagivätigut Zæsareamit, āpätigullo Mnasonemik attelingmut, Zypernmiojomut, illinniartok tamna itolaukpok, sinniktarkojauvogullo tap-somane.

17 Jerusalemut pigapta, kattangutigēt illelliorpätigut kувiasuklutik.

18 Uvlub aipanganele Jakobusemut pullariartorpogut Pauluse illagællugo; angajokajello illunatik tagvunga pigivut.

19 Salutijarērlauramigillo unipkautigilerpeit mallik-tigēktidlugit, kannok Gude pinniarlaungmet nellojunne, tapsoma kivgartorninganut.

20 Tamattominga tussaramik, Nalegak nakorivæt, okautivællø: Kattangūt, tautukpotit Judinnik tausendio-kattartunnik okpilertunnik, illunatiglo illungertorlutik perkojet malliktaukoveit.

21 Tussaumavāttille, Judit illunaita, nellojut akkorng-ænnētut ajoehertorangne, Mosesib perkojangit nalekon-nagit, okalauravillo kittorngangit kippijaukonnagit, il-lutsillo taipkoa atornagit.

22 Kannok tagva mana illingajariakarka? kattimaja-riakarpūt illa ipkoa unugiartorsuit; tikkisimanernik tus-sarniaramik.

23 Tamanna pivlugo okautsivut illingnut, mallilaukit.

24 Angutekarpok sittamænnik ovane, tapkoa n.alligek-sakarpūt angernerilauktamingnik; tapkoa illingnut pikit, illagilugillo sujungaititaulerit, akkilerlutillo niakongita nujangit sallijaukovlugit, illunatiglo tukkisilerkovlugit sæglotaunernik, igvilletauk nangminek perkojet malli-kangne.

25 Okpertut nellojunnit pijut aglagvigilauraptigik, kajusimavogullo attoriakangininginnik tamakkoninga, tunnerguttille Gudiungitunnut kissēta pekonnagit, aung-miglo, ippimmajomiglo, illokeudlarkonnagillo.

26 Tagva Paulusib angutit tapkoa ingminut piveit, kaungmello sujungailijaukattigivlugit, kattimaviksoarmul-lo itterpok, uvlut sungaivīt nāniarlugit tækkojaujomavlune imailioriakangmet, tunnergutiksetik ingmigolitulugit tunnijaulerkårtinnagit.

27 Uvlulle 7 it nākasalermetta, Judit Asiamit pijut tækkoæt kattimaviksoarme, innuillo illunatik peraja-luktidlalerpeit (Pauluse) tiguvlugo, nipliadlarlutiglo:

28 Illipse angutit Israelittiōjose ikkajortigut ! tagva innuk illunane ajochertuijok igliluktomik innukattiptingnik perkojenniglo kattimaviksoarmiglo ominga ; Grichit-tauk aglæt ittertiniveit kattimaviksoarmut, iglorlo tanna ivsornaitok ivsornartilaukpa.

29 Trofimus, Efesusemiok sivorngagut tækkolauramitsuk illagijanga iglugaseksoarne ; taimna Paulusemut aipaunasugivæt kattimaviksoarmut.

30 Iglugaseksoarmiullo illunatik aulajadlaraulerput, innuillo tagvunga akpangerlutik kattilerput ; Paulusele tiguvæt tes-igoarlālo kattimaviksoarmut ; tagvaīnarlo upkoangit pallangertaulerput.

31 Tokkoni aromangmatsugle, sorsuktukset angajokaviksoangeta tussaumalerpeit, Jerusalemiut illunatik pikablalermetta.

32 Tagvaīnak sorsuktukset illagællugit, Kaptainillo hundertinnut, illagællugit sorsugiartulerpeit. Angajokaviksoarmigle sorsuktuksenniglo tækkogamik, Pauluse annaulidlarungnærpæt.

33 Angajokaviksub tikkinamiuk tiguva, kellaumgujennullo maggoinut kelleksortaukolerpa, appersorlaitalo kinaumangæt, sumiglo pilaungmangæt ?

34 Innuille akkorngæne nipliadlalerput, illangit imāk, assingit imāk ; namaktomigle tukkisijungnanginamigit nippersoarnut, sorsuktukset iglokarvingænut ātaukova.

35 Majorarvingmullo pingmet, sorsuktukset akkigariakalerpæt, innut sorsugomangmatsuk.

36 Innugaseksuit mallikamitsuk, nipliadlarpullo : Per-taule !

37 Pauluse sorsuktukset iglokarvingænnut ātaugame, angajokaviksoarmut okarpok : Okarkojomangilarma il-lingnut ? Tapsomale okautiva : Grichit okausingit atto-rungnarpigit ?

38 Egiptenmiungilatit, uvlut tamakkoa sivorngattigut illeratsartitsilaungilatit innuartunnik 4000 dinnik innuka-juitomut aulartitsivlutit ?

39 Paulusele okarpok : Judiōvunga Tarsenmit, Zili-

ziame iglugaseksuit kaujijaumariktut innukattigivānga ; kennuvigivagit okarlanga innungnut.

40 Perkungmago, Pauluse nængerlerlune majorarvingme, innuit aggangminut nullorarpeit. Nippangermettalo, okautiveit Ebræerit okausinginnut, okarlunelo :

KAPITEL XXII.

Paulusib akkiorninganik.

ILLIPSE angutit kattangutigēt, angajokajello, akkiornikka illipsingnut tussāsīgik.

2 Ebræerit okausinginnut okarvigingmagit tussaramitusuk, nippangiluarpūt. Okarporlo :

3 Judiövunga, Tarsenme innulertunga Ziliziamē, tamānelo iglugaseksoarne innugoijsaulaupunga Gamalielib ittiggangita sānginne, ajochertortautsiarpunga sivorlipta perkojanginnik, Gudemiglo kivgartorasugællunga, sorlo illipse illunase uvlome ;

4 Okpertullo taimak unangmilaukpakka tokkomut aglæt. Kelleksorlaukpakka, pitilaitalo parngnančrsimavingmut, angutillo arnello.

5 Sorlotauk ajochertuinerøjub angajokajello illunatik kigligiutigingmanga ; tapkonanget aglangnik pilaupunga, Damaskusemullo aivlunga, taikanētut kelleksorkårdlugit ätsomagapkit Jerusalem pitlartaukovlugit.

6 Ingergartillungale, Damaskuse kaglilerlugo, uvlub ketterarningane, kaumajoksub killangmit tagvaīnak kaumak-ärpānga.

7 Nunanullo ochovunga, nippelo tussarpara, okartok uvamnūt : Saul, Saul, sog unangmivinga ?

8 Kiovarale : Nalegak kinauvit ? Okautivāngalo : Jesuseövunga Nazaremiok, unangmijet.

9 Ingergakattimale kaumajok tækkogalloarpæt, erk-sivlutiglo ; uvamnulle okartub okausingit tussangileit.

10 Okarpungale : Nalegak, sumik pinniartuksauvik ? Nalekable okautivānga : Makkilerit, ainiarlutillo Damas-

kusemut; tagvane okautsaulärpotit tamainik piinniarek-sarnik.

11 Kaumajuble tapsoma kaumajoksöninganut tautu-gungnanginama, ingergarkattima agganginnut tessior-taulerpunga, Damaskusemullo pivlunga.

12 Tagvanele angutekalaukpok Gudemik opigosuk-tomik perkojenniglo (naletsjarlune), attinga Ananiase, Judit illunatik tagvanētut pilloriktokotigijanget.

13 Tapsoma pullarpänga, nængerlunelo sennimne, okautilungalo: Saul, kattangutiga, tautulerit. Tagvaī-uarlo tækkovara.

14 Okarporle: Angajokapta Gudingeta annerivāit, pijomajanganik kaujिताukovlutit, idluartotuumiglo tækkovlutit, nippemiglo tussarkovlutit kanninganit.

15 Kigliudsijokotiginiarmattit innungnut illunainut, tækkojarniglo tussartarniglo.

16 Manalo sōg tuavingikīt? Nikovilerit baptitauler-lutillo, ajornernillo ubvartaulerit, Nalekablo attinga tuk-siarvigileruk.

17 Jerusalemulle utterama, tuksiartillungalo kattima-viksoarme, uvannik ikpigijungnērlaukpunga, (Jesuselo) tækkolaukpara.

18 Tagva okautivānga: Tuavitit, aularsārlutillo Je-rusalemite, kigliudsinitit uvannik okperiniægimagit.

19 Okarpungalo: Nalegak, nangminek kaujimavānga, parngnanērsimavingmut pitilaurapkit, unatadlarlailalo, okpertut illingnut, illinniarvingne tamaine;

20 Kigliudsikotivillo Stefanusib aunga kovijaulaung-met, nængerlaukpungatauk senniane, tokkotauningalo idluarigivlugo, tokkotsijullo annorangit udsertorlauk-pakka.

21 Okautivāngalo: Ailerit, tillijomagapkit ungasik-tomut nellojunnut.

22 Okauerle tamanna tikkidlugo nalelaukpæt, nip-liadlalerput okarlutiglo: Innuk imaitok pērtale nuna-mit; idlualongimet innoninga oma.

23 Niplialermettale annoratiglo pēdlarlugit, sangillo kongmut egimagit,

24 Angajokaviksub ātaukolerpa sorsuktukset iglokar-

vingænnut, okarlunelo, issakajaukolugolo kiglissiniartaukova, tukkisijomagame, suna pivlugo taimak nipliutsormangmatsuk.

25 Kelleksormatsugle aklunatsennut, centurios seniminētok Paulusib okautiva : Illipsingne idluaralloarka, innuk Romiok kiglissiniartaukärtinnago issakadlarlugo?

26 Tamanna centuriosib tussaramiuk, angajokaviksoarmut okariartorpok, okarlunelo: Udsertolerit pinniar-tarnik, innuk una Romiongmet.

27 Tagva angajokaviksub tikkipa, okautivlugolo : Okautinga, Romiovit? Okarporle : Ahaila.

28 Angajokaviksublo kiovok : Kēnauvaksoarnik akki-lerlunga illagilerpānga (Romiut). Paulusele okarpok : Uvangale innulernimnit Romiovunga.

29 Tuavilutik tava kiglissiniartuksangita allarlugo kemmekpæt. Angajokaviksoarlo tussarame Romiongmet, sivōralerpok, kelleksortaukolauramiuk.

30 Uvlob aipangane tussaromamarilerame, sōg passi-jaumangæt Judinnut, kellerōdsārtaukova, ajochertuinerō-jullo kiglissiniartuksello illunaita kaikolerpeit, Pauluselo sakkertipa, pitilugolo tapkoa akkorngænnut.

KAPITEL XXIII.

Paulusib perajaludlartauninganik.

PAULUSIBLE kiglissiniartut tækkonārpeit, okarlunelo : Illipse angutit kattangutigēt, idluartomik issumakarlunga Gudib sāngane arvertarlaukpunga, uvlok tamanna tikkilugo.

2 Ajochertuinerōjuble, Ananiasib, kanneroktaukova sennianētunnut.

3 Tagva Paulusib okautiva : Gudib anaulidlaromār-pātīt karmaujotit mingoarsimajok ; perkojet malliklugit iksivavlutit erkartorpinga, perkojello nalengnagit kanneroktaukovinga?

4 Nængertulle senniane okarput : Gudib ajochertuinerōjanga suadlarpiuk?

5 Pauluselo okarpok : Nægliktakka kattangutigēt, kaujimalaungilara ajochertuinerōmangæt. Aglaksimangmet : Innukotivit angajokaunerōninginnut okauserluktuksaungilatit.

6 Paulusible kaujimagamigit, illangit Sadduzæeriōngmetta, illangillo Farisæeriōngmetta, niplialerpok kiglisiniartut akkorngæne : Illipse angutit kattangutigēt, Farisæeriovunga, Farisæeriblo ernerivānga ; erkartortauvunga nerriukama tokkgangajut makkitsomārninginnik.

7 Taimagle okangmet, Farisæerillo, Sadduzæerillo akkerartolerput, innugiartoksuillo maggoilivut.

8 Sadduzæerit makkiviksakangitomik, Engelekangitomiglo, Annernekangitomiglo okangmetta ; Farisæerille tamainik nellunaijivut.

9 Nipliajoksolerput tagva ; aglangniglo illissimajut Farisæerikunnit nikovidlutik akkerartolerpeit, okarlutiglo : Innungme tapsomane idluitomik nachvangilagut, Annerneruble Engeliblonēt okarviginerpago akkerartoringnangilagut Gudemut.

10 Angijomik pikabladdalermetta, angajokaviksoak sivōralerpok, Pauluse alliktortauniarasugællugo tapkonunga, sorsuktuksello attersārkoheit, aksarnigaukolālo tapkonanget, pitilugolo sorsuktukset iglokarvingænnut.

11 Uvluble aipangane unuame Nalegak (Paulusib) senniane nængerpok, okarlunelo : Pauluse mannigorit ; sorlo Jerusaleme kigligiudsilauravit uvamnik, taimaktauk kigligiudsijariakarivotit Romeme.

12 Kaulermelle Judit illangit kattilerput, angerkattigēlerlutiglo nerrijomanginermik immeromanginermiglo Paulusemik tokkotsilaukāratic.

13 Taipkoale taimaitomik angerkattigēlauptut unnurnersaulaupt 40 ginnit.

14 Tapkoa ajochertuinerōjunnut angajokajennullo okariartorput : Sokkoserungnangitomik angerkattigēlauptogut, ċsijomanata sumiglonēt Paulusemik tokkotsikārattinnata.

15 Mana tagga kiglisiniartut illagællugit angajokaviksoarmut okaritse, kaupet taimna ātautitsikovlugo (Paulusemik) illipsingnut, sorlo piluatomik kiglisiniaro-

mavlugo, uvagulle opalungĕrsimavogut tokkotsomavlugo tikkerkĕartinago illipsingnut.

16 Paulusible uĵoroet kajusimanek tamanna tussaramiuk, parngnailerpok, ailunelo sorsuktukset iglokarvingænut, okautigivalo Paulusemut.

17 Paulusible centuriosit illanget kaikova, okautilĕlo : Innuosuktok una pititsuk angajokaviksoarmut, okausiksakangmet tapsomunga.

18 Tapsoma tagva neksarpa pitilĕlo angajokaviksoarmut, okarlunelo : Paulusib kelleksorsimajok kaikovĕnga, kennuarivlungalo, innuosuktok una illingnut pitilugo, okausiksakangmet illingnut.

19 Angajokaviksub tagva aggangittigut tiguva, igleterupalo, apperivalo : Sunik okautsomavinga ?

20 Okarporle : Judit kajusimavut, tuksiarvigijomavlutit, kaupet Paulusemik ĕtaukojikovlutit kiglissiniartut sĕnginnut, sorlo piluatomik kiglissiniaromavlugo.

21 Igville nalengniarnagit, taipkoa akkorngenne angutekarmet unnurnersennik 40 ginnit, tapsomunga pina-suartunnik, taipkoa angerkattigĕlaukput nerrijomanginermik immeromanginermiglo, Paulusemik tokkotsilaukĕratik, manalo opalungĕrsimavut, uttakkivlutiglo angerniarnernik.

22 Tagva angajokaviksub innuosuktok aularkolerpa, perkolĕlo, innungmut attautsemullonĕt okarkonnago, tamattominga nellojungnĕrtimago.

23 Centuriosingniglo maggungnik kaikoĵivok, okautivlugiglo : Sorsuktuksennik 200 dinnik opalungajaititik, Stunde 3 me unuame, Zæsareamut aijuksennik, nergjutoartalingniglo 70 ginnik, pittiksilingniglo 200 dinnik ;

24 Nergjutsoarmniktauk Paulusib attoreksanganik, ĕtlugolo sapputijaulerlune Feliksemut, nunab attanninganut.

25 Aglakivok taispomunga, imĕk :

26 Klaudiusib Lisiasib kuviasukova nunab attanninga nakornerpĕngojok Felikse,

27 Angut una Judit tigulaukpĕt, taipkonungalo tokkotaukasalauktok, uvangale sorsuktukset illagivlugit aksĕriartorpakka tapsomunga, Romiok tukkisilerapko.

28 Patsitiksanginnik tussaromagama kiglissiniarvingænut ålaukpara.

29 Sunaubva tukkisivunga, perkojanginnik appersutit pivlugit passijaungmet; passitiksakangilarle omunga tokkotsitiksangõnermik kelleksortautiksamiglonēt.

30 Tussaumaleramalo Judit illangita angigutsivlutik pinasuarmatsuk tokkotsomavlugo, katsungailunga illingnut tillkliutivara, passiklertuttauk okarkolaukpakka sāngne, sumik patsitekarmangæta tapsomunga. Innutsiarpagit!

31 Sorsuktukset tagva, sorlo perkojaugamik, Pauluse tiguvæt, aularutivællø Antipatrismut unnuame.

32 Kaungmelle nergjutiggit sorsuktukset aikolerpeit (Pauluse) illagællugo, (taipkoale) utterput sorsuktukset iglokarvingænnut.

33 Tapkoa Zæsareanut pigamik, aglait tamakkoa tunniveit nunab attanninganut, Pauluselotauk sakkertipæt tapsomunga.

34 Nunab attanninget aglait attuaramigit, appersorpok, nunamit nelliennit pingmangæt? Tussaramelo Ziliziamit pingmet, okarpok:

35 Kiglissiniaromavagit, passiklertut illingnik tamauga pingmikpetta. Ittertitaukovalø Herodesib kiglissiniarvinget iglunganut.

KAPITEL XXIV.

Paulusib passijauninganik Tertullusemut.

UVLUT tellimæt kingorngænne ajochertuinerōjok Anania-e angajokajet illagivlugit, okaloriktorlo, attinga Tertullus attersårput; tapkoa nunab attinganut sakkijalerput, Pauluse pivlugo.

2 Kaikojaungmelle, Tertullus passiklilerpok, okarlunelø:

3 Attannek nakornerpångōjotit Felikse! ullapirsautekarapta imnutsiaraptalo attannionerne, idluartuinarnik innuit ukkoa pitsiarangne, sillatojoksōgavit, tamakko-ninga tamainik kujagitsainarpaptigit.

4 Akkunērtinægle, kennuvigivagit, saimajöksogavit annikitoārsungmik okausiptingnik naleksälaurit.

5 Angut unna tukkisilaukpavut uivētoksoak, sillaksoarme illunane Judit tamaita pikablartilaukpeit, Nazaræerit ajochertusekullunginnik ajochertuinerset illanget.

6 Kattimaviksoarmiktauk ivsornartitsinasuarlauktok; tamna tigulaukpavut, erkartortaukojomavlugolo perkojptingnut.

7 Angajokaviksuble Lisiasib pitsartudlartomut aksariartorpätigut tapsominga.

8 Passijingillo illingnut aikoveit; tapkonanget nangminek kiglissiniarungnarpotit pijomaguvit, tukkisileravit tamainik suna pivlugo passidlarangaptigo.

9 Judilletauk okausekarivut, okarlutiglo taimak illingangmet.

10 Paulusele, nunab attanninget ijingmingmago okarkovlugo, kiolerpok: Kaujimagapkit, Jahrennik unnuktunnik erkartuijogavit, innungnut ukkonunga, sivōrananga akkiorvigijomavakka.

11 Nellojungnērungnaravit, uvlut unnurnersaugimetta 12 innit, takpaunga Jerusalem tikkisimagama, tuksiariartorlunga.

12 Kattimaviksoarmēlonēt naipilaungilānga okartillunga innungmut attautsemullonēt, innungniglonēt pikablartitsivlunga, illinniarvingne iglugaseksoarmēlonēt.

13 Kiglijudsijungnangilettauk sāmne, mana passikliutimingnik uvannik.

14 Angigutijomangilagille, ajochertūsek imna, ajochertusekullungmik tajjanget, tamna taimak attorlugo, angajokama Gudinget nalekapko, tamaita perkojeenne nellautaijunnelo aglaksimajut okperigapkit.

15 Gudelo okperivara, tapkoalo nangminek nerriugijanget, tamādsale pijomārtome tokkungajut makkiviksakaromārmetta, ajungitullijullo ajortullijullo.

16 Tamattomanele idluartomik issumakarasuarpunga illunane Gudemullo innungnullo.

17 Jahrille unnuktut nāngmetta, innukattima tuju-sianginnik tunnergutinniglo (Gudemut) tikkidlunga ātsigama ;

18 Tagva taipkoa naipipānga sujungailijautillunga katimaviksoarme, perajaluktokaranelo pikablajokaranelo.

19 Taipkoale Judiōjut illangit Asiamit pijut, manetuksaugalloarivut sāngne, kiglīgiudsilutik, passitiksakarunik uvamnut.

20 Ukkoalonēt nangminek okarlit, sumik idluangitomik mallugimangarma, kiglissiniartut sānginne nāngertillunga.

21 Okausek una kissiane pigunitsuk, okalaurama akorngæne nāngerdlunga: Tokkungajut makkitsomārningit pivlugit, erkartortauvunga illipsingnut uvlome.

22 Feliksib tamanna tussaramiuk, taimaituinarkova mana, ajochertūsek kaujimatsiaramiuk, okarporlo: Angajokaviksoak Lisias tamaungarpet, passiklernise apperkutigijomavara.

23 Centuriosele okautiva, Pauluse ingminut pitikovlugo, kelleksornagolo, illangitalo nelliellonēt innerternagit pullaromakpatsuk, kivgartoromalugolonēt.

24 Uvlulle illangit nāngmetta Felikse tikkilerpok nulliane Drusilla, Judiojok illagællugo, Pauluselo kaikolerpa, tussarlālo, okālatillugo okpernermik Kristusemut.

25 Paulusele okālangmet idluarnermiglo, illokeujungnērnermiglo, erkartuijokaromārtomiglo, Felikse koaksarpok, okarlunelo: Mana aularit; ullapingikuma kaikojomagivagit.

26 Nerriuporletauk Paulusemut kēnaujennik tunnitsivioniarasugællune, aularkoguniuk; tamanna pivlugo kaikokattarlaukpa, okausekarvigællugo.

27 Jahrigle magguk nāngmennik, Portiusib Festusib Felikse simmerpa; Feliksible nertortaujomagame Judinut, Pauluse kelleksorsimatillugo kemmekpa.

KAPITEL XXV.

Attannivingmut Pauluse pititaujomagame okarninganik.

FESTUSELE nunamut tamattomunga (Judæamut) tikkisimagame uvlut pingasut kingorngane Zæsareamit majorarpok Jerusalem.

2 Tagva ajochertuinerōjut, Judillo angajokangita tikkipæt, Pauluselo pivlugo tuksiarvigivæt.

3 Kennuvigivlugolo tussartaujomavlutik taimna pivlugo, kaikojikovlugo tapsominga Jerusalem, pinasuarpælo apkome ingergartillugo tokkotsomavlugo.

4 Tagva Festuse kiovok, Pauluse udsertortaujarimet Zæsareane, nangminerlo killamik taunungarniarmigame.

5 Illapse nellit mana, okarpok, sappingitut, taunungakattaulit, angullo taimna unertiunerlotigilitsuk, idluitomik pilaukpet.

6 Tapkonanele uvlunnit 10 nit unnurnersennik uvlikärlune, Zæsareamut attersärpok uvlub aipanganelo kiglissiniarviub iksivautanganut ingilerpok, Pauluselo aikjaukova.

7 Tamnale tikkimet, Judit Jerusalem attersälauktut illumavæt, passiklilerlutiglo unnuktunik okumainartoksoarnik Paulusemut, nauk tangekangitomik.

8 Imäk akkioryigingmagit: Idluitomik pilaungilanga Judit perkojanganullonēt, kattimaviksoarmullonēt, Attannivingmullonēt.

9 Festusible nertortaujomavlune Judinnut, Pauluse kiova, okarlunelo: Jerusalem pijomavit, taikane erkartortaujomavlutit uvamnut tamakkoa pivlugit.

10 Paulusele okarpok: Attanniviksub kiglissiniarvinget sānganut pijeksauvunga, taikane kiglissiniartaujariakarpunga; Judinnut idluitomik pilaunginama, sorlo igvit nangminek kaujimatsiarparma.

11 Idluitullialaurumale, tokkotsitiksangõnermiglonēt pilauruma, kunnulungilanga tokkotaulunga; taimaito-

kangipelle passiklerninginnik uvannik, tapkonunga tunnijaujungnangitunga; attannivingmut pijomavunga.

12 Tagva Festuse kiglissiniartut okarkattigilaukãrdlugit, kiova: Attannivingmut pijomagavit, attannivingmut piniarpotit.

13 Uvlut illangit nãngmetta attannersoak Agrippas Bernizelo Zæsareamut pivuk, Festuse tækkongiordlugo.

14 Uvlunniglo unuktunnik tagvanẽmennik, Festusib attannersoak unnipkaupa Paulusemik, okarlunelo: Angut ovanepok, Felixib kemmektanga kelleksorsimajok;

15 Jerusalemetillunga, ajochertuinerojut Judillo angajokangita unertsuinerlotigijartorpæt uvammut, kennuvlutik, erkartortaukovlugo.

16 Taipkoale kiovakka: Romiut illusekangilet, innuk pitilugo tokkotauniarlune, kissiane passijaujok akkiorungnarpok passijaunerminiik kissiane passijime tækkoænne.

17 Tamaungale tapkoa pingmetta, nokkalaungilanga, kaungmello kiglissiniarviub iksivautanganut ingipunga, angullo tamna aijaukolaukpara.

18 Tapsomunga illingajomik, passiklertut illumangmatsuk, patsitiksakangilet, pijariakarasugijammik.

19 Apperkutekarpulle tapsomunga okpernekullungmingnik, tokkungajomiglo Jesusemigök, Paulusib omartok okautigijanganik.

20 Apperkutingelle tamanne tukkisinginapko, apperivara, Jerusalemut aijomangmangæt, taikanelo erkartortaujomavlune tamattominga.

21 Paulusible attanniviksub okausinga nalegomagamiuk okangmet, tagvanekovara, attannivingmut pititso-mavlugo.

22 Agrippasele Festusemut okarpok: Angut tamna nangminek tussaromavara. Okarporle: Kaupet tussarniarpet.

23 Uvluble aipangane, Agrippas Bernizelo tikkimennik añanausavaksoadlarlutik, kiglissiniarvingmullo itterlutik, kaptainillo angajokaunerõjullo iglugaseksoarne illagivlugit. Festuselo perkojingmet, Pauluse aijauvok.

24 Festuselo okarpok: Attanek Agrippas, angutiojose illipse illunase, tagvane uvaptingnut illaujose, tagga tamna tækkovasse, Judit illunatik okautigijanget uvamnut, Jerusalemelo mænelo, nipliadlarlutik, innojungnœrtuksaujok.

25 Uvangale tukkisilerapko, tokkotsitiksangõnermik pilaungimet, nangminerlotauk attannivingnut pijomangmet, issumasimavunga tillijomavlugo.

26 Attannivingmulle sumik tukkilingmik aglagutiksakanginama tamna pivlugo; illipsingnut sakkertaukovara, illingnulle piluartomik attannek Agrippas! (tussartaukovlugo) aglagutiksakaromavlunga kiglissiniartaukärtillugo.

27 Tamanna igluarasuginginapko, kelleksorsimajok ätautilugo, passijauningalo tainago.

KAPITEL XXVI.

Agrippamut Paulusib kiglissiniartauninganik.

AGRIPPASELE Paulusemut okarpok: nangminek okartuinariakarpotit. Tagva Paulusib agganne issaklugit akkiiorlugit ingminik okälalerpok:

2 Tamanna angijomik kuviagivara attannek Agrippase, uvlame tussatillutit akkiortuksaugama, tamaita pivlugit, Judit passiklarningit uvamnik;

3 Taimailuarpunga Judit illusingit apperkuttingillo kaujimagangne. Tamanna pivlugo tuksiarvigivagit kenueärlutit tussarkovlutit uvamnik.

4 Kiglinganit innotsima illusingit innukattima akkorgæne Jerusaleme, Judit illunatik kaujimagalloarpeit;

5 Illitarsilauktut uvamnik kiglinganit, kigliiudsijomagunik. Farisæereõlaurama, tapkoa illuserivaktangit Gudemik kivgartorkojilutik, sõngonerpangõvut tamainit.

6 Manalo nængerpunga erkartortauvlunga nerriukama Gudib angernerilauktanginnik angajokaptingnut;

7 Tamakkoa kinguvarēt 12 öjut, illapta nerruigiveit katsungaitomik, Gude kivgartorlugo, uvlotillugo unnuamelo sorēratik. Nerruungnek tamanna pitjutigēllugo, nægliktok attannek Agrippas, Judinnut passijauvunga.

8 Sög tamanna okperijeksaungitotut erkartortauva ilipsingne, Gudib tokkungajut tuppaktitsungnarmagit?

9 Uvangatauk issumakalaurivunga, Jesusib Nazaremiub attinga angijomik akkerartoreksarilugo.

10 Sorlo Jerusaleme taimailolauramatauk okpertut unnuktut parngnanērsimavingmut pitilaurapkit, tamattomina ajochertuinerōjomut perkojaulaurama; tokkotek-sauvlutiglo erkartortaungmeta, ikkajulaukponga.

11 Illinniarvingnelo illunaine kappiasuktikattarlauk-pakka, mittautigijaunartomiglo okarkovlugit aksogotilauktakka, sillaitoksöluarlarmalo taipkonunga, tækkorngartettauk iglugaseksanginnut unangmilaukpakka.

12 Taimailiorlunga, Damaskusemut ingergalauktillunga, ajochertuinerōjunnut perkojauvunga ajugautitaularmalo;

13 Nægliktok attannek, uvlok ketterarmet, apkomētillunga, kaumajok killangmit pijok tækkovara, sekkerngub kaumaninganit kaumaluartok, tamattoma kaumaksärpānga ingergarkattikkalo.

14 Nunamut illunata ochogaptale, nippe uvamnut okartok tussarpara, Ebræerit okausinginnut okartok: Saul, Saul, sög unangmivinga? Sulokamik tukarlutit ajoksaleromärpotit.

15 Okarpungale: Nalegak kinauvit? Okarpok: Jesuseövunga unangmijet; makkilutille ittiggangnut tutit,

16 Tamanna pivlugo illingnut tækkotipunga, kivgartortitsomagapkit, okälakovlutillo tækkojarnik, tækkotitsomajamniglo sulle illingnut.

17 Sapputijomavagillo innungnit, nellojunnillo, tapkonunga mana tillivagit,

18 Ijingit uititaulerkovlugit, täktomit sägiarkovlugit kaumajomut, Satanasiblo pitsartuninganit Gudemut; ajorninginnit issumangnarungnaitomik pititaukovlugit, kingormgujeksamiglo pekarkattigekovlugit ivsornaitajomärtut, okpernermut uvamnut.

19 Tamanna pivlugo attannek Agrippas, tækkolauk-tannik killangmit pijomik okpingilaungitunga ;

20 Okālavlungale sivorlermik Damaskusemetunaut Jerusalemētunullo, Judæablo nunanganut illunainut, taimaktauk nellojunnut, kakkialerkovlugit sagiarkovlugillo Gudemut, kakkialernerublo pinniarkojanginnik idluartunnik pinniarkovlugit.

21 Tamanna pivlugo Judit tigudlarpānga kattimaviksoarme, tokkonasuardlungalo.

22 Gudible piulingmanga, tagvanepunga sulle uvlome, kiglīgiudsivungalo angijullo mikkijullo tussatillugit, asianiglo okālananga nellautaijullo, Mosesiblo, pijokaromārtomik, okautigilauktanginnik kissēnik :

23 Kristusib āniatitaujariakarninganik, sivorlioningāniglo makkitsomārtunnit tokkungajunnit, kiglīgiudsiniingāniglo kaumajomik, innungnut nellojunnullo.

24 Taimagle nangminerminik akkiormet, Festuse nipperkōrtovlune okarpok : Paulus, illissimaidlarpotit ; illissimanivit sillaitipātīt.

25 Okarporle : Erdlingnartok Festus, sillailungilanga ; okarpungale okautsinnik okpernartunnik sillatōjunniglo.

26 Attannek nangminek tamakkoninga kaujimangmet, tapsomunga sivōrananga okartunga ; nellojosuginginapko tamakkoninga tamainik ; sagvangitome tamakkoa pingimetta.

27 Attannek Agrippas, nellautaijut okperivigit ? Kaujimavagit, okperijettit.

28 Agrippasele Paulusemut okarpok : Kajumikteka-sekparma Kristusemioniarlunga.

29 Paulusele okarpok : Taimaimangarpit taimaingimangarpillonēt, Gudib sāngane tussuvunga, kissiviungitok, illunatiagle, uvlome tussartut uvannik, uvaptunikovlugit, kellerutikka makkoa kisēta pinagit.

30 Taimak okalaungmet, attannek nikovipok, nunablo attannertanga, Bernizelo, iksivakattungillo.

31 Iglerterpullo okarkattigēklutik : Angut una tokkotsitiksangōnermik kelleksortautiksamiḡlonēt, pilaungilak.

32 Agrippasele Festusemut okarpok : Angut una aularkojeksaulautogalloak attanniviksoarmut pijomalaungipet.

KAPITEL XXVII.

Paulusib umiaktorninganik nangiarnartomik.

ITALIAMULLE umiaktortuksauniptingnik okarsimajokarmet, Pauluse assingillo kelleksorsimajut centuriosemut pitipeit, Juliuise attelingmut, attanniviksub sorsuktuksangita illangennut.

2 Adramitemiulle umiaksoangænnut ikkigapta, allivarvogut Asiab senniagut umiaktoromavluta ; Aristarchusiblo Tessaloniehamit Macedoniamētomit illagivātigut.

3 Uvlub aipanganelo Sidonemut pivogut. Jeliuselo Paulusemik pitsiadlaramet, angervigiva itterninganik illænnarijanginut, nerrititaukovlugolo.

4 Tagvanget allivarapta Zypernib senniagut umiaktorvogut, annore aggornarmet.

5 Ziliziablo Pamfiliablo inmangangne umiaktorluta, Myramullo Lysiamētomut tikkivogut.

6 Tagvanelo centuriosib umiaksoak naipipa, Aleksandriamit pijok, Italiamut aularniartok, tapsomunga ikkerkovātigut.

7 Sukkaitomigle umiaktorapta, uvlunnelo unnuktunne Gnidusemut kēta pivogut, (annore aggoraptigo) Kreta sennerkordlugo torarvogut Salmonemut.

8 Tamnalo serlek kängerdlugo umiakovigiktomik taijamut tikkivogut, iglugaseksuit Lasea attigit kannitangænnēput.

9 Akkunēdlaurapta, umiaktornerlo mana nangiarnalermet, nerrititailiviglo kangiutilermet, Paulusib kaiblarpeit.

10 Okautivlugillo : Illipse angutit, umiaktornek tamanna nangiarnarasugilerpara, umiaksoarlo ussingillo kis-sētaungit, innōsivulletauk pivlugit.

11 Centuriosible umiaksub innua Kaptainelo okperinersarivak, Paulusib okausinginnit.

12 Umiakoviglo idluangimet okkēviginiarlugo, unurnerset okarput, tagvanget aularlutik ōktoromavut Foenizemut okkējartoromavlutik; Kretame umiakovik uarnngnamut attuarningarmullo sangmijok.

13 Kavangarnilermelle, namaksinasugivut pijomajamingnik, kissatik amuvlugit, Kreta sennerkopæt.

14 Annikitomigle kingorngane ullajujaksub tikkitalajub tikkipeit, attuarnermik tajjaujub.

15 Umiaksoarlo tiktautidlarmago annorersoarmullo ajularapta, issumanganik saptautituinalerpavut.

16 Kikkertärsuk tikkileraptigo, attinga Klauda; umiārämik amuarluta sappikasekpogut.

17 Kakkinnaptigo, ikkajorutiksaliorlduta, umiaksoak nimerlugo ätsungerpavut; sioraksoarmut ikkariniarasugællugo, tingerautet kattaktidlugit sävipogut.

18 Akkunaksoarmullo kappiasuktitaudlalerapta, uvlub aipangane (umiaksoak) ussingiardlugo illanginnuk egiorkarpeit.

19 Uvluglo pingajuængne umiaksub perkuttingit egiorkarpavut aggappingnut.

20 Uvlunnigle unnuktunnik sekkinekaranelo uvloriakangimet, akkunaksoarlo mikkingimet, innosiptingnik kollalerpogut.

21 Nerrekammerungnërmettalo, Pauluse akkorngænnit nikovipok okarlunelo: Illipse angutit, nalelaurupsinga Kreta kemmengnago, nangiarnartub tikkinajalaungilätigut assiojinatalo.

22 Manale kaiblarpapse, nangiarase, attauserlonēt tokkonjængimet, umiaksoak kissime asserolärpok.

23 Unnuamele tamattomane perkutigijima kivgartortamalo Engelinga sennimne nængerlaungmet,

24 Okarporlo: Pauluse nangiarnæk, attanniviksusb sānganut pititaujuksavotit; ahaglo, umiaktorkattitit tamaita Gudib tunnilaukpeit illingnut.

25 Taimaimet, illipse angutit, sivōraniarase; Gude okperigapko, taimaitsomärpok, taimak okautsaugama.

26 Kikkertamulle apporiakarpogut.

27 Unnuelle 14 õningæne ketterartillugo, Adriab immaksoangane umiaktortilluta, umiaktortut nuna tikkinasugivæt.

28 Nausaikullo ningitinamitsuk ittininga 20gennik issakterpæt, sivuvallarsukamik ama nausaikut ningitinamitsuk, ittininga issakterpæt 15nik.

29 Illimasuleramik ikkariniarnermingnik, kissaksuit sittamæt umiaksub akkoanit ningitipeit, killanarlutiglo uvlub kaulerninganik.

30 Kippalulle umiaksoak kemmagasuaramitsuk, umiarak ningitipæt immanut, okartuinarlutiglo kissaksuit umiaksub sivuanit ningititsomavlugit;

31 Paulusib centurios sorsuktuksello okautiveit: Ukoa umiaksoarmængipetta innõniætsengilase.

32 Tagva sorsuktukset umiarab pitõtangit kiblorpeit immānut singisimalertilugo.

33 Kaulermello Paulusib nerrekolerpeit tamaita, okarlunelo: Uvlome uvlut 14 õlerput, nerriungnermut nerriparinginapse, nerrimarlaunginapselo.

34 Tamanna pivlugo kaiblarpapse, nerrititse nek-koksekovluse; nujarlonēt attausek kattangniængimet niakopsingnit.

35 Taimaglo okarērame, kakkojamik tigusivlune Gude kujagiva illunatik tækkoæne, avgorlālo, nerri-lerlunelo.

36 Tagva illunatik kувiasulerput, nerrilermilutiglo.

37 Uvagulle tamapta, umiaktorkattigēkluta 276 õlauk-pogut.

38 Kāgungnēramiglo umiaksoak okigliariapæt, kakkojekset immānut egilugit.

39 Kaungmelle nuna illitaringingilæt, kangerdlugle tæk-kovæt, siksanga innāungitok; tagvunga umiaksoak uerksärtitsomalerpæt, ajornangipet.

40 Kissaksuit amuaramikit, säviput, akūtælo kellerutinga kellerõdsāramitsuk, tingerautak seningajok amuvæt, siksak torarasuarlugo.

41 Ikartok tikkipæt, avamigut ittinelik, tagvunga umiaksoak ikkarepok, sivua tava apõrpok aulajungnērdlune, akkoale maggit pitsartuninginnut serkomitaulerpok.

42 Sorsuktukselle kajusivut, kelleksorsimajut tokkot-somavlugit, nelliellonēt tapkonanget nelluglune kemmakonnago.

43 Centuriosible Pauluse piulijomagamiuk, kajusimaninget serkomipa, perkojivlunelo, nellugungnartut sivorliolutik nellugkoveit nunamut.

44 Assingille (piulivlutik) illangit sätujennut, illangillo umiaksub serkominikunginnut. Taimailioramik illunatik nunamut pivlutik piulijaulerput.

KAPITEL XXVIII.

Paulusib tattamnantitsininganik Maltame.

PIULIJAULERAP TALO tussarpogut, kikkertab attinga Malta.

2 Maltamiulle mikkingitomik pitsiarpätigut, tamapta pullarkovätigut, ikkomamik ikkitsivlutik, sillaluksub tikkimattigut, keujanarlarmelo.

3 Paulusele akkerkunnik kattersigame, illivlugillo ikkomamut, onarkejarnermut kuglugiak sakkijarpok, nimarlördlunelo agganginnut.

4 Maltamiulle tækkogamitsuk kuglugiak aggangine nivingajok, okarkattigēkput: Innuk una innuartongmet nellonangilak, kiglungerub innōkongimago, nauk immaksoarmit piulijaugalloarlune.

5 Kuglugiarle ikkomamut kipsaliktutiva, idluitomut pijaunane.

6 Uttakkilerpulle publerniarasugællugo, tagvaīnarlonēt tokkoniarasugællugo. Akkunille uttakkivlugo, idluitomulle pijaungimet tækkogamitsuk, assianik issumakalerput, okalarmiglo, Gudeōjok una.

7 Kikkertab angajokanget, attinga Publiuse, tamattomanē erkāne nunakuttekartok, tapsoma illelliorpätigut, illænnakārlunelo sinniktarkovätigut, uvlunnik pingasunnik.

8 Tagvanele Publiusib atātanga kannimalaukpok ölingnartomut, aungmiglo anarartok, tapsomunga Pauluse it-

terpok, tuksiarlarmelo (Gudemut), aggangminullo pattiklugo äkikpa.

9 Taimailingmago, oma assingit kannimajut kikkertamētut kaigivutauk, äkiktaulerivut.

10 Tapkoalo angijomik opigivätigut; aularaptalo takkoaksaptingnik tunnitsivigivätigut.

11 Takkit pingasut nängmetta umiaksoarmut Aleksandriamit pijomut aularpogut, kikkertame tamane okkēlauktomut. Nellunaikutalik Kastorlo Pollukselo.

12 Syrakusemullo pigapta, tagvane pingasunnik uvlivogut.

13 Tagvangello avalerkapta, Regionemut pivogut; kaungmet kavangarnilernet, uvlub aipangane Puteolinut pivogut.

14 Tagvane kattangutigennik naipitsivogut, tapkonungalo uvlikojavogut uvlunik 7 nik; Romut tava aularpogut.

15 Tagvangello, kattangutigēt tussaumaleramittigut pachrearpätigut, Appiferelo Tretabernlo tikkidlugik. Paulusib tækkogamigit Gude kujagiva, kuviasulilarmelo.

16 Romulle pigapta, Centuriosib kelleksorsimajut pitipeit angajokaviksoarmut; Paulusele ingmigut perkojauvok, sorsuktuksamut attautsemut udsertortaukovlugo.

17 Uvlulle pingasulermetta, Paulusib Judit angajokangit kaikoveit. Kattimangmetta, okautiveit: Illipse angutit kattangutigēt, nauk idluitomik pilaungitunga innukattiingnut, angajokapta illusinginnullonēt; taimaitunga kellersoksimavlunga Jerusalemit tunnijaulaupunga Romiut agganginnut.

18 Tapkoa aularkojomalauralloarpānga kiglissiniaraminga, tokkotsitik-angōnekangimet uvamne.

19 Judille tamattominga akkerartormetta, attannivingmut pijomavlunga okariakalerpunga; unertsuinerlōtekarriartornanga pivunga innukattimnik.

20 Tamanna pivlugo tamaunga kaikovapse, tækkojomavluse okautsomalapselo; Israelib nerriuninget pivlugo, kelleksorsimagama, kellaumgujennut ukkonunga.

21 Okautivælle: Aglangniglonēt pingitogut Judæa-

mit ; tikkitokalaungilarlonēt kattangutigēnnit, idluitomik kiglīgiudsijomik okausekartomiglonēt pivlutit.

22 Illingnille tussaromavogut, kannok issumakarmang-arpit. Tussaumagapta tamattominga ajochertūsemik il-lunane akkerartortaugapse.

23 Uvlormiglo taingmatsuk, (nelliutingmet) unnuktut pullarpæt sinniktarviane, tapkoninga ajochertuivlune okā-lavok Gudib nalegauvinganik, Jesusemiglo ajochertorlugit Mosesib perkojanginnit, nellautaijunnillo, uvlāmit un-nungmut.

24 Illangille okauserijanginnik okpilerput ; illangille okpingilet.

25 Ingmingnulle illännārēnginamik apterput, Pauluse imāk okangmet, Annernek ajunginek okalauralloar-pok nellautaijokut Jesaiasekut angajokaptingnut.

26 Okarlunelo : Innungnut ukkonunga ainjarit, okau-tivlugit : Siutipsingnut tussaromārpasse, tukkisinagolo ; ijipsingnullo tækkojomarpasse illitarinagolo.

27 Innuit ukkoa omættingit mangaidlarmetta siuti-mingnullo tussānerludlarput, sikkungerlarmiglo tækko-jomanatik, tussājomanatiglo, tukkisijomanatiglo oma-mingnut, sāgiaromanatiglo, uvanga innulilugit.

28 Tussaumalersiugle, tamanna Gudib saimarsauta tillijauvok nellojunnut ; taipkoa tussagōromārpæt.

29 Taimak okangmet, Judit aularput, ingmingnut un-nuktunnik appersorlutik.

30 Pauluselo Jahringnik maggungnik iglogijamine at-tartortaminelaukpok nangminek akkilerlugo sinniktarvik, pullartinnelo tamaita illelliorpeit.

31 Gudib nalegauvinganik okālavlune, Nalekamiglo Jesusemik ajochertuivok sivōranane innertertaunanelo.

PAULUSIB

AGLANGIT ROMIUNNUT.

KAPITEL I.

Paulusib annerimanginganik.

PAULUSE, Jesusib Kristusib kivganga, perkojaumajok Aposteliökovlugo, annerimajok omunga okautaukovlugit Gudib okausingit tussarnertut,

2 Tamakkoa nellautajokotimigut sivorngagut angerutigilaungmagit aglangne heiligenne,

3 Ernine pivlugo, Davidib kinguvänginnet erniangõjok, uviningmut,

4 Pitsartunermullo nellonërsimajok Gudib Ernerijanga, Annernermut, ivsornaititsijomut, makkivianit tokkungajunnit, tagva Jesuse Kristuse Nalegavut,

5 Tapsomunga saimartauvluta Apostelingortitauvogut, nellojunne illunaine okpernerub nalektauninga äkiktaukovlugo tapsoma attingane;

6 Tapkoa illipsetauk illagiväse, Jesuse Kristusemut kaikojaumagapse.

7 Rommetunnut tamainut, Gudib næglijanginnut ivsornaitunnullo kaikojaumajunnut: Gudib Atätapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget, ullapirsautingello illagilisetök.

8 Sivorlermik Jesuse Kristusekut, Gudimmut kujalijutigivapse tamapse, okpernisse okautigijaungmet sillaksoarme illunane.

9 Gudib kivgartortama annernimne, Erninget okausinginik tussarnertunnik okälavlunga, kaujimavānga, sorërnanga erkaumagapse.

10 Tuksiarnimnelo kennutsainarlunga tikkiluse kakugo pitjutekarniarmangarma, Gudib pijomajanganut.

11 Kippiniarama tækkojomavluse, tunnergumik anernelingmik aitortoromavluse, nekkoksititaulerkovluse.

12 Imaipok, illagiluse mannigortaukattikumavluse okpernipsingnut okpernimnullo, okperkattigēkaptā.

13 Nellokojomangilapsele kattangutikka, kajusimakkattarlunga tikkitsomalaurapse issumapkut, ajungitomik pititsomavlunga illipsingnētauk, sorlo nellojunne assipsingne; agviartaukattarlungale tamanna tikkilugo.

14 Grichinnullo Grichiungitunnullo, illissimajunnullo illissimangitunnullo kivgartortuksauvunga.

15 Taimaimet, ajungitamnut pijomavunga, okālajomavlunga okautsinnik tussarnertunnik illipsingnuttauk Rommētose.

16 Kristusib okausingit tussarnertut kangusutigingnapkit; pitsartuniōngmetta Gudemit, pilloriktīlugit il-lunaita, okpertut tapkonunga, Judit sivorliōlutik Grichillotauk.

17 Tamakkonunga nellonarungnērtitaungmet idluarsititaunek, namagijaujok Gudib sāngane, tamanna okpernermit okpernermut pijok, sorlo aglaksimangmet: Idluartok okpernerminut innōniarpok.

18 Gudib ningausinga killangmit sakkernet innuit ajortullininginnut idluitullininginnullo tamainut, miksekārnermik nokkangātitsēnartut idluitullidlarnernmut.

19 Gudekartomik nellojokangilak tapkonane; Gudib mattominga nellojungnērtilaungmagit;

20 Gudib illinganinga tækkuksaungitok, tamædsa, ajugakangininga Gudiōningalo issokangitok, sillaksub pingortitaukārninganit tækkuksaungmet, pinniarnert ullaernaigijaukpetta; taimaimet passijaungijutiksakangilet.

21 Gudekartomik attautsemik kaujimagamik, nertornagolo, kujagivilauginamitsuglonēt Gudetut; issumamikulle piungitoksōlerput, omættingillo sillaitut tāktoksōlerput.

22 Sillatojorigamik, sillaitoksōlerput;

23 Gudiblo asserojuitub ānanauninga mumilaukpæt

innub asserortuksab tingmijello nergjutillo pāmgorlullo adsiluanginnut.

24 Taimaimet Gudib allarpeit katteklutik omættingita ikliguninginnut, makkojungnartunnut, timitik ingmingnut kangunartilugit ;

25 Taipkoa, Gudib miksekārninga mumilaukpæt sæg-lunermut, pingortitarlo nertorlugo kiygartornersarilaukpæt Pingortitsijomit, tamna nertortaujok issokangitomot. Amen.

26 Taimaimet Gudib allarpeit katteklutik igligunernut kangunartunnut ; arnangit attornitik kiglormut attonerlukulugo pingmetta.

27 Taimaktauk angutit arnak attorungnērlugo, ingmingnut ēgiansedlalerlutik ikligunermingne, angut angumut kangunartomik pisādlarput, tammadlarnermingnullo akkilertaudlarlutik ingmingnut, (taimaitaujaria-kangmetta).

28 Sorlo Gude illitarilugo pijariakarasugilaungimetta, Gudibtank allagiveit katteklutik erkarsautiālungnut, mainartulliarlutik ;

29 Idluitunnik tamainik tættælutik, illokeudlartomiglo, uivēdlartomiglo, torquinermiglo, ningarnermiglo, ōmisungnermik tættælutik, innuarosungnermiglo, anātūtisungunermiglo, terliakattainermiglo, kiguitojoksōlarmiglo tokkonartomik,

30 Passidliluinartoksōlarmiglo, Gudemik nachojoksōlarmiglo, nellangaitoksōlarmiglo, piojorijoksōlarmiglo, piblingaitoksōlarmiglo, asserorsailarmiglo, angajokāmingnik tappatoksōlarmiglo ;

31 Sillaitojoksōlarmiglo, okpernaitoksōlarmiglo, næglingitoksōlarmiglo, saimajuitoksōlarmiglo, takopsoajuitoksōlarmiglo.

32 Taipkoa nauk Gudib idluarninganik kaujimavlutik (taimailiortut tokkoteksaungmetta), nangminek taimailiortuinangilet, assitigle taimailiortut kuviagiveit aglæt.

KAPITEL II.

Assimingnik erkartuijut Gudib erkartuininganit kemmāniængilet.

TAIMAIMET, innuk omæt! passijaungijutiksakangilatit kinaumangarpillonēt erkartuijotit; assingnik erkartuineranut, nangminernik erkartuivotit, erkartortautiksarnik taimailioravit.

2 Gudible erkartuininga taimailiortunnut, idluangmet kaujimavavut.

3 Innugle omæt, taimailiortunnik erkartuijotit, nauglo nangminek taimailiormilutit, Gudib erkartuininganit igvit kemmāgomāravit, issumavit?

4 Ubvalo akluininga pitsiarnernmik kennuēsarnermiglo kamangitsertornermiglo nachogiviuk? Kaujimangilatit Gudib pitsiarninget tessiormattit kakkialernermut?

5 Igville omættivit mangaidlarninganut, kakkialeromangininganullo kallerēktitsivotit nangminernut ningautsemik, ningautsib uvloksanganut Gudiblo erkartuininget idluartub sakkijarvianut.

6 Illunaita attunit tapsoma akkiniaromārpeit pinniarnerilauktanginnut.

7 Imagle: kennuēsarlutik ajungitullinasuartut, pinniarneranut ajungitunnut piinasuartut innotsemik naksangitomik, tapkoa nertornartomik, nalengnartomiglo, sokkosijuitomiglo tunnitsivigijomarpeit;

8 Akkerartortulle miksekārnermiglo nalengitut, idluangitomigle nalektut, taipkoa saimaungitomiglo ningarnermiglo pijomārpeit;

9 Kappianartomik kiksarnartomiglo pijomārput innuit idluitullijut tarninginnut tamainut, Judit sivorliolutik Grichillotauk.

10 Nertornartomigle, nalengnartomiglo, ullapirsaumiglo ajungitullijut illunatik pekarlit, Judit sivorliolutik Grichillotauk.

11 Innungnik Gude adsigēktitsingmet.

12 Ajortullilauktut perkojakaratik, assiojomärputtauk perkojet mallingnagit; ajortullilauktullo perkojakarlutik erkartortaujomärput perkojet malliklugit.

13 Perkojennik tussartuinartut idluangimetta Gudeme; perkojennigle malliktut idluartitaujomärput.

14 Nellojut (aglaksimmajunnik) perkojakangitut, ingergarmik perkojet pinniarkoanginnik pigamik, tapkoa nauk perkojakaratik, ingmingnut perkojaõvut.

15 Perkojet pinniarkoangit omættinginne aglaksimangmetta nellunailivut, erkarsautimingnik kiglissitimatigik; issumangille passitigēngmetta, passitiksērutigēngmettalo ingmingnik,

16 Uvlorme taipsomane, innuit angigutsiningit Gudib erkartoromärmagit Jesuse Kristusekut, sorlo okautsit tusarnertut ajochertutigigapkit.

17 Kamalerille Judemik attekarpotit, perkojakarnermiglo tettitartorpotit, Gudelo nertorutigivet illingnik.

18 Pijomajanganiglo kaujimavotit, perkojennullo ajochertortaugavit, pinniareksenik ajunginersennik kiglisiniarpotit;

19 Illikullo issumakarpotit, tautungitunnik tessiorungnarasugællutit, kaumailarpillo taktomētunnik,

20 Sillaitunnik kaujisarteõvlutit, kaujimangitunnik ajochertuijõvlutit, illissimakõrpotit illinniareksennik okpernartunniglo perkojennētunnik.

21 Mana assingnik ajochertuivotit, illingniglo ajochertuingilatit. Okālavotit tigliktuksaunginermik, nangminerle tiglikpotit.

22 Okarpotit, nulliarēngnermik asseroijuksaunginermik, nangminerlo nulliarēngnek asserorpet. Gudeungitunnik makkojuktotit, Gudiblo pinginnik arктаivotit.

23 Perkojennik nertõtivotit, Gudelo mittautigivet perkojennik nalenginermut.

24 Pitjutauluse Gudib attinga mittautigijaungmet nellojunne, taimak aglaksimangmet.

25 Kippimanek attornartogalloak, perkojet mallikungne; perkojelle mallingikungne, kippimanit uvinioleerērpok.

26 Kippimangitub tagva perkojet idluarijangit pin-

niarunigit, kippimangingina kippimanionerartaunangilak?

27 Innõnerminut kippimangitub perkojet namaksigunigit, tapsoma tagva erkartoromärpätit, perkojet tappa-gigangne igvit, nauk aglangnik kippimanermiglo pekartotit.

28 Judiõngimet kallinermigut Judiõjok, kippineunginivok kängagut uvingme pijok.

29 Illumigulle pijok, Judiõvok; kippimaniõvorlo omamigut kippimanek annernerme pijok, aglangnẽungitok, tapsoma nertornauta innungnit pingilak, Gudemille.

KAPITEL III.

Perkojennut idluartitaujokarniængilak.

SUMIK tagva Judit pekarnersauvæt? Kippimanerlonõt sumik sulliva?

2 Mikkijoungitomik pivut. Sivorlermik, Gudib okausinginnik tunnitsiviovut.

3 Illangille tamakkonunga okpingimetta, kannok kamajarialik? Taipkoa okpinginingita Gudib miksekärninga okpernarungnërtinajarpatsuk?

4 Taimainiatsengilak! imaivikporle, Gude miksekärtovok, innuillo illunatik sæglotovut; aglait imaimetta: Okauserne idluarkovlutit, ajugaukovlutillo erkartortauguvit.

5 Gudible idluarninga idluinipta nertornartipatsuk, sumik okaromavita? Gude idluitonajarka, ningarnermut pitlaramittigit? (innuktut taimak okarpunga).

6 Taimaitsengilak! taimaipet, kannok illilune sillaksub innungit Gudib erkartorajarkagit?

7 Gudib miksekärninga sæglonimnut änanausiluarpet nertortauninganut, sög ajortullijotut erkartortauvik sulle?

8 Imailõrnersaunajangilagut sorlo mittautigijaugapta, illangitalo okautigingmattigit okarnerarluta: Ajortul-

liarta ajungitok omanget pikovlugo? Taimaitut erkar-tortauninget idluarpok.

9 Kannok tagva? Ajunginersauvita taipkonanget? Mikkijomiglonēt pitsengilagut. Kiglijudsikammergapta Judillo Grichillo ajortoliksōjunnik.

10 Aglaittauk imaimetta: Idluartomik innukangilak attautsemiglonēt;

11 Sillatōjokaranelo, Gudemik appersortokangilak.

12 Illunatik kiglormut sāsımavut, illunamassiatiglo piojungnērpūt; ajungitullijokangilak attautsemiglonēt;

13 Torklungit illuvektut angmarsımajotun-īput, okar-mingnullo takkormōrpūt, okatik ipiksilugit, kuglugi-angojartutitūt tokkonartoksoarmik kangasinamiutekar-pūt.

14 Kanningit tættæpūt okautsilungnernik kassiling-nartunniglo;

15 Ittigangit sukkallidlarpūt aungmik kovisijomav-lutik.

16 Apkotinginne asseromartokarpok kiksarnartoka-larmelo;

17 Apkomiglo ullapirsautelingmik kaujimangilet;

18 Nalengnermik Gudemik kamangilet.

19 Kaujimavogulle, perkojet okausingit, taipkonunga perkojalıngnut pingmetta; karngit illunatik simiktaukov-lugit, sillaksublo innungit illunatik passijeksaukovlugit Gudib sāngane.

20 Taimaimet, uvinik (innuk) idluartitaujungnengilak tapsoma sāngane perkojet pinniarkojanginnut, perkojen-nut ajornerit illitarijaulermetta.

21 Manale idluarsinek Gudib sāngane namagijaujok perkojet pinnagit nellojaujungnērpok, perkojennut nel-lautaijunnullo kiglijutaumajok.

22 Gudemulle idluarsinek, pijok okpernermit Jesuse Kristusemut okautigijara, tamainut piksak, illunatiglo okpertut pigivæt.

23 Adsigēngitokangimet; illunatik ajortullılaungmet-ta, Gudemullo nertortaujuksaunitik ajulerlugo;

24 Akkekangitomiglo idluarsititaulerput, tapsoma sai-

marsautanut, piuliklernermut Kristusib Jesusib pijanganut ;

25 Tamna Gudib sakkertilaukpa saimausiviokovlugo okpernermut tapsoma aunganut, idluarnekk sãngmine namagijaujok nellonẽromavlugo, issumagijungnẽranigit ajornerit sivorngagut pilauktut, Gude kennuẽsertortilugog ;

26 Nelliutunne tamakkonane idluarnekk sãngmine namagijaujok nellonẽromavlugo ; nangminekk idluartogame sakkervoglugo, idluarsitilugolo Jesusemut okpertok.

27 Nauk tagva nertornautiksak ? Pẽrsimavok. Perkojet nelliennut ? perkojennut pinniarkojijunnut ? Aukak, perkojamulle okperkojijomut.

28 Taimaitomikk issumavikpogut, innuk idluarsititaulermet perkojet pinniarkojoinginnuungitok, okpernermut kissianut.

29 Ubvalo Gude Judit kissimikk Gudigivatsuk ? Nellojuttauk Gudiginginivatsuk ? Aukak, nellojuttauk Gudigivãt.

30 Gude attauseongmet, kippimajunnikk idluartitsijok okpernerme, kippimangitunniktãuk (idluarsititsingmijok) okpernermut.

31 Perkojet tagva attorungnẽrkovittigikk okperkojigapta ? Taimaitsengilak ! perkojelle aulajaukonngãgit pivogut.

KAPITEL IV.

Idluartitaunek okpernermit pivok.

SUMIK okaromavita, atãtagijapta Abrahamib nachvalaungninga innoernerme pivlugo ?

2 Tamattominga okarpogut : Abraham idluarsigune pinniarnernut, nertornausigalloarpok, Gudemele pinane.

3 Aglaille kannok pivãt ? Abrahamib Gude okperiva, tamannalo pivlugo idluarsititãuvok.

4 Pinniarnernulle pinasuartok, akkilertauninga saimãnermut pingilak, tunnitsiviojariakangmelle.

5 Pinniarnernulle pingitok ajortullijunnigle idluar-titsijomut okperune, tapsoma okpernine idluarsijutigimarpa.

6 Sorlotauk Davide okarmet, pilloringnermik innuk tamna piksarinerarlugo, Gudib idluarsititanga, pinniarnerit pitjutiginagit, okarame:

7 Piulijauvut idluitulliarnerningnit issumagijaujungnērtut, ajornerilauktamingnillo mattoviōjut;

8 Piulijauvok innuk tamna Gudib ajortulliarningit taijungnērpagit.

9 Piulijaunek tamanna tagva kippimanerub (kissime) piksarivauk? kippimanginerublonēt piksarivauktauk? Abraham okpernine pivlugo idluarsititaujok okautigivavut.

10 Kannok illivlune idluarsititauva? Kippimagamelonēt kippimanginamelonet? Kippimagame pinajatsengilak, kippimalugane pijok.

11 Kippimaneruble nellonaikutanga piva nakkititjutigællugo idluarsitisimanermik okpernermut, kippimalugane pijaminut; taimailerdlune atātaulerkovlugo, okpertunnut illunainut nauglo kippimanatik, tapkoatauk tamanna idluarsitijutigekovlugo.

12 Kippimajunnuttauk atātaulerkovlugo, kippimajunnut kissēnuungitok, tapkonungaletauk, arvertartunnut okpernerub tuminginne, atātapta Abrahamētub kippijaukärtinnago.

13 Angersimaneke imna Abrahamut kinguvānginnullo, kingormgujukovlugo sillaksoarmik, perkojennut pingimet, okperneruble idluarsaininganut.

14 Perkojennik tettekartut kingormgujijuksaupetta, okpernek tagva suksaungilak, angersimanerlo sullingilak.

15 Perkojet ningartitsingmetta; perkojakangitonele tappanekangimettauk.

16 Taimaimet idluarsineke okpernermut pijuksauvok, saimanermit pikovlugo, angersimanerlo okpernarsekovlugo (Abrahamib) kinguvānginnut tamainut, perkojalinnut kissēnuungitok, Abrahamulle okpertunnuttauk, tamapta tamna atātāgigaptigo.

17 Sorlo aglaksimangmet: Atātautilaukpagit nello-

junnut unnuktovaksoarnut, Gudib sāngane, taipsoma okperilauktanget, tamna tokkungajunnik omartitsijok, pitakangitunniglo kaikojijub taimaitilerlugit.

18 Okperlaukporlo nerriuklune nerriunangitomik, nellojunnut unnuktovaksoarnut atātaulerkovlugo, okautsit ipkoa okautsaumanine malliklugit: Taimak kinguvāksettitt unnuktigijomārput.

19 Okpernermelo sangēlilunginame, timinetauk issu-magingila tokkolertok, 100 denik Jahrekarkasekame, Sarablo tilinga tokkolertok (issumaginginiva):

20 Nakkimarninginame Gudib angersimaninganik okpinginermut, okpernermigle pitsartulerlune, Gudelo ner-tudlarpa;

21 Okperiviklugolo, sumik Gude angerpet, taimaiti-tsungnarivoktauk.

22 Taimaimet tamanna idluarsijutigivatauk.

23 Tamnačnarle pivlugo aglaksimangilak, mattominga pitilaungmet,

24 Uvagulletauk pivluta (aglaksimagivok) tamatto-minga pititauniarapta, okperupta tokkungajunnit tuppak-titsijomut Nalegaptिंगnik Jesusemik;

25 Tamna tunnijaumavok ajornivut pivlugit, tuppak-titaumijorlo idluarsijutiksaptिंगnut.

KAPITEL V.

Kristusekut ullapirsarsimanermik.

MANALE okpernermut idluarsititaulerapta, Gude-mut ullapirsautekarvogut Nalegaptिंगut Jesuse Kris-tusekut.

2 Tapsomunatauk okpernermut apkotiksarsigapta sai-manermut tamattomunga pigijaptिंगnut, nertōtingmijo-gut nerriukluta pinnarnartoksoarmik, Gudib tunnijomār-tanganik.

3 Taimaituinangilarle, kappianarnerillo aglæt ner-tortigivavut, kaujimagapta kappianarnerit kennuēsertor-titsivut;

4 Kennuěsertornerle ōksimanermik kaitsivok, ōksimanerle nerriungnermik kaitsivok ;

5 Nerriungnerle kangusuktitsiniængilak. Gudib næglingninga kovimangmet omættiptiongut, Annernermut ajunginermut tunitsivioniptingnut.

6 Ajulidlalaurapta taipsomane, Kristusib nellitome tokkotigivätigut, ajortoliksōgapta.

7 Tagva idluartok pivlugo tokkojomajokarajangilak ; ajungitullivigijine pivlugo tokkojomajokaralloarune.

8 Taimaimet Gudib næglingnine uvaptingnut nertorpa (nautsertortaukova), Kristuse pivluta tokkolaungmet, sulle ajortoksōjogut.

9 Tapsoma manna aunganut idluartitaumagapta, anginersamik tagva piulijigijomārpavut ningautsemit.

10 Gudemut ullapirsarsimagapta Erninget tokkunganut, sulle omisuktilluta ; anginersamik tagva piulijaujomārpogut innosinganut, mana ullapirsartaugapta.

11 Tamanna kissimeungitorle, nertotipogulletauk Gudeme, Nalegaptigut Jesuse Kristusekut, tapsomua mana ullapirsamik tunmitsivogapta.

12 Taimaimet, sorlo ajornek sillaksoarmut tikkimet innungmut attautsemut, tokkolo ajornermut, taimaglo tokko innungnut tamainut kiblēmavok, illunatik ajortullilaungmetta.

13 Ajornek sillaksoarmēgalloartok perkojakārtinago ; perkojakangitonele, ajortullinek issumagijaungilak.

14 Tokkole Adamemit Mosesemut attanniotitok, taipkonungatauk ajortullilaungitunnut Adamib ajortulliningatut-ilitik, tamna (Adam) tikkituksab (Kristusib) ad-singoanga.

15 Ajortullinerle tunnergüllo saimanartok adsigēngilak. Unnuktut tokkungmetta attautsib ajortullininganut ; anginersamik, Gudib saimarsautāniglo tunnergutāniglo unnuktut pititaumaluarput, innub attausēnaub Jesusib Kristusib saimarsautānut.

16 Sorlo ajortullinerub attausēnaub malliktingatut tunnergut illingangilak, attautsib ajortullijub ajortullininganut attautsemut illunaita asserortitaungmetta. Pitlareksangortitaunek ajortullinermit attautsemit pingmet :

tunergulle saimanartok ajornernit unuktunnit piuliklerpok idluarsititaunermut.

17 Attautsib ajortullininganut tokko attanniotilaungmet attausek pivlugo; tunnergūmik saimanartoksoarmik illangiutijut idluarsititavlutik, anginersavaksōjomik attaniotiniarput innōniarlutik attausiōjokut Jesuse Kristusekut.

18 Taimaimet sorlo attautsib ajortullininganut sutērnartok innungnut tamainut pingmet, taimaktauk attautsib idluarninganut, innuit illunaita idluarsititaulerput innōniarlutik.

19 Sorlo innub attautsib nalengininganut unnuktut ajortokartitaulermetta, taimaktauk attautsib nalengninganut unnuktut idluarsititaulerput.

20 Perkojelle illautitaulerput, ajortullinerub angininga nellonērtitauluarkovlugo. Ajorneruble angininga nellonērtitaumajone, saimanerub anginersauninga nellonērtitaumaluarpok.

21 Sorlo ajornek attanniotilaungmet tokkotsivlune, taimaktauk saimanek attanniotekovlugo idluartitsinermik innōtsemut naksauingitomot, Jesuse Kristusekut Nalegapitigut.

KAPITEL VI.

Innotsemik nutāmik.

KANNOK tagva okausekarkita? Ajortullitsainartuksauvita saimanek anginersaukovlugo?

2 Taimaitsengilak! Uvagut ajortomit tokkomajogut, kannok tamanna innōvigijomanajärpittigo?

3 Kaujimangilase illunata Jesuse Kristusemut baptisimajogut, tokkunganut baptitaugapta?

4 Taimaimet illijartortaukattigimavavut baptijutikut tokkomut, sorlo Kristuse tokkungajunnit tuppaktitaungmet, Atatab ussornarninganut, taimaktauk uvagut innōsertāmik arvertartuksavogut.

5 Illijaumakattauguptale tokkunga adsigilugo, makinerme adsigijomärivavuttauk.

6 Tamanna kaujimagaptigo, innutokavut kikkiektor-taukattigiva senningajolingmut, ajortolixsub timinga atorungnerkovlugo, ajortomik kivgartorkonnata kingorngagut.

7 Nellielle tokkomajok, tamna kellerudsartaavok ajortomit.

8 Kristusele tokkokattigiguptigo, tagva okperpogut, tamnatauk innōkattigijomāraptigo.

9 Kaujimavogullo, Kristuse tokkungajunnit tuppak-titaujok, kingorngagut tokkosuērmet; tokko attanniotijungnērtok tapsomunga kingorngagut.

10 Tokkogamele, attausiardlune tokkojok ajornek pitjutigællugo; innōgamele Gudemut innōvok.

11 Taimaktauk illipse, issumavileritise illipsingnik, ajornermit tokkungagapse, innōlusele Gudemut Kristuse Jesusekut, Nalegaptigut.

12 Taimaimet ajornek attannerinassiuk timipsigut tokkojuksatigut, ikliguninga naletsenago.

13 Avatissetauk pitiniarassigik ajortomut, sakkugitaililugit idluitomut; Gudemulle illipsingnik tunnititse, tokkungajunnit omartutitut; avatisselo Gudemut tunnissigik sakkukovlugit idluartomut.

14 Ajornek attanniotijungnangimet illipsingnut; perkojet kivgaringimasse, saimanageruble pingmasse.

15 Kannok tagva? Ajortullijuksauvita perkojet kivgaringimattigut, saimanageruble pingmattigut? Taimait-sengilak!

16 Kaujimangilase nellienut kivgaulerluse tunnigupse illipsingnik naleklugo, nalektapse kivgarilermasse; ajornerublonēt tokkotsiniartub, nalengnartublonēt idluarsaijub?

17 Gude kujagijaule, ajornerub kivgarilaungmasse; manale okautsit ajochertūsinnik malligeksapsingnik, omamut nalekapsigik;

18 Manale ajornermit kellerudsartaumagapse, idluarnerub kivgaliarimavāse.

19 Innuktut tamattominga okariakarpunga, uvinipse sangēninga pivlugo. Sorlo avatisse tunnilarapsigik kivgartortigivlugit makkojungnartomut, idluitomik kal-lerēktitsivluse idluitomut; taimaktauk mana avatisse tunnissigik kivgartortigilugit idluartomut, ivsornaikov-lugit.

20 Ajortomulle kivgautilluse, idluarnekk attannerilaung-ilasse.

21 Taipsomane kannoētunnik piksarsivisse taipkonang-et? Mana kangusutigijasse; tokkomik taipkoa naggat-ekangmetta.

22 Manale ajornermit kellerudsartaumagapse, Gude-mullo kivgaumalerluse, piksarsivose ivsornaijutiksapsing-nik; naggatanelo innōtsemik naksauingtomik.

23 Ajornekk tokkomik akkekangmet; Gudible tun-nergutā saimanartok, tagva innōsek naksauingtok, Kris-tuse Jesuseme Nalegapingne.

KAPITEL VII.

Perkojet ajortullijutaungilet.

KATTANGUTIKKA (perkojennik kaujimajut okau-tivakka) kaujimangilase, perkojet attanniongmetta in-nungmut, innotillugo?

2 Arnak uilik uiminut kelleksugaungmet innōtillugo, perkojet naleklugit; uinele tokkopet, kelleksugaujung-nērpok perkojamut, uine pivlugo.

3 Taimaimet, uine innōtillugo uime assianut pigune, nulliarēngnermik asserorsaijomik taijaulerpok; uinele tokkopet kelleksimajungnērpok perkojamut nulliarēng-nermik asserorsaijonanc, uigilauktame assia pigiler-pago.

4 Taimaktauk, kattangutikka, illipse perkojennit tok-kotaumavose, Kristusib tininganut, perkutaulerkovluse assianut, tapsomunga tokkungajunnit tuppaktitaujomot, Gudeme ajungitulliniarkovluta.

5 Uviningmētilluta, ajornerub ikliguningit omaridla-

laukput, perkojennut sakkertitaungmetta, sōngovlutik avaptigtigut, ajortullitidluta tokkomut.

6 Manale perkojennit kellerudsarsimavogut, tokkungavlutalo taipkonunga kelleksutigilauktaptingnut, imak, kivgartorkovluta Annernerub illinganinganut nutāmut, pinatalo aglangnut pitokaujunnut.

7 Kannok tagva okartuksauvita? Perkojet ajortulliarutauvæt? Taimaitsengilak! Ajornerle illitarilaungilara, perkojennut kissēnut; ikligunek nellolaurapko, perkojet okangipetta: Ikliguktuksaungilatit.

8 Perkojet tagva ajornerub pitjutigilerpeit illumne kajumiksarlune sunatuinarnik ikligunernik. Perkojakangitone ajornek tokkungangmet.

9 Perkojakarnanga innōtsima illangane innōlaurama. Perkojarle tikkimet ajornek ama omarivok.

10 Uvanguale tokkolerpunga; tukkisilaukpongale, perkojak tokkotitsingmet uvamnik, nauk tunnijaujok innōgutiksammnut.

11 Ajornerub perkojak kajumigutigællugo uivērimanga, tokkotilungalo tamattomunga perkojamut.

12 Perkojet ivsornaiput, perkojarlo ivsornailune, idluarlarmelo ajungilak.

13 Ajungitok tagva uvammnut tokkonartova? Taimaitsengilak! Ajornerle sakkerkovlugo ajortoksōningane, uvammnut tokkonartolerpok ajungitok attorlugo; ajornek ajortovaksōnerōlerkovlugo perkojamut.

14 Perkojet kaujimagaptigik, annerneliōngmetta: Uvanguale uviniliōvunga, ajornerub kivgarivānga.

15 Sulliakka idluaringilakka; pinniaromajara pinniaenginapko; omigijarale pisārpara.

16 Pinniaromangitarale pisārupo; perkojet tava ajunginingænnik angerpunga.

17 Tagva uvanga taimailiungitunga, ajornerle illumnētōk.

18 Kaujimagama, illumne, tamædsa uvinimne ajungitokangitomik. Pijomanek uvamnēgalloarpok, namaksilugole ajunginek, tamanna nachvangilara.

19 Ajungitok, pijomajaralloara, pinginapko, ajortorle pijomangitaralloara pinniarpara.

20 Pijomangitarale pigapko, tagva uvanga taimailiungitunga, ajornerle illumnētok.

21 Ajungitullijomagalloartunga, perkojak nachvarpara uvamne, ajornerub attavigēnarmanga.

22 Gudib perkojangit kuviagivakka illumiutapkut;

23 Assianigle perkojamik avatimnētomic tukkisivunga, issumama perkojanganut akkerartortok, kivgautilarmalo ajornerub perkojanganut, avatimnētomic.

24 Uvanga innukullōjunga, kia piuliniarpānga tokkub tamattoma timinganit?

25 Gude kujagivara, Jesuse Kristusekut Nalegaptigut. Tagva uvanga nangminek Gudib perkojangit kivgartortigivakka issumapkut, nauglo ajornerub perkojangit uvinipkut malliklugit.

KAPITEL VIII.

Uvingub pinniarninganik, Annernerublo pinniarningani.

ERKARTORTAUNIÆTSENGILET tagva Kristuse Jesusemētut, uviningmut innōniængitut, Annernermulle.

2 Annernerub omartitsijub Kristuse Jesuseme perkojangita kivgaujungnērtimanga, ajornerub tokkublo perkojanginnit.

3 Perkojab ajortanga, uviningmut ajulermet, tamanna Gudib piva, Ernine tillingmago uvinik ajortolik adsigekovlugo, tunnergutiksaukovlugolo ajornerit pivlugit, ajortorlo uviningmiok erkartorpa;

4 Perkojet idluarijangit namaksekovlugit uvaptigut, uviningmut innōniængitogut, Annernermulle.

5 Uviningmulle nalektut, uvingub pingit issumagiveit; Annernermigle nalektut Annernerub pingit issumagiveit.

6 Uvinguble issumanga, tokkoōvok; Annerneruble issumanga, innōtseōlarmelo ullapirsauteōvok.

7 Uvingub issumanga, Gudemut ōmisungniōngmet; Gudib perkojangit nalegomanginamigit, sapperpeillo.

8 Uviningmētulle, Gudemut idluarijaujungnangilet.

9 Illipsele uvingmēngilase, Annerner mētolese, Gudib Annerninget innigikpasse. Kristusible Annerningani pekangitok, tapsoma perkuttigingila.

10 Kristusele illupsingnēpet, time tokkungalloarpok ajornek pitjutigællugo, Annernerle innōtsiōvok idluarne k pitjutigællugo.

11 Jesusemik tagva tokkungajunnit tuppaktitsijub, Annerninget innigikpasse : tapsomatauk, Kristusemik tokkungajunnit tuppaktitsijub, timisse tokkojukset omartitsomāriveit, Annerninga illupsingnēmet.

12 Mana tagva kattangutikka, tamakkisimavogut, uvingmuolungitok, uvinik malliklugo innōjuksauvluta.

13 Uvinik malliklugo innōniarpuse, tokkojomārpose; Annernerulle uvingub pingit tokkoniarupsigik, innōniarpuse.

14 Illunatik Gudib Annerninget tessiortangit, Gudib kittorngaringmagit.

15 Annernermik kivgaujomik pilaunginapse, ama sivōrajariakarluse, nutakkatitulle Annernermik tunnisiviovoše, tapsomuna nipliavogut : Abba, Atātak !

16 Annernerub tapsoma annernivut kaujitipeit, kittorngaugapta Gudemut.

17 Kittorngaugaptale kingormgujijuksaugivoguttauk, imaipok Gudemik kingormgujiluta, Kristuselo kingormgusikattigællugo ; kappianarnernik pekarkattigiguptigo, ānanausekattauijomārkovlutatauk.

18 Issumavikama, nellitub tamattoma kappianarningit adsigeksaugimetta ananauvingmut sakkijartitaujomārto mut uvaptingne.

19 Gudible kittorngangita nellonērtitauniksangit pingortisimajut illungertornermut killanarivlugo uttakkivæf.

20 Pingortisimajut asserortitaumagamik issumamingnut pinatik, taimaitimagille taimaititsijub, nerriuviksakarlutik.

21 Pingortisimajuttauk piulijaujomāramik kippalōnermit nunguniartomit, illangiutivlutiglo Gudib kittorngangita ānanamik piulijauninginnik.

22 Pingortisimajut tamaita kaujimavavut, annersaumikattigivluta kappiasutsainarmetta sulle tamædsa.

23 Kissimigle tapkoa pingilet, nangminerletauk uva-gut, Annernerub (tunnergutingita) sivorlinginnik pijogut, uvaguttauk nangminek illuptigt annersaumivluta killanarivogut kittorngaunermik, timiptalo piulijaulerningnik uttakkivluta.

24 Piulijaumagalloarapta, nerriungnermulle. Nerriungnerle tækkuksaujok nerriungneungilak; kannok tækkojane innub nerriugivauk?

25 Tautungitavulle nerriugigaptigo, kennuċsarnermut tagva nerriugivavut.

26 Taimaktauk sangċniptingne Annernerub ikkajorpätigt. Tuksiarnermik kannok namaktomik nellogapta; Annerneruble nangminek tuksiarutivätigt annersaumijunnt okautajungnangitunnt.

27 Omættinnigle kiglissiniartub tapsoma Annernerub issumanga kaujimava; ivsornaitut tuksiarutingmagit, Gudib idluarjanganut.

28 Kaujimavogulle, Gudemik nægligosuktut, kannoċliornerit tamaita idluarsitigingmagit, (tapsoma) issumasi-maninganut kaikojaumajut.

29 Issumasimavime sivorngagut, tapkoatauk issumagingmagit, Ernerme adsiluanganik adsekarkovluta, tamna erniangokärtokovlugo kattangutigċt unnuktut akkorngæne.

30 Sivorngattigulle taimaikojanne tapkoa kaikolauriveittauk; kaikojanelo idluartilauriveittauk; idluartitanelo ānanausitilauriveittauk.

31 Taimaimetta tamakkoa, kannok tagva okaromavita? Gudib illagikpattigt, kia akkerartorungnarpatigt?

32 Tapsoma Ernine aglæt ivlerinago, tamaptalepivluta tunnidlalaungmago; tamna illagællugo tamainik tunnitsiviginajangipattigt?

33 Gudib annerjantig kia passijungnarpagit? Gude tagga idluartitsijok.

34 Kina erkartuijungnarka? Gude tagga tokkolauktok, illa pilcartomik tuppaktitaungmijok, tamna Gudib tallerpiet tunganċlerdlune tuksiupätigullo.

35 Kia avitsungnarpatigt Kristusib næglingninga-

nit? Kiksarnerublonēt, kappianarnerublonēt, unangmiklerublonēt, kängnerublonēt, annorakanginerublonēt, nangiarnarnerublonēt, saviksublonēt?

36 Sorlo aglaksimangmet: Pivlutit tokkotitaumavogut uvlok navlugo, sauketitut tokkoteksatitut piēnartaugut.

37 Tamakkoale tamaita attorlugit ajugauluarvogut, uvaptingnik nægligosuktokut.

38 Kaujimavikama, tokkublonēt, innötsiblonēt, Engeliblonēt, nalegaunillonēt, pitsartunerillonēt, nelliusimamerillonēt, nelluitsomärnerillonēt,

39 Kingingnerublonēt, ittinerublonēt, assingitalonēt pingortisimajut avititsungnangimattigut Gudib næglingninganit, Kristuse Jesuseme Nalegapingnētomit.

KAPITEL IX.

Okautsit tussarnertut pitsartuneliotitauninginnik, okpertut Judinnit nellojunillo pijut piulijaukoolugit.

MIKSEKARTOMIK okarput Kristuseme, sæglunangalo, issumama kigligiksavigingmanga Annernerme ajunginerme,

2 Angijomik kiksarama añialarmalo sorērnanga omætipkut.

3 Nangminek tunnijaujomavlunga illungertulaukpunga Kristusemut omigijeksangortitaulunga kattangutikka pivlugit, kinguvāngukattikka uvingimut;

4 Tapkoa Israelemit kinguvāngōjut, kīttorngaunermiglo, ānanaunermiglo, angerkattigēngnermiglo, perkojenniglo, kivgartornermiglo Gudemut, angersimanermiglo pijuksaujut;

5 Sivorlelle angajokariveit, tapkonanget Kristuse uvinipkut tikkisimavok, tamna tamainut Gudeōvok, nertortaujok issokangitomot. Amen.

6 Taimaingilarle, sorlo Gudib okausingit tukkekarungnērtilugit; Israelemit innulertut illunatiungitok Israelittiōngmetta.

7 Abrahamiblo kinguvāngit illunatiungitok, tamanna pitjutigilugo kittorngauvut; kinguvāksarnigle taijak Isaangmit pijomārpok.

8 Imaipok, uvingmit kittorngaujut, Gudib kittorngaringileit; angersimaneruble kittorngangit kinguvāksauvut.

9 Tamædsale angersimanerub okausinga, okangmet: Tamanna nellitukpet achago tikkitsomārpunga, Sira ernektārtillugo.

10 Tamnačnarle pivlugo taimaingilak, Rebekkatauk singajjaungmet attautsemit Isaangmit, tagva atātaptingnit,

11 Singaigik annekārtinagik, sullelo ajungitullikāratik ajortullikāratiglonēt, Gudib issumasimaninga aulaijungnengerkovlugo,

12 Pinniarnarit pitjutiginagit, saimarsaumulle kaikoijjomut, (issuanit) annerimangmet, okautsaulerpok: Angajukliub kivgartoromārpa nukkane.

13 Sorlo aglaksimangmet: Jako nagligilaukpara, Esaule omigilaukpara.

14 Kannok tagva okaromavita? Gude idluitova? Taimaitsengilak!

15 Moseemulle okarpok: Saimaujeksara saimautso-mavara; napkigijeksaralo, napkigijomavara.

16 Issumaminik tagva piniængilak pijomajok akpangertorlo, Gudible napkiningninganut kissianut.

17 Aglait Faraomut okangmetta: Tamanna pivlugo makkitilaukpagit, pitsartunera illingne sakkeromagapko, atteralo okautigijaukavlugo nunaksoarne illunane.

18 Issumaminik tagva napkigiva nelliet; issumaminiglo sititipa nelliet.

19 Okarviginajarparma: Sumik passidlarpattigut sulle? pijomajanga kia akkerartorungnarpauk?

20 Innuk omæt, igvit kinauvit, Gudemut akkerartoromagavit? Sennajak sennajiminut okaralloarka: Sög taimak sennavinga?

21 Machaliortiblonēt issumaminik macharmut sennajungnangilak, illanga illulekuttingorlugo ānanaujomut, illangalo nachonartomut?

22 Gudible ningausine tækkotitsomagamiuk, pitsartuninelo nellonēromagamiuk, ningarnartut illulerkutit pi-jarērtitaujut asserornartomut, angijomik kennuērsarlune taimaitilaukpeit ;

23 Nellonēromavlugo ānanaunime akluininga illulerkutinnut napkinartunnut, sivorngagut ākiksimajane ānanaunermut,

24 Tapkoa, tagva uvagut kaikojangit, Judinnit kissēniungitok, nellojunnittauk.

25 Taimaktauk okarivok Hoseasekut : Innukottigilaungitakka, innukottimnik tajjomavakka ; næglingigitaralloaralo, næglijamnik tajjomavara.

26 Imaitsomārivok, nunalingne okautsaulaungmetta : Innukottigingilapse, tagvane Gudib omartub kittornganginnik tajjaujomārput.

27 Jesaiasele nipliavok Israelib kinguvāngit pivlugit : Israelib kittorngangit nauk siorketitut immab kiglinganētutitut unnuktigigalloarunik, amiakungit piulijaujomārput.

28 Asserorsainekaromārmet sorērvikalarmelo idluarnermut, Nalegak sorērkojjiomārmet nuname.

29 Sorlotauk Jesaiase sivorngagut okalaungmet : Nalekab Zebaotib amiakokarkongipattigulle kinguvāksamik, Sodomatut-īnjalauktogut, Gomoralo adsiginajalaukpavut.

30 Kannok tagva okaromavita ? Imāk okaromavogut : Nellojut idluartitaunasualaungitut idluarsilerput ; idluarsinerle okpernermit pijok okautigivara.

31 Israelittille perkojet idluarsijutigijomalaukpeit, idluarsijutiginagille perkojet.

32 Sōg ? Okpernermut pinasualaunginamigit, perkojelle pinniarkojangit pitjutigigamigit. Ujarkamut apōrgvingmut apōramik.

33 Sorlo aglaksimangmet : Ahag tagga, ujarkamik apōrgvingmik illijivunga Zionme, kairtomiglo sinaungasautaujomik ; nelliello tapsomunga okpertok, kangusuktitauñængilak.

KAPITEL X.

Okpertut kangusuktitauniængininginnik.

KATTANGUTIKKA, omættima kajungilârninga imai-pok, Gudelo tuksiarvigivara Israelib kinguvængit piulijaukovlugit.

2 Tapkoa kigligiutigivakka, illungertornermut Gude nalegasuarpæt sillainermulle.

3 Idluarnek namagijaujok Gudeme illitaringimatsuk, idluarsinasualarniglo nangminermingnik, idluarnerlo namagijaujok Gudeme taimak nalegomanago pivut.

4 Kristuse perkojet nagatiksaringmatsuk; illunatik tapsomunga okpertut idluarsijavut.

5 Idluarnerle perkojennit pijok Mosesib aglaguti-gialloarpa: Innub tamakkoninga nalektub, innögutiginiarpeit.

6 Idluarsinerle okpernermit pijok, imāk okarpok: Omættingne okarniarnæk, kina killalliarniarka? (Imaipok, Kristuse akkartisartorlugo.)

7 Imäglonēt: kina kannungarniarka ittinersoarmut? (Imaipok, Kristuse pijartorlugo tokkungajunnit.)

8 Kannorle okarka? Okausek kannitigivet, kannerne omættingnelo-imet; tamædsa okausek okpernermik, okautigijavut.

9 Nalegak Jesuse kannernut okautigigungne, okperuvillo omættikut, Gudib tokkungajunnit tuppaktingmago; piulijauniarpotit.

10 Omamigut okpertok, idluarsilermet, kannermullo nellunaijajok, piulijauniarpok.

11 Aglait imaimetta: Nelliet tapsomunga okpertok, kangusuktitauniængilak.

12 Adsigëngilungimetta Judillo Grichillo; attausēnak Nalegaringmatsuk illunatik akluitok illunainut, tuksiar-tunnut tapsomunga.

13 Nalekab attinga tailugo tuksiartut piulijauniar-metta.

14 Kannorle okpervigingitak, tuksiarviginajarkatsuk? Kannorle tussaumalaungitak, okperviginajarkatsuk? Kannorle tussarajarkæt okautsaungikunik?

15 Kannorlo okālaniarajarkæt tillijaungikunik? Aglait imaimetta: Kannok kuvianartoksōvut taipkoa ittigangit, ullapirsauunik okālajut ajungitoniglo okautsijut.

16 Illunatigle pingilet okautsit tussarnertut naleklugit. Jesaiase okangmet: Nalegak kia okālanivut okperivagit?

17 Okpernek tagva okālanermit pivok, okālanerle Gudib okausinginnit.

18 Uvangel okarpunga: Tamattominga tussalaungilæt? Aukak, nippinga nunalingnut tamainut tussartauvok, okausingillo nunaggit issuklīnut pimavut.

19 Okarpungale: Israelitit tamattominga tukkisilaungilæt? Mosese sivorlek okarpok: Annärtortitsomavapse innukottigingitaralloamnut, ningartitsomagivapselo innungnut sillaitunnut.

20 Jesaiasele imak okarlune sappingilak: Uvannik kenneriangitunnut nachvartauvunga, uvanniglo apperkusilaungitunnut sakkerpunga.

21 Israelitinnut okarivok; Uvlok navlugo aggakka issakpakka innungnut okautsaujomangitunnut, akkerartortunullo.

KAPITEL XI.

Israelitit ajektortauninginnik.

TAGVA māna okarpunga: Gudib innukotinne ajektulaukpagit? Taimaitsengilak! Uvangelauk Israeliteōgama, Abrahamib kinguvarivānga, Benjaminib illagivānga.

2 Gudib innukotinne sivorngagut annerijanne ajektulaungileit. Aglait Eliasemik okartut, kaujimangilaselonēt? Kannok Israele passitigællugo Gudib sānganut pingmet, okarmello:

3 Nalegak, nellautaijokotitit tokkolaukpeit, Altarillo (asserorlugit) poagilaukpeit; kissimalo amiakojunga, tokkonasuarivāngalo.

4 Kannorle Gudib kiovaug? Uvamnut amiakökka angutit 7000 diövut, Baalemut sêrkortolaungit.

5 Taimaktauk nelliutome tamattomane amiakokarivok saimanermut annerijaujunnik.

6 Saimanermulle pigunik, pinniarnermut pingilet; taimaingipet, saimanek saimaniöjungnêrpok. Pinniarnermulle pigunik, saimanermut pingilet; taimaingipet, pinniarnek pinniarniöjungnêrpok.

7 Kannok tagva? Israelib kennertane, pilaungila; annerimajulle pivæt, assingit mangaititsimavut.

8 Sorlo aglaksimangmet: Annernermik sinnisijomik Gudib tunnitsivigilaukpeit, ijekartilugit tautungitunnik. siutekartilugillo tussängitunnik.

9 Davidelo okarpok: Nerrivitik nigarilitsuk mikkigiarilugolo, apörvgigællugolo, akkiniarutigællugolo pigilitsuk;

10 Ijingit takpetikit, tækkojungnêrkovlugit, sorêrati-glo kemerlungit okkungatikit.

11 Okarpunga tagva: kattekovlugit apörnerkæt? Taimaitsengilak! Taipkoale kattengnermetta, piulijau-nek nellojut pigilerpæt, tapkoninga tussudlalerkov-lugit.

12 Taipkoa kattangningille sillaksoarmiut akluitiging-magit, taipkoalo aksartauninget nellojut akluitigingma-git; kannok tamanna pivalliajomärka illunamassiatik kat-tititaulerêrpetta?

13 Illipse nellojose okarvigivapse; nellojunnut Apos-teliögama, tamanna kivgartornera nertotigivara.

14 Taipkoa uvinigijakka, kajungersainimnut illung-ertortilugit pijungnarmangarma, piuliniarlugit illangit.

15 Taipkoa ajektortauninginnut sillaksoarmiut saimar-sautekalermetta kannok tagva illelliortauningit illinga-niarkæt, innosek sorlo tokkungajunnit?

16 Nutaijoktok ivsornaipet, kakkojeksaktauk ivsornaivok; amäglo ivsornaipet akkerungittauk ivsornainivut.

17 Akkerungitale illangit naviksimagalloarpetta, ig-ville orksulik napartogingitolauktotit, akkorngænnut iver-titauleravit napartogiktub orksuggub amānganik iptinga-niglo illangiusimavlutit;

18 Nertötiniarnæk akkerkunnut. Nertotiguville tapkonunga, erkainiarit, amāk kalleringilet, amātsable kallevātit.

19 Tagva okarpotit: Akkerkut naviksimavut, iverti-
taukovlunga.

20 Nau mane, naviksimavut, okpinginingit pivlugit, igville nængerpotit okpernermut; piōjoriniarnæk, sivōraille.

21 Akkerokotigivlugit Gudib ivlerilaunginamigit, igvittauk ivlerinajanginivātit.

22 Tamanna pivlugo Gudib pitsiarninga sivōranarningalo nautsertulikik; sivōranarninga, katteksimajun-
nut; pitsiarningalo illingnut, ajunginiatsainaruvit; sorēruville igvittauk kippijaujomārivotit.

23 Ipkoalo ivertitaujomārivuttauk, okpinginermik pitsainangipetta; Gudib ama ivertilugit pijungnarame.

24 Igville pērtaumajotit orksuggub napartunganit ingminik perortomit, illusinga akkerartorlugo ivertisimaguvit orksulingmut napartogiktomot; kannok anginersamik tagva akkerkut napartomingnut orksulingmut ivertitau-
niarajarput?

25 Kattangutikka, nangminipsingnik sillatojoksōsugikonnase, nellokojomangilapse nellonartomik tamattominga. Israelib kinguvāngita illangit mangaitisimavut, nellojut sāgiarniartut unnurningit namaksekārtin-
nagit.

26 Taimaglo Israelib kinguvāngit illunaita piulijaukovlugit; sorlo aglaksimangmet: Zionemit tikkitsomārpok, piuliklertok Jakob kinguvāngita ajortulliningit pējarniarlugit;

27 Tamædsalo Testamentiga taipkonunga, ajorningit pējarniarupkit.

28 Okautsit tussarnertut malliklugit omisutigivakka, illipse pivluse; annerimangmettale nægligivakka, angajokāt pivlugit.

29 Gudib tunergutinne kaikojininuelo kakkialerutingileit.

30 Sorlo illipsetauk itsak okpingitolaurapse Gudemut, manale napkigijaulerpose, taipkoa okpingimetta.

31 Taimaktauk taipkoa mana okpervigilaungilæt napkigosungnek, illangiubvigilertase, taipkoatauk napkigi-jaukovlugit.

32 Gudib tamaita okpingininginētituinalaukpeit napkigijomavlugit.

33 Innornarmēk, Gudib akluitoksoninget ittinga, tamarmik, sillatojoksōninget nellotuijoksōningello! kannok angijomik tapsoma kajusimaningit tukkisijaujungnangilet, apkotingillo nautsertortaujungnaratiglo!

34 Kiale Nalekab issumanga illissimavauk? Kialonēt ajochertulaukpauk?

35 Kialonēt tunnitsivigikārpauk sumik, akkiniartaulermilune?

36 Tapsomanget, tapsomunalo, tapsomungolo illunamassiatik-īmetta, nertortaudlarle tamna issokangitomot. Amen.

KAPITEL XII.

Okpertut malligeksanginnik.

KAIBLARPAPSE kattangutikka, Gudib napkininganut, timisse pitissigik tunnergutiksauvlutik omartut, ivsornaitullo kuviagijaujullo Gudemut, taimailiorupse Gude naletsiarpasse.

2 Sillaksublo tamattoma innungit adsiginiarassigik, ablatsauleritsele issumapsigut, nutāngordluse, Gudib pijomajanginnik, ajungitunnik, kuviagijaujunniglo, nama-luartuniglo nautsertorkovluse.

3 Uvangale saimanermut tunnitsivionimnut, okaupapse illunase attunit piojorijokarkonnago nangminerminik; namatuinartomigle issumakaritse illipsingnik, illunase ingmikorluse, okpernipsingnut tunnitsivionipsingnut Gudemit.

4 Sorlo timivut unnuktunnik avatekangmetta, avatille illunatik adsigēngitomik pinniareksakarput.

5 Taimaktauk uvagut unnuktōjogut, Kristuseme timiōvogut attautsemik, illunatale avatigēkluta;

6 Saimanermullo sunatuinarnik tunnergutekarvogut, tunnijaunnuik uvaptingnut.

7 Nelliet nellautaijungnarune, okpernerminut (nellautaille). Nelliet kivgartorteögune, kivgartutsiarle. Nelliet ajochertuigune ajochertusek attutsiarliuk.

8 Nelliet kaiblartuigune, kaiblartutsiarle. Tunnijijok, issumalingasuerlune pile. Attanniotitok, koksesuklune pile. Napkiniktok kuviasuklune pile.

9 Næglingnek tækkomörtailile. Ajornek ömigissiuk, ajunginerle ungapissiuk.

10 Illipsingnut illungertorluse kattangutigëktutitut næglingmaritse. Illaselo ingiarsiuk naleklugo.

11 Erkeasugase pinniareksapsingnut. Annernerme illungertutsiaritse. Nelliunerit attutsiarsigik.

12 Nerriukluse kuviasugitse, kenuërsaritse kappiasuktitaujarangapse; sorërase tuksiaritse.

13 Ivsornaitut ajoksarninginnut angajokauniaritse; sinniktarviötitse.

14 Unangmijisse saimarniarsigik: saimarsaititse okauerlugaselo.

15 Kuviasuktut kuviasukattigissigik, kugviortullo kugviorkattigilugit.

16 Illipsingnut adsigëktunnik issumakarkattigëgitse. Pinasuarniarase pingijainartunnut, piojorijuitulle mallingniarsigik.

17 Nangminipsingnik sillatosuginase. Innorluktok akkiniarassiuk innorlungnermut. Ajunginek pinasuatiansiarsuk innuit illunatik tækkoænne.

18 Ajornangipet, innungnut tamainut ullapirsautekaritse, ajungikupsigik.

19 Nangminek akkigiarniarase nægliktakka, ningarongsunerle tokkossiuk, aglaksimangmet: Kiglungnek pijara, akkiniaromavunga, Nalegak okarpok.

20 Taimaimet ningarijit kækpet, nerrititsuk; immerukpello immikiuk. Taimailioruvit niakoanut aumannik ikkomalingnik kattersoilarpotit.

21 Ajortomut sälagijauniarnæk, ajunginermulle sälaginiaruk ajornek.

KAPITEL XIII.

Kaiblainermik malligekset malliktaukovlugit.

INNUIT illunatik attunit attannerijatik pitsartunekarvigijitik nalekligit; Gudemit pingitomic attannersoakangimet; attannersoakartonele Gudemut perkojau-mavut.

2 Attannersoarnulle akkerartortub, Gudib perkojanga akkerartoriva; akkerartortulle erkartortautiksarsiorput nangminerminingnut.

3 Pitsartojoksuille sivōranangilet ajungitullijunnut, ajortullijunnulle. Attannernigle sivōrajomangikuvit ajungitullilerille; tagva tapkonunga nertortauniarpotit.

4 Gudib kivgaringmagit namaksijutiksarnut; ajortulliguville sivōragit; sullinatik saviksoalijarajangimetta, Gudib kivgariveit akkiniartitsekovlugit idluitullijut.

5 Taimaimet nalektaujariakarput, pitlartaunek kissiet pitjutiginago, issumaille pivlugittauk.

6 Tamanna pivlugotauk tunnergutiksennik tunnitsivigijariakarpasse; Gudib kivgaringmagit, taimaitunnik pinniareksakarmetta.

7 Tamainut tagva tunnijititse, tunnitsivigijarikartap-singnut. Schosseмик tunnijuksaujomut, Schosseмик; Zollemik pijuksaujomut, Zollemik; sivōranartok, sivōragissiuk; nalenguartok, naleksiuk.

8 Nellienuk akkiliksakarriarase, nægliktigēngnermik kissianik, innukattiminik nægliktab, perkojet namaksingmagit.

9 Okautaumajulle tapkoa: Nulliarēngnermik asseroi-juksaungilatit. Innuartuksaungilatit. Tigliktuksaungilatit. Innukattitit sæglotigilugit okartuksaungilatit. Ikliguktuksaungilatit; tapkoa assinginiglo perkojakarpet, illunatik okautsinne tamakkonane tukkeliotitauvut: Innukattinik illikut nægliktuksauvotit.

10 Næglingnerub innukattine idluitullivigingila, taimaimet næglingnerub perkojet namaksiveit

11 Nelliunermiglo tamattominga kaujimagapta, mak-kiviksapta Stundinga sinningnermit manna nelliusimang-met; piulijauviksavut manna kanninersaugmet taipso-manemit okpertungortitaugapta.

12 Unuak nāvok kaulerdlunelo; taimaimet tāktub pinniarninginnit ipperarniarlavut, kaumajuble sakkungin-nik attiniarluta.

13 Arvertarta illutsiarikluta uvloksiortutitut; nerritunata, tallanatalo, tachesimajune illokeudlarata, aivaua-talo, annerudsinatalo.

14 Nalegarle Jesuse Kristuse attiniarkiuk, timelo pairissiuk, ikliguktaililugole.

KAPITEL XIV.

Kaiblainermik, sangētut sinnaungasartaukonnagit.

SANGETOK okpernerme illelliorsiuk, issumangit tam-martiniarnagit.

2 Illanget okperpok sunatuinarnik nerrigalloarune erkanangilak; sangētorle perorsijennik kissēnik nerrivok.

3 Nerrijok, nachoniarane nerringitotomik, nerringitorle erkartuiniarane nerrijotomik, Gude illelliolaungmago.

4 Kinauvit, erkartuijotit assivit kivganganik? Næng-erpellonēt ochopellonēt nalekaminut illingavok. Mak-kititaujungnaralloarivorle, Gudib makkititsungnaralloar-mago.

5 Illanget issumavok, uvlut illangit ajunginersauvut illamingnit; aipangelle uvlut illunatik adsigēgasugiveit. Illunatik kollangitotomik issumakartuksauvut.

6 Uvlunnik adsigēktoriklingitok, Nalekamut taimak pivok; uvlunniglo adsigēktoriklertok, taimaktauk pivok Nalekamut. (Sunatuinarnik) nerrijok, Nalekamut nerrivok; Gude kujagigamiuk. Nerringitorlo, Nalekamut nerringilak, Gudelo kujagiva.

7 Illunata nangminek uvaptingnik innonginapta, uvap-tingniktauk tokkoniangilagut.

8 Innōguptale, Nalekamut innōvogut; tokkoguptalo,

Nalekamut tokkovogut. Taimaimet innöguptalonēt, tokkovoguptalonēt, Nalekab perkutigivätigut.

9 Tamanna pivlugo Kristuse tokkovlunelo makkinivok, amalo omardlune, Nalegaujomavlune tokkungajunnullo innöjunnullo.

10 Igville, sōg kattangutit erkartorpiuk? Igwillonēt, aipa, sōg kattangutit nachogiviuk? Illunata sakkertitaujomarpogut Kristusib erkartuiviet sāngane.

11 Sorlo aglaksimangmet: Ahamarik innögama, Nalegak okarpok, sčrkut illunatik akkumnilavigijeksarivānga, okello illunatik nellonērsaijuksavut Gudemik.

12 Illunata tagva kigligiksariakaromārpoğut Gudemut nangminek uvagut pivluta.

13 Taimaimet illavut erkartötigijungnērlavut; anginersamigle mattominga innerteritise, nelliet kattangutiminut apötiksamik sinaungasautiksamiglonēt sennakonnago.

14 Nellungilanga kaujimavilarmalo Nalekame Jesuseme, tamaita ingergarmik makkojungnangilet; kissianut makkojungnarasugiklertomut, tapsomunga makkojungnarput.

15 Kattanguville nerkigijettit kiksautigikpagit, tagva næglingnermut illusekangilatit, nerkigijettille pivlugit Kristusib tokkotigijanga asserortiniarnagotök.

16 Taimaimet kamatsiaritse, perkutigijase ajungitok mittautigijaukonnago.

17 Gudib nalegauvinga nerkiksaunanelo immiksaungimet, idluarnermigle, ullapirsaumiglo, kuviasungnermiglo Annernerme ajunginerne (īpok).

18 Tamattomunga Kristusemik kivgartortok, Gudemut kuviagijauvok, innungnullo ivlerijauvlune.

19 Taimaimet ullapkotekarnartomik, ajunginiarutinermiglo illaptingnut pinasuarta.

20 Gudib pinniarninga asserorniarnago nerkiksak pitjutigællugo. Nerkikset illunatik ivsornaikalloarput; ajorpulle innungme issumanget passikpago nerrigame.

21 Ajunginersavok nerketungikuvit, Weinemiglo, immingikuvit assianiglonēt pinæk, kattanguvit idluaringi-

tanganik, sinnaungasautiksanganiglonēt, ajulerutiksanganiglonēt.

22 Okpernekaruvit, illingæ nangminek taimaitsiarit Gudib sāngane. Piulijaumavok innuk ingminut passi-jaungitok, pinniarnarit idluarijanne pivlugit.

23 Kollartokarpelle nerrilunelo tamna erkartortau-mavok, okpernermut pinginame; okpernermille pingitok ajortullijutavok.

KAPITEL XV.

Nellojut illelliortauninginnik.

UVAGULLE sangijogut, sangētut ajulerningit kenuērsarutigjeksarivavut, nangminiptingniglo namagijuk-saungilagut.

2 Illunatale ingmikorluta innukattipta kuviagijanganut pita ajungitomot, ajungitiniaromavlugo.

3 Kristusetauk ingminik namagilaungimet, sorlole aglaksimangmet: Illingnik mittautiggit, mittautiksarningit uvannut törput.

4 Sivornagagulle aglaksimajut, ajoehertortaujutiksaptingnut aglaksimavut, aglangnut kenuērsartitavvluta, mannigortaulutalo nerriuviksakarkovluta.

5 Kenuēsertorneruble, maunigoinerublo Gudingat tunnitsivigilise issumakattigēkovluse, Kristuse Jesuse malliklugo.

6 Kajusimakattigēmarikluse kannermut attautsemut (sorlo) nertordlerkovluse Gudemik, Nalegappingnik, Jesusib Kristusib Atātanganik.

7 Taimaimet illelliortigēgitse, sorlo Kristusib illellior-laungmasse, Gude nertortaukovlugo.

8 Uvangale okarpunga, Jesuse Kristuse kivgaulauktok kippinermik, Gudib miksekārninga pivlugo, angersimaneke angajokānut pijok aulaijungnengerkovlugo.

9 Nellojulle Gudemik nertordlerkovlugit napkingnersoanga pivlugo, sorlo aglaksimangmet: Tamanna piv-

lugo Nalegak nertoromavagit nellojut akkorngænne, akkillo imgerutigijomavara.

10 Ama okarivok : Kuviasugitse nellojose innukotingit illagællugit.

11 Amatauk : Nellojose tamapse Nalegak nertorsiuk, innukattigēksuillo tamapse nakorissiuk.

12 Amatauk Jesaiase okarivok : Imna Jessib amāngait̄somārpok, makkitsomārtorlo attanniotilune, tamna nellojut nerriugijomārpæt.

13 Nerriuktitsijuble Gudib illumertilise tamainik kuviasungnermiglo ullapirsainermiglo okpernermut, nerriuvikarkovluse Annernerub ajunginerub pitsartuninganut.

14 Uvangale kaujimatsiaralloarpapse, kattangutikka, illipse nangminektauk ajungitomik illumertaugapse, tamainik illissimavluselo, kaiblargigčgungnarkovluse.

15 Nauk taimaikalloartose kattangutikka, sillasiorviginase aglagvigivapse, erkaitiniarluse saimarnek, Gudemut tunnitsivionera pivlugo.

16 Jesuse Kristusemik kivgartortuksaugama nellojut akkorngænne, Gudib okausingit tussarnertut okālatigilugit, nellojut tunnergutaukovlugit kuvianartomik Gudemut, ivsornaititaukovlugillo Annernermut ajunginermut.

17 Nertornautekarpunga tagva, Kristuse Jesuseme, Gudib pingit pivlugit.

18 Okālanermigle sapperajalauktunga, Kristuse uvapkut pinnialaungipet, nellojut nalektilugit okautsinnut pinniarnernullo,

19 Nellunaikuttennut pitsartudlartunnut tattamnantunullo, Gudib Annerninget pitsartuninganut ; taimak, Jerusalemil aularlunga, erkānelo illunanelo Illyrienmut tikkilunga, Kristusib okausingit tussarnertut okālatigilauk-pakka tamainut ;

20 Piluartomiglo okautsinnik tussarnertunnik okāljartoromavlunga Kristusib attinget kaujijauvigingitangane, igloloromananga assima tunganilivianut.

21 Sorlole aglaksimangmet : Tapsominga okautsaulaungitut, tækkojomārpæt ; tussalaungitullo, tukkisijomārpæt.

22 Tamannalo pitjutigivara, unnuktunnik agviarutekaurama tikkingilapse.

23 Manale nellipsareksērūnana nunane makkonane, unnuktunnigle Jahrinnik killanalaaurama tikkitsomavluse.

24 Spanienemut ainiaruma tikkitsomavapse: issumagama ingergarnimne taikunga, tækkojomavluse, illipsingnullo kannilärtaukovlunga taikunga, annikitomiglonēt kuviasukattigēkarupselo.

25 Manale Jerusalemut ainiarpunga, ivsornaitut kivgartoromavlugit.

26 Macedoniamut, Achajamiullo kunnulugatik tujōtiksennik kattersoilaungmetta, ivsornaitut Jerusalemētut aklujut ikkajoromavlugit.

27 Taimaitomik kunnulugatik pinnialaukput, taimaglo akkēngaivigiveit; tarningita pingit nellojut illangiubvigigamikit, tapkoa imaitseriakarivut, timib piksanginnik avagingārlugit taipkoa.

28 Tamanna tagva pinnialaurupko, tujōtiksennik tamakkoniga, ainimne Spanienemut apkosaromavapse.

29 Nellungilangale, illipsingnut piguma pitsomavapse Kristusib okausinginnik tussarnertunnik saimanartoksoarnik.

30 Kaiblarpapsele, kattangutikka, Nalegappingnut Jesuse Kristusemut, Annernerublo næglingninganut, ikkajorkattigissinga illungertornermut tuskjarulunga Gudemut.

31 Sapputijaukovlunga okpingitunnit Judæamētunnit, tamakkoalo kivgartōtikka Jerusalemut, ivsornaitunnit idluarijaukovlugit.

32 Kingorngagut, Gudib perkokpanga tikkerkovlunga illipsingnut, kuviasuklunga, nekkoksekattigiluselo.

33 Gudible ullapirsaijub illagilise illunase. Amen.

KAPITEL XVI.

Paulusib salutitsininganik.

FOEBELE kattangutivut arnak, illagēnik Kenchreamiunnik kivgartortok, illipsingnut perkovara.

2 Illipsingnut illelliortaukovlugo Nalekame, sorlo ivsornaitut illusekartuksaungmetta, ikkajorsiuiglo sullijeksanginne tamaine, ikkajortaujariakarninga illipsingnut issumagilugo. Tapsomatauk unnuktut ikkajorlaungmagit, uvangatauk.

3 Priscilla, Akvillaselo pinniarkattikka Kristuse Jesuseme, salutissigik ;

4 Tapkoa niakoõrtautitsomalaukpuk inno sera piulijomavlugo, tapkoa uvanga kujagivakka, pitonangale, okpertulletauk illunatik nellojunnit pijut.

5 Okpertuttauk tapkoa iglomiokattingit salutissigik. Salutissiuk Epænetus næglidartara, Achajamiunnit okperkærtok Kristusemut.

6 Salutissiuk Maria, unnuktunnik sullidlarlunelo pinnialauktok pivluta.

7 Salutissiuk Andronikus, Juniaselo, illakka kelleksortaukattikkalo, Aposteline nertornartuk, uvannit okperkærtok Kristusemut.

8 Salutissiuk Ampliase, nægliktara Nalekame.

9 Salutissiuk Urbane, pinniarkattivut Kristuseme, Stachyselo nægliktara.

10 Salutissiuk Apellese (õktorsimanermut) idluartok Kristuseme. Salutissigik Aristobolusekut.

11 Salutissiuk Herodiones, illaga. Salutissigik Narcisusib illangit Nalekamõtut.

12 Salutissigik Tryfena, Tryfösalo, Nalekame pinniarkattartuk. Salutissiuk Persida næglingnartok, unnuktunnik pinnialauktok Nalekame.

13 Salutissiuk Ruffus, annerimajok Nalekame, tapsomalo uvangalo anānavuk.

14 Salutissiuk Asinkritis, Flegonteslo, Hermaselo, Patrobaselo, Hermeselo, kattangutigēlo tapkonanõtut.

15 Salutissigik Filologus, Julialo, Nereuselo najangalo, Olimpaselo, ivsornaitullo illunaita tapkonanõtut.

16 Salutikattigēgitse salutimut ivsornaitomut. Kristusib illagēktokotingita salutipāse.

17 Uvangale kaiblarpapse, kattangutikka, kammagisigik akkerartortitsijullo issumaluktitsijullo, ajochertū-

sinnik illinniarlauktapsingnik assiagörtut, avileritselo tapkonanget.

18 Taimaitut Nalegavut Jesuse Kristuse kivgartung-ilæt, natjatigle; okautsinnullo ajungitotartunnut man-nigornartotartunnut passijeksaungitut omættingit uivē-riveit.

19 Naletsiarnise tussaumajaungmet tamainut. Tamanna pivlugo kuviasutigivapse. Pijomavungale ajung-itomut sillatokovluse, ajortomulle sillatunekarkonnase.

20 Ullapirsaineruble Gudinget Satanase tullerajaler-liuk ittikkapse attānut killamik. Nalegapta Jesusib Kristusib saimaninget illagilise. Amen.

21 Timotheusib pinniarkattima, Luciusiblo, Jasoniblo, Sosipateriblo illama salutipase.

22 Uvanga Terziuse, aglangnik ukkuninga aglaktunga, salutipapse Nalekame.

23 Gajusib, uvangalo illagektullo illunatik najortigi-japta, salutipāse. Erastusib iglugaseksoarmiut kēnau-janginnik pairsijub salutipāse; taimaktauk Kvartusib kattangutib.

24 Nalegapta Jesusib Kristusib saimaninget illagilise illunase. Amen.

25 Illipsingnigle sōngotitsungnartok, okautsinnut tus-sarnertunnut okautigijamnut, Jesuse Kristusemik, tapso-muna nellonalauktok nellonērpok, sillaksub pigiarninga-nit okautaulaungitok;

26 Manale nellonērsimavok, nellautaijullo aglangin-nut, issokangitoksub Gudib perkojanganut okautigi-jaujok, nellojunnut tamainut, okpileriarkovlugit naleklutik.

27 Gude tamna sillatujotōjok, nertortaule Jesuse Kristusekut issokangitomot. Amen.

Korinteme aglaktaumavut Romiunnut, Foebib okperkattigēnik Kenchreamiunnik kivgartortub neksarpeit.

PAULUSIB AGLANGIT

SIVOLIT KORINTEMIUNNUT.

KAPITEL I.

Paulusib ajochertusinginik nægliktigēnek pivlugo.

PAULUS Gudib pijomajanganut kaikojaumajok, Aposteleōkovlugo Jesuse Kristusemut, kattangullo Sos-tenes.

2 (Aglakpuk) Gudib illagčktokotinginnut Korintemētunnut ivsornaititaumajunnut Kristuse Jesuseme, kaikojaumajunnut ivsornaitunnut, illunainullo Nalegapta Jesusib Kristusib attingane tuksiartunnut, nunagijanginne illunaine, nunagijaptingnelo.

3 Gudib Atūtapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget, ullapirsautingello illagilisetōk !

4 Gudimnut kujalijutigčnarpapse, Gudib saimarsauta pivlugo, tunnijaujok illipsingnut Kristuse Jesuseme ;

5 Tapsomunga akluititaugapse tamainik, ajochertūsini- tamainik, illissimanerniglo tamainik.

6 Sorlo Kristusib ajochertūsingit tungavidlarmetta il- lupsingne.

7 Taimak ajoksanginapse tunnergutinnik nellinnik, nerriuktoselo Nalegapta Jesusib Kristusib sakkeromār- ninganik ;

8 Tapsomatauk sokkosijuitiniarpāse naggatiksamut, pitlareksausučrkovluse Nalegapta Jesusib Kristusib uv- lungane.

9 Gude okpernarmet, tapsomunga kaikojuavose Erninget Jesusib Kristusib Nalegapta illagēngninganut.

10 Kaiblarpapsele kattangutikka, Nalegapta Jesusib Kristusib attingane, illunase adsigēktunnik okausekarkovluse, akkerartortigērkonnaselo, illagētsiaritsele adsigēktunnik issumakarluse, erkarsautekarluse.

11 Kaujititaugama, kattangutikka, illinga nipsingnik Kloesekunnut, akkerartortigēkapsegök.

12 Tamannale okautigivara, illapse illanget okarmet, Pauluse illagivara ; apanga, Apolluse illagivara ; pingajuet, Kefase illagivara ; sittamanget, Kristuse illagivara.

13 Kannok? Kristuse tagva avitsimanerka? Pauluse senningajolingmut kikkiektortauva pivluse? Baptitauviselonēt Paulusib attinganut?

14 Gude kujagivara baptisilaunginama nellipsingnik, Krispusemik, Gajusemiglo kissēngnik.

15 Okartokarkonnago attimnut baptisilauktunga.

16 Stefanusible iglomiokattingit baptilaurivakka ; asinginnik baptisilaungmangarma nellovunga.

17 Kristusib baptisijartorkolaungimanga, okautsinigle tussarnertunnik okālakovānga ; okautsit sillatojut attortaililugit, Kristusib kikkiektortaumaninga ivlerijaujungnērkonnago.

18 Okālanek (Kristusib) kikkiektortauninganik sillainiōvok assioniartunnut ; uvaptingnulle piulijauniartunut ; pitsartuniōvok Gudemit.

19 Aglaksimangmet : Illissimajut illissimaningit piōjungnērtitsomavakka, sillatojullo sillatuningit pēromavakka.

20 Nauk sillatojut? nauk aglangnik illissimajut? nauk sillamik mattominga kiglissiniartut? sillaksub mattoma innungita sillatuninget Gudib sillaitilaungila?

21 Sillaksub innungita sillatunermingnut Gudib sillatuningane illitarimgimatsuk ; Gudib idluariva, okautsinnut sillatojartunnut piulijomavlugit okpertut tamakkonunga.

22 Judit nellonaikutennik pijomangmetta, Grichillo illissimanermik apperkusermetta.

23 Uvagulle Kristuse kikkiektorsimmajok senninga-
jolingmut okautigivavut Judit sinnaungasarutigijanget,
Grichillo sillainarasugijanget.

24 Kaikojaumannulle, Judinnullo Grichinnullo, Kris-
tuse okautigivavut, Gudib pitsartuninga, Gudiblo sil-
latuninga.

25 Gude sillaitsugijanget, sillatunersaungmet innung-
nit; Gudelo sangëtsugijanget, pitsartunersaungmet in-
nungnit.

26 Kattangutikka, kaikojaumanise nautsertorsiuk, u-
viningmit illissimajut unnulungilet, pitsartojuttauk un-
nulunginivut, naleganjuttauk unnulunginivut kaikoja-
majut.

27 Sillaksuble innunginnut sillaitsugijaujut, Gudib
anneriveit, sillatojut kangusuktitsomagamigit; sillaksuble
innunginnut sangëtsugijaujut, Gudib anneriveit, pitsar-
tojut kangusuktitsomavlugit.

28 Nachonartullo sillaksub innunginnut, nachogijau-
jaujullo, piungitullo Gudib anneriveit, piöjungnërtitso-
mavlugit piöjorijut:

29 Üviniik (innuk) attauserlonët nertotiksakarkonnago
tapsoma sängane.

30 Tapsomangelle illipse pivose Kristuse Jesuseme,
tamna Gudib pilaukpa illissimajutiksaptingnut, idluarsi-
jutiksaptingnullo, ivsornaijutiksaptingnullo, piulijaujutik-
saptingnullo.

31 Taimailerkovlugo, sorlo aglaksimangmet, nertoro-
majub, Nalegak nertorutigiliuk.

KAPITEL II.

Paulusib ajochertuininget kimmadlarninganik.

UVANGALO kattangutikka, tikkinapse okälavigijar-
torluse, Gudib ajochertutänik, okautsit änaudlartut
sillatojoksuillonët attulaungilakka.

2 Taimaisugilaunginama, sumiglonët akkunapsingne

kaujimalunga, Jesuse Kristusemik kikkiektorsimajomik kissianik.

3 Sangētoksovlungalo, erksilarmalo, sajudlalarmalo najulaukpapse.

4 Okautsimalo ajochertusimalo innuit illissimajut okausingit kajumiksarnartut attulaungileit, Annerneruble sak-kijartitsininganut pitsartuninganullo illingavut.

5 Okpernise tunganilijaukonnago innuit illissimaning-innut Gudible pitsartuninganut.

6 Okautigijavulle illissimaniōgalloarpok namaksimajunnut; sillaksub mattoma illissimangingaungitok, sillaksub mattoma angajokangitalonēt, nunguniartut.

7 Gudible illissimanginga ijersimajok, nellonartorlo okautigivavut, tamanna Gudib sillaksoakarkärtinnago perkolaukpa ananausijaujutiksaptingnut.

8 Tamanna sillaksub mattoma angajokangita attautsiblonēt illitarilaungila, tamanna illitarilaurunitsuk us-sornarnartoksub Naleganga kikkiektorajalaungilæt senningajolingmut.

9 Sorlole aglaksimangmet: Ijib attautsiblonēt tæk-kolaungitanga, siutiblo attautsiblonēt tussalaungitanga, innublo omættinget attautsiblonēt issumagilaungitanga, tamanna Gudib äkiksorlaukpa nægliktiminut.

10 Uvaptingnulle Gudib nellonērtilaukpa Annernerminut. Annernerub kiglissiniarmagit tamaita, nellonartuttauk Gudib ittiningit aglæt.

11 Innuit nelliet kaujimava innub illuanetomik, innub annerninga tapsoma illuanetok kissime? Taimaktauk kaujimajokanginivok, Gudib illuanetomik, Gudib Annerninga kissime.

12 Uvagulle sillaksub annerninganik pingilagut, Annernermikle Gudemit pijomik; kaujijungnarkovluta Gudemit tunnitsiviōniptingnik.

13 Tamakkoatauk okautigivavut, okautsinuungitok innuit sillatuningita ajochertusingit malliklugit; okautsinnulle Annernerub ajunginerub ajochertusingit malliklugit, Annernerub pingit okautigivlugit annernelingnut.

14 Innub ingergarme Gudib Annerninget pingit tuk-

ki-singileit; sillaitsugællugillo illitarijungnangileit, kig-lissiniartaujariakangmetta annernelingne.

15 Annerneliuble tamaita kiglissiniarpeit, assimnut kiglissiniartaunane.

16 Nalekab issumanga kia illissimavauk? Kialončt ajochertorniarpauk? Uvagulle Kristusib issumanganik pekarpogut.

KAPITEL III.

Kristusib tunganartotõninganik.

UVANGALO kattangutikka, illipsingnut sorlo annernelingnut okälajungnarlaungitunga, uviniliõjunnulle, Kristuseme nutakkennut sorlo.

2 Immungmik immilaukpapse, nerkemik pinnase; ajorapsiuk taipsomane, sulle mana ajorivasse;

3 Sulle uviniliõgapse; illapsingnik annerudsigapse, aivadalapselo, akkerartulapselo, uviniliõngilase, innuit illusingimik attorluse?

4 Illase okangmet, Pauluse illagivara; assiale, Apolluse illagivara, uviniliõngilase tagva?

5 Pauluse kinauva? Apollusetauk kinaugiva? Kivgauvuk, tapkungnõna okpertungortitauvose, mattomingalo sorlo Nalekab attunit tunmitsivigilaungmagik.

6 Uvanga (perorsčjeksennik) illijalauktunga, Apolluse immermik kovi-silaukpok, Gudele perortitsilaukpok.

7 Illijjok tagva, immermiglo kovi-sijok tamarmik silingiläk, Gudele perortitsijõvok kissime.

8 Illijjorle, immermiglo kovi-sijok adsigēkpuk. Ingmikulle tamarmik akkilertaujomärpuk pinniarnerningnut.

9 Uvagut Gudib ikkajorkattigingmattigut; illipsele Gudib perorsčvikottigivāse, Gudiblo igloliarimavāse.

10 Uvanga tungaviliolaukpunga, igloliortotut sillatojotut, Gudib saimanerminik pingmanga; känganulle assiga igloliolerpok. Tamattomungale igloliortut attunit kammalerlīt kannok igloliormangarmik.

11 Tungaviub assianik illijijokarungnangilak omanget illimajomit, tagva Jesuse Kristuse.

12 Tungavingmulle tamattomunga igloliortokarpet Goldemik, Silberemiglonēt, ujarkenniglonēt pivianartunik, kejungmiglonēt, ivingniglonēt, iviksukenniglonēt.

13 Illunatik sennaningit nellonaromätsengilet; uvlub sakkertitsomärmagit; ikkomamut nellonērtitaujomārmetta, illunatiglo sennaningit kannok illingamangæta, ikkomab öktoromärpeit.

14 Tamattomunga igloliortub sennaniga aulangipet, tamna akkilertauniarpok.

15 Nellietalesennaniga õpet piksērudsaujomärpok; nangminerle piulijaujomärpok, nauk sorlo ikkomamut.

16 Gudib iglogingmasse kaujimangilasse, Gudiblo Annerninget innigingmasse?

17 Gudib iglunganik asserorterijok, tamna Gudib asseromäriva; ivsornaingmet Gudib iglunga, tamædsa illipse.

18 Nellieta uivēriarane nangminerminik; illase sillatunasugigune nangminerminik, tamna sillaitolerle sillame tamattomane, sillatolerkovlugo.

19 Sillaksub mattoma sillatoninga sillainiõngmet Gudemut. Aglaksimangmet: Sillatojut tapsoma ajuleripeit sillatõninginmut.

20 Amatauk: Sillatojut erkarsautingit Nalekah kaujimaveit, piungitoksõngmetta.

21 Taimaimet innungmik nertorlertokarniarane; tamaita pigigapsigik;

22 Pauluselonēt, Apolluselonēt, Kefaselonēt, sillaksoarlonēt, innonerlonēt, tokkonerlonēt, nelliusimanerlonēt, nelluitsomärnerlonēt; tamaita pigivasse.

23 Illipsele Kristusib pigivāse; Kristusele Gudib pigiva.

KAPITEL IV.

Gudib kivgangit ajochertuijut, kannok nautsertoreksaumangæta.

INNUIT illunatik imāk issumakarvigilittigut, Kristusib kivgaringmattigut, pimaklertogaptalo Gudib pinginnik nellonartunnik.

2 Tagvale pimaklertit assianik nautsertortaungilet, nellagörlutik naipitauvlutik kissiane.

3 Illipsingulle, assipsingnullonēt innuit (erkartuining-innut) erkartortauguma, tamanna kammagiukidlarpara, nangminimnik erkartuingingivunga.

4 Uvannik aulajingikalloarama sumik, nauglo taman-na pivlugo idluartitaungilanga; Nalegarle tamna erkartuijövok uvannik.

5 Taimaimet erkartuinarase nellieutekärtinnago, Nalegak tikkitsiarilugo; tapsoma täktome ijertorsimajuttauk sakkertitsomärmagit kaumajomut, omættille erkarsautingit nellončromärpeit; taimailerpet illunatik attunit nertortaujariakarnitik pigijomärpeit Gudemit.

6 Tamakkoale kattangutikka okautigivakka, uvangalo Apolluselo pitjutigaallunnuk, pivluse; illinniarkovlu-e uvaptingnit nelliellonēt ajunginersausugekonnago, mana aglaksimajomit; illapse illangennik piöjorinersaujokarkonnago illaminit, nelliet pivlugolonēt.

7 Kiale ajunginersautipätit? Sumigle pekarkīt tunnitsiviöginernik? Mattomingale tunnitsiviögavit, sög nertotipīt illingnik, tunnitsiviöngitotut-idlutit?

8 Kägungnērēpose, akluilerēpose, uvagut attorata attanniotipose; attanniotekojominadlarporlo illipse, uvaguttauk attanniotekattigijomavluse.

9 Issumavungale, Aposteliöjogut Gudib innukullu-nerpāngotilaukpätigut, sorlo tokkoteksatuinait; mittautigijeksangölerapta sillaksoarmiunnut, Engelinnullo in-nungnullo.

10 Kristuse pivlugo sillaitotun-īpogut, illipsele silla-tövole Kristuseme; uvagut sangēpogut, illipsele pitsar-

tovose ; illipse ānanaudlarpose, uvagulle nachogijauvogut.

11 Mana tikkilugo kälaptalo immerukpogut annoräkaratalo, annaulertaulaptalo, saksartutitullo ipogut.

12 Katsungailuta sennavogut aggappingnut, (piksappingnik). Suadlartaujarangapta, saimaivogut ; unangmi-jarangapta, kennuċrsarpogut ; mittautigijaujarangapta, mannigotijunnik okausekarvogut.

13 Sanniktut-ipogut nuname, sulle tamædsa, piungi-nerpäkutaavluta innungnut tamainut.

14 Tamakkoninga aglangitunga kangusuktitsomav-luse ; erkaitinasuarpapsele kittorngaptitut nægligijap-titut.

15 Nauk zehn tausendenik ajochertuijokarajarupse Kristuseme, unnuktunnik atätakangilase ; okautsinnut tussarnertunnut kittorngilaurapse Kristuse Jesuseme.

16 Taimaimet kaiblarpapse, uvamnik mallikteonia-ritse.

17 Tamanna pivlugo Timotheuse tillilaukpara illip-singnut, tagva ernera næglingnartok nertornartorlo Nalekame, tapsoma erkaitiniarpäse ajochertutimnik Kristuse pivlugo, sorlo illunane, illagēktunne illunaine ajocher-tuivakkama.

18 Illangille piōjoridlarput, tikkiniarasuginanga illip-singnut.

19 Nalekable perkopanga tikkitsomavapse killamik, piōjorijullo okausingit kiglissiniaromanagit, pitsartun-rille.

20 Gudib nalegauvinga okautsituinarnut pingimet, pitsartunernulle.

21 Sumik pijomavise ? Issakaisijarlungalonēt, næg-lingnermullonēt, annernekarlungalonēt kennuċtomik tik-kituksauvīk illipsingnut ?

KAPITEL V.

Innungmik illokeudlartomik Paulusib erkartuininganik.

ILLUNATIK tussaumadlarpāse, assiniartokarpojōk akkunapsingne, assiniarnermiglo taimaitomik aglæt nellojullonēt kaujimangitangænnik, illangeta atātame nullia nulliaringmago.

2 Illipselo piōjoridlarpose, kiksautiginersarilaunagolo, taimailiortok avitisārlugo illipsingnit.

3 Uvangalle nauk apsimagalloorlunga timimnut, annernimnulle najorluse, taimailiortok erkartorēpara sorlo najorluse.

4 Nalegapta Jesusib Kristusib attingane, kattimavipsingnēdlunga annernipkut, Nalegavut Jesuse Kristuse pitsartutigællugo ;

5 Tunnilugo taimna Satanasemut, uvinik asserortaukovlugo, tarne piulijaukovlugo Nalekab Jesusib uvlungane.

6 Nertornautiksase ānanaungilak. Kaujimangilase, kakkojaksak tamat sērnautiksārs sub sērnartimago ?

7 Taimaimet sērnautiksatokak pējarsiuk kakkojaksatāngorkovluse, sorlo sērnartokanginapse. Saugārsukarmigaptatauk makkiviksiortomik, tagva Kristuse, uvagut pivluta tokkotaujok.

8 Taimaimet kattimaniksarsioriata sērnautik satokaungitome, sernartokaratalo ajortomik, takkormōrnermiglo ; kakkojakartale sērnakangitomik ivsornailuta miksekārlutalo.

9 Aglagvigilaukpapse aglangne, assiniartut illagijeksaringinapsigik.

10 Assiniartut torkuijullonēt, arktaijullonēt, Gudeungitullonēt nalektut, sillame mattomane pitsengilakka ; sillamit mattomanget kemmajuksaunajartose, tamakkoa pikupkit.

11 Manale aglagvigilaukpapse, taipkoa illagijeksaringinapsigik, imagle : Kattangumik taijaujomajok as

siniarpet, torkuipellonēt, Gudeungitunniglonēt naleklune, mittautiksakarpellonēt, tallapellonēt arktaiPELLONĒT; taimailiortok nerrickattigijeksaringilasse aglæt.

12 Assiptingnētut susiorvigijeksarivigit, erkartortaukovlugit uvamnut? Erkartuivangilase illipsingnētunnik?

13 Assiptingnētulle Gudib erkartoromärpeit. Ajortulliartok illagēnipsingnit avikissiuk.

KAPITEL VI.

Akkerartortokarpet, nellojunnut passiklerkonnagit illamingnik, Paulusib innerterininganik.

İLLAPSINGNUT patsitiksakarupse, kannok passitigijungnarkissigik idluangitut sānginne, pimiænginapselo ivsornaitut sānginne?

2 Kaujimangilase ivsornaitut erkartoromärmagıt sil-laksub innungit? Sillaksuble innungit erkartortaujomärmetta illipsingnut, erkartuijungnangilase pijariakinersennik?

3 Kaujimangilase Engelit erkartoromäraptigik? kannok anginersamik nunab pingit pijungnangipittigik?

4 Illipsele patsitiksakarangapse nunab pingit pivlugit; illagēktunne nachogijaujut erkartuitiniarpasse.

5 Taimak okartuksauvunga kangusutiksapsingnut. Attautsemiglonēt sillatojomik illipsingnētokangilak? Erkartuijungnartokangilarlonēt kattangutib passiklerninganik kattangutiminut?

6 Kattangulle akkerartorpok kattangutiminut, okpingit ut tækkoænne aglæt.

7 Tamattominga angijomik tammarērpose, passiklerapse illipsingnut. Idluitulliviölerangapse sōg kammangingersarivissiuk? perkutērtaujarangapse sōg kujanarutigingersarivissiuk?

8 Idluitullidlarposele, perkutērnilapselo, kattangutisse aglæt taimailiorvigivasse.

9 Kaujimangilaselonēt idluitullijut Gudib nalegavinga kingormgutiniængimatsuk? Uiverijauniarase; as-

siniartullonēt, Gudiungitunniglonēt nalektut, nulliarēng-
nermiglonēt asserorsaijut, ikliguktullonēt, nukapitsen-
niglonēt uivēriklerut,

10 Tigliguilonēt, torkuijullonēt, tallatullonēt, okau-
serludlartullonēt, arktaijullonēt, Gudib nalegauvinganik
kingoringusiniængilet.

11 Taimailiolauktut illapse illangit; ubvarsimavlu-
sele, ivsornaitisimavluselo, idluartisimavose, Nalekab
Jesusib attinganut, Gudiptalo Anerninganut.

12 Tamainik pijungnarpunga, illangille attorangilet.
Tamainik pijungnarpunga kippalõtitaujomangilangale
sumut.

13 Nerkikset illingavut natjængnut natjæktauk illing-
avuk nerkiksennut; tapkoale tamaita Gudib attorung-
nērkojomärpeit. Timele assiniarnermut illingajuksaung-
ilak, Nalekamulle, Nalegarlo timemut.

14 Gudible Nalegak tuppaktilaukpa, uvagullotauk
tuppaklitsomärivätigut pitsartunerminut.

15 Kaujimangilase, Kristusib timisse avatigingmagit?
Kristusib avatingit tagva attoreksarivakka assiniarner-
mut? Taimaitsengilak!

16 Kaujimangilaselonēt, anguniartomut ungajok, ti-
meõngmet attautsemik tapsomunga? Tapkoagök magguk
uviniõniarmennik attautsemik.

17 Nalekamulle ungajok, annernekattigiva.

18 Assiniarnek ulloreagissiuk. Innub ajortulliningit
tamaita, timinget avatäne pivut, assiniartorle ajortullivok
timiminik asseruidlarlune.

19 Kaujimangilaselonēt, timisse Anernerub ajungine-
rub illupsingnētub iglogingmagit, tamna Gudemit pijasse,
nangmineringitasselö?

20 Akkitujotuamut pissiångomagapse: taimaimet Gude
nertorsiuk timipsingne tarnipsingnelo, tamakkoa Gudib
perkutigingmagit.

KAPITEL VII.

Nulliarēngnek pivlugo Paulusib kioninganik.

AGLALAUKTASSELE uvamnut pivlugit, kiovunga :
Idluarpok innungmut arnamik äktuingikune.

2 Assiniarneke pitjutigællugole angut nangminerijaminik nulliakarle, arnarlo nangminerijaminik uekarle.

3 Angutib nulliane illænnaksarvigiliuk, arnabtauk uine taimailiorvigiliuk.

4 Uilik timiminut attanniungilak, uingale; taimaktauk nullialik timiminut attanniunginivok, nulliale.

5 Avisartokarniarane aiparminit, kissiane tamarmik pijomajamingnut kannok sivitutigijomiglouēt, nerrikat-tanginermut tuksiarnermullo idluarsijomavlutik piviksa-karkovlugik; ama kattimigitiglo, Satanasemut öktorluk-taukonnatik ikliguktailineke ajorapsiuk.

6 Tamannale næglingnermut okautigijara, perkojautilugo pinanga.

7 Innuille tamaita uvaptun-erkojomagalloartakka; il-lunatigle ingmigolingajomik tunnitsiviövut Gudemut, illanget imäk, illanget taimak.

8 Aipakangitulle uigarnerillo imäk okaupakka: Uvaptun-ikunik namagajarpok tapkonunga.

9 Aipakanginerle ajorunitsuk, aipatärlit; aipakarnek idluarnerisaungmet, ikligudlarnermit.

10 Nulliarëlle uvangaungitub, Nalekable perkoveit, uiggub uine kemmakonnago.

11 Kemmakuniugle uetärtuksaungilak, uinelonēt saimarsarlugo piliuk. Nulliaggublo nulliane aviteksaringila.

12 Assingille uvanga okaupakka, Nalegaungitub: Okpertok okpingitomik nulliakarune, taipsomalo najuē-naromakpago, aviteksaringila.

13 Arnaktauk okpingitomik uekarune, taipsomalo najuē-naromakpago, aviteksaringila.

14 Okpingitok angut nulliaminut ivsornailingmet,

okpingitoktauk arnak uiminut ivsornailivok. Taimaingipet kittornngasse ivsornarajarput ; manale ivsornaiput.

15 Okpingitorle avitsomakpet, avikle. Okpertok angullonēt, arnalonēt, taimaitokarpet kelleksorsimangilak. Gudible kaikolaupätigut, ullapkotekarkovluta.

16 Igville arnak, omæt, uit piuliniarmangangne, kannok kaujimavit ? Igvillonēt angut, nulliet piuliniarmangangne, kannok kaujimavit ?

17 Illunatigle ingmikörlutik Gudib sorlo illingati-laungmagit ; sorlolo Nalekab kaikolaungmagit, illunatik ingmikörlutik, taimak innönialit. Tamattominga illagēne illunaine perkojivunga.

18 Kippimaneliub kaikojaumagune innub, kippimanek malligeksariva. Kippimangitoktauk kaikojaumagune, kippijauniarane.

19 Kippimanek attungilak, kippimanginerlo attunginivok ; Gudible perkojangit nalektaujariakarput.

20 Innugle kannok illingalaungmangæt kaikojautillugo, taimaitsainarle.

21 Kivgautillutit kaikojaumaguvit, tamanna issumajärutiginago pīt ; kivgaujungnērungnaruvulle, taimainer-saulerit.

22 Kivgavulune kaikojaumajok Nalekame, tamna Nalekab kivgaujungnērtipa, taimaktauk kivgautinnago kaikojaumajok Kristusib kivgariva.

23 Akkitojotuumut pissiängovose ; kivgauniarase innungnut.

24 Illunase kattangutikka, attunit kannok illingalaungmangapselonēt kaikojautilluse taimaidluse Gudemētuaritse.

25 Uigasuille pivlugit perkojasilaungilanga Nalekamit ; issumagale annipara, uvanga napkininingnermik tunitsiviolaurama Nalekamut nellagörlunga.

26 Mana tagva idluarasugivara, tamattomane kappianarninga pivlugo, innungmut idluarpok, taimailingatui-narpet.

27 Nulliamut kelleksorsimaguvit, kellerudsärasuarniarnæk ; nulliakangikuvulle, nullieksarsioriarnæk.

28 Nullianikuvulle ajortulliangingilatit ; wigasuglo uini-

kune ajortulliinginivok ; nauk taimaitut timimikut kapianarnekaromärput. Taimaitaukojomangigalloarpapse.

29 Mattomingale okautsivunga kattangutikka, nelluutok sivikipok, imäk ama issumaga: Nulliaggit nulliakangitotitun-ikovlugit ; keajullo, keangitotitut ;

30 Kuviasuktullo, kuviasungitotitut ; pissiniartullo, sorlo perkutiginagit.

31 Sillaksublo mattoma pinginnik attortut, attornerlungniarnagit ; sillaksub tamattoma illinganinga nungut-somärmet.

32 Issumagivapsele issumajärkojomanase. Aipakangitub issumagiveit, Nalekab pingit, Nalekab idluarijanganut illingajomavlune.

33 Aipagguble nunab pingit issumagiveit, nulliaminut idluarijajomavlune. Uiggilo uigasuillo adsigöngilet ;

34 Uikangitub issumagiveit Nalekab pingit, ivsornaitsomavlune timimigullo annernermigullo. Uigguble issumagiveit nunab pingit, idluarijajomavlune uimitut.

35 Tamattomingale okarpunga, illipsingnut idluangmet ; napperomavluse pinanga, imaitomulle pijunga, idluarkutaungmet, Nalegak kivgartutsainarlugo ullapitaukonnase.

36 Illapsele idluarasugingikuniuk pannime uckangininga Jahringita idluarnerpängojut nelluuningæne, taimaglo pijariakarkörmet, issumaminik pile ; ajortulliangilak, taimaitut uinikilit.

37 Omamigulle kajusimajok, agviarutekaranelo issumaminik pituinariakarame ; omamine issumasimagune (panine) uigasuk erligutillugo, idluartomik pivok.

38 Taimak uiniktitsijok, idluartomik pivok ; uiniktitsingitorle, idluarnersamik pivok.

39 Arnab perkojet nalengniariakarpeit, uine innotillugo ; unele tokkopet, issumaminik pituinariakarpok uisigune pijomajaminik ; kissiane Nalekame piniartuksauvok.

40 Pilloringnersaujorle taimailingatuinarpet, issumaga malliklugo. Uvangaletauk Gudib Annerninganik pekarasugivunga.

KAPITEL VIII.

Gudeungitunnut tunnergutinnik.

GUDEUNGITUNNULLE tunnergutit pivlugit kaujimavogut, illunata illissimagapta. Illissimanek piōjorititsivok, næglingnerle ākiksoivok.

2 Illissimanasugijokarpelle sumik, tamna kaujimangilak sulle, kaujjariakarnerminik.

3 Gudemigle nægligosuktokarpet, tamna illitarijauvok tapsomunga.

4 Gudeungitunnut tunnergutinnik nerrinek pivlugo kaujimavogut tagva, Gudeungitok nuname pingimet, asianiglo Gudekangimet, attausek kissime.

5 Gudennik tajjaujokaralloarpok killangmelonēt, nunamelonēt; Gudit (taimaitut) unnungmetta, Nalekello unnungmetta.

6 Taimaigalloarlune, attausēnarmik Gudekarpogut, Atata, tapsomanget illunarsoatik pivut, uvagullo tapsomanēpogut; attausēnarmiglo Nalegakarpogut, Jesuse Kristusemik, tapsomuna illunarsoatik pivut, uvagullo tapsomunga.

7 Illunatigle attunit tamattominga illissimangilet. Illangit sulle issumajadlarmetta Gudeungitub pitjutigællugit, Gudeungitunnullo tunnergutaujunnik nerrivut, tamattomunga issumangit sujuktauvut, sangēmetta.

8 Nerkele idluarutigingilavut Gudib sāngane. Nerrinivut pivlugo idluarnersauniængilagut, nerringinivut pivlugolo idluinersauniængilagut.

9 Udsertoleritsele, kivgaunginise tamanna apōtiksauslerkonnago sangētunnut.

10 Igvit illitarksinekartotit, nellia tækkogunitit nerrimarvingme iksivatillutit Gudeungitub iglungane, tamna issumamigut, sangēname, kajungersartaulingilak, nerrilune Gudeungitunnut tunnergutinik?

11 Kattangutib tagva sangētub, Kristusib tokkotigijanget, illitarksinīt asserorutiginiarpa.

12 Taimagle ajortulligupse kattangutigēnut, killerd-lugillo sorlo issumangit sangētut, tagva Kristusemut ajortullivose.

13 Taimaimet nerke kattanguma sinaungasautigik-pago, nerkemik nerrijomanajatsengilanga, kattangutimnut sinaungajomananga.

KAPITEL IX.

Ajochertuijut issumagijaujariakarput piksangininnik.

APOSTELEUNGILANGA? Kivgaujungnaingilanga? Nalegavut Jesuse Kristuse tækkolaungipigo? Illipse sennamajigiingilapsinga Nalekame?

2 Assipsingnut Aposteleungikuma, illipsingnut Aposteliövunga; Aposteliönimnik nellunaikutauvose Nalekame.

3 Tamædsa akkiornera, erkartortimnut.

4 Nerrijuksaungilagut immertuksaulatalo?

5 Nullialijartuksaungilagut arnamik kattangumik, Apostelilitut assiptitut, Nalekablo kattangutingititut, Kefasetullo?

6 Uvangelo Barnabasele kissimnuk taimak pijungnangilaguk?

7 Kina sorsugiartorka nangminek piminik piksarsiniallune? Kina Weineliksamik perorksēvilliorka, perorksēangita illanginnik nerinane? Kinalonēt nergjutinnik pairksiva, ēsinanelo nergjutit tapkoa immunginnik?

8 Innub illusinga attordlugo taimak okālavik? Perkojet taimaitunnik okausekanginivæt?

9 Mosesib perkojanganne aglaksimangmet: Ivsarusertuksaungilatit tuktuvarmik (sullugainernik) tulertomik. Tuktuvait (kisseta) Gudib issumagivagit?

10 Ubvalo mattominga piluatomik uvagut pivluta okālalaungilak? Aukak, uvagut pivluta aglaksimangmet. Poachrejtartok (ivsumik) poachrejtartuksauvok nerriuklune, sullugainerniglo katsuktok nerriuklune katsuktuksauvok.

11 Annernerub pinginnik kārngasuigapta illipsingnut, timipse attoreksanginnik illangaikupta, angiluarka ?

12 Assivut taimaitomik perkojjungnarpetta illipsingnik, uvagut pijuksaunersaungilagut ? Uvagulle perkojjinermik taimaitomik attorlaungilagut ; sunatuinaille kamagingilavut, agviarutiksarsijomanata Kristusib okausinginnut tussarnertunnut.

13 Kaujimangilase kivgartortut ivsornaitovingme ner-rivangmetta ivsornaitoviub pinginnit ? Altaremelo kivgartortut, Altarib kanganut illijaujut illangerpangmagit ?

14 Taimaktauk Nalegak perkojilaukpok, okautsinnik tussarnertummik okälajut, okautsinnut tussarnertunnut inogutiksarsijuksaungmetta.

15 Tamakkoningale attulaungimariktunga. Taimailiorviõjomavlungalo tamattominga aglanginivunga. Tokkonersarijomavunga, nertornautiksammik aksartäunimnit.

16 Okautsit tussarnertut okälatigigapkit, nertortuksaungilanga uvamnuk ; taimailiortuksaugama. Kappianamčk uvamnut, okautsit tussarnertut okälatigigikupkit.

17 Kunnunanga okälaguma, akkilertauijomärpunga ; kunnukumale, pinniarnek tamanna perkojaugalloarpok uvamnut.

18 Sumik tagva akkilertauiarpik ? Imäk : Okautsit tussarnertut Kristusemik okälatigigapkit, taimailiorpunga akkilertauijojinanga ; attornerlugomanago kivgaunginera okautsit tussarnertut pitjutigællugit.

19 Nauk innuugmik nalegeksakarnanga, uvamnuk kivgautitsijunga tamainut, unnuksiniaromavlugit (okper-tukset).

20 Judinne Juditun-ïpunga, Judit idluarsekojomavlugit. Perkojalingsne, perkojaliktun-ïpunga, idluarsekojomavlugit perkojaggit.

21 Perkojakangitunne, perkojakangitotun-ïpunga, idluarsekojomavlugit perkojakangitut ; nauglo Gudib sāngane perkojalingsengilanga, Kristusible perkojangit nalekpakka.

22 Sangētunne sangētotun-ïpunga, sangētut idluar-

sekomavlugit. Illunainut adsiunasuarpunga illunane, illangillonēt illunainit piuliniaromavlugit.

23 Okautsille tussarnertut pivlugit taimailiorpunga, nangminek illangiubvigijomavlugit.

24 Kaujimangilase akpalliutivingme akpangerkattautijut, illunatik akpangeralloarmetta ättausēnauble pivianartok piva? Akpangerniaritse tagva, tigulugo tamna.

25 Ingiakattautijulle illunatik assianik pinasuangilet; ipkoale niakōtiksak asserojok pijomavlugio, uvagulle asserojuitomik piniarpogut.

26 Taimaimet tagva akpangerpunga kollarnangitomot; sorsukpungalo sorlo sillatuinarmut issakailunga pinanga :

27 Timigale aktorsartidlarlugo kivgautipara, assimnut okälajunga, nangminek egitaujomananga.

KAPITEL X.

Israelitit Sakramentinginnik.

ANGIGUTIJOMANGILAPSELE kattangutikka, angajokavut illunatik nuvujab attänelaungmetta, illunatiglo immakut pissulaukput ;

2 Illunatiglo Mosesemut (illingavlutik) baptitaulaukput nuvujamullo immänelo ;

3 Illunatiglo adsigēktomik nerkiksamik annernelingmik nerrilaukput ;

4 Illunatiglo adsigēktomik immiksamik annernelingmik immerlaukput ; kairtomille annernelingmit pijomik immerlaukput, tapsoma mallingmagit, kairtok tamna Kristuseōlaukpok.

5 Unnuktulle tapkonanget Gudib kuviagilaungileit, taimaimet innōjungnērtitaulaukput innukajuitome.

6 Tamædsale ulloreakutiksarivavut, ajortomot ikligudlarkonnata, taipkotitunak ikligudlartotitut.

7 Gudeungitullo nalengniarassigik taipkoa illangititut, sorlo aglaksimangmet: Innuit ingilerput nerrimärlutik, immilarmiglo, nikovilerpullo okigēserlutik.

8 Assiniaratatauk sorlo taipkoa illangit assinialaungmetta, 23,000 dillo tokkolaukput uvlorme attautseme.

9 Kristusemiglotauk öktorniarata, sorlo taipkoa illangita oktorlaungmatsuk, kuglugiarälungnullo tokkotaulaukput.

10 Avamudlarasetauk, sorlo taipkoa illangit avamudlarmetta asserorsaijomullo tokkotaulaukput.

11 Tamakkonungale tamainut pijauvut taipkoa erkaumajeksau niarkovlugit; aglaksimagivuttauk innertertau kovluta, uvagut, sillaksub uvlungita kingorliäenne inñojogut.

12 Taimaimet issumamigut nængerasugijok, kammallerle ochoniarane.

13 Assianut öktorluktaungilase sulle, innuit kaitanginnut kissiane; Gudible nertornarlune ajornarutipsingnik öktortaukoniængiläse; öktorlungnartorle taimak nagga-serniarpa asserortaukonnase.

14 Taimaimet nægliktakka, Gudeungitunnut kivgartorke ulloreagissiuk.

15 Sorlo illissimajunnut okälavunga, okautsikka tamakkoa kiglissiniarsigik.

16 Ermgusiärsuk saimanartok, saimartavut, tamna Kristusib aunget illagingila? Kakkôjak, avgortavut, tamna Kristusib timinget illagingila?

17 Kakkôjak attausiöngmet, taimak unnuktovluta timeövogut attautsemik; kakkôjak attausek illangiuhvigigaptigo tamapta.

18 Uviningmingnik Israelitiöjut, nautsertorsigik. Tunnergutinnik nerrijut, taipkoa Altare illangiubvivingilæt?

19 Kannok tagva okarlunga? Gudeungitok suksaunerarpigo? Gudeungitunnullonët tunnergutit suksaunerarpigit?

20 Okarpungale, nellojut tunnergutiksamingnik tunnijivut Satanasinnut, pinatiglo Gudemut, Satanasille illagëngninginnut illaukojomatsengilapse.

21 Nalekab ermgsusiärsunganit, Satanasillo ermgsusiärsunginnit attautseket immerungnangilase; Nalekab

nerrimärvianit, Satanasillo nerrimärviännit attautsekut illangiutijungnangilase.

22 Nalegarlonēt ningarosuktitsomavittigo? Tapso-manget pitsartunersauvita?

23 Tamainik pijungnaralloarpunga, illangille attor-nangilet. Tamainik pijungnarpunga, illangille idluar-saingilet.

24 Nelliellonēt nangminerijsaminik kennerriane, il-lunatigle attunit assime nangminerijsanganik.

25 Nerkit niorgutikset tamaita niuervingmētut ner-rissigik, apperkotiginiarnagillo issumajärkonnase.

26 Nuna pingillo tamaita Nalekab perkutigingmagit.

27 Okpingitulie illanget nerrijartorkokpasse, aijoma-gupselo, mannijerviönisse nerrissigik, apperkotiginiar-nagillo issumajärkonnase.

28 Okautsaulerupsele, tapkoa tunnergutauvut Gude-ungitunnut; nerrijuksaungilase kaujititsijok tamattominga pivlugo; issumajartokarkonnago. Nuna pingillo tamaita Nalekab perkutigingmagit.

29 Erkarsautille okautigivakka, erkarsautitit pivlugit pinanga, assiville erkarsautingit pivlugit. Sög assima erkarsautinginnut kivgaunginera erkartortaukojeksari-vigo?

30 Kujalivlunga attorupko, sogle mittautigijaujaria-karkik kujalijutigijara pitjutigællugo?

31 Taimaimet, nerrigupselonēt, immerupselonēt, su-miglonēt pingmangapse, Gude nertorlugo tamaita pin-niarsigik.

32 Sinnaungianarase Judinnullonēt, Grichinnullonēt, Gudib illagçkitanginnullonēt.

33 Sorlo uvangatauk tamainut kuviagijaunasuarama sunatunarnik, uvamnut pijut piniænginapkit, unuktun-nulle attornartut piulijaukovlugit.

KAPITEL XI.

Sinaunganartok ullõreagilugo.

UVAMNIK mallikteõitise, sorlo uvanga Kristusemik.

2 Nertorpapse kattangutikka, erkaumagapse (okautsimnik) tamainik, malligeeksello perkojakka illipsingnut, attutsiarapsigik.

3 Kaujimakovapsele, angutit nellietalonõt Kristuse niakoringmago, arnable angut niakoriva, Kristusible Gude niakoriva.

4 Angutit nelliet tuksiarangame, nellautaijarangame-lonõt nessarsimavlune, niakone nachonartipa.

5 Arnelle nelliet tuksiarangame, nellautaijarangame-lonõt nessarsimanane, niakone nachonartipa, sallimajo-tun-ïnajarimet.

6 Arnak nessarsimajomangikune, kipsartangilit nu-jangit. Arnarle nujakarune kipsarsimajunnik sallima-junniglonõt nachonadlarmet, nessarimalune pile.

7 Angulle nessarsimajuksaungilak adsiaungmet Gudemut, tapsomalo nertornautigingmago ; arnarle angutib nertornautigiva.

8 Angut arnamit pingimet, arnarle angumit pivok.

9 Angut pingortisimanginivok arnak pivlugo, arnarle angut pivlugo.

10 Taimaimet arnak nalengnermut nessakartuksavok, Engelit pivlugit.

11 Nauk Nalekamõngilak ingmikorlune, angullonet arnamik illakarane, arnarlonõt angumik illakarane.

12 Sorlo arnak angumit pingmet, taimaktauk angut arnakut pingnivok ; tamaitale Gudemut (pivut).

13 Nangminek erkarsaritse tækkominarmangæt, nessarsimanginame arnak tuksiaranget Gudemut !

14 Ingminiglonõt sakkijanginiva illipsingnut, angutib nutsenne takkijorortikunigit, nachonautigingmagit ?

15 Arnable nutsenne takkijorortikunigit, pinnarnau-

tigingmagit? Nutseminik tunnitsiviõngmet ulliktauju-tigivlugit.

16 Tamanaale pivlugo akkerartorosuktokarpet akkunapsingne, tamna kaujilerle, uvagut taimaitomik illusekanginapta, Gudib illagēktitangillonēt.

17 Tamattomingale innertertuksauvunga: nertornermik ajulerpapse, ajunginersamik illusekarase, ajorner-saumigle illusekarluse kattimavakkapse.

18 Sivorlerinik tussarpunga, kattimalerangapse illagēktunne, akkerartortigēkapsegök, illangagullo okperivara.

19 Ingmikut akkerartortokariakangmet illipsingne, nellagõrtut akkunapsingne sakkijarkovlugit.

20 Taimak kattimalerangapse Nalekab Komunioninganik pijungnangilase.

21 Nerriluse illunase ingmikõrluse nangminek pine pingmago sivorliovlune, illangello kākpok, aipanga namaksivok.

22 Iglokangilase nerrimarviksapsingnut immerviksapsingnullo? Ubvalo Gudib illagēktokotingit nachogivisigik, pekangitullo kangusuktilugit? Sumik okartuksauvik illipsingnut? Nertordlertuksauvik illipsingnik? tamanna pitjutigællugo nertungilapse.

23 Nalekamit pivara illipsingnut tunnijara. Nalekab Jesusib unuame taipsomane pititaugame, kakkojak tiguva,

24 Kujalivlune avgorpa, okarlunelo: Tigulugo nerrisiuk, tagva timiga, avgortok illipsingnut; taimailioritse erkaumajauniksamnut.

25 Taimaktauk ermgusiärsuk (tigugiva) unnuktome nerrijarëramik, okarlunelo: Ermgusiärsuk tamna Testamentefauvok aumne; taimailioritse immilerangapsiuk erkaumajauniksamnut.

26 Kakkojak tamanna nerrilerangapsiuk, ermgusiärsungmillo tapsomanget immilerangapse, Nalekab tokkunga okautigijeksarivasse tikkerkärtinnago.

27 Nelliet kakkojamit tapsomanget nerrijok, Nalekablone ermgusiärsunganit immertok, idluarsinane, tamna pitlareksauvok Nalekab timälo aungalo pivlugik.

28 Innugle nangminermirik kiglissiniarkärle, taimaglo kakkojamit tapsomanget nerrile, ermgusiärsungmillo tapsomanget immerle.

29 Nellielle nerrijok, immertorlo idluarsinane, tamna nerrivlunelo immilarmelo erkartortautiksaminik, tamanna pivlugo, Nalekab timinga issumaginginamiuk.

30 Taimaimet ajulertut kanimajullo unnuclarput akkunapsingne, unnuktullo sinnikput, (tokkovut).

31 Nangminiptingnigle erkartorupta, erkartortau-niarajangilagut.

32 Erkartortaujarangaptale, Nalekamut sugiartauler-pogut, sillaksoarmiut illagilugit pitlartaukonnata.

33 Taimaimet, kattangutikka, nerrijartorluse kattilerangapse, illase uttakkissigik.

34 Käktokarpelle, iglomine nerrikärle; kattimanip-singnut erkartortaufiksarsikonnase. Idluarsajutiksama assingit pijomärpakka, tikkikuma.

KAPITEL XII.

Adsigēngitunnik tunnergutinnik annernelingnik.

KATTANGUTIKKALE, nellokojomangilapse annernelingnik tunnergutinnik.

2 Nellungilase, nellojoksōlaurapse, ailaurapselo Gudeungitunnut okajuitunnut, sorlo tessiortaugapse.

3 Taimaimet kaujitipapse Gudib Annerninganut okälajub, Jesuse okarnerlotigitsengila, nelliellonēllo Jesuse Nalekamik taisijungnangilak, Annernerub ajunginerub pitingipago.

4 Tunnergutit sunatuinauvut, Annernerle attausiövok.

5 Kivgartornerillo sunatuinauvut, Nalegarle attausiövok.

6 Pitsartunerillo sunatuinauvut, Gudele attausiövok, tamainik pinniartitsijok tamaine.

7 Illunatigle Annernerub sakkerninganik tunnitsiviövogamik, attoreksarivæt idluartomut.

8 Illanget illissimanartunnik okausekarlune tunntsi-viõvok Annernermut ; illangelle illitarksinermik okausekarlune, Annernermut tapsomungaĩnak.

9 Illangello okpernermik, Annernermut tapsomunga ; illangello tunnergumik innuliklernermut, Annernermut tapsomungaĩnak.

10 Illangello tattamartullinernermik ; illangello nel-lautainermik okālavlune ; illangello illitarksivlune an-nernermik ; illangello okautsinnut tussarngartennut okā-lavlune ; illangello okautsit tussarngarjet nellonērlugit.

11 Tamakkoale tamaita Annernerub tapsoma attau-setõjub pinniarpeit, issumaminiglo illunaita attunit il-langiutitipeit nangminerijeksanganik.

12 Sorlo time attausiõjok, unnuktunnik avatekangmet ; timiblo tapsoma attautsib avatingit illunatik, nauk un-nugalloarlutik, attausek timigivæt ; Kristusetauk taimai-nivok.

13 Tamapta Annernermut attautsemut baptisimagapta, attautsemik timeõlerkovluta, Judiõguptalonēt Grichiõ-guptalonēt, kivgauguptalonēt kivgaungikuptalonēt ; illu-natalo immitauvogut Annernermut attautsemut.

14 Timelo attausēnarmik avateliungimet, unnuktun-nigle.

15 Ittikket okarajarpetta, aggaunginapta, tamanna pivlugo timib avategingilätigut ; timib tagva avategina-jangileit ?

16 Siuttauk okarajarpet, ijiunginama, tamanna piv-lugo timib avategingilānga ; timib tagva avategina-jangila ?

17 Time tamat ijiõkpet, nanēnajarka tussarnek ? (time) tamat siutaukpet, nanēnajarka naimanek ?

18 Manale Gudib avatit tamaita illilaukpeit illunatik ingmikõrlugit timemut, issumaminik.

19 Avatille illunatik attausēnak avateõkpetta, time nanēnajarka ?

20 Manale avatit unnudlarput, timele attausiõvok.

21 Ije aggangnut okarungnangilak, attoriakangilapse ; niakotauk ittikkennut, attoriakangilapse.

22 Anginersamigle imaipok : Timib avatingit sangēnersaujorijavut, tamakkoa attoriakarnerpangōvut.

23 Kangunarkejorijavut timeme, tapkoa pinnarnarsitinersarivavut ; pinnarnaitigijavullo tapkoa ānanausitinersarivavut.

24 Ananausitigijavut, pinnarnarsititaujariakangimetta. Gudible time taimak avatilerdlugo piva, avat ajoksarnersak pinnarnarnersautilerdlugo ;

25 Akkerartorkonnagit timemetut, ikkajortigērkovlugille avatit ingmingnut.

26 Taimak avatit illangellonēt ānialerpet, avatit illunatik āniakattigivæt ; avatillonēt illanget nertornartitaukpet, avatit illunatik kuviasukattigivæt.

27 Illipsele Kristusib timigivāse, ingmikōrluse avatigivāse.

28 Gudiblo illagēktunne kivgartorkolaukpeit sivorlermik Apostelit, aipanganik nellautaijut, pingajuanik ajochertuijut, tungagut tattamnartullijut, tungagut innuliklernernermik tunnergutiggit, ikkajortuksello, attanriotijullo, okautsinniglo (ingmigolingajunnik) sunatuinarnik okālajut.

29 Illunatik Aposteliōvæt ? Illunatik nellautaijōvæt ? Illunatik ajochertuijōvæt ? Illunatik tattamnartullijungnarkæt ?

30 Illunatik innuliklernernermik tunnergutekarkæt ? Illunatik okautsinnik (ingmigolingajunnik) sunatuinarnik okālavæt ? Illunatik nellonērsijungnarkæt ?

31 Tunnergutit saimanartut idluarnerset pinasuarsigik. Sullelo mana unnertotsomavapse apkomik idluarnerpāngōjomik.

KAPITEL XIII.

Næglingnerub angnerpāngōninganik.

INNUIT (illunatik) Engelillonēt okausinginnut okālajungnaruma, næglingnekarnangalo, kannujatut sivanertotut, avilortotullonēt-īnajarpunga.

2 Nellautainarniglo okarungnaruma nellonartoksuillo

tamaita kaujimagupkit, illissimanartullo tamaita illissimagupkit; okpernekarumalo tamainik, kakkaluit aglæt nukterungnarlugit, næglingnekarnangalo, suksaunajangitunga.

3 Pikkalo tamaita pilliutigigalloarupkit aklujunnut, timigalo tunnigupko ikkoalaklugo, næglingnekarnangalo, attorajangimarikpok uvamnut.

4 Næglingnek kamangitsertorlunelo pitsiartoksöjok, næglingnek anätütingilak, næglingnek tappatungilak, piöjorinanelo;

5 Illuserluktomik sakkertitsingilak, nangminiksasiungilak, ningarosuktitaujungnaranelo, asseroinasuangilak.

6 Ildlütullinek kувiasutigingila, miksekarnerle kuviasutigiva.

7 Tamainik erkasungilak, tamainik okperpok tamainik nerriupok, tamainik kennuërsarpok.

8 Næglingnek sorërnianëgilak, nellautainerillo sorëromärput, okautsillo (ingmigolingajut) sorëromärput, illitarksinerlo sorëromärpok.

9 Illaënarunik kaujimagapta, illaënaruniktauk nellautaivluta.

10 Namaksinerle nelliutikpet, illaënarnerit tava sorërnärput.

11 Sorrusiolaurama sorrusektut okälalaukpunga, sorrusektullo sillatunekalaukpunga, issumakalarmalo sorrusektut; angutimariöleramale ipperarpara sorrutsib illusinga.

12 Tamattomane kemmergövogut sorlo tachartötikut, okautsemut morëtomut, tagvanele kënarmit këarnut. Mäne illitarksivunga illaënarunik, tagvanele illitarksijomärpunga, sorlo illitarijauagama.

13 Manale makkoo pingasut, okpernerlo, nerriungnerlo, næglingnerlo sokkosernianëgilet. Næglingnerle tamakkonanget anginerövok.

KAPITEL XIV.

Nellautaingub attorkojauninganik.

NÆGLINGNEK pinasuarsiuk. Annerneggillo (asingit) tunnergutit tussugissigik, tukkekartitsinerle pi-luarlugo.

2 Tussarngartet okausinginnut okälajok, innungnut okälängimet, Gudemulle; tukkisijaujungnangimet kimut, annernekulle nellonartut okautigiveit.

3 Tukkekartitsilunele okälajok, innungnut okälavok idluarsarlugit, kaiblarlugillo, nekkok-situlugillo.

4 Tussarngartet okausinginnut okälajok nangminek idluarsivok; tukkekartitsilunele okälajub, illagēt idluarsitipeit.

5 Tussarngartet okausinginnut okälajungnarkogalloarpapse illunase, anginersamigle tukkekartitsiluse okälakovapse; tukkekartitsilune okälajok anginersaungmet, okälajomit tussarngartet okausinginnut; kissiane tukkekartigunigit, illagēt tamakkonunga idluarsartankovlugit.

6 Tagvale kattangutikka, okälajartoruma illipsingnut tussarngartet okausinginut, suksaunajarkīk illipsingnut, okälavigingikupse sakkijartunnollonēt, illissimanartunnollonēt, tukkekartitsinermullonēt, ajochertütsemullonēt!

7 Sorlotauk ōmangitit nippekartut, nipsautillonēt, Harfillonēt, ingmikörtomik errinakangipetta, kannok kaujimanarka sumik nipsausijartomik Harfesijartomiglonēt?

8 Tiptulautiblo nippinga nellonarpet kina oppalungērajarka sorsungniarnermut?

9 Taimaktauk illipse okautsinnut tussarngartennut okarupse, tukkisijaujungnangitunnik okausekarluse, kannok tagva kaujijaujungnarka suna okartaumangæt? maungatuīnak okälaniarapse.

10 Okautsit sunatuinaugalloorput sillaksoarme, at-tautsillonēlle tukkekangitokangilet.

11 Nippible tukkinga tussāngikupko; okālajomut tækkorngartaulerpunga; tamnatauk okālajok tækkorngartaulerivok uvamnut.

12 Taimaktauk illipse, Annernerub tunnergutingit pinasuarvekapsigik, anginerpāngōjomigle illagēt idluarsitiksanginnik piniaritse, tamainik piksakaluarkovluse.

13 Taimaimet, tussarngartet okausinginnut okālajok, tuksiarle taimak okautsine nellonērtitsomavlugittauk.

14 Tussarngartet okausingit attorlugit tuksiaruma, annernimne tuksiaralloarpunga, issumagijakkale attorngillet kimullonēt.

15 Kannorle tamanna illingajuksauva? Imāgle: Tuksiaromavunga annernerme, tukkisinaromiglo tuksiaromavunga; nertordlerutiksennik imgeromavunga annernerme, nertordlerutiksenniktauks tukkisinaromiglo imgeromavunga.

16 Saimartitsiguvulle annernermut, kannok illissimangitok tagvanētok, Amenemik okarungnarka kujalitiksetit pitjutigællugit, okautsittit tukkisininginamigit?

17 Igvit kujalitsiaralloartotit, assingnele idluarsitsengilak.

18 Gudiga kujagivara, tussarngartet okausinginut okālanersaugama, illunapsingnit.

19 Illagēnele okālavlunga okautsinnut tellimaēnarnut tussāksennut, assikka ajochertoromavlugit, tamanna idluarinersarivara okautsinnit zehn tausendinit tussarngartennit.

20 Kattangutikka, sorrutsittit sillatunekarniarase; ajortomulle nutakkatitun-ītitse, innersimajutitulle sillatunekaritse.

21 Perkojenne aglaksimavok: Innungnut okkonunga okālajomavunga tussarngartet okausinginnut, tækkorngartello kaninginnut, nauglo taimak nalengniængilānga, Nalegak okarpok.

22 Taimaimet tussarngartet okausingit nellunaikutavut okpertunuungitok, okpingitunnulle; tukkekartitsinerle okpingitunuungitok okpertunnulle.

23 Illagēt illuēngarlutik attautsime kattimalerunik, illinatiglo tussarngartet okausinginnut okālakpetta; illis-

simangitullo okpingitullonēt itterunik, sillaitoksōjose okautiginajangilāse?

24 Illunaticle tukkekartitsilutik okālakpetta, okpingitorlo illissimangitorlonēt itterune, illunainut tagva ikpigiktaulertok, erkartortaulerlunelo illunainut.

25 Taimaglo ijersimajut omættāne sakkerajarput; pamakterlunelo Gude tuksiarviginajariva, kigligiudsinajarporlo Gudemik nellagut illipsingnetomik.

26 Kannok tamanna illingava kattangutikka? Kattimalerangapse, illunase nellise imgerutiksakarpok, ajo-chertuitiksakarpok, tussarngartet okausinginnut okālavok, sakkerviomasjutiksakarpok, nellonērsitiksakarpok; tamakoa tamaita illingaitaulit ākiktaujutiksamut.

27 Okāljokarpet tussarngartet okausinginnut, magguglonēt unnumerōgunik pingasut, nellekār lutik pilit; attautsible nellonērsarligit.

28 Nellonērsijokangipelle, illagēktunne (imna) nippangerle; ingminullo, Gudemulle okarle.

29 Tukkekartitsijulle magguglonēt pingasullonēt, okālalit, assingillo kigligissiniarlit.

30 Tagvanele iksivajut illanget sakkerviōmajutiksakarpet, sivorlek nippangerle.

31 Illunase tukkekartitsiluse okālatuinariakarpōse, nellekarluse, illunatic illinniarkovlugit, illunaitalo kaiblar-taukovlugit.

32 Nellautaijulle annerningita nellautaijut (assitik) nalegariveit.

33 Gude idluangitomik perkojitsengimet, ullapirsau-migle; sorlotauk illagēktunne ivsornaitunne illunane.

34 Arnasse nippangerlit kattimavingme; okālanermik perkojautsengimetta, nalektuksautuinarlutigle, sorlotauk perkojet okālangmetta.

35 Sumigle illinniaromagunik, uitik apperilittigik iglo-mingne. Okālanek kattimavingme idluangimet arnennut.

36 Illipsingnullonēt Gudib okausingit pimavæt? illipsingnullonēt kissipsingnut pititaumavæt?

37 Nellautaijorijokarpet, annerneliōjorijokarpellonēt; tapsoma kaujilerligit, aglaktakka illipsingnut, Nalekab perkojaringmagit.

38 Kaujimangitokarpelle, tamna kaujimangilerle.

39 Taimaimet kattangutikka, tukkekartitsinermik pinasuatsiaritse, tussarngartello okausinginnut okälajut inernerterniarassigik.

40 Illusitsiarikluselo, idluarsainiaritse tamainik.

KAPITEL XV.

Kristusib makkininganik.

ERKAITIPAPSELE kattangutikka, okautsinik tussarnertunnik okälatigilauktamnik illipsingnut, tapkoa illelliolaurapsigiktauk, tungavigigapsigiglo.

2 Tapkonungatauk piulijauniarapse, sorlo okälatigilaurapkit illipsingnut, issumamiutarigupsigiglonēt; imaipeillonēt, sullinase okerilaurupsigik.

3 Nangminektauk tunnitsiviölaunera, illipsingnut okautigilauktakka, sivorliudlugit makkoa; Kristuse ajornivut pivlugit tokkolaungmet, aglait malliklugit.

4 Illijartortaungmello, uvluglo pingajuængne makkisimangmet, aglait malliklugit.

5 Tækkojaungmello Kefasemet, kingorngagut 12 innut.

6 Ama kingorngagut tækkojaulaupok attautsekut kattangutigēnnut 500 dit unnukejanginnut; sulle tamædsa tapkoa unnuktut innōvut, illangille sinnisimanerput.

7 Ama tækkojaulaupok Jakobusemet, kingorngagut Apostelinnut illunainut.

8 Illunainit kingorlerpångövlunga uvamnuttauk tækkojaugivok, erniangojotut pijeksaungitotun-ïlunga.

9 Üvanga mingnerōgama Apostelinnit; nellokotijunga tajjaunermik Apostelemik, Gudib illagēktitangit unangmilaurapkit.

10 Gudible saimarsaininganut illinganera taimaipok; saimarsautalo uvamnūt pijok sullinane pimangilak, uvangale taipkonanget tamainit pinniarnersaulauktunga, uvangale pingitunga, Gudible saimarsaininget illagingmanga.

11 Uvangale tagva taipkoalonēt, taimak okālavogut, taimaglo okpilaukpose.

12 Kristusele tokkungajunnut makkisimajok okautigijaungmet, kannok tagva illase okausekarkæt, makkinek tokkungajunnit suksaungimet?

13 Makkinerle tokkungajunnit suksaungipet, Kristuse-tauk makkisimangilak.

14 Kristusele makkisimangipet, okālanivut sullingilet, okpernisetauk sullinginivut.

15 Uvaguttauk naipitaunajartogut kigligiudsijutitut nellangaitutitut Gudemik, tamna Kristusemik tuppaktit-sijok okautigigaptigo, tuppaktinajalaungitanganik, tokkungajut makkiviksakangipetta.

16 Tokkungajut makkiviksakangipetta, Kristusetauk makkisimanginivok.

17 Kristusele makkisimangipet, okpernise suksaungi-lak, sullelo ajornipsingnētose.

18 Taimaktauk assiomasvut, Kristuseme sinnisima-nertut.

19 Mane kissiane innotilluta Kristuse nerriugilaurup-tigo, innungnit tamainit ajulernerpāngōjogut.

20 Manale Kristuse tokkungajunnit makkisimavok, sivorlerpāngōvorlo sinnisimajut akkorngænit.

21 Innungmut attautsemut tokko pingmet, innungmullo attautsemut makkiviksak tokkungajunnit pivok.

22 Sorlo illunatik Adameme tokkolermetta, taimak Kristuseme illunatik omartitaujomārput.

23 Illunatigle ingmikōrlutik. Sivorliotijok Kristuse: kingorgane Kristusib innukotingit tikkitsomārpet.

24 Tamattoma kingorgane naggatiksak, nelliuting-met nalegauvik pitipago Gudemut Atātamut, nalegauner-illo, attanniotinerillo, pitsartunerillo tamaita attorung-nērkogunigit.

25 Attanniotijariakarporle, omigijiminik illunainik illijerkārtinnago ittikkame attānut.

26 Omisuktut kingorlerpānget, pējartaujomārtok, tok-koōvok.

27 Tamaitarsuit illilaungmagit ittiggangita attānut. Tamaitarsuillo nalektitaujut (tapsomunga) okautigingma-

git, nellonangilak, tapsomunga tamainik nalektitsijok, tamna pijaungilak.

28 Tamaitale nalegarilerpatsuk, tagva Ernerubtauuk nangminek nalegarijomärpa tamna, nalektitsijok tamainik tapsomunga, Gude kissime pitökovlugo tamaine.

29 Kannok sullinajarkæt baptitaulertut tokkungajut kollätigut (pivlugit)? Tokkungajut makkitsomängipetta? Sög baptitaukojivæt, tokkungajut kollätigut (pivlugit)?

30 Söglo uvagut nangiarnartomëtsainarkita?

31 Uvlut tamaita tokkolertun-ïpunga, nellägut nertor-nautigiluse Kristuse Jesuseme Nalegaptingne.

32 Innuktut pivik, nergjutit nujuartut pälaurapkit Efesuseme? Suksarivigo tokkungajut makkitsomängipetta? Nerrilerta immerlutalo, kaupet tokkoniarapta.

33 Uivërijauniarase. Okausilungnerub asserortipeit illutsit ajungitut.

34 Tuppatsialerluselo ajortulliniarase; illangit Gudemik tukkisangimetta; kangusukovluse taimak okarpunga.

35 Okartokarajarpelle: Kannok tokkungajut makkitsomärkæt? Kannorlo illingajomik timekarlutik sakkeromärkæt?

36 Sillaidlartotit, karngarsortet ömarniængilak, tokkogune kissiane.

37 Karngarsortello, illa timeungilak pijomärtuksak; karngarsutetuinauvorle, Weizenlonët assialonët.

38 Gudible timekartiniarpa issumaminik, karngasutillo illunaita ingmikörlugit timiksanginnik.

39 Uvingit illunatik adsigëngilet; innuille assianik uvinekarput, nergjutillo assianik, mingeritjettauk assianik, tingmitsettauk assianik.

40 Timekarpok killangme, timekarivorlo nuname. Killangmëtut pinnarnarnekarput assianik, nunamëtullo assianik.

41 Sekkinek kaumanekarpok assianik, takkek kaumanekarpok assianik, uvloritset kaumanekarpok assianik; uvloritset illangit illamingnit kaumanersaungmetta.

42 Taimaitsomärivuttauk tokkungajut makkitsomärningit. Asseroreksak illijaulerpok, asserojutorlo makkitsomärpok.

43 Pinnarnaidlartok illijaulerpok, ānanaulunelo makkitsomārpok. Ajulertok illijaulerpok, pitsartudlarlunelo makkitsomārpok.

44 Time uvinelik illijaulerpok, makkitsomārporlo time annernelik. Sorlo timekangmet uvinelingmik, taimaktau timekarivok annernelingmik.

45 Sorlo aglaksimangmet: Innuk sivorlerpāk, Adam, pingortitaulaupok timekardlune uvinelingmik ōmartomik; Adamelo kingorlek annerneliutitauvok ōmartitsijomik.

46 Timele annernelik sivorliungilak, uvineligle, kingorngagut annernelik.

47 Innuk sivorlek ivsomit pijok, uvineliōlune. Innuble aipanga Nalegauvok killangmik.

48 Uvineliub illinganingatut, taimainivuttauk uviniggit; killangmētub illinganingatut, taimainivuttauk killangmētut.

49 Sorlo uvinelik adsigilauraptigo, taimaktau adsigijomarivavut killangmētub illinganinga.

50 Mattomingale okautsigivunga kattangutikka, Gudio nalegauvinga uvingub aublo kingormgutijungnangilæk; asseroreksabtau asserojuitok kingormgutinianginiva.

51 Ahak, nellonartomik okautivapse: Illunata siniangiilagut, illunatale ablatsangortitaujomārpogut;

52 Tagvaīnak ijik kablukealerningangne, tiptulautib kingorliksab nelluiningane. Tiptulaut nipleromārmēt; tokkungajullo makkitsomārput asserojuērlutik, uvagullo ablatsangortitaujomārpogut.

53 Asseroreksak tamanna asserojuitomik attiniariakangmet, tokkojuksarlo tamanna tokkosuitomik attiniariakarivok.

54 Asseroreksarle tamanna attiniarpet asserojuitomik, tokkojuksarlo tamanna attiniarpet tokkosuitomik; taimaipet nellautsiniarput okautsit aglaksimajut:

55 Tokko ējavok sālakarnermut. Tokko, kapputit nauk? Kappianartovik, sālakarnit nauk?

56 Tokkuble kapputā ajorniōvok, ajorneruble pitsartuninga perkojaōvok.

57 Gude kujagidlartaule sälakartimattigut Nalegap-tigut Jesuse Kristusekut.

58 Taimaimet nægliktakka kattangutikka, Nalekab pinniarkojanginnik pivalliatsainaritse, sõngoluse aulajung-nengeritse; nellunginapse, pinniarnisse Nalekame sillinase pinginapsigik.

KAPITEL XVI.

Okpertut piksanginnik Pauluse kattersoikojivok.

TUJOUTIKSELLE ivsornaitunnut pivlugit, sorlo Galatsiamiut perkolaurapkit, illipsetauk taimailioritse.

2 Sabbatine tamaine illunase ingmikõrluse illijititse illipsingne, kapsinnik kattersoiniarluse issumapsingnik tujoutiksennik; kattersorkärtaujariakarkonnagit tikkikuma.

3 Tikkikumale, nellit ätsikojasse, neksartitsomärpakka aglangnik, Jerusalemuts atsikovlugit tunnergutipsingnik.

4 Pijariakarpelle, uvangalo tävunga ailunga, illaujüksauvut uvamnut.

5 Macedoniakulle ingergaleruma tikkitsomavapse; Macedonia apkotigijomärapko.

6 Illipsingne akkunēilarpallukpunga, okkēniarpungalonēt, kannilärtaujomavlunga illipsingnut namut ainiaruma.

7 Apkosartuinarluse mana tækkojomangilapse; issu-mapkulle akkunērtomik illipsingnētsomavunga, Nalekab perkokpanga.

8 Efesusemēniarpungale Pentekostib uvlungit tikkidlugit.

9 Upkutsamik angijomik angmaititaugama, sullitsiarnartomik, akkerartortullo unnudlarput tagvane.

10 Timotheusele tikkipet, kamatitse, sivōranane illipsingnēkovlugo; Nalekab pinniarninga kivgartoreksaringmago, uvaptut.

11 Tamua nelliennut nachogijaukonnago. Ullapir-

saumulle illagissiuk uvannut tikkekovlugo; nerruigigapko kattangutigēt illagivlugit.

12 Kattangulle, Apollo pivlugo kaujileritse, angijomik kaiblalauralloarpara illipsingnut aikovlugo kattangutigēt illagilugit; mannakulle tikkitsomalaungilak, tikkitsomärporle pitjutisigune.

13 Pigäritse, okpernermik sõngotitse, ajugauniaritse, pitsartuniarluselo.

14 Pinniarnisse tamaita næglingnernut pinniarutigisigik.

15 Kaiblarpapsele kattangutikka: Stefanusib iglomi-okattingit kaujimavasse, tapkoa okperkärtongmetta Achajame, ingmingniglo tunnivut, ivsornaititaujut kivgartoromavlugit.

16 Illipsetauk taimaitut nalengniarsigik, illunatiglo ikkajorkattaujut, pinniartullo.

17 Kuviasukpunga Stefanuse, Fortunatuselo, Achai-kuselo tikkimetta; ajoksarnera illipsingnik, tapkoa sorlo simmertisse pekarvigigapkit.

18 Uvangalo illipselo annerniptigut nekkoksitilaukpätigut. Taimaitut opigijeksarivasse.

19 Illagēt Assiamētut salutipāse. Akvilasiblo, Priscillablo angijomik salutipāse Nalekame, okperkattigēt iglunginnētut illagivlugit.

20 Kattangutigēt illunatik salutipāse, salutikattigēgitse salutimut ivsornaitomut.

21 Salutipapsetauk, nangminek aglaktlunga uvanga Pauluse.

22 Nalekamik Jesuse Kristusemik næglingitok, tannauvok Anathema, Maran-atha. (Imaipok: ominarsile Nalegak tikkitsomärpēt).

23 Nalekab Jesusib Kristusib saimarsautinget illagilise.

24 Næglingnima illaginiarpāse illunase Kristuse Jesuseme. Amen.

Aglait tamakkoa sivolit Korintemiunnut, Filippeme aglaktau-mavut, Stefanusiblo, Fortunatusiblo, Achaiqusiblo, Timotheusiblo neksarlaukpeit.

PAULUSIB AGLANGITA AIPANGET

KORINTEMIUNNUT.

KAPITEL I.

Paulusib Korintemiut pilloriktitaukoveit.

PAULUSE, Jesusib Kristusib Apostelinga, Gudib pijomajanganut, kattangullo Timotheuse (aglakpuk) Gudib illagēktitanginut Korintemētunnut, okpertunnullo tamainut Achajame illunane.

2 Gudib Atātapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget ullapirsautingello illagilisetök!

3 Nertortaule Gude Nalegaptalo Jesusib Kristusib Atātanga, napkiniktoksoak Atāta, tamainiglo mannigoi-jok Gude;

4 Tapsoma mannigormattigut kappiasugviptingne tamine, mannigoijungnarkovlutatauk sunatuinarnut kappiasuktitaunjunnik, mannigoiniksamut, sorlo uvagut Gudemut mannigortaungapta.

5 Sorlo uvagut Kristusib ānianganik angijomik illangiutititaumagapta, taimaktauk Kristusemut angiluartomik mannigortauniarpogut.

6 Kappiasūtekarangaptalonēt, tamædsa pivok illipse mannigortaulerkovluse, piulijaukovluse; mannigortaulerangapta, tamædsa mannigortauniksapsingnut illingavok, tamædsa angijomik sakkijarpok kennuērsarnerme ānernartunnik tapkoninga, sorlo uvaguttauk āniakarapta.

7 Nerriungnivullo sokkosingimarikpok pivluse, kaujimagapta, sorlo illipse āniamik illangiutititaungapse, taimaktauk mannigortaunermik illangiutititauniarivose.

8 Angigutsomangilapsele kattangutikka, kappiasungniptingnik Asiame attortaptingnik, nellekangitomik pagvisartauvluta, nukkingërtitaugaptalo, imäk, innõniarivut kollalauraptigo aglæt,

9 Issumasimavlutalo, tokkonialerpogut. Taimaitokalerporle, nangminiptingnik tettiksakarkonnata, Gudele tettigilugo, tokkungajunnik tuppaktitsijok.

10 Tokkomit taimaitomit tapsoma piulilaukpätigut, sullelo mana piulivätigut; tettigivavullo mattoma kingongaguttauk piulijomärpätigut.

11 Tuksiunipse pivluta ikkajorninganuttauk; tunnergut saimanartok unnuktut tuksiudsiningæmmut kaitaumajok uvaptingnut pitjutigællugo, kujalidartokarkovlugo unnuktunnik pivluta.

12 Nertornautigijavut tamædsa, issumapta kigligiutingimattigut, issumalingasuërluta nellagörlutalo Gudib sängane, uviniliuble illissimaninga attornago, saimarsautekarlutalo Gudemut arvertalaurapta nuname, angiluartomigle akkunapsingne.

13 Assianik aglagviginginpapse attuartapsingnik tukkisijapsingniglonët kissianik; tettekarpungale issuanut aglæt tukkisijomärivaptigut, sorlo kaujimagaptigut.

14 Nertornautigigaptigut, sorlo illipsetauk nertornautigipapse Nalekab Jesusib uvlunganut.

15 Taimaitomigle tettekarama, tikkitsomalaukpapse sivorngagut, saimausekojomavluse aipanganik,

16 Nunapsigulle ingergajomavlungo Macedoniamut, amalalo Macedoniamit uttervigiluse, illipsingnullo kannilartaujomavlunga Judæamut.

17 Koksalainenmulle illingalaukpik taimaitomik issumakalaurama? Sumiglonët issumalerangama uvinik malliklugo (innuktut) pivik? Ahailarnera, aukarneralo tukkekarkæk attautsemik?

18 Gudele okpernartok nertortaule, okausivut illipsingnut ahailarnermiglo aukarnermiglo pingimetta.

19 Gudib Erninga, Jesuse Kristuse illipsingnut okautigijaujok, uvamnullo Silvanusemullo, Timotheusemullo imailaungimet, ahailalo aukaglo, tapsomanele ahailaõlaukpok.

20 Illumatik Gudib angersimaningit tapsomane ahailaõngmetta, tapsomanelo Ameneõvok, Gude nertortaukavlugo uvaptingnut.

21 Gudele Kristusemut tungatitsijõvok uvaptingnik illagivluse, mingoarlutalo.

22 Nakkisimavätiguttauk, Annernermiglo tunnitsivigivluta nellunaikutaksaptingnik omættiiptingnut.

23 Gudele nipliutivara kigligiudsijigijomavlugo tarnimnik, Korintemut sulle pinginama, ivleriluse pivunga.

24 Imaingilak attanniotitsijogut okpernipisingnik, ikkajorteõvogulle kuviasungnise pivalliakovlugo; okpernermut nængerapse.

KAPITEL II.

Paulusib okälanninganik, nalektauringaniglõ.

UVAMNELE imäk issumasimalaukpunga, kiksarlunga ama tikkitsomanase.

2 Kiksartekupsele, kia kuviasuktinajarpänga, kiksartitama pingippanga?

3 Tamattomingatauk aglagvigilaukpapse, tikkikuma kiksautigijomanagit kuviasutigijeksaralloakka; kaujimagapse illunase, kuviasungnera kuviasutigivasse tamapse.

4 Angijomik kiksarlunga omættipkut kappiaktoalarmalo kugviudlarlungalo aglagvigijapse, kiksartitsomavluse pinanga, næglingnerle pijara, illipsingnut piluartok, tukkisijaukojomavlugo illipsingnut.

5 Kiksartitsijokarpelle, taipsoma kiksartilaungilänga (kissima) illipselo kiksartiniväse, illunase passitigælluse pikonnanga.

6 Taimaitorle unnuktunmut taimak pitlartaungmet, namaksivok,

7 Kiglormut issumagijungnēreksarinersarivasse, manigorlugolo, kiksavaksoadlarnernermut sutērkonago.

8 Taimaimet kaiblarpapse, næglingnise tapsomunga tukkisijaule.

9 Tamanna pivlugotauk aglagvigijapse, tukkisijomav-

lugo idluarnise, nalengmangapse sumiglonēt okautsaurangapse.

10 Issumagijungnērvigijasele, uvangatauk issumagijungnērvigivara; uvanga (innuk) issumagijungnērvigigupko issumagijungnērvigivara illipse pivluse Kristuse simerlugo.

11 Satanasemut sālagijaukonnata sumik; tapsoma issumalungninga nellunginaptigo.

12 Troadamulle pigama, okautsinnik tussarnertunnik Kristusemik okariartorlunga, upkutsamiglo angmaititau-gama Nalekame.

13 Tarniga innilangajungnangilak, kattangutiga Tituse nachvanginapko; sorērutiksamigle pivakka, Macedonia-mut aularlunga.

14 Gudele kujagiviktaule! ajugautitsainarmattigut Kristuseme, illitarnarnermelo tippigingninga kaujitimago nunane tamaine, uvagut attorluta.

15 Kristusib tippigiksautigingmattigut Gudemut, piu-lijaujōmārtonelo assiojōmārtonelo:

16 Tapkonunga tokkonartomik naimaniōvogut tokkomut; ipkonungale ōmartomik naimaniōvogut innōtsemut. Kialo tamakkoa ajungikagit?

17 Gudib okausingit asserkotsitilugit pinginapta, as-serkosijutitut ipkotitunak unnuktut, nellagōrlutale, Gudemillo, Gudiblo sāngane, okālavogut Kristuseme.

KAPITEL III.

Ajochertūsinnik perkojennik, okautsiniglo tussarnertunnik.

AMA nertotilerpita nangminiptingnik? illangittitullonēt pijariakarajarkita aglangnut nertōtitsijunnik illipsingnut, aglangnullonēt nertōtitsijunnik illipsingnit?

2 Illipse aglagivapse aglaksimajose omættiptione, innungnut tamainut illitarijauvluse attuartaulapselo;

3 Nellonarungnērtitaujose, Kristusib aglagingmasse, idluarsarsimajose kivgartorniptigut, aglaksimajose ag-laungitomut, ōmartuble Gudib Anneringanut; ujaarung-

itunnut aglagvingnut, omættible aglagvinginnut uvi-ningnut.

4 Taimaitomigle tettekarvogut Gudemut, Kristusekut.

5 Uvagut sumiglonēt issumasijungnangilagut nangmi-niptingnik ; sappinginivulle Gudemit pivok.

6 Tapsoma sappingitipätiguttauk kivgartorkovluta Testamentetämüt ; aglaksimajunuungitok (perkojennut), annernermulle ; aglaksimajut (perkojet) tokkotsingmetta, Annernerle õmartitsivok.

7 Kivgartornerle, imna tokkonartok aglaksimajunnē-tok, ujarkennut tittersimajunnētorlo kaumaringmet ; ima-gle Israelib kittorngangita Mosesib kēnanganik tækko-jungnangimetta, tapsoma kēnanget kaumarninga pivlugo, nauk sorērtuksauvlune ;

8 Kannok angiluartomik Annernerub kivgartötigi-ninga pinnarnarnersaunajangilak ?

9 Kivgartornek, erkartortaunermik okälajok pinnar-narmet, piluartomik kivgartornek idluarsainermik okäla-jok, pinnarnartokarpok anginersavaksōjomik.

10 Pinnarnartitaujok taimna pinnarnangimet sorlo, pinnarnartoksoak tamanna pitjutigællugo.

11 Sorērlauktok pinnarnarlaungmet, angiluartomik sorērnängitok pinnarnadlarniarpok.

12 Taimaitomik tettekarapta, sivōrajuidlarluta okä-lavogut.

13 Mosese mallingnago kēnaminik tälutsējok, Israelib kittornganginnut tækkojaukonnago sorērtub naggata.

14 Taipkoale issumangit mangaitisimavut. Sulle uvlok tamanna tikkilugo tälutamik tamattominga mattoērsi-mangimetta Testamentetokāb aglangit, attuarpagit, ta-manna Kristuseme sorērtok.

15 Uvlorlo tamanna tikkilugo, Mosesib aglangit at-tuartaujarangetta, omættingit tälusersimavut.

16 Sāgiarpettale (Israelitit) Nalekamut, tagva tälutak pērtauajarpok.

17 Nalegarle Annerniōvok ; nanēnamele Nalekab Annerninga, tagvane kivgaujokangilak.

18 Illunatale kēnaptigut tälutekangitogut, sorlo ta-chartōtikut Nalekab pinnarnarninga tautukpavut, ablat-

sangortitaulerpogullo adsigilugo, pinnarnartomit pinnarnartomut aipānut, sorlo Nalekamit Annerniōjomit.

KAPITEL IV.

Paulusib mannigorninganik kappianartome.

TAIMAIMET, taimaitonik kivgartōtekarapta, napkoarijaugapta, merngortorniængilagut;

2 Kangunartunnigle angigutsainartunnik ulloreasukpogut, nellangaitomiglo illusekangilagut, Gudib okausingittauk asserkotsitingilavut; miksekärnarmigle sakkertitsiluta perkovogut uvaptingnik innuit illunatik erkarsautinginnut Gudib sāngane.

3 Okautsinnik tussarnertunnik okālanivut mattumakpetta, mattumavut tagva assioniartunne:

4 Okpingitut taipkoa issumangit sillaksub tamattoma Gudinget takpētilaukpeit, okautsit tussarnertut kaumarninget kaumakonnago taipkonunga, Kristusib, Gudib adsinget pinnarnarninganik.

5 Nangminiek pivluta okālanginapta, Jesuse Kristusemigle; tamna Nalegaungmet, uvagulle kivgaujogut illipsingnut Jesuse pivlugo.

6 Gudele, kaumajomik nuerkojjok tāktomit, tamna omættiptione kaumarsaingmet, uvaptigut nellonarungnērtitaukovlugo illitarksinek Gudib pinnarnarninganik Jesusib Kristusib sāngane.

7 Pivianartovaksoarle tamanna pigivavut machaēnarne illulerkuttinne, pitsartunersoak Gudemit pikovlugo, nangminiptionillo pinane.

8 Illunane kappiasuktitavogut, sivōranatale; sivōragalloarpogut, annusingoratale.

9 Unangmijavogut, kemmadlaraunatale; ochotavogut, nungutaunatale.

10 Nalekablo Jesusib tokkotauninganik timimiutakatsainarpogut, Jesusib ōmarningatauk sakkijarkovlugo timiptione.

11 Uvagulle, innojogut, tokkomut pititautsainarpogut

Jesuse pivlugo, Jesusib õmarningatauk sakkijarkovlugo uviniptingne tokkojuksame.

12 Tokko tagva pitsartudlarpok illuptione, õmarnerle illupsingne.

13 Annernermigle taipsomina okpertitsijomik pekarapta, aglait malliklugit: Okperama okālavunga; uvaguttauk okperapta, okālagivogut.

14 Nellunginapta, Nalekamik Jesusemik tuppaktitsijub, uvaguttauk tuppaktitsomārivātigut Jesusekut, saktitsomārpätigullo illipse illagēlluse.

15 Tamaita taimaidlangmetta illipse pivluse, saimnersoak unnuktut kujalininginnut angidlarkovlugo, Gude angijomik nertorlugo.

16 Taimaimet merngortorniængilagut, innuptale kalininga asseroralloarpellonēt, illumētorle uvlut tamaita nutāngortitaulerpok.

17 Kappiasungnipta māne okilutik killamik annigortut, piksarsiorattigut pinnarnartoksoarmik nellekangitomik naksangitomik;

18 Uvagut, tækkuksaujunnik piniængitogut, tækkuksangitunnigle. Tækkuksaujut naksangimetta; tækkuksangitululle naggatekangilet.

KAPITEL V.

Paulusib nerriungninga naksangitomik pinnarnartomik.

KAUJIMAVOGULLE, iglovut (timivut) nuname atortok asserorpet, iglōkarapta Gudemut igloliāngōmajomik, iglomik aggaangitunnut sennamajomik, naksangitomik killangme.

2 Tamannatauk annersaumitigivavut kajungilārluta ulliktaujomavluta igluksaptingnut, killangmit pijomut;

3 Imāgle, annorārsimaluta, annorēksimatilluta naipitaukonnata.

4 Uvagut iglomētogut annersaumigapta, okumailuta; annorēromanginapta, kallekaromavlutale pivogut, tokkojuksak ējaukovlugo õmanartomut.

5 Tamattomungale uvaptingnik idluarsaijok, Gude-
ōvok, tapsoma Annernermik nellunaikutaksaptingnik tun-
nitsivigigamittigut.

6 Taimaimet sivōrangitsainarpogut, nauk kaujimav-
luta, Nalekamit apsimavogut, timemētilluta.

7 Okpernerme arvertarapta, tækkolugatalo.

8 Sivōrangilagulle, timelo kemmaklugo, angergarne
Nalekamut, kuviaginersarivavut.

9 Taimaimet najoruptigolonēt, apsimaguptigolonēt,
illinganasuarvogut tapsomunga kuviagijaujomavluta.

10 Illunata sakkijartuksaugapta Kristusib erkartuivik-
sanganut, illunata ingmikōrluta akkiniartaulerkovluta il-
liorniptingnik timeme innōtilluta, ajortomiglonēt ajungi-
tomiglonēt.

11 Nalegak tagva nalektaujariakartok kaujimagaptigo,
innuit okpertinasuarpavut, kaujijauvogulle Gudemut.
Nerriukpungale kaujijaugaptatauk issumapsingnut.

12 Ama nertorkonnata uvaptingnik illipsingne, ner-
tordlerutiksakartipapsele pivluta, akkiniarutiksakarkov-
luse nertōtijunnut kallinermikut ajungitōjærtunnik, omæt-
tib pigingitanganik.

13 Pinnialuadlaruptale, tamædsa Gude pivlugo piv-
vogut; namatuinartulligupta, tamædsa pivluse pivvogut.

14 Kristusib næglingninget taimak kajungertimatti-
gut; issumakarapta imāk: Attausek tamaita pivlugit
tokkungmet, illunatik tava tokkovut.

15 Tapsomalo tamaita tokkotigiveit, innōjut, kingorng-
agut nangminermingnik innōniarkonnagit, tapsomungale,
pivlugit tokkolauktomut, makkisimangmijomullo.

16 Mattomanget tagva innungmik illitarksingilagut
uvingnit; Kristuse illitarilauralloarptigo uvingme,
mana taimak illitarijunnērpavut.

17 Taimaimet, Kristusemētokarpet, tamna nutāng-
ortitauvok; pitokak-itsungnerpok, ahāk, illunatik nu-
tāngorsimavut.

18 Tamaitale tamakkoa Gudemit pivut, tapsoma ul-
lapirsarmattigut ingminut Jesuse Kristusekut, kivgar-
tornermiglo pitiluta ullapirsainartomik okālajomik.

19 Gude Kristusemēdlune sillaksub (innungit) ulla-

pirsarmagit ingminut, ajorninginnit issumagijungnērlugit, ullapirsainartomiglo illumertiluta okālakovātigut.

20 Taimaimet tillijaumajogut Kristuse simmerlugo, Gudib uvaptigut kaiblarmasse, tagva kennuvogut manna Kristuse simmerlugo, Gudemut ullapirsartauleritsetök.

21 Ajortomik kaujimangitok ajortungortilaungmago pivluta; uvagut tapsomane idluartitaukovluta Gudib sāngane namagijaujomik.

KAPITEL VI.

Paulusib ajochertuivlune attaruilininganik.

UVAGULLE pinniarkattaugapta, kaiblarpapsetauk Gudib saimarsautānik attornerlukkonnase.

2 Imāk okangmet: Tussalaukpagit nelliutome kuvianartome, piulilaukpagillo piulijauviub uvlungane. Ahak, mana kuvianartub nelliuninga, mana piulijauviub uvlunga nelliutivok.

3 Sinaungasārniaratale kimut sumiglonēt, kivgartornivut okarnerlōtaukonnago.

4 Illinganerneze tamaine sakkijalerta Gudib kivgangitit, angijomik kenuēsarluta, kappiasugangapta, ajok-sarangaptalo, kiksarangaptalo,

5 Annaulertaujarangaptalo, parngnanēsimavingmētarangaptalo, pikablajaujarangaptalo, sennajarangaptalo, pigārangaptalo, ēsingitarangaptalo.

6 Ikliguktailinermik, illissimanermiglo, kamangitser-tonermiglo, pitsiarnermiglo, Annernermiglo ajunginer-mik, næglingnermiglo takkormōjuitomik,

7 Miksekārnerub okausinginne, Gudib pitsartuningane, idluarnerub sakkunginnut tallerpiptigut saumiptigullo ;

8 Nertortaujarangapta, nachogijaujarangaptalo, ajornerartaujarangapta, ajunginerartaujarangaptalo ; uivērik-lertutit, nauk okpernartogut ;

9 Tækkorngartotit, nauglo tækkorngangitogut ; tokkolertutit, ahaglo innōvogut ; sugiartaujutit, nauglo tokkotaungilagut ;

10 Kiksartutitut, kuviasutsainarpogulle ; aklujutitut, naugle unnuktunnik akluititsivogut ; pekangitutitut, nau-glo tamainik piksakarvogut.

11 Korintemiut okokse ! kannivut angmadlarput il-lipsingnut, omættivut issiviput.

12 Pivluta kappiasuktuksaungilase, omættipsingnele nangminek kappiasukpose.

13 Akkiniaritsele nelligēngmik, sorlo kittorningamnut okālavunga, illipsetauk taimak issiviniaritse.

14 Okpingitut illaginiarasigik idluangitomut. Idluar-nek kannok idluinerlo illagēktuksaungmennik ? Kannorlo kaumajok tāksoarlo illagēkpæk ?

15 Kannongmetauk Kristuselo Belialelo adsigēkpæk ? Okpertonlo okpingitorlo kannok illagēkpæk ?

16 Kannongme Gudib iglunga Gudeungitullo attausik-sauvæk ? Illipsele Gudib ōmartub iglogivāse, Gude imāk okangmet : Innigijomavakka arvertarlungalo illunginne, Gudeōjomavlungalo tapkonunga, tapkoatauk innukotigi-niartakka.

17 Taimaimet annititse taipkonanget, avisārlugillo, Nalegak okarpok, makkojungnartorlo aktorniarassiuk ; uvangalo illellioromavapse.

18 Atātaginiarpapsingalo, illipsetauk ernerivluselo pannigijomavapse, taimak Nalegak ajugakangitok okar-pok.

KAPITEL VII.

Kaiblaijomik ivsornaitomut.

TAIMAIMET, taimaitomik agersimanekarapta næglik-takka, epkejarniarta uvingub tarniblo sujungninginit tamainit, namaksivalliarlutalo ivsornainermik Gude naleklugo.

2 Tukkisitigut ; (innungmik) idluivekalaungitogut, nelliet asserorlaungilavut, nelliet perkutailaungilavut.

3 Passiluse taimak okangilanga, sivornagagut okauti-laukpapse omættiptingnēnapse, tokkokattigijomavluselo innökattigijomavluselo.

4 Sivõrajuimariklunga okālavigivapse, angijomik nertõtigivapse, mannigortaunermik illumertauvunga, angijoksoarmik kuviasuklunga, siorniorningne illunaine.

5 Macedoniamut pigapta, uvinivut innilangajungnang-itok; illunaitigulle kappiasuktitaulek pogut, kalliniptigut sorsuktauvluta, illuvtigut erksijogut.

6 Gudible, kiksartunnik mannigorniktub, mannigor-pätigut Titusib tikkininganut.

7 Tapsoma tikkiningelle kissianuungitok, mannigoinermulletauk, mannigortigilauktanganut pivluse, unipkautimattigullo tussunipsingnik, kugviornipsingniglo, illungertornipsingniglo pivlunga, tamanna kuviasutigilualaukpara.

8 Kiksartilauralloarapse aglamnut, kakkialingilanga, kakkialertutigilauralloarupkolonēt, tukkisileramale aglangnut taipkonunga annikitomik kiksartitaugapse;

9 Tagva manale kuviasukpunga, tamanna pivlugoung-itok, kiksartitaurarapse, kiksartitauvlusele sagiarapse; kiksarapse Gudemut, sokkutsianelonēt idluiliorviökonnase uvaptingnut.

10 Kiksarnekk Gudemut pijok, kakkialertitsingmet piloringnartomut, (tamattominga) innuk kakkialingilak; kiksarnerle nunab pingit pivlugit tokkotitsivok.

11 Tagga ahak, Gudemut kiksartitaugapse, tamanna illupsingne sennajok illa, piniatsiarluse akkiornermiglo, idluigosungnermiglo, erksinermiglo, killanarnermiglo, illungertornermiglo, akkiniarnermiglo pijose; tamakkonunga tamainut nellunailivose, illangiutlaunginapse ajortulliarnermik taipsominga.

12 Taimaimet, aglagvigilauralloarapse, ajortulliartok imna pivlugo pingitunga, idluitomiglo pijaunertok pivlugo pinginivungatauk; illipsingnulle nellonērkovlugo illungertornivut pivluse, Gudib tækkoane.

13 Tamanna pivlugo mannigortaulerpogut mannigortaunipsingnut. Anginersamigle kuviasuluarpogut Titusib kuviasungninganikk; tapsoma annerninga nekkoksijaungmet illunase pivluse.

14 Tapsomunga okautigilaurarapse nertorluse, (tamanna) kangusutigingilara; sorlole okautsikka illunatik illipsing-

nut miksekärtõngmetta, taimaktauk miksekärtõgiovok nertordlernivut illipsingnik Titusemut.

15 Tapsomalo angijomik omamut nægligivāse, illunase nalengnipasingnik erkarangame, sivōravluselo sajukluselo illelliolaurapsiuk.

16 Kuviasukpunga, tettigijungnarapse illunainik.

KAPITEL VIII.

Paulusib kaiblaininga, ajoksartunnut tunnijinermik kunnulunginermut.

KAUJITIPAPSELE kattangutikka, Gudib saimarsautānik, tunnijaumajomik illagēktunnut Macedoniamē.

2 Oktorluktauleramik kappianartunnut unnuktunnut, angijomik kuviasukput. Aklujoksōlauralloarlutiglo, tunnijivut unnuktunnik issumalingasuērnermut.

3 Kunnulugatik tunnijivut ajungitamingnik, kigligiud-sivunga, ajungitamingnit pituinangilet piluarput aglæt.

4 Innaksorpätiguttauk illungertudlarlutik illelliorkovluta tunnergumik ikkajortigēkutiksamik ivsornaititaujunut illingajomik.

5 Issumavullo nellaulugit pituinangilet; ingmingnik aglæt tunnikārput Nalekamut, tungagullo uvaptingnut Gudib pijomajanga malliklugo.

6 Taimaimet Tituse kaiblalaukpavut, sorlo sivorngagut pinniarlaungmet, taimaktauk akkunapsingne ajungitullinermik taimaiomik namaksiniarkovlugo.

7 Sorlole tamainik akluinapse, okpernermiglo, okautsinniglo, illissimanermiglo, pinniatsiarnermiglo, næglingnermiglo uvaptingnut; taimaktauk kammatitse ajungitullinermik tarnattominga akluilerkovlusetauk.

8 Taimak okausekangilanga, sumik perkojilunga; assissele taimak pinniatsiarmetta, næglingnisetauk ōkortuinarpara illungertormangæt.

9 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsauta kaujimagapsiuk, nauk akluitoksōgame, aklulilauktok pivluse, ak-luninganut akluititaukovluse.

10 Tamattomingalo issumaga kaujijautipara. Illipsingnut tamanna idluangmet, illipse pilerkårtose achane, pinniarnermik kissianeungilak, pijomanermigletauk.

11 Manale tagva namaksiniarsiuk tunnijinek tamanna, sorlo kunnulugase pijomanermik, taimaktauk kunnulugase tunnijitise, pijæpsingnit.

12 Kuviagijaungmet kunnunginermut tunnijijok, a-jungitaminik, ajoktaminik pinane.

13 Imãgle issumangilanga, assisse okititaukovlugit, illipse okomaitokarluse ; nelligëkovlusele pivunga.

14 Nelliutome tamattomane taipkoa ajoksalermetta, ikkajorniarpassè attorniængitapsingnit ; kingorngagut ajoksalerupse, taipkoa tava attorniængitamingnit ikkajoromarivãsetauk, nelligëktomik pijokarkovlugo.

15 Sorlo aglaksimangmet : Unnuktunnik kattorsolauktok amiakokangilak ; ikkitunniglo kattorsolauktok, ajoksanginivok.

16 Gudele kujagiviktaule, Titusib omættã taimak illungertortimago pivluse.

17 Tillijaunermik nãlatuinangilak ; angijomigle attaruilidlarame, issumaminik nellipsarpãse.

18 Kattangutiptale illanget tillivavut aipaukovlugo, illagëtt illunatik pilloriktokotigijanget, attutsiarmet okautsinnik tussarnertunnik.

19 Taimaituinangilak, illagëktunnulle annerimajok illagëkovluta tunnergût tamanna neksaruptigo, uvaptingnut kivgartõtãujok, Nalegak nertortaukovlugo, illipselo pitsiarnise okautigijaukovlugo.

20 Udsertorpogullo terliartaukonnata tunnergütevaksuit tamakkoa uvaptigut kattitaumajut pivlugit.

21 Udsertorapta, pinniarnarit idluarkovlugit, Nalekamut kissianuungitok, innungnulletauk.

22 Kattangutivullo tillivavut aipaukovlugit, pinniar-nernik attaruilidlartok unnuktunnik tukkisikattarlauktavut, manale tamattominga pinnialuarivok angijomik.

23 Tettigivapsele angijomik Tituse pivlugolonët, kattangutigigapko ikkajortigilãlo akkunapsingne, kattangu-tivut pivlugillonët, tapkoa Aposteliõngmetta illagëktunne, Kristusiblo nertornautigingmagit.

24 Taimaimet nellonērnaritse tapkonunga, nægling-nise tukkisijaukovlugo illagēt tækkoænnut, nertordler-nivullo illipsingnik (tukkekarkovlugo).

KAPITEL IX.

Angajokaunermut kaiblaijomik.

AGLAGVIGIJARIAKANGILAPSE tujoutiksennik taipkoninga ivsornaitunnut.

2 Pitsiarnise kaujimagaoko, taimaitomik nertornartilaukpapse Macedoniamiuunnut (okarlungalo): Achajamiut achane pimajarērtut. Illungertornipseo unnuktut kajumiksalaupseit.

3 Kattangutille ukkua tillilauktakka, nertornerlugo-manata illipsingnik tamanna pivlugo; pimajarērkovluselo, taimak okautigilaurapse.

4 Macedoniamiuut illagikpanga, opalungērsimangitoselo tikkippasse, uvagut (illipse okaromangilanga) kangusuk-konnata taimak tettekamuut nertornartilaurapse.

5 Taimaimet kattangutit tapkoa kaiblariakarasugi-lauktakka, sivorliokovlugit aivigiluse, kattorsorkovlugit tunnergutisse sivorngagut okautigimajut; pijarerkovlugit, tamakkoa pitsiarnermut unnunārkovlugit, ikkinārtutitunikonnagit.

6 Imāgle issumavunga: Ikkinārlugit karngasoijok, ikkinārtunniktauk kattorsoijomārivok; unnunārdlugillo karngasoijok, unnunārtuniktauk kattorsoijomārivok.

7 Illunatik ingmikōrlune tunnijigille omame issumanganut; kunnulutik perkojaunermullonēt pinatik; kuviasuklune tunnijijok Gudib næglingmago.

8 Gudible tunnergutit tamaita unnulertitsungnarpeit illipsingnut, tamainik ajoksangitsainarkovluse, tunnertutiksakarkovluselo ajungitulliarungnartunnik tamainik.

9 Sorlo aglaksimangmet: Karngasoilaukpok aklujut tunnitsivigivlugit; idluarninga issokangitomuut-ītsomārpok.

10 Karngasoijomulle tunnijijok perorksējeksennik,

kakkojenniktau kerkiksennik tunnijijomārivok, perorksē-jeksasselo unnuksivalliatilugit, tunnijineriniartasselo agli-valliavlugit.

11 Tamainik akluilerluse tunnijitsiarkovluse, issumalingasuērnermut, tamanna pitjutigællugo Gude kujagi-jaulerpok uvaptingnut.

12 Ikkajortigēkutiksennik tamakkoniga kivgartorne-rub piuliniartuinængimattigik ivsornaitut ajoksarningin-nit; kajumiksarnadlarpoktau pivlugo unnuktut Gude kujagiviklugo piniarmetta;

13 Ajungitullinek tamanna nellonērsimajok pivlugo Gude nertorpæt, nalengnermut okautsinnik tussarnertun-nik, Kristuse okautigigapsiuk, issumalingasuērnermullo tunnitsivigigapsigik tapkoalo, illunaitalo;

14 Tuksiarutingmasselo, tussugivluse pivut, Gudib saimanersoarminek pingmasse.

15 Gudele kujagividlartaule tunnergutā okautaujung-nangitok pivlugo.

KAPITEL X.

Paulusib annernermigut pitsartuninganik.

UVANGALE Pauluse kaiblarpape, Kristusib ken-nuēninganut kammangitsertorninganullo, uvanga tækkup-singne nikkanarsarama apsimanimnele illerasungilanga illipsingnut.

2 Kennuvungale, tækkupsingne pijariakarkonnanga illerasunginermut, iktoriktainermiglo attoriakarkonnanga, sorlo okautaugama illangit pivlugit, uvinik malliklugo avertarasugingmattigut.

3 Nauk uviningme innogalloarapta, sorsungniængila-gut uvinik malliklugo.

4 Sorsungnipta sakkungit uviningmit pingimetta, pitsartuneliksōvulle Gudib sāngane ungalujijoksuit as-serorlugit.

5 Issumaälungnerit asseroraptigik, illunatiglo piojori-nerit akkerartortut Gudemik illitarksinermut, erkar-

sautiáluillo tamaita parngnanērpavut Kristusemik nalektilugit ;

6 Nalengitullo tamaita akkiniarlugit opalungērsimavogut, nalengnise namaksikpet.

7 Kallinek kissiet tækkunārpissiuik ? Nelliet tettekarune perkutaunine Kristusemut pitjuligællugo, tamna issumakarletauk ama ingmine, sorlo nangminek perkutaungmet Kristusemut, taimaktauk uvagut perkutaugapta Kristusemut.

8 Anginersamiglonēt nertōtjomaguma pitsartunip-tingnik, Nalekab tunnijanganik uvaptingnut, ākiktaukovluse asserortaukonnaselo, kangusungniarajatsengilanga.

9 (Okartungale) Issumaniarasele, aglangnut kappiasuktitsinasugællunga illipsingnik.

10 (Okartokarmet) Aglait okumaidlalarmiglo ipiktok-sōvut ; innuælle najortigivlugo nikkanarpok ; okausingillo nachonarput.

11 Taimaitok, issumakarmile ināk, sorlo apsimatilluta okausiptigut aglangne pijarangapta, taimaktauk pinniarungnarapta najorluse.

12 Nelligēngnek sapperpavut, adsiginiarnagillo, ipkoa nangminermingnik nertortut ; ōktoramiglo nangminermingnik ajungitsugilarmiglo nangminermingnik tukkisilungilet.

13 Uvagulle angiluartomik nertungilagut nangminip-tingnik, kissianele perkojaujut idluarsitilugit, Gudib tunnerkojanga uvaptingnut malliklugo, illipse aglæt tikkiluse.

14 Ungasiluadlartomut pinginapta, sorlo innorlugase ; illipsingnut aglæt tikkisimagapta Kristusib okausinganut tussarnertunnut.

15 Uvagulle angiluartomik nertungilagut nangminip-tingnik assipta sennajangit pivlugit, nerriukpogullo, okpernise illupsingne aglissikpalliagune, okautigijauluarlerluta illipsingnut, pinniareksavut piluarlugo.

16 Okautsillo tussarnertut okautigilugittauk ungatip-singnētunnut, assipta sennajangit pijarērsimajullo pivlugit nertornartinginapta.

17 Nertōtjomajorle, Nalekame nertorle.

18 Nangminerminik nertortokarune, namagijaujuti-gingila, Nalekable nertorpage kissiane.

KAPITEL XI.

Pauluse ingminik nertõtijariakartitauvok.

KANNOKTOK, issumaginiarassinga sillërgotoluärsu-nimnik; nellungilanga issumaginiængitapsinga tamatto-minga.

2 Illungertorama pivluse Gudib illungertutänut. Kat-tinapse angumut, tagva Kristusemut, uigasungmik iv-sornaitomik ätsivigijomavlugo.

3 Sivõravungale, sorlo kuglugiah pingitsertorlune Eva uivëridlarlaungmago, taimaktauk issumasse asserorniarasugællugit issumalingasuërnermit Kristusemõtomit.

4 Tikkitise, Jesusemik assianik okälakpet, okälatigi-laungitaptingnik; assianiglonët Annernermik pigupse, pilaungitapsingnik; assianiglonët okautsinnik tussarner-tunnik, illelliolaungitapsingnik, taimaitok kammagina-jartase illa.

5 Aposteliõnersoarnit ipkonanget mingnersaungitsugi-nama uvanga.

6 Okälaloringikumalonët, kaujimanermigle ajoksangi-langa; illa illunainik kaujimagalloarpapsinga.

7 Ubvalo idluitullilaukpik, uvamnik nikkansarama, illipse opigijaukovluse? akkekangitomik okälavigilaurapse okautsinnik tussarnertunnik Gudemit pijunnik.

8 Illagët assisse aksarlaukpakka akkilertauvlunga taip-konunga, illipse kivgartoromavluse.

9 Najorluselo ajoksarama, pagvisarlaungitunga kimig-lonët, kattangutigët Macedoniamit pijut ajoksarnimnik angajokaungmetta; nangminerlo illinganasualaukpunga illunane, pagvisaromanginama illipsingnik, taimaktauk sulle pitsainaromavunga.

10 Nellägut Kristusib miksekärninga illumnëmet, ner-tornarnera tamanna sokkosertitauniængilak Achajab nu-nanginne.

11 Sõg taimak? Nægligosunginama illipsingnik? Gudib kaujimavānga.

12 Pinniarnerale, pinniaromaneralo, tamanna pivlugo pinniarutigivara passitiksērutiniardlugit patsitiksarsiorut, nertōtigamik nangminermingnik, adsigijomavluta.

13 Apostelit taimaitut nellangaitut sæglokitsivlutik ajochertuijövut, Kristusemut Aposteliojārlutik pivut.

14 Tamannalo tattamngilak; Satanase nangminek sakkijarmet sorlo kaumajub Engelinga.

15 Taimaimet opinangilak, kivgangittauk idluarnerub kivgangititut illinganasuarmetta takkormōrlutik; pinniarnermingnut naggatekaromārput taipkoa.

16 Ama okarpunga, sillaitsugiklertokarane uvamnik; taimaisugigup-ingalonēt, sillaitunga taimaitotut illelliorisinga, uvangatauk nertōtiluārsugomalerama.

17 Okautsikka (makkoa) Nalekab okauseringileit, sorlole sillainermut (attorpakka), nertōtigama.

18 Unnungmetta nertōtijut uviningmingnut, nertōtjomagivungatauk uvanga.

19 Sillaitut kunnutigitsenginapsigik, nangminek sillatojok-sōgapse.

20 Erkasungilase kivgautitaugupse, nungutaugupse, ivajaijaugupse, tappagijaugupse, kēnapsigut tigluktavgupse.

21 Nertornangitomik okarpunga, sorlo sangēlertutitunluta. Assimale nertōtijutiksakarningit, (sillainermut okarpunga,) uvangatauk nertōtijutiksarigivara.

22 Ebræeriövut, uvangatauk. Israelitiövut, uvangatauk. Abrahamib kinguvāriveit, uvangatauk.

23 Kristusemut kivgavut; (sillaitotut okarpunga) pinersaugalloarpunga uvanga. Sennanersaulaupunga (taipkonaget), unnatarnersaulaupunga, unnukejangani-glo parngnanērsimavingmētunga, unnuktunniglo tokkonut nangialaupunga.

24 Judinnut issakajaulaupunga tellimērtorlunga issakanernik 40 ginnik, ikkiglivlugit attautsemik.

25 Pingasuērtorlunga annaulertaujunga (okpingnut), attausiarlunga ujarkennut millortaujunga, pingasuērtor-

lunga umiotauvunga, immakbiub ittininganēlaukponga uvlorlo unnuarlo navlugik.

26 Ingergalauktunga unnuktunnik; nangiurlunga kōksoarne, nangiurlunga innuatunne, nangiurlunga innukatimne (Judinne), nangiurlunga nellojunne, nangiurlunga iglogasengne, nangiurlunga innukajuitome, nangiurlunga immakbingme, nangiurlunga kattangutinne nellangaitunne.

27 Sennanermelo, okumainermelo, pigārnermelo unnuktunne, kāngnermelo, immerungnermelo, nerringikatarnermelo, kēujarnermelo, annorakanginermelo.

28 Assingillo pivaktut tainagit, illa, uvlut tamaita pagvisartaugama (innungnut), issumajārutigijakattarangapkiillo illagēt illunaita.

29 Kina sangēpa, uvangalo sangēnanga? Kina sinnaugasartauva, uvangalo onarsinanga?

30 Nertōtijariakarumale uvamnik, sangēnera nertōtigijomavara.

31 Gudib, Nalegapta Jesusib Kristusib Atātanget kaujimavānga sæglunginama; tamna nertortaule issokangitomut.

32 Damaskusemētillunga, attanniviksub Aretasib angajokāngortitanget Damaskusemiut iglogaseksoangit udsertortaukoveit, tigujomavlunga;

33 Igalākulle karmaksub sillatānut ningititaulaupunga amaugaksoarmut, kemmāvungalo agganginnit.

KAPITEL XII.

Tattamnartomik Paulusib tækkotiviöninganik.

NERTOTINEK attornangikallopok uvamnut, tækkotitjutille nellonarungnērtitaunerillo Nalekamit pijut okautigijomavakka.

2 Innuk iilitarivara Kristusib okpertokotinga, tamna Jahrit 14 it mattoma sivorngane, (timiminēlaungmangæt nellovunga, timiminēlaungimangællonēt nellovungatauk;

Gudib kissime nellungila,) tamna killait pingajuanut pititaulaupok.

3 Innuk tamna illitarivara, (timiminčlaungmangæt, timiminčlaungimangællonēt nellovunga, Gudib nellungila).

4 Tamna pititaulaupok Paradisemut, tussävorlo okautsinnik okautajungnangitunnik, innub kialonēt okautigijungnangitanginnik.

5 Taimaitomik nertötijomavunga, nangminimnigle nertötijomangilanga, sangēnimmik kissianik.

6 Nertötijomagumalo uvammik, sillaitotut illingana-jangilanga; miksekärtomik okarajarama. Tamattomingale pingilanga, idluarnersausugiklertokarkonnago uvammik, tækkojaminit, tussartaminillo.

7 Illingakonnangalo pingijaidlarnermut, tækkotitjutit ussornarnartut pivlugit, änernartomik pititauvunga uvinipkut, tagva Satanasib Engelinget tiglungmanga, pingijaidlarkonnanga.

8 Tamanna pivlugo pingasuērtorlunga Nalegak kennuvigilaukpara, kemmaktajomavlunga taipomunga.

9 Okautilaukpāngalo: Nāpkiningnera namagiuk, pitsartunera ajugakangitongmet sangētunne. Taimaimet sangēnera nertotigijomanersarivara, Kristusib pitsartuninga innekarkovlugo uvamne.

10 Taimaimet kuviasukpunga sangēdlarangama, mit-tautigijaujarangamalo, ajoksadlarangamalo, unangmijaulerangamalo, kappiasuktitaujarangamalo Kristuse pivlugo. Sangētarangamale, pitsartudlarpunga.

11 Sillaitolerpunga nertötigama uvammik; taimailior-tilaukpapsinga. Illipsingnut nertortaujuksaugalloarama; mingnersaunginama, Aposteliōnersoarnit ipkonanget; nauk suksaungikalloorlunga.

12 Apostelib nellunaikutangit akkunapsingne sakkijarmetta illa, angijomik kennuērsarnermut, nelluniakutanik, tattamnartunniglo, pitsartudlartunniglo pinniarner-nik.

13 Suna pivlugo mingnersauvise illagēnit assipsingnit; tamattominga kissiane piksakka pivlugit okumaitit-

silaunginama illipsingnik? Idluinimnit tamattomanget issumagijungnērsinga.

14 Ahak, pingajuanik tikkiniarsinalerpapse, okumaititsijomananga illipsingnik; pipsingnik pinasuanginama, illipsingnigle. Kittorngat kattersoijuksaungimetta perkuttinik angajokamingnut, angajokajelle kittorngamingnut.

15 Uvangelale tunnijjomavunga kувiasuklunga, illunarmalo tunnijjaujomavlunga tarnisse pivlugit; nauglo angijomik nægligigalloarpase, næglingnikitaavunga.

16 Erkanangilarle okumaititsilaunginama illipsingnik; pingitserforteōgamale terliarluse tigu nerpapse.

17 Tillilauktama illangennullonēt illipsingnut aksarkojilaukik illipsingnik?

18 Tituse kaiblalaukpara, kattangutullo illanget illaukolaukpara tapsomunga. Titusele aksarnilauka sumik illipsingnit? Annernerme attautsime arvertalaungilagut? Attauserlo tupsalaungilavut?

19 Ama tagva akkiorasugivittigut? Okālavogut Kristuseme Gudib sāngane; tamakkoningale tamainik nægliktakka, ākiktaujutiksapsingnut (pivogut).

20 Sivōragama tikkikuma, illipse pijomajamnut naipinasugingilapase; uvangalo pijomajapsingnut naipinasugingilapsinga; akkerartortigēnekarasugælluse, annerutsijunniglo, ningartunniglo, aivajunniglo, terliakattaijunniglo, kiguijunniglo, piōjoridartunniglo, pikablartunniglo.

21 Gudimnut piuluatangititaukonnanga pivluse tikkimiguma, kiksartuksaukonnangalo unnuktut ajortullilauktut pivlugit, kakkialilaungitullo makkojungnartullinerilauktamingnit, assiniarnerilauktamingnillo illokeudlarnerilauktamingnillo.

KAPITEL XIII.

Paulusib kaiblaininganik kakkialerkovlugit.

MANA pingatsertorlunga tikkiniaruma illipsingnut, tagva magguk pingasullonēt kigligiudsijut okautigijanginnut illinganerit sunatuinait sokkosijuitauniarput.

2 Sivornagagut okautilaukpapse, ama sivornagagut okautivapse, sorlo najorluse, aipanik (pigama); manalo apsimavlunga aglagvigivakka sivornagagut ajortullialauktut, assingillo ipkoa tamaita; tikkimigumale, pinginiængilakka.

3 Oktorasuarapse ikpigititaujomavluse tapsominga, illumne okälajomik, tamædsa Kristusemik, tamna akkunapsingne sangēngitok, pitsartudlartorle akkunapsingne.

4 Tamnalo nauk kikkiektortaugalloarame sangēnerme, õmarivok Gudib pitsartuningane; nauglo uvaguttauk tapsomane sangētogut, innökattigivavut Gudib pitsartuninganut akkunapsingne.

5 Nautsertoritse nangminipsingnik okpernermēmangapse, kiglissiniaritse illipsingnik. Ubvalo nangminipsingnik illitaringilasse, Jesuse Kristuse illupsingnēmet malluginago! Egiteksatuinaujose kissiane.

6 Issumavungale kaujimaniarapse, attungititutun-i-tsenginapta.

7 Gudele tuksiarvigivara sumiglonēt ajortullikonna-c, uvagut attortutitut sakkeromavluta pingilanga, illipsele ajungitulliarkovluse, uvagullo sorlo attungitutitut-ikovluta.

8 Miksekärnek akkerartorungnangilavut, pinniarlutale miksekärnek pivlugo.

9 Kuviagivavulle, sangētarangapta, illipse pitsartunekartose. Tamannalo killanāruigivavuttauk, tagva namaksititaunise.

10 Taimaimet aglakpakka ukkua apsimavlunga, erkartuijomananga najulerupse, Nalekab tunnijanganut

uvamnut, pitsartunermik idluarsijutiksamik, asserornang-
itomiglo.

11 Tagva kattangutikka, kuviasugitse, namaksinia-
ritse, mannigortigēgitse, adsigēktomik issumakaritse, ul-
lapirsautekaritse; taimak næglingniktub ullapirsaijublo
Gudib illaginiarpāse.

12 Salutikattigēgitse salutimut ivsornaitomut. Ivsor-
naitut illunatik salutipāse.

13 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsautinget, Gu-
diblo næglingninget, Annernerublo ajunginerub illa-
gēngninget, illagilise illunase. Amen.

Aglait aipangit Korintemiunnut, aglaktaumavut Filippenimit
Macedoniametomit. Titusib Lucasiblo neksarlaukpeit.

PAULUSIB AGLANGIT

GALATSIAMIUNNUT.

KAPITEL I.

Okautsit tussarnertut kemmaktaininginik.

PAULUSE Aposteliōtitaufok (innungniungitok, innung-
nuungitorlonēt, Jesuse Kristusemulle Gudemullo Atata-
mut, tapsominga tuppaktitsijomut tokkungajunnit;)

2 Kattangutillo illunatik uvamnētut, illagēktunnut
Galatsiamētunnut.

3 Gudib Atātab, Nalegaptalo Jesusib Kristusib sai-
marsautinget ullapirsautingello illagilisetök,

4 Tamna ingminik tunnilauktok ajornivut pivlugit,
piulijomavluta sillamit mattomanget ajortomit, Gudib
Atatapta pijomajanga malliklugo.

5 Tamna nakoridlartaule issokangitomit issokangitomot! Amen.

6 Tattaminarpunga, killamik okautsit tussarnertut assinginnut sāsimalerērapse, Kristusib saimarsautanut kaikojigimajase tunnulugo.

7 Nauk assekangilak; illangille nakkimarnititsivut illipsingnik, Kristusiblo okausingit tussarnertut mumiktitsomavlugit.

8 Nangminerlonēlle uvagut, Engeliblonēt killangmit okautsit tussarnertut assinginnik okālavigikpas-e, okālatigilauktaptingnit illipsingnut, taimaitok ominarsile.

9 Okauserilauktaptitut mana, amatauk okarivunga: Nellietalonēt okautsit tussarnertut as-inginnik okalavigikpasse tunnitsiviōnipsingnit, taimaitok ominarsile.

10 Tagva innuillonēt Gudiblonēt kuviagijanganut mana okalavik? Innungnullonēt kuviagijaujomaguma? Innungnut sulle kuviagijaujomaguma, Kristusib kivgarinajatsengilānga.

11 Nellojungnērtipapsele, kattangutikka, okautsit tussarnertut okālatigijaujut uvamnut, innungnit pingimetta.

12 Innungmut makkoninga tunnitsiviōlaunginama, ajochertortaunangalonēt, Jesusible Kristusible Kristusib sakkertitsininganut.

13 Tussaumalaurapse illiernerilauktamnik, taipsomane Judit illusingit illuserilaurapkit, Gudib illagēktitangit angnerpāngōjomik unnangmidlaurapkit, nunguniarlugillo;

14 Judit illusinginnit pilualauktunga, anginersamik unnuktunnit illamnit ikkingutimnit, illungertulualaurama sivorlima illusingit serngnigivlugit.

15 Gudible idluaringmago, ingmigōlitingaminga anānama timāt illuanēnimnit, saimanerminullo kaikogaminga,

16 Ernine sakkertitsomavlugo illumne, okautsinnut tussarnertunnut okālajuk-saukovlunga tapsomina nellojut akkorngæne; erinesuklunga tagva pivunga, uvinik auglo issumaksarsiorutiginagik.

17 Jerusalemullonēt tikkilaungitunga sivunipkut Aposteliōjunnut, Arabiamulle ailaukpunga, Damaskusemullo ama utterivlunga.

18 Kingorngagut Jahrit pingasut nāngmetta, Jerusalemut tikkipunga, Petruse tækkojomavlugo, uvlunniglo 15 nik uvlilaukpunga tapsomane.

19 Apostelille assingit tækkolaungilakka, Jakobuse kissiet, Nalekab kattangutā.

20 Aglamnulle tamattominga illipsingnut sæglungitunga, ahak Gudib kaujimavānga.

21 Kingorngane Syriablo Ziliziablo nunakingnut pivlunga.

22 Kristusible illagēktokotinginnut Judæame tækkojaunanga illitarijaulaungitunga.

23 Imāgle tu-saumatuinarlaukput, imna uvaptingnik unnammiklerlauktok sivorngagut, mana nangminek okperekolaungitaminik okperijaukojilerpok okāvlune.

24 Gudelo nertorpæt pivlunga.

KAPITEL II.

Okpernermut idluartitaunernik.

MATTOMA kingorngane Jahrit 14 it nāngmetta ama Jerusalemut ailaurivunga, Barnabase aiparællugo, Tituselo neksarlaukparatauk.

2 Tækkotitjutikulle perkojauvlunga, takpaungarlaukpunga okarkattigivlugit okautsit tussarnertut pitjutigælugit, okautigijamnik nellojunnut; angajokāonersakutaujulle piluarlugit, sullinanga akpangeromananga akpangelauanganalonēt.

3 Titus-ēle, aipara kippijaulerkojaungilarlonēt, nauk Gricheojok.

4 Tamædsale kattangutit nellangaitut terliarudlutik akkorngænnut pingmetta, pingitsertorlutik kiglissiniaromangmatsuk kivgaunginivut Jesuse Kristusekut pijavut, kivgaulertitsomavluta.

5 Annikitoårsungmiglonēt sālagijaujomalautsennata pivogut taipkonunga, naleklugit, okautsit tussarnertut miksekārningit illipsingnētsainarkovlugit.

6 Ipkoale angajokāonersakutaujut, kannok illingalaungmangæta sivorngagut, uvanga kammangilanga; Gude innungnik adsigēktitsingmet. Angajokāonersakutaujut taipkoa ajochertuinaera illalaungilæt.

7 Kissianele tukkisileraminga okālakjaujunga okautsinnik tussarnertunnik kippimangitunnut, sorlo Petrusē okautsinnik tussarnertunnik kippimajunnut,

8 (Petrusib illagilauktanget pitsartudlarlune pingmet Aposteliōtillugo kippimajunnut, tapsomatauk pitsartudlarlune illagilaurivānga nellojunne).

9 Taipkoalo Jakobusib, Kefasiblo Johannesiblo nalektaujariangortitaujut tunnišivioņera saimanartomik tukkisilauramitsuk, tagva agganik Barnabasiblo aggangiunik tallerpingmingnut figusivut, adsigēktomiglo issumakarkattigivātigit uvagut nellojunnut okālajuksaugapta, taipkoale kippimajunnut.

10 Kissiane aklujuet issumagijaukovlugit uvaptingnut, tamattomingalo attaruililunga pinniarlaukpunga.

11 Petrusēle Antiochiamut pingmet, akkerartorlaukpara tækkoæne; passijaungmet.

12 Jakobusemit illangit tikkekārtinnagit nellolauktut (Petrusib) nerrekattigingmagit; tikkimettale pijomērlune kemmakpeit; kippimajut illeragigamigit.

13 Judillo assingita malliklugo takkormōrkattigivæt; Barnabase aglæt uivērijaulaukpok, takkormōrkattigivlugit.

14 Tækkogapkille, okautsit tussarnertut miksekārninganut idluartomik arvetangimetta, Petrusē okarvigivara, illunatik tussātillugit; Igvit Judeōjotit, nellolauktutit innōniaravit, Judetullo illusekanginavit; sōg nellolauktut innerterlugit innōniarkovigit Judit illusingitit?

15 Uvagut Judeōgalloarapta innulerniptingnit, ajortulliarteōnata nellojunnit.

16 Kaujimagaptale, innuk idluartitaujungnengimet perkojet pinniarlojanginnut, okpernermulle Jesuse Kris-

tusemut; uvaguttauk Kristuse Jesuse okpervigivavut, idluartitaulerkovluta okpernermut Kristusemut, perkojello pinniarkojanguungitok; uvinik idluarsijungnengiomet perkojet pinniarkojanginnut.

17 Uvagut idluartitaunasuartogut Kristusemut, nangminektauk ajortullijutitut naipitaugupta, Kristuse tāva ajornerub kivgarivauk? Taimaitsengilak.

18 Nangminerle asserortakka, ama ākikisorupkit tamartoksōjotut sakkijartitsivunga uvannik.

19 Perkojennigle tokkojunga perkojennut, Gudemut innōjomavlunga; Kristuse kikkiektortaukattigivara.

20 Innōvunga, naugle uvangaungitok, Kristusele illumne innōvok. Manale uvinigme innōnimnik, tamatominga innōvunga okpernermut Gudib erninganut, nægliktimnut, ingminiglo tunnijomut pivlunga.

21 Gudib saimarsautā pijungnērtiniængilara; perkojennulle idluarsititaunek pikpet, Kristuse sullinane tokkolaukpok.

KAPITEL III.

Okpertut idluartitaulerput.

SILLAITOKSOJOSE illipse Galatsiamiōjose! Kia angakulliarvigilaukpāse miksekārnek nalegungnērapsiuk? Illipse sapsingne Kristuse Jesuse aglaksimavok, sorlo akkunapsingne kikkiektortaungmet.

2 Mattomongaīnak illinniaromavunga illipsingnit: Perkojet pinniarkojanginnut, ubvalo okpernermik okālanermut Annernermik pivise?

3 Taimak angitigijomik sillaitoksōvise? Annernerme pigialertose, uvinigme mana nājiniaromavise?

4 Taimaitoksoarnik sullinase siorniorlaukise? Sullingikupse kissiane.

5 Annernermik tagva illipsingnut pititsijok, akkunapsingnelo taimaitunnik tattamnantitsijok; perkojet pinniarkojanginnut, ubvalo okpernermik okālanermut, taimak piva?

6 Sorlo Abrahamib Gude okperigamiuk, tamannalo idluarijaujutigilauramiuk.

7 Tamattomanget tagva kaujijungnarpose, okpernermit pijut, tapkoa Abrahamib kittorngariveit.

8 Aglaille sivornagut nellonērtitsilauramik, nellojut okpernermut Gudib idluarsitimagit, Abraham kaujiti-pæt: Illikut nellojut illunamassiatik saimarviōjomārput.

9 Taimaimet, okpernekartut Abraham okpertok, saimauertaukattigijomārput.

10 Perkojet pinniarkoanginnik tettekartut, illunatik ōmigiangmetta. Aglaksimangmet: Ominarsile nelliet nalengitok tamainik aglaksimajunnik aglangne perkojenne, mallingnagillo.

11 Gudemele idluarsititaujokarniængimet perkojet pinniarkoanginnut, nellonērsimavok; idluartok okpernerminut innōniarmet.

12 Perkojelle okpernermit pingilet; innuble tamakko-ninga nalektub innotigijomārpeit.

13 Kristusible piulilaukpätigut perkojet ōmigijautitsi-ningænnit, nangminek ōminartitaulaungmet pivluta, aglaksimangmet: Ominarsile nelliet kejungme niving-ajok.

14 Abrahamib saimautsauninga pekovlugo nellojun- nut Kristuse Jesusekut, Annernermik angerosimajomik pekarkovluta okpernermut.

15 Kattangutikka! innuktut okaromavunga: Innub testamētā aulaijungnērti-simangmet, kimullonēt (tāva) pijungnērtitaunanelo illakartitauniætsengimet.

16 Abrahalo kinguväksangalo angersimaviōvuk. O-kausingit imaingilet, kinguväksennut, sorlo unnuktunnut, attausēnarmut kissiane, kinguväksarnut, tamna Kristu- seōvok.

17 Imāgle okarpunga: Testamente imna Gudib au- laijungnērtilauktanga sivornagut Kristusemut, sokko- sertitaujungnengilak perkojennut, Jahrit 430 git tamat- toma kingorngane tunnimaajunnut, angersimaneke pijung- nertitauniængilak.

18 Kingoringujijeksak perkojennut piksangortitaupeit,

tagva angersimanermut tunnijaunajangilak. Gudible Abrahamemut tunnilaukpa angernermut.

19 Perkojet tagva suksauvæt? Tikkisimavut ajornek pivlugo, kinguvāksak imna angersimanerub okautigijanga tikkitsēarivlugo; tapkoa tunnimajut Engelit kivgartōigællugit, pijitsertub aggangitigut.

20 Pijitsertorle attausēarmut pijitsertolungilak; Gudele attausēnauvok.

21 Kannok? Perkojet tagva akkerartorkæt Gudib angersimaninganut? Taimaitsengilak! Omartitsijomigle perkojakarpet, idluarsititaunek tāva nellagut perkojennit pinajarpok.

22 Aglaille ajortolingortilaukpeit tamaita, okpertut tunnitsiviōkovlugit angersimanermik, okpernermut Jesuse Kristusemut.

23 Okperviksarle tikkekārtinnago, perkojennut aulajungnengertitauvogut pallangērtavvluta, okperviksak sakkijartuksaujok nelliutsēarivlugo.

24 Perkojet tagva sugiartautiksartilaukpavut Kristusemut, idluartitaukovluta okpernermut.

25 Manale okperviksak tikkimet, sugiarte attannerijungnērpavut.

26 Illunase Gudib kittorngaringmasse okpernermut Kristuse Jesusemut.

27 Illunase Kristusemut baptisimajose, Kristuse attimagapsiuk.

28 Tagvane Jude Grichelonēt, tagvane kivgak kivgaungitorlonēt, tagvane angut arnalonēt adsigēngitokangilak; illunase attausiōgapse Kristuse Jesuseme.

29 Kristusible pigikpasse, Abrahamib tagva kinguvārivāse, kingormgujijuksaugivose angersimanek pivlugo.

KAPITEL IV.

Okpernermut idluarsititaunernik okälajunnik.

OKARPUNGALE, kingormgujjuksak sorrusiotillugo, tamnalo kivgarlo adsigēngitoungitok, tamna angajokau-galloarlune perkuttinnut tamainut.

2 Ajoehertuijulle pairksijullo attanneriveit, nelluutsēa-rivlugo atātame perkojanga.

3 Taimaktauk uvagut sorrusiotilluta kivgetitut illinga-titavogut sillalanētunnik ajoehertūsennut.

4 Nelliuningale nelliusimangmet, Gudib Ernine til-liva, arnamit erniangōjok, perkojennik naleklune;

5 Perkojennut kivgaujunnik piuliklerkovlugo, kit-torngaunernik pititaukovluta.

6 Kittorngaugapsele, Gudib Ernerne Annerninga omættipsingnut pitipa, tamna nipliajok: Abba Atātak!

7 Taimainet kivgaujungnērpotit, kittorngauvotille; kittorngauguville, Gudemuttauk kingormgujjuksaugivo-tit Kristusekut.

8 Illipsele taipsomane Gude kaujimanginapsiuk, ing-ergarmik Gudeungituk kivgartulaukpasse.

9 Manale Gude illitarigapsiuk, piluartomigle Gude-mut illitarijaugapse; sōg sanguvigilervissigik illutsit ipkoa sangētut ajulertullo, nutāmik kivgartoromavlugit?

10 Uvlut, takkillo, nellitullo, Jaurillo uvloksiutigi-vasse (Judilut).

11 Sivōratigivapse sullinanga sennalaurasugællunga illipsingnik.

12 Uvaptun-īnariatse, illipsetun-īnama. Kattangu-tikka, tamattominga kennuvigivapse: idluilugvigilaungi-lapsinga.

13 Kaujimavapsingale, okautsinnik tussarnertunnik okälatainarama illipsingnut uvinipkut sangētunga.

14 Nikkaginangalo nachogilaungilapsinga uvinipkut ōktortaugama, Gudible Engelingatut illelliorlaukpap-singa, Kristuse Jesusetut aglæt.

15 Taipsomane angijomik pilloridlalauktose! Okautigijungnarpapse, imäk ajornalaungipet, ijise aglæt pējarlugit uvamnut tunnitiginajalauktasse.

16 Tagva taimak õmigilerpissinga, okpernartomik okarvigigapse?

17 Ipkoa illungertutigivāse, idluangitomigle; tunnitsekojomavluse uvamnit, illungertorkojomavluselo taipkoa ungagilerlugit.

18 Illungertornek idluarpok ajunginek pivlugo pitsainarpet, najortigigapsinga kissiane pingipet.

19 Kittorngārsukka, ama kappiartoadlarlunga erni-liarijakka, Kristusib adsinganik illumertaulerkārtinnase.

20 Najoromadlarpapsele mana, assianik okausekaromavlunga; nakkimarnijutigigapse.

21 Okautissinga, perkojennik kivgartoromajose, perkojet okausertanginnik tussalaungilase?

22 Aglaksimangmet, Abraham maggungnik ernekalaungmet, aipanga arnamit kivgaujomit, aipāle arnamit kivgaungitomit.

23 Arnable kivgaujub erninga, uvingmit erniangōjok; kivgaungituble erninga, angersimanermut erniangōjok.

24 Tamakkoa okautsit adsigēgutiksavut. Tapkongnunga (taijaungmenik) Testamentik magguk; aipā Sinaib kakkanganit, ernilijok kivgartortuksennik, tagva Agar.

25 Sinaib kakkanga Agarmik attekangmet Arabiame, Jerusalem mattoma nelliuninganētok adsigiva, kivgartortok kittornganne illagællugit.

26 Jerusalemele panētok, tamna kivgaungitok; tamapta tamna anānagivavut.

27 Aglaksimangmet: Kittorngasuitotit, ernisuitotit kuviasugit; sakkijalerit niplialutillo, ernisungnermik aniangitotit; aipakangitok kittorngakarnersaungmet uilingmit.

28 Uvagulle kattangutikka, angersimanerub kittorngarivātigut, sorlo Isaak.

29 Sorlole taipsomane, uvingmit erniangōjub unangmidlarmago, annernermit erniangōjok; manatauk taimainivok.

30 Aglaille kannok pivæt? Annitissigik arnak kivgak erningalo; kivgaujub erninga kingormgujukattiginia-tsengimago kivgaungitub erninga.

31 Tagva kattangutikka, arab kivgaujub kittorngaringilätigut, kivgaungituble.

KAPITEL V.

Okautsinnut tussarnertunnut kippalotitaujungnërnermik perkojennut.

TAIMAIMET Kristusib kivgaujungnërtimattigut, kivgaunginise sokkosertailiniarsiuk, kingornganelo ama kippalotailitiniarimitse.

2 Ahak, uvanga Pauluse okaupapse: Kippijaukojilerupse illipsingnik, Kristuse illipsingnut attungilak.

3 Ama kigligiudsivigivakka kippijaulertut illunaita, perkojet illunaita malligeksaringmagit sulle.

4 Kristusemik assiojivose, perkojennut idluartitaujomajose, saimanartomillo katteksimavose.

5 Uvagulle Annernerme uttakivogut idluarsitaituaniarnermik okpernermut, neriugijeksakarluta.

6 Kristuse Jesuseme kippimanerlonët kippimanginerlonët attungimenik; okpernerle næglingnermut pitsartutitaulertok pinniarlune.

7 Akpangitsialauktose; kia nokkartipäse miksekarnek nalegungnërlugo?

8 Illipsingnik kaikojijomit, taimak nokkangatitaunek pingilak.

9 Kakkojekset tamat sërnautiksärs sub sërntartipa.

10 Assianik issumakarniængilase tettigivapse Nalekame: Illipsingnigle asserorsaijok, tamna pitlartaujomarpok, kinaumangællonët.

11 Uvängale kattangutikka, sulle kippinermik okäläguma, sög sulle unangmijaulerpik? Seningajolik tava sinaungasautigijaujungnërajarpok.

12 Kannoktok avisärtaulittauk illipsingnik asserorsaijut.

13 Illipsele kattangutikka, kivgaujungnerkovluse kai-kojaumavose. Udsertoritsele kivgaunginek attornerluk-taililugo, uvingmut akkuliutilerkonnago; kivgartuti-gēklusele pititse næglingnermut.

14 Perkojet illunatik namaksingmetta okautsemut at-tautsemut, mattomunga: Innukattitit illiktut nægligiuk.

15 Kējigēdilarupsele nerrijigēdluselo, kammalertitse illipsingnut nungutigēkonnase.

16 Okaupapse: Annernerme arvertaritse, uvingik-liguningit taimak namaksitiniængilasse.

17 Uvingub ikliguninget Annernek akkerartormago, Annernerublo kajungersarninget uvinik akkerartoriva. Tapkoa taimak akkerartortigēngmenik, pijomajapsingnik aglæt pinniarungnangilase.

18 Annernermulle tessiortaugupse perkojet attaniongi-let illipsingnut.

19 Uvinguble pingit nellonangilet, imaiput: Nullia-rēngnermik asserorsamek, assiniarne, makkojungnartul-linek, illokeudlarnerlo,

20 Gudeungitunik kivgartornek, angakoniarne, ken-nugosungnek, ōmisungnek, annerutsinek, ningarne, ai-vanek, akkerartornek, illeratsārnek, kanningaumajarnek, innuarnek,

21 Tallanek, nerritunek, sullelo assingit taimaitut; tamakkoniga okautilaukpapse sivornagut, ama sulle sivornagut okautivapse, taimailortut, Gudib nalegau-vinganik kingormgujiniængilet.

22 Annernerub perorkterningit tamædsa, næglingnek, kувiasungnek, ullapirsainek, kenuērsarsarne, innōtsiar-nek, angajokaunek, okpernek, piōjoringinek, ikligutailinek.

23 Perkojet taimailortut akkerartungileit.

24 Kristusible innukotingita, uvinitik ikligunerit ka-jungilarnerillo illaliudlugit pitipeit senningajolingnut.

25 Innōnariupta Annernerme, arvertarmigitatauk An-nernerme.

26 Nalektaujomaniarata piungitomik, annuliutigēgata-lo ōmisuktigēgatalo.

KAPITEL VI.

Kaiblainermik kennuērsarnermut ajungitullinermullo.

KATTANGUTIKKA, innuk tammarsāralloarpet sumut innōrlungnermut, taimaitok ākiksorasuariuk annernermut kennuētōmut, illipse annerneliōjose. Udsertorillo nangminernik, igvittauk ōktorlungnartōmut pijaukonnæk.

2 Ikkajortigēniaritse okumaitokarangap̄se, taimaidluse Kristu-ib perkojanga namaksitiniarpasse.

3 Piojorijokarpelle ingminik, suksaungitogalloarlune, tamna uivērivok nangminerninik.

4 Illunaticle attunit kiglissiniarlit nangmineliornerninik; tava ingmine kissiane nertōtineekarniarpok, assiminele pitsengilak.

5 Illunatic attunit nangmajeksane nangminek nangmarniarmago.

6 Okautsinnigle ajochertortaujub ajochertortine angajokauvigijeksariva ajungitunnik sunatuinarnik.

7 Tammarniarase, Gude mittautigijaujomangilak; innuk karngasuinerminik kattersoijomārmet.

8 Uviiningminut karngasuijok, asserornartomik kattersoijomārpok uviiningmit. Aunernermulle karngasojok, innōtsemik naksauingtomik kattersoijomārpok annernermit.

9 Ajungitullilertale, merngortorniaratalo; kattersoijomāraptatauk nelluiningane, sorēniængikupta.

10 Taimaitomik pijutekarapta, ajungitullilerta tamainut, okpertokattigēlle piluarlugit.

11 Ahak, ukkua aglait unnunārtakka illipsingnut aggamnut nangminek aglarlugit.

12 Illunatic kuviagijaujomajut uvinik pivlugo, taipkoa innaksorpāse kippijaulerkovluse; kissiane unangmijaujomannatik Kristusib kikkiektortauvia pivlugo.

13 Kippijaulertulle nangminek aglæt, perkojet na-

lengileit; illipsele kippijaukovāse nertōtigijomavlugo uvinise.

14 Uvamnille ungasigle nertōtiniarlunga assianik, Nalegapta Jesusib Kristusib kikkiektortauvianik kissianik, tamna pivlugo sillaksoak kikkiektorsimajotun-īpok uvamne, uvangalo sillaksoarmut.

15 Kristuse Jesuseme kippimanerlonēt kippimanginerlonēt attungimennik nutāngortitaunerle.

16 Illunatigle okautsinnik makkoniga naletsiartut, tapkoa ullapirsautekarlit napkigijaunermiglo, Gudiblo Israelinga.

17 Mattoma kingorngane nelliet okumaitinarianinga; Nalekab Jesusib nellunaikutanga timimiutarigapko.

18 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsautinget anernise illagilittigik, kattangutikka. Amen.

Galatsiamiunnut aglaktaumavut Romemut.

PAULUSIB AGLANGIT

EFESUSEMIUNNUT.

KAPITEL I.

Annerimanermik kittorngaunermiglo Gudemut.

PAULUSE, Jesusib Kristusib Apostelinga, Gudib pijomajanganut, ivsornaitunnut Efesusemētunnut, okper-tunnullo Kristuse Jesusemut.

2 Gudib Atatapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget, ullapirsautingello illagilisetök!

3 Nertortaule Gude Nalegaptalo Jesusib Kristusib

Atāanga saimauermattigut annernelingnut saimarnar-tunnut sunatuinarnut, killaub pinginnik illangiutitiluta Kristuseme.

4 Sorlo taipsomane annerilaungmattigut, sillaksoak tunganilijaukārtinnago, ivsornaikovluta pitlareksaukon-nato sāngane næglingnerme.

5 Issumasimagame kittorngautitsomavluta ingminut, Jesuse Kristusekut, taimak kuviagijaminut pijomagame,

6 Saimarsautine ānanaujok nertortaukovlugo, tamat-tomunga kuviagijautimattigut erdlingnartome.

7 Tapsomane piulijauviksakarapta aunganut, tamædsa, ajornernit issumagijaujungnērnermik, saimarsautinget akluininganut ;

8 Tamattominga angijomik pititaujogut sunatuinarnik illissimatiluta sillatutilutalo.

9 Kaujitalaungmattigut pijomajame nellonarninganik, kuviagijaminut ; taimak issumasimagame ingmine sak-kertilālo,

10 Nelliutikpetta uvlut okālatigijaukovlugo, tamaita killangmētullo nunamētullo attautsemut niakomut kattit-somavlugit Kristuseme, tapsomūna nangminek ;

11 Tapsomūnatauk kingormgūjjuksautitavogut, si-vorngagut annerimajogut issumasimaninganut, tamaitak-soarnik pinniartub pijomajanget issumasimaninganut ;

12 Tapsoma ussornarnarninget nertornarninganut il-lingajuksaukovluta ; uvagut Kristusemik sivorngagut tettekarluta.

13 Tapsomūna illipsetauk okausek miksekārtok tus-saumagapsiuk, tamædsa okautsit tussarnertut piulijauvik-sapsingnik ; tapsomūnatauk okpilerapse, Annernermik ajunginermik angerosimajomik nakkititsiviōvose.

14 Tamna kingormgūjjeksaptingnik nellunaikutari-vavut, innukotingita piulijauviksanget tikkidlugo, āna-nauninga nertortaukovlugo.

15 Tamanna pivlugo uvangatauk, tussaumagama ok-pernernmik illipsingnōtomik Nalekamut Jesusemut, næg-lingnipsingniglo ivsornaitunnut tamainut ;

16 Sorēngilanga (Gude) kujagivlugo pivluse erkau-mavluselo tuksiarnimne.

17 Nalegapta Jesusib Kristusib Gudinganut, ānanaunerub Atātanganut tunnitsiviokovluse Annernermik illissimanartomik nellonērtitsijomiglo, tamna (Kristuse) illitaritsiarlugo.

18 Illissimanipselo ijingit kaumaksarlugit, kaikojau-manipse nerriuninganik nellojungnērkovluse, ānanaunerublo kingormgujijeksab akluninga ivsornaitokoting-innut ;

19 Nellekangitublo angijoksoninget pitsartuninga uvaptingnut, uvagut okpertogut, pitsartuninga pitsartutigællugo.

20 Tamanna pinniutigilaukpa Kristuseme, tuppakti-namiuk tokkungajunnit, tallerpingminelo iksivatidlugo killangme.

21 Anginersangordlugo nalegaunernit tamainit, songo-nernillo, pitsartunernillo, attanniotinernillo, tamainillo sumik taijaumangætalonēt, sillaksoarne tamattomane kissianeungitok, tikkitsomartomēletauk.

22 Tamaitarsuillo tapsoma ittiggangita atānut piti-laukpeit, tamainullo niakoutilaukpa illagēnut,

23 Taipkoa timigiveit, tagva illumertitsijok tamainik, tamaita illumertilugit.

KAPITEL II.

Illunatik pingortilauvut ajunginiarkovlugit.

ILLIPSETAUK (taimaivigivāse) tokkungatilluse tap-patonermullo ajortullinermullo ;

2 Tamakkoa attorlugit mattoma sivornagagut, sillaksub tamattoma illusingit mallilaukpassē, attannek sillame attanniotijok naleklugo, tamædsa annernek nellitome tamattomane okpinginerub kittornganginne pinniartok.

3 Akkorngæenne uvaguttauk mattoma sivornagagut taimilaurivogut illunata, uvinpta ikliguningit mallik-lugit, uvingublo pijomajanga erkarsautingillo naleklugit ; innōptigullo ningautsib kittorngarilaukpätiguttauk assiittit.

4 Gudible napkiningnermik akluitub næglingnersoarminut nægligilauramittigut,

5 Ajorniptingne tokkungalaurapta, õmartilaukpätigut Kristuse illagællugo, (saimanermut piulijaumagapse).

6 Illagivlugo tuppaktilaukpätiguttauk, illagivlugolo killaub pinginnut pitiluta, Kristuse Jesuseme.

7 Nelliutuksame pijomärtome sakkertitsomavlugo nellekangitub saimarsautinget akluininga, uvaptingnut ajungitullinerminut Kristuse Jesuseme.

8 Saimanermut piulijaumagapse okpernermut; illipsingnik taimaingilase, Gudible tunnergutã tamanna.

9 Pinniarnermut piugilak, nertõtijokarkonnago innungmik.

10 Sennamajieigaptigo, pingortitavvluta Kristuse Jesuseme ajungitulliarkovluta, tamakkonunga Gudib sivornagut äkiksulaungmattigut, taimailiorkovluta.

11 Taimaimet erkainaritse, illipse, mattoma sivornagut nellojõlaurapse uviningnut, kippimangitunnik taijaumavluse, ipkonunga, taijaujunnut kippimajunnik uvinikut, aggangnut pijomik;

12 Illipse taipso mane Kristusekangitose, tækkorngartaavvluselo Israelib illagængninganut, tækkorngartaungmiluse Testamentinnut angerosimajunnut; nerriuviksakarase, Gudekarase lo sillaksoarmëlauktose.

13 Manale, illipse Kristuse Jesusemõtose, sivornagut ungasiktomêdluse, kannilerpose Kristusib aunganut.

14 Tamna ullapirsautigigaptigo, tamarnik attausiongortilaungmagik, upko agviarutaujok serkomilugo, uviningminut ningarosungnek attorungnêrtimago;

15 Tamædsa, perkojet pivlugit illuserkøktokojijut; ingmine tapkoa magguk attausiotitsomavlugit innuktãmut, ullapirsailunelo.

16 Taminnarmiglo senningajolikut ullapkoserlugik Gudemut, timeõlerdlugik attautsemik, ningarosungnerlo tokkotinamiuk ingmigut.

17 Tikkiisimagivok, okautsinnut tussarnertunnut ullapirsauunik okãlavlune, illipsingnut, ungasiktomêlauktose, kannitomêlauktullo.

18 Tapsomūna tamapta apkotiksakarapta Atatamut annernerme attautseme.

19 Mana tagva tujormiōjungnērluselo tækkorngarungnērtose, ivsornaitulle kinguvāngukattigivāse, Gudiblo iglunganēerkattavlude ;

20 Iglulliorsimavlude Apostelillo nellautaijullo tungavigijangænnut, tamattominga Jesuse Kristuse ujarauvok terrekovlune ;

21 Tapsomunga sennamajok illunāt kattitaumavok, aglivalliavlune igloksoangōlerlune ivsornaitomik Nalekame ;

22 Tapsomane illipsetauk iglulliangōmakattaulerpose Gudemut igluksaukovlude annernerme.

KAPITEL III.

Nellojut piulijauviksangænnik.

TAMANNA pivlugo uvanga, Paulus, kelleksugaujunga, Kristusib Jesusib (kivgaringmanga) illipse nellojose pivluse.

2 Sorlo tussaumagapse kivgartornermik Gudib saimarsautānik, tunnijaumajomik uvamnut pivluse.

3 Tækkotinermut nellojungnērtitaugama nellonalauktomik ipsominga, sorlo sivorngagut okautsinnut ikkitunnut aglalaurama.

4 Tapkonanget, attuarupsigik, kaujijungnarpose, nellojungnērnimmik nellonartomik Kristuse pivlugo,

5 Tamanna itsak kaujititaulaungilak innub kittornganginnut, manatut nellonērsimangmet Apostelinginnut nellautaijokotinginnullo ivsornaitunnut, Annernekut ;

6 Tāmædsa, nellojut kingormigujekattaungmetta, timeōkattaularmiglo, illagērkattaularmiglo, okautsinnut tussarnertunnut, angersimaninganik Kristuseme,

7 Tamattominga kivgaliarimajunga, Gudib saimarsautinget tunnergutānut, ajugakangininget pitsartuninganut tunnitsiviōgama tamattominga.

8 Uvanga, ivsornaitunnit tamainit mingnerpängöjunga, saimarsaumik tamattominga tunnitsiviövunga, nellojunnut okälakovlunga Kristusib akluininganik issumasinangitomik ;

9 Tamaitalo illitarksitiniarlugit, nellonalauktub illagēngninganik, sillaksub pigiarninganit ijersimajomik Gudeme, tamaitaksoarnik Jesuse Kristusekut pingortitsijome ;

10 Manaölermet illagēktokut kaujिताukovlugit, nalegauner-oarnut attaniotinersoarnullo killangmiunnut, Gudib sillatuninget unnurningit sunatuinarne,

11 Issumasimanermut issokangitomit, taimäk sakker-timagit Kristuse Jesuseme Nalegaptingne ;

12 Tapsomūna sivōranata apkotiksakarapta tettik-sakarlaptalo, okpernermut tapsomunga.

13 Taimaimet innaksorpapse, mergortorniarase sior-niortitaunimik, pivluse pijamnik, tamanna nertornautigivasse.

14 Tamanna pivlugo Nalegapta Jesusib Kristusic Atātanga serkortorvigivara,

15 Atātaujotōjok tamainut kittorngannik taijaujunt killangmēlo nunamēlo.

16 Tapsomunga tunnitsiviōkovluse pitsartunermik ā-nanaunime akluininganut, sangijolerluse Annerninganut, illupsigut,

17 Okpernermut Kristuse innekarkovlugo omættip-singne, amātsiortaulerkovluselo, tunganilijaulerkovluselo næglingnerme ;

18 Ivsornaitut tamaita illagilugit illitarksijungnarkov-luse sillingnermik takkinermiglo, ittinermiglo kinging-nermiglo ;

19 Illitarksilerkovluselo, Kristuse nægligilugo, ang-nerpängōngmet, illissimanernit tamainit ; illumertauler-kovluse Gudib illumiktauningimik tamainik.

20 Ajugakangitorle pinniarlune angnerpängōjomik, tamainit tuksiarniptingnit tukkisiniptingnillonēt, pitsar-tunermut illuptingne sennajomut.

21 Sorēratik tamna illagēktut Kristuse Jesusemētut nertorlitsuk issokangitomit issokangitomut ! Amen.

KAPITEL IV.

Ajunginiarnernut tamainut kaiblainermik.

TAGVA mana kaiblarpapse, uvanga kelleksugaujunga Nalegak pivlugo, kaikojaumanipse idluarkutauninganut arvertarkovluse, taimäk kaikojaugapse,

2 Piöjoringinermut tamät, kennuērnermullo, kamangitsertornermullo, ningarijigēktailititselo næglingnerme.

3 Omarigitselo adsigēktomik issumakatsainarluse annernekut, ullapirsautib kelleksutānut.

4 Time attausek, annernek attausek, sorlotauk kaikojaumagapse nerriuviksakarluse attautsemik kaikojaumanipsingnut.

5 Nalegak attausek, okpernek attausek, baptijut attausek,

6 Gude attausek Atātagijavullo tamapta, tamainut tamna Nalegaujok, illunapsigullo, illupsingnētorlo tamapse.

7 Illunatale ingmikorluta saimarsaumik tunntsiviōjogut, Kristusib tunnergutæt oktutānut.

8 Taimaimet okausekarpok : Kotsingnermut kongmuartub parngnanaigutsaujut aularutiveit parngnanērsimavlutik, innungnullo tunnergutinnik tunnijivluue.

9 Taimagle pingmet, kongmuartok kannok? Imäk kissiane sivorngaguttauk akkaurame nunab allerpänginnut.

10 Akkarlauptok taimnaugivok kongmuarlauptok kilait illunatik kollerpänginnut, tamaita illumertitsomavlugit.

11 Tapsomalo illangit Apostelingortilaukpeit, illangille nellaitaijungortilaukpeit, illangit okautsinnik tussarnerntunnik okälajungortilugit, illangit pairksijungortilugit, ajoichertuijungortilaukpeillo.

12 Ivsornaitut idluarsartaukovlugit, kivgartornerub

pinniareksanganut, Kristusib timiksanga äkikipalliakovlugo ;

13 Illunata illagēlersēarivluta okpernermut attautsemut illitarksinermullo Gudib Erninganik, innerniarluta angutimaringmik Kristusib aglissimaringninga tikkilugo.

14 Sorrusiöjungnērkvoluta, malliktitut aulataukonata annoremur sunatuinarnut ajochertütsinnut, innuit nellangaininginnut uivēriklerninginnullo, pingitsertorlutik tammartinasuarmattigut.

15 Uvagulle næglingnerme nellägorniarta, aglivallivlutalo illunainik, tapsomunga niakoöjomut, tagva Kristusemut.

16 Tapsomanget time illuitok kattisimavok, nabgutsello illunatik ingmingnut nablisimavut, ikkajortigēngnermut, avatit illunatik ingmikōrlutik attornermingnut, pinniarivut time aglivalliagame idluarsivlune, næglingnerme tamakkoa tamaita pivut.

17 Tamanna pivlugo okarpunga, kigligiutigilugolo Nalekame, arvertarungnērkvoluse nellojutitut, assipsetut, piungitomot issumamingnut arvertangmetta ;

18 Tarningit täktoksövut, innötsemillo Gudemit pijomit täkkorngartitavut, nellojoksōnermingnut, illumingnētomut, omættingita sittijoksōninginnut.

19 Taipkoa ikpigijungnangitut, ingmingnik tunnivut illokeudlarnermut, makkojungnartunniglo sunatuinarnik pinniarlutik angijomik, torkuinermiglo.

20 Illipse taimäk ajochertortaungilase Kristusemik ;

21 Tapsomina tussarluse pilaurupse, tapsomanelo ajochertortaumavluse, sorlo miksekärnek Jesusemēmet.

22 Innutokak tagva attorungnērlugo, piusiovalauktut allarsigik, ikligunermut ingminik assersorsaijok tammarnartomot.

23 Nutāngöleritsele issumapse annerningagut ;

24 Innuktärlo attiniarsiuk, Gudib adsinganut pingortissimajok idluarnerme, ajunginermelo, ivsornainermelo.

25 Taimaimet sæglunek ipperarlugo, miksekärnermik okausekaritse, illunase ingmikōrluse innukattipsingnut ; avataukattigēkapta.

26 Ningarluse ajortulliarase ; sekkinek nipitiniarnago ningartilluse.

27 Satanaselo inniksakalertiniarnago.

28 Tiglilauktok, tigligungnērle, sinnalunele pile, ag-gangminut ajungitomik pinniarle, tunnijeksakarkovlugo ajoksartunnut.

29 Okausilungmik kannipsigut annitsitaililuse, idluar-tomigle okausekarniaritse ākiksutiksamik pijariakartone, tussartone tussarominartomik.

30 Gudiblo Anerninga ajunginek kiksartiniarassiuk, tapsominga nakkititsiviōmagapse uvlomit piulijauvik-samut.

31 Kanningaumajarnek, ōmisungnerlo, ningarnerlo, nipliadlarnerlo, mittautekarnerlo tamāt, illipsingnit ung-asiktissigik, ajortullinerillo tamaita.

32 Innōtsiaritsele illapsingnut, napkigosukluselo, is-sumagijungnaitigēgitselo, sorlotauk Gudib issumagijung-nērvigilaungmasse, Kristuseme.

KAPITEL V.

Kaiblainermik nægliktigēngnermut.

TAGVA mana Gudemik mallikteōleritse kittorngatitut næglingnartutitut.

2 Næglingnermelo arvertaritse, sorlotauk Kristusib nægligilaungmattigut, ingminiglo tunnilaungmet pivluta, tunnergutiksaujomavlune tokkoteksamik, Gudemut tip-pigiksautiksamik.

3 Assiniarnermigle makkojungnartomiglo nellēnik, torquinermiglonēt okautauniarase, ivsornaitut taimāk pi-jariakangmetta ;

4 Sumiglonēt pilungmik koksalaitunnik mittautiksa-miglo okausekarasetauk, idluitjutaungmetta, kujalinersau-lusele pititse.

5 Kaujimagapsiuk tamanna, assiniartok, makkojung-nartullijorlonēt, torquijorlonēt, (Gudeungitunnut kivgar-

tortõngmet) Kristusiblo Gudiblo nalegauvinganik kingormgujijuksaungimetta.

6 Nellieta okausinginnut piungitunnut uivērijauniarase: taimaitut pivlugit okpinginerub kittornganginnut Gudib ningausinga pingmet.

7 Tamanna pivlugo illagijeksaringilasse.

8 (Mattoma) sivorngagut tärmiõlaurapse, manale kaumaniõvose Nalekame.

9 Arvertaritse kaumajub kittorngangititut. Annernerub perorkittangit tamædsa: Sunatuinarnik ajunginarnek, idluarnerlo, miksekärnerlo.

10 Kiglissiniaritselo suna idluarijaungmangæt Nalekamut.

11 Täktublo pingit suksaungitut illaginiarassigik, sugiarnersarisigile.

12 Angearivlugit pinniarningit, taivlugit aglæt kanguadlarpok.

13 Tamakkoale tamaita sakkerniarput, pitlartaukpetta kaumajomut. Sakkersimajut tamaita kaumangmetta.

14 Taimaimet okarpok: Tuppalerit sinniktotit, makkilutillo tokkungajunnit, tagva Kristusib kaumaksariar-pätit.

15 Tava mana kammatsiaritse arvertarnipsingnik, sillaitutitut pinase, sillatõjutitulle pititse.

16 Attutsiarlugolo nelliutok, (angijomik) ajormetta uvlut.

17 Tamanna pivlugo sillērgotoniarase, tukkisilerlusele Nalekab pijomajanganik.

18 Tallaniaselo Weineternermut, tamanna idluangi-lutaungmet, Annernermigle illumertauleritse;

19 Okarkattigēngniaritselo imgerutinnut nertordlerutiksennut tuksiarutsinnullo annernelingnut, imgerdluselo nipsautsiaritse Nalekamut omættipsingne;

20 Tamaitalo kujalijutiginiarsigik sorčrase Gudemut Atätamullo, Nalegapta Jesusib Kristusib attingane;

21 Nalektigēgitselo Gude naleklugo.

22 Arnet okokse! uise naleksigik, sorlo Nalegak.

23 Ue niakoringnago arnal, sorlotauk illaget Kristuse niakoringmatsuk, tamna piulijogivok timiminut.

24 Sorlole illagēt Kristuse nalegaringmatsuk, taimak-
tauk arnet uitik nalegeksariveit illunainik.

25 Illipse angutit, nulliasse nægligissigik, sorlo
Kristusib illagēt nægligilaungmagit, ingminiglo tunni-
jub tapkoa pivlugit,

26 Ajourungnēritsomavlugit, epkejalaungmagit ubvau-
mut okautseme illalingmut.

27 Ingminut pititsomavlugit illagēt ānanaujut, ivsor-
nartokangitut, imullokangitullo, taimaitomiglonēt assianik
pekangitut, ivsornaikovlugille pitlareksausuērlutik.

28 Taimaktauk angutit nulliatik næglijeksariveit,
sorlo timitik nangminitik. Nulliaminik næglingniktok,
nangminerminik næglikpok.

29 Uviningminik nangminerminik ōmisuktokalauksi-
matsengimet, nerritilugolo pairiva, sorlotauk Nalekab
illagēt pairingmagit.

30 Tapsoma timinget avatigingmattigut, uvininganit
sauninganillo pijogut.

31 Taimainet angutib atātanelo anānanelo kem-
mangniarpak, nulliane attavigēnarlugo, tapkoalo magguk
uviniolerpuk attautsemik.

32 Nellonartok tamanna angijōvok : Kristusele illagēlo
okautigivakka.

33 Illipsetauk, illunase attunit, angutib nulliane næg-
ligiliuk ingmiktut. Uigguble uine attannerilugo pile.

KAPITEL VI.

Malligeksennik malliktaukojinermik.

ILLIPSE sorrutsit, angajokāse naleksigik Nalekame ;
tamanna pijariakangmet.

2 Atātello anānello nalekik ; tamædsa perkojak si-
vorliōjok, angerosimanelik (imak) :

3 Idluarsiniarkovlutit, akkunērtomiglo innōniarkov-
lutit nuname.

4 Illipselo angajokaujose, kittorngasse ningaksainia-

rassigik, innugoiniarsigile nalektilugit Nalekablo okausinginnik kaujtilugit.

5 Illipse kivgaujose, nalegasse, nunamčtut naleksigik, koksesungnermullo, saijungnermullo, omame.issumalingasučrnermut, sorlo Kristuse (nalekapsiuk);

6 Kivgartornermut innuit tækkoænne, idluarijanginut kissianut pinase; Kristusible kivgangititut pititse, omamut Gudib pijomajanga naleklugo, kunnutuiner-mut.

7 Nalekamut kivgartorasugititse inungnuungitok;

8 Kaujimagapse, nelliet kivgaujorlončt kivgaungitorlončt, Nalekamut akkillertaujomärmet ajungitullinermi-nut.

9 Angajokaujose illipse, taimaktauk pinniarvigissigik, silluktailititselo; kaujilerluselo Nalegakarmigapse kil-langme, tapsomane innuit adsigēngitoungilet.

10 Tagvale kattangutikka nekkoksitiniaritse Naleka-me, ajugakangitub pitsartuninganut.

11 Gudib sapputsiniksanga attiniarsiuk, Satanasib pingitsertorlune uivčriklerninginnut sōngokovluse.

12 Uviningmut aungmullo sorsungniēnginapta, attaniviksoarnulle pitsartujoksoarnullo, sillaksub attanninginnut, sillaksub mattoma tāktoningane attanniotijunnut, annernernut ajortunnut killaub attānčtunnut.

13 Tamanna pivlugo Gudib sapputsiniksanga tigu-niarsiuk, ajugaukovluse uvlok ajortok nellitukpet aulatausučrluse, tamaitalo namaksilugit salakačnarluse.

14 Tagva makkitipsigut tapserusijaritse miksekārto-mut, attimaluselo idluarnerub sagvingmiutanganik.

15 Ittigapsigullo kamiksimatitse, okautsit tussarner-tut ullapirsainartomik, opalungčrsimanipsingnut (okāla-luse).

16 Tamainille angerpāngōjomik okpernerub sappu-lutanga tigu-niarsiuk, ajortoksub (Satanasib) karsunginnik ikkomalingnik kamitsijungnarkovluse tamatto-munga.

17 Piuliklernerublo niakotiksanga tigusiuk annerneru-blo saviksoanga, tamædsa Gudib okausinga.

18 Tuksiatsainaritse annernerme illunainik pijarialing-

nik, tuksiarnermullo, kennunermullo, taimailiorkovluse sorērase pigārmititse tamāt, ivsornaitut tamaita tuksiaru-lugit,

19 Uvangatauk pivlunga, tunnitsiviokovlunga okālaner-nik sivōrananga kanna angmarlugo, okautsit tussarner-tut nellonarninget okautigilugo ;

20 Tamattominga kivgaujunga kellaumgujenuētunga, erksinanga tamattominga, okausiksarijakkalo idluartomik okautigekovlugit.

21 Illipsetauk kaujilerkovluse illinganimnik sulliam-niglo, Tychikusib kattangutib erdlingnartub, Nalekamelo nertornartomik kivgartortub, unipkautiniarpāse tamainik.

22 Tamanna pivlugo tillilauktara illipsingnut, tussar-kojomavluse illinganimnik, tapsomalo omættipsingnik mannigoikovlugo.

23 Ullapir autekarlit kattangutigēt, næglingnekarlu-tiglo okpernekarlit, Gudemit Atātamit, Nalekamillo Jesuse Kristusemit !

24 Saimarsautekarlit illunatik, Nalegappingnik Jesuse Kristusemik næglingniktut illungertorlutik. Amen.

Romeme makkoa aglaktaumavut Efesusemiunnut. Tychikusib neksarlaukpeit.

PAULUSIB AGLANGIT

FILIPPIMIUNNUT.

KAPITEL I.

Filippimiut pivlugit Paulusib tuksiarninga Gudemut.

PAULUSE Timotheuselo Jesusib Kristusib kivgagik, ivsornaitunnut tamainut Kristuse Jesuseme Filippimētunnut, Ajochertuinerōjunnullo (illagēllo) kivganginnut.

2 Gudib Atātapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget ullapirsautingello illagilisetōk!

3 Gudiga kujagivara, illunane erkaumajarangapse.

4 (Taimāk pitsainartunga tuksiarnimne illunase pivluse, tuksiarnerlo kuviasuklunga pivara);

5 Okautsinnut tussarnertunnut illagēngnise pivlugo, uvlormit sivorlerpāmit, mana tikkilugo.

6 Tamattomingalo tettekarvikipunga, ajungitulliamik pigialauktub illupsingne, tapsomatauk namaksititsomāriva, Jesusib Kristusib uvlunget nelliutinganut.

7 Taimāk idluangmet, tamattominga issumakariakartunga illunase pivluse, omættimnēnapse tagvane parngnanērsorsimanimne, akkiornimnelo okautsit tussarnertut kigligiutigilugit aulajungnengertinapkit, illipse illunase saimarsautekarkattigapse.

8 Gudib illa kaujimavānga, kannok omamut angijomik ungagigapse tamapse, Jesusib Kristusib nægligosungnersoangane.

9 Tamannalo tuksiarutigivara, næglingnise piganner-

palliavlunelo aglivalliarkovlugo sunatuinarnik illissimānērmiglo tukkisinērmiglo :

10 Kiglissiniarungnarkovluse suna ajunginērōngmang-æt; nellagōrkovluse, sinnaungaksartausērkovluse, Kristusib uvlunget nelliuniksanganut.

11 Iduarnerub perorkterninganik illumertauluse, Jesuse Kristusekut (illupsingne) pijunnik, Gude nertortaukovlugolo, nakoridlartaukovlugolo.

12 Nellojungnērtipapsele kattangutikka næglingnartose, illingatitaunera, tamanna sunaubva okautsit tussarnertut aglivalliajutigivæt.

13 Imäk, attanniviksoakunntut tamainut assinginnullo illunainut kaujjaulerpok, kellerutikka Kristuse pivlugo pingmetta ;

14 Kattangutillo Nalekame unnuktut kellerutimntut tettiksarsivut, sivōranatik okausek okautigivæt illerasugatik.

15 Illangitale Kristuse okālatigivættauk ōmisungnermut kanningaumajarnermullo ; illangitale is-umagingnermut.

16 Ipkoa Kristuse okālatigivæt kaningaumajarnermut, nellagōngitomut, kellerutikka kappianartomik illautitso-mavlugit issamakaramik.

17 Ukkuale næglingnermut pivut, kaujimagamik, okautsit tussarnertut akkiorutigivlugit ovane illimagama.

18 Kannorle tagva? Kristuse sunamullonēt okautigijautuinarpet, illungertunginermullonēt, illungertornermullonēt, tamanna kuviasutigivara, kuviasutigijonavaralotauk.

19 Nellunginama, tamanna piulijaujutiginiarapko tuksiarnipsingnut, Jesusiblo Kristusib Annerninget ikkajorninganut.

20 Taimäk nerriukama nellungisertorlunga, kangusuktitauniæenginama sunalonēt pivlugo; illusiptulle tamāt illerasungnanga, manatauk aglæt, Kristusē angijomik nertortaunialerkovlugo timipkut, innōgumalonēt tokkogumalonēt.

21 Kristuse innōgutigigapko, tokkonerlo piksakautigivara.

22 Uviningmele innõniarnera attornarnersaupet: neliak tagva pijomanersarilugo, uvanga nellovunga.

23 Tamangnik illungertutigapik: kajungilärpunga avilunga tamangnet, Kristuselo najoromavlugo; tamanna illa angijomik ajunginersaungmet,

24 Uviningmētuarnermigle pijariakarnersauvok illipse pivluse.

25 Tamattomingatauk kaujimavlunga nakkimarningilanga, innõlunga illunaselo najoromärapse, okperluarutigijapsingnut kuviasukluse;

26 Nertõtiksarsiluarkovluse Kristuse Jesuseme uvanga pivlunga, utterniarnimnut illipsingnut.

27 Arvertaritsele Kristusib okausingita tussarnertut idluarkutauninginnut; tikkikumalonēt tækkoluse, apsimalungalonēt tussarkovlunga, sõngolernipsingnik attautseme annernerme, attautsemiglo tarnekarluse, sorsugiakattigilutalo okpernermut okausit tussarnertut pivlugit.

28 Koaksängatailititseto akkerartortunnut sunalonēt pivlugo; tamanna nellunaikutavok pitlartaujomärmetta taipkoa, illipsele piulijaujomärapse, tamædsalo Gudemit.

29 Kristuse pivlugo tunnitsiviõgapse, okpervigilugo kissianeungitok, pivlugoletauk kappiasuktitaunermik pivluse.

30 Uvaptut siorniorapse, taimak tautulaurapsinga, manalo tussaumagapsinga.

KAPITEL II.

Piõjoritailinermik kaiblaijomik.

ILLIPSINGNE tagva kaiblaijokarpet Kristuseme, næglingnermut mannigotiksakarpet, illagëktokarpet Annernerme, õmamut næglingniktokarlunelo napkiniktokarpet;

2 Kuviasutiksara tagva namaksitiniarsiuk, issumakarkattigēnipsingnut, næglikattigēnipsingnullo, illagēnipsingnullo, attausiõnipsingnullo,

3 Akkerartortailititse, piungitomullonēt nalektaujo-

manase, piöjoringinermulle illase opiginersarissigik, illipsingnit nangminek.

4 Illunaselo attunit pipsingnik nangminipsingnik piniarase, illapsele pinginnik issumakarmititse.

5 Illunase issumakaritse, Jesusib Kristusib issumakarningatut.

6 Tamna Gudetun-ïkalloalaurame, nertornautigilaungila, Gude adsigilugo :

7 Ingminigle nikkanarsarlaukpok, kivgatun-ïlerdlune ; innutuinak adsigilerlaukpa, innutuinaujotullo illinganinga naipitaulaukpok.

8 Ingminik miklilerlune, nalaēnarlauktok tokkomut, tokkomut seningajolingmut aglæt.

9 Tamanna pivlugo Gudib nalegaviksangortilaukpa, attekartilälo atternit tamainit angnerpängōjomik.

10 Jesusib attingane sērkut illunatik akkumnilajuksaungmetta killangmētullo nunamētullo, nunab attānētullo ;

11 Okello illunatik nellonērsajjuksaungmetta Jesuse Kristusemik Nalegaujomik, Gudib Atātab nertornautinganut.

12 Taimaimet nægliktakka, sorlo naletsainarlapapse, najorapse kissianeungitok, manaletauk anginersamik aglæt apsimatillunga, piulijauniksase piniarsiuik koksesungnermullo sajungnermullo.

13 Gude tagva, pititsijok illupsingne, pijomanermiglo, namaksititsinermiglo, idluarj aminut.

14 Tamainik piniaritse kunnutuiluse kollaraselo ;

15 Passijeksaukonnase, idluarkovluselo, Gudemut kit-torngauluse, pitlareksaunase innukattigēt okautserētut mumiksimajullo akkorngæenne, tapkonane kaumaniōgapse nennergoatitut nuname.

16 Omanartub okausinga attavigēnarapsiuk, tamatto-minga Kristusib uvlungane nertornautekarkovlunga, sullinanga akpangelaunginama, sullinangalonēt sennalaunginama.

17 Auga kovijaulerpellonēt okpernipse tunnergutānut, Gudemiglo kivgartortānut, kuviasuktunga, illunaselo kuviasukattigælluse.

18 Tamanna illipsetauk kuviasutigijeksarivasse, kuviasukattigijeksarivapsingalo.

19 Nerriukpungale Nalekame Jesuseme, killamik Timotheuse tillilärappko illipsingnut, uvangatauk nekoksijaukovlunga, kannok illinganipsingnik tussaruma.

20 Nellagörtomik issumakattekaninama assianik, tapsotunak omamut issumagingmasse (pijariakarnipsingnik).

21 Illunatik nangminitik issumagingmagit, Kristusib Jesusib pingit issumaginagit.

22 Illipsele kaujimavasse idluartoksöngmet; sorlole kittorngab atatane, taimak kivgartorkattigilaukpänga okautsinnik tussarnertunnik.

23 Nerriukpungale tamna tilliniarlugo tagvañnak, tuk-kisitualeruma kannok illinganiarmangarma.

24 Nalekamele tettekarbunga, nangminektauk uvanga killamik tikkiniarapse.

25 Pijariakarasugijarale, tillivlugo illipsingnut Epafrodituse kattangutiga, pinniarkattigalo, sorsugiakattigalo, illipsele Aposteligijase, uvangalo angajokauvigijiga ajoksarnimne.

26 Illunase kippiniarvigilaungmasse, angijomiglo issumajarlaukpok, tussaumagapse kannimalaungninganik.

27 Illa kannimadlaluokpok tokkokaseklune, Gudible napkigilaukpa; tamnale kissimeungilak, uvangaletauk, kappiasungnera kallerēktitaukonnago.

28 Tamanna pitjutigællugolo tuavi tillilauktara, kuviasukovluse tækkolermigupsiuk, uvangalo kiksarnikinersaukovlunga.

29 Illelliorsiuk tagva Nalekame kuviasungnermut tamānut, taimaitullo opigissigik.

30 Kristusib pinniarkoangit pivlugit tokko kannidlaungmago, innötsine ivlerinikidlaramiuk, kivgartoromavlunga innangērluse.

KAPITEL III.

Ajochertuijut nellangaitut ulloreagilugit.

AMATAUK kattangutikka, kuviasugitse Nalekame! Aglakka illipsingnut adsigētsainarmetta, kunnutigingilakka, illipselo nakkimarnitañlijutigiluarivasse.

2 Kingmit nautsertorsigik, ajochertuinerluktut nautsertorsigik, avisārkojjut nautsertorsigik.

3 Uvagut kippimaneōgapta, Gudemik kivgartortogut annernerme, nertōtilutalo Kristuse Jesusemik, uvinik tettiginago.

4 Nertōtjüngnaralloartungatauk uvamnik uvinipkut. Assimnik uvinimigut tettekarasugijokarpet nangminerminik, pekalarajarpunga uvanga,

5 Uvlut sittamaujunginne kippimanerama, Israelib kinguvānginnut illingajunga, Benjaminib kinguvārivānga, Ebræerinnit Ebræereōjunga, perkojennik nalengnermut Farisæereōjunga.

6 Illungertormermit unangmiklertolauktunga illagēnik, perkojet idluarkutauninginnut pitlareksaulaunanga.

7 Uvamnulle attornartolauktut, piungilutarivakka Kristuse pivlugo.

8 Illa angijomik piungilutarivakka tamaita, pijomavlugo idluarkejanget, illitarksinek Kristuse Jesusemik Nalekamik, tamna pivlugo tamaita piungilutarilauktakka, aktarlukugivakkalo, Kristuse pigijomavlugo,

9 Tapsomane naipitajomavlunga, idluarsinekarkonanga perkojennit pijomik, okpernermille Kristusemut pijomik, idluarsinermigle Gudib illingatitanganik okpernermut,

10 Illitarijomavlugo tamna, makkiningello pitsartuninga, siorniorningalo illangiubvigijomavlugo, tokkunga ädsiginiarlugo uvanga.

11 Tokkungajut makkiviksanginnut, pachrearomavlunga.

12 Imaingilak, tigumajarērapko, namaksijarērlunga-

lonēt, pinasuarparale tigujuugnarmangapko, sivorlermik tigujaumangmigama Kristuse Jesusemut.

13 Kattangutikka, issumangilanga nangminimnik tiguajarērapko. Attautsemigle okarpunga: Tunumnētut puigorniarpakka, sivunimnētulle issagutiginiarlugit.

14 Torarviksak torarvigidlarasuartara, pivianartoksoak pijomavlugo, tamattomunga Gude killangmit kaikojingmet Kristuse Jesuseme.

15 Kapsioluta mana namaksijogut akkunaptingne, taimāk issumakarluta; sumiglo assianik issumakarupse, tamanna Gudib sakkijartiliuk illipsingnut.

16 Ajochertutsemik attautsemik pititaumagapta, taimak arvertarlaufka, adsigēktomik issumakakattigēkluta.

17 Kattangutikka, mallingniarsinga, taimaitomiglo arvertartut nautsertorsigik, uvaptingnik igsageksakarapse.

18 Unnuktut arvertarmetta (assianik), taipkoninga okautekattalauktapse, manaletauk kugviornermut okautigivakka, Kristusib kikkiektortauninganik ningarosuktut:

19 Taipkoa asserormermik naggatekaromārput, natjatik Gudegivlugo pivut, kangugijomārpeillo nertornautigijatik, taipkoa nunab pinginnik pinasuartut.

20 Arvertarnivulle killangmēpøk, takpāngettauk nerriugivavut piuliklerte Jesuse Kristuse Nalegavut.

21 Timivut ajulertok tapsoma ablatsangortitsomārpa, timine ānanaudlartok adsiutilugo, pitsartunermut, ajugaringitaminit tamaita ingminut nalektilugit.

KAPITEL IV.

Ajungitunnut tamainut kaiblainermik.

TAGVA, nægliktakka ungasijakka kattangutikka, kuviasutiga niakotiksaralo, taimak sōngotsainaritse Nalekame, næglingnartose illipse.

2 Evodia kaiblarpara Syntycheloh kaiblarpara, adsigēktomik issumakarkovlugik Nalekame.

3 Igvittauk nertornartok ikkajorkattiga, kennuvagit

(arnak) tapkoa ikkajorniarkik, sorsugiakattigilauktakka okautsit tussarnertut pivlugit, Klemense illagælluga, assingittauk pinniarkattikka, tapkoa attingit aglaksimavut õmanartub aglanginne.

4 Kuvia-utsainaritse Nalekame, amalo okarpunga, kuviasugitse.

5 Innõtsiarnise nellonërle innungnut tamainut. Nalegak kannipok.

6 Issumajårase sumiglonõt; illunainigle pijomajap-singnik Gudemut nellonërnaritse tuksiarluselo, kennuluselo, kujaliluselo.

7 Ullapirsautiblo Gudemit pijub, issumasiniarnermit tamainit angnerpångõjub, omættisselo erkarsautisselo pairilikit Kristuse Jesuseme.

8 Tagvale kattangutikka, miksekårnerillo, illutsiaringnerillo, idluarnerillo, ivsornainerillo, næglingnarnerillo, illænnarëngnerillo, illunaita innõtsiarkutaunerit, kujanartokarpellonõt, nertornartokarpellonõt, tamakkoa issu-maksarsiorutigissigik.

9 Illinnialauktasse, illelliolauktasselo, tussarlauktasselo, tækkolauktasselo uvamnit, tamakkoa pinniarsigik; taimak ullapirsajub Gudib illaginiarpåse.

10 Angijomigle kuviasutigijara Nalekame, mana ama issumagijungnarapsinga (piksamnik), issumagitsainalauralloarpapsingale, piviksakalaungitosele.

11 Ajoksarnermut, taimak okausekangilanga; illunane nanëtarangamalonõt namaksijuksaunimnik illinnialaurama.

12 Pekanginek sungiusimavara, pekaluarnerlo sungiumilåt; tamainik tamaine sungiusivunga, akkeartornermiglo, kængnermiglo, pekaluarnermiglo, ajoksarnermiglo.

13 Tamainik pijungnarpunga Kristuseme pitsartutisijimne.

14 Idluartomigle pivose, kiksartillunga issumagilaurapsinga.

15 Illipsele Filippimiut, nangminektauk kaujimavose, okautsit tussarnertut okålatigijautainarmetta Macedonia mit aulalaurama, illagët assipse avagilaungilånga, tunjinerillo tigusinerillo illinganinginnut, illipse kissipse.

16 Tessalonicemētillunga aglæt attausiarluse, amalo aipanganik tujortapsinga innōgutiksamnik namaktomik.

17 Tunnitsiviōnasuarnanga pivunga, pekangārviksa-karkojomavlusele, tamak pigalloarpunga.

18 Tamainigle pekarpunga, pekaluarlunga aglæt; un-nunārviōvlunga neksartitaunipsingnik pigama Epafroditusemit, tippigiksautiksak, tamædsa tunnnergūt tækkominnartok kuvianartorlo Gudemut.

19 Gudimale tunnitsivigilise ajoksarungnērutiksapsingnik tamainik, akluinerminut ānanaunerme Kristuse Jesuseme.

20 Gudivulle Atātavullo nalengnarsile issokangitomit issokangitomot. Amen.

21 Ivsornaitut illunatik salutisigik Kristuse Jesuseme. Kattangutigēt uvamnētut salutipāse.

22 Ivsornaitut illunatik salutipāse, attanniviksoble iglomiokatingit piluarput.

23 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsautinget illagilise illunase. Amen.

Filippimiunnut aglaktaumavut Romemit Epafroditusib neksarlaukpeit.

PAULUSIB AGLANGIT

KOLOSSUSEMIUNNUT.

KAPITEL I.

Kristusib okpernarninga Paulusib okautigiva.

PAULUSE, Jesusib Kristusib Apostelinga, Gudib pijomajanganut, kattangullo Timotheuse.

2 Kolossusemiunnut ivsornaitunnut, okpertunnullo kattangutigēnut Kristusemētunnut. Gudib Atātapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget ullapirsautingello illagilisetök.

3 Gude, Nalegaptalo Jesusib Kristusib Atātanga kujagidlarpavut, tuksiatsainarpogullo pivluse,

4 Okpernipsingnik Kristuse Jesusemut, nægligosung-
nermiglo ivsornaitunnut tamainut, tussaumagapta,

5 Sivuniksak killangme illimanertok illipsingnut neriugijase pivlugo, tamattominga sivorngagut tussaumavose, miksekärtub okausinganut okautsine tussarner-
tunne.

6 Tamanna illipsingnut tikkisimangmet, sorlotauk sil-
laksoarmiunnut tamainut, kibligutivlunelo, illupsingnē-
tau, uvlormit taimanget tussaumalaurapse tamattominga,
Gudiblo saimarsautā nellägut illitarilugo.

7 Taimaktauk ajochertortaugapse nægliklaptingnut
Epafrasemut, kivgartorkattiptionut, Kristusemut nertor-
narlune kivgartortok pivluse,

8 Uvaptionik kaujittitsilaungmijok næglingnipsingnik
Annernerme.

9 Tamanna pivlugo uvaguttauk uvlormit taimanget tussaumalaurapta tamattominga, sorajunata tuksiarpogut pivluse, kinnuvlutalo illumertaukovluse illitarksinermik pijomajanganik, illissimavalliavluselo sillatovalliakovluse tamainik annernelingnik.

10 Idluartomik arvertarkovluse Nalekamut kuviagi-jaukovluse illunane, pivalliakovluselo ajungitullinerne tamaine,

11 Illitarksivalliakovluselo Gudemik, nekkoksijaukovluselo pitsartunerut illunainut, tapsoma pitsartuninganut ananajomut, kennuċsarluselo, kammangitsertorluselo tamaine kuviasungnermut ;

12 Atatarlo kujagiviklugo, pijungnartilaungmattigit ivsornaitut kingormgujukattigilugit kaumajome ;

13 Tapsoma piulilaungmattigit taktub pitsartuninganit, nūktertilutalo Ernerme erdligijame nalegauvinganut.

14 Tapsomane piulijauviksakarapta aunganut, tamædsa ajornernit issumagijaujungnċrnermik.

15 Tamna Gudib tækkuksaungitub adsiluanga erniangokårtok pingortitaumajunnit illunainit.

16 Tapsomūna illunaita pingortitaungmetta, killangmētullo nunamētullo, tækkuksaujullo tækkuksaungitullo, Thronillo, nalegauvillo, attanniotinerillo, pitsatujoksuillo ; illunamassiatik pingortitaulaukput tapsomūna tapsomungalo.

17 Tamaitarsuillo pikårtinnagit tamna ilaukpok, tamaitarsuillo tapsomunga pairijauvut.

18 Tamnatauk timib niakoriva, tamædsa illagēt ; tamna pigiarniövlune erniangokårtok tokkungajunnit, nalegaukovlugo tamainit sivorliotijomik.

19 Idluaringmago (Atātab) pitekaloringnek illunāt tapsomaneċkovlugit.

20 Tapsomūnalo illunaita ullapkosertaukovlugit ingminut, nunamētullo killangmētullo, seningajolingme aunganut, sainarsajomavlune nangminerminut.

21 Illipsetauk, sivorngagut tækkorngartaulauktose ningarosulapselo, issumapsigut ajortullinerme ;

22 Manale ullapkosersimavāse timime uvinget tok-

kunganut, ivsornaittsomavluse pitlareksaukonnase pasijeksaukonnase lo tapsoma sāngane ;

23 Okpernerme tunganililuse songolerupse sorērase, aulataililuselō okautsit tussarnertut nerriugekojanginnik, tussaumajasse, okautigijaujut pingortisimajunnut tamainut, killaub attānētunnut ; tamakkoninga uvanga Pauluse kivgaliarimajunga.

24 Mana kuviasukpunga kappianartome attortamne pivluse, kappianarnerillo sulle pijariakartut uvinimne namaksiniarpakka Kristuseme, tima pivlugo, tamædsa illagēt ;

25 Tapkoninga kivgaliarimajunga, Gudib kivgartortitsininganut, uvamnut tunnijaungmet namaktomik okautigekovlugit Gudib okausingit, illipsingnut ;

26 Tamædsa nellonartok imna sillaksub pigiarninganit, kinguvāngukattigēnullo (pijokalauktunnut) angigutsutaulauktut, manale nellonērtisimavok ivsornaitokotinginnut.

27 Tapkoa Gudib nellonērvigijomangmagit, kannok ānanaunerub tamattoma nellonartub akluitoksōninga nellojunnut, tamædsa Kristusemik illupsingnētomik, nerriuginartok ānanavaksōnermik.

28 Taimna okautigijavut, innuit tamaita kaiblarlugit, ajochertorlugillo innuit tamaita, sillatunermut tamainut ; innuit illumatik (ingmikorlune innuk) namaksitiniaromavlugit Kristuse Jesuseme.

29 Tamattomungatauk sennanasuarpunga, illungertorivlunga, illupkut pitsartutitsijok pitsartutigællugo.

KAPITEL II.

Kaiblaïjomik sokkosijuinermut.

NELLOJUNGNERNKOVAPSELE, kannok angitigijomik issumajärutigivapse, Laodicæamiullo, illumatiglo tautumnik uviningmut tækkolaungitut.

2 Omættingit kaiblartaukovlugit kelleksortigēlerlutiglo næglingnerme, tamainullo nakkimarninangitunnut illissi-

manerub akluininganut, Gudemik Atátamiglo Kristusemiglo nellonartok illitarilerlugo,

3 Illissimanerub illitarksinerublo akluiningit tamaita tapsomane iersimangmetta.

4 Taimagle okausekarpunga, okālanermut kajunger-sarnartomut uivērijautailititse kimut.

5 Timimnut apsimagalloarlunga, annernimnulle najorpapse, kuviasuklunga, mallugosukama idluarnipsingnik, okpernipsingniglo sokkosijuitomik Kristusemut.

6 Nalegak Kristuse Jesuse taimak illelliorapsiuk, arvertarniaritse tagva tapsomane.

7 Amātsiortaulerluselo igloliāngomaleritse tapsomane, okpernermik aulajungnengerluse, sorlo ajochertortaumagapse, angijomiglo tamattominga kujalivigitse.

8 Udsertoritse aksartaukonnase illissimajojārnermut tukkekalugane tanmartitsinermut, innuit ajochertusetuinanginnut, sillaksublo innungita perkojekullunginnut, Kristusib ajochertusinganuungitok.

9 Gudionerub pitekaloringninga tapsoma illuančmaringmet.

10 Tapsomanelo namaksivose, tamna niakorivivæt nalegauvillo pitsartunerillo illunamassiatik ;

11 Tapsomanetauk kippimavose, kippijaunermut aggaungitomot, ajornerub tininga uviningmētok pējarapsiuk, Kristusib kippititsininganut tamædsa ;

12 Illijartortaukattigimagapsiuk Baptijutikut, tapsomanetauk makkikattaumagivose okpernermut, Gudib pititsininganut, tamattomunga (tamna) tokkungajunnit tuppaktinamiuk.

13 Illipsetauk ajornipsingne, uvinipselo kippimangingane tokkungajose, omartilaukpāse tamna illagællugo, ajornisse tamaita issumagijungnēramigit,

14 Aglaillo pivluta pijut, illuserkoktokojijut, uvaptingnik erkartuijut attorungnērtilugit pējalaukpeit, senningajolingmut kikkiektoramigit.

15 Nalegauvillo pitsartujoksuillo sakkučlaukpeit, sakertilugillo illunatik tækkoæne, ajugaujotut aulartina-
migit nangminermint.

16 Taimainet erkartortaujariakatsengilase kimut ner-

kiksarlonēt, immiksarlonēt pivlugik, nelliutorlonēt kat-
timaviksennik, takkillonēt nutāt, Sabbatillonēt pivlugit.

17 Tamakkoa tachatuinaungmetta tikkituksamut; time-
mele nangminek Kristusemēpok.

18 Torareksapsingnit nūtauniarase kimut, issumami-
nik sakkertomut mannigotigajuklune, Engelitullo ajungi-
tojärlune, taimaitomik tækkolaungitamini, sullinanelo
pimariutertok uvingme issumanganut.

19 Attarviginago niakok, tapsomanget time illuitok
nablisimanermut nukkingnullo ikkajortaujok nukkeka-
lerlune, kattitaulertok, aglivalliavlunelo Gudib angiti-
giningatut.

20 Tagva Kristuse illagilugo sillaksub innungita il-
luserekojanginnik tokkomalerapse, sōg okumaititaulerpise
illuserekojennut, sorlo sillaksoarme sulle innōgapse.

21 Okartut: tamanna aktorniarnago, ōngniarnago, ti-
guniarnago.

22 Tamakkoa tamaita attortaukpetta nunguniarput,
innuit perkoveit, ajochertuseriveillo;

23 Taimaitut illissimajojärput, nangminermingnik kiv-
gartoromagamik mannigotivlutik, timelo ivlerinago pi-
gamik, issumaginagolo uvingub pijariakarninga.

KAPITEL III.

Sunatuinarnik malligeksennik kaiblaijomik.

KRISTUSE tagva makkekattigimagupsiuk, pānčtut
piniarsigik, Kristusib iksivavia, Gudib tallerpiet tungāne-
imet.

2 Pānētut pinasuarsigik, nunamētut pinagit.

3 Tokkomagapse, innōsiselo Kristuse illagivlugo ijer-
simavok Gudeme.

4 Kristusele innōtigijase sakkerpet, ilipsetauk sakker-
kattigijomārivasse pinnarnartoksōjome.

5 Tamanna pivlugo avatisse nunametut tokkoniarsigik,
imaitut: assiniarne, makkojungnartulline, kangunarto-
mik ēgiangusadlarnek, ikligunek, torkuinerlo, Gudeungi-
tunnik kivgartorniōjok tamanna:

6 Taimaitut pivlugit Gudib ningausinga okpinginerub tittornganginnut pivok.

7 Tamakkoa illipsetauk attulaukpasse sivorngagut, aipkonane innõniartilluse.

8 Manale illipsetauk ipperarsigik makkoa tamaita; ningarnerlo, kasēnerlo, õmisungnerlo, mittautekarnerlo, okauselungnerlo kannipsingnit.

9 Sæglokitsiniarase illapsingnut; innutokak illusingillo ipperarsigik.

10 Innuktärle attilersiuk, nutāngolertok illissimaner-
nut pingortitime adsinganut:

11 Tamattominga adsigēngitokangilak Grichillo, Judelo, kippimajorlo, kippimangitorlo, Grichiungitorlo, Scythelo, kivgarlo, kivgaungitorlo; Kristusele tamaitarsoarnik tamaine pitōvok.

12 Taimaimet, Gudib anerimajangititut ivsornaitutitullo, naglingnartutitullo, attinialeritse omamat napkigosungnermik, innutsiarnermiglo, piõjoringinermiglo, kenučnermiglo, kammangitsertornermiglo;

13 Illipsingnut illanarēkluse, issumagijungnčrtigēgitse, nelliet erkartuitiksakarune assiminut; sorlo Kristusib issumagijungnčrvigilaungmasse, taimāktauk illipse (illiorniartitse).

14 Tamakkonangelle tamainit anginersamik næglingnek attiniarsiuk, tamanna namaksinerub kelleksortā.

15 Ullapirsainerlo Gudemit pijok attanniotēnarle omættipsingne, tamattomungatauk kaikojaumagivose, atausek timigekovlugo; kujalivigitselo.

16 Kristusib okausingit innilangatissigik angijomik illupsingne illissimanartunnut tamainut; ajochertortigēgitse erkaititsijigēkluselo imgerutinnut nertordlerutiksennut, tuksiarutsinnullo annernelingnut, imgerluselo tusarnertunnut omættipsigut tuksiarluse Nalekamut.

17 Tamaitalo pinniarnisse, okarangsapelončt pinniarangsapelončt, illunaita pinniarsigik Nalekab Jesusib attingane, kujaliluselo Gudemut Atātamullo tapsomūna.

18 Uiggit illipse, uise naleksigik Nalekame, taimak pijariakangmet.

19 Nulliaggit illipse, nulliase nægligissigik, kassē-niaraselo tapkonunga.

20 Sorrutsit illipse, angajokāse illunainik naleksigik : Nalekab tamanna idluaringmago.

21 Atātaujose illipse, kittorngasse ningeksainiarassigik, illerasuluarkonnagit.

22 Kivgaujose illipse, nalegasse nunamētut illunainik naleksigik ; kivgartornermut innuit tækkoænne, idluarijaujomavluse innungnut pinnase, omamulle issumalingasučrnermut pititse, Gude naleklugo.

23 Tamaitalo pinniarnisse omamut pinniarsigik, sorlo Nalekamut, innungnuungitok.

24 Kaujimavluselo kingormgujijeksamik akkilertaujomārapse Nalekamut ; Nalegak Kristuse kivgartorapsiuk.

25 Idluitulliarlorle, pititsiviōjomārpok idluitulliar-nine akkiniarlugo ; innuit adsigēngituungitut nelliet.

KAPITEL IV.

Tuksiarnermik illungertornermut kaiblaijomik.

NALEGAUJOSE illipse, kivgasse namaktomik idluar-tomiglo pinniarsigik ; illipsetauk nalegakarmigapse kil-langme, kaujilerluse.

2 Sokkosijuiluse tuksiaritse tamattomungalo pigāritse kujaliluse.

3 Taimaktauk pivluta tuksiarmititse, upkoak Gudib angmartitsomavlugo okautsinnut, Kristusib nellonarnersoanga okautigilugo, tamanna pivlugo kelleksugau-vungatauk ;

4 Okāljariakarnimnik, sakkertitsijungnarkovlunga.

5 Sillatojomik innōnjaritse taipkonunga illagingitap-singnut ; attutsiarsiuolo nellitok.

6 Tussarominartunnik okausekatsainaritse, tarērsima-junnik ; illunainut kiojariakarnipsingnik nellunginiarkov-luse.

7 Uvanga kannoēnimnik, unipkautijomārpāse tamainik Tychikusib, kattangutib næglingnartub, nertornarunelo kivgaujub kivgaukattavulne Nalekame ;

8 Tamanna pivlugo tamna tillilaukpara illipsingnut, nautsertorkovlugo kannok illingangmangapse, omættiselo nekkoksitilugit.

9 Illagællugo nertornartok næglingnartorlo Onesimuse, illapse illanget ; ovanētut kannoēninginnik tamainik, tapkoa unipkautiniarpāse.

10 Aristarchusib kelleksorsimakattima salutipāse ; Markusiblo, Barnabasib ujoroet, tamna pivlugo perkojaunernik pimavose ; tikkipasse illelliorsiuk ;

11 Jesusiblo Justusemik attiggub ; kippimajut illangita. Tapkoangēnait pinniarkattigijakka Gudib nalegauvinga pivlugo, tapkoa mannigortigivakka.

12 Salutipāse Epafrasib, illapse illanget, Kristusib kivganget, illungertornermut tamna tuksiatsainarpok pivluse, namaksekovluse aulajungneugerluse illumertaukovluselo Gudib pijomajanganik tamainik.

13 Tapsominga kigligiudsijunga angijomik illungertutigingmasse, Laodicæamētullo, Hierapolisemētullo.

14 Lukasib āniasiortib, næglingnartub salutipāse, Demasiblo.

15 Kattangutigēt Laodicæamētut salutissigik ; Nymfaselo illagēllo iglunganētut.

16 Aglaillo makkoa attuartaukār lutik illipsingne, Laodicæamētunnuttauk illagēktunnut attuartautiniarmigissigik ; illipsetauk Laodicæamit pijut attuarissigik.

17 Archippuselo okarvigissiuk : Pinniarekset Nalekame perkojaumanīt kammagitsiaruk, namaksiniarlugo.

18 Salutitsivunga nangminek aglarlunga uvanga Pauluse. Kelleksorsimajunga issumaginiarsinga. Saimarsainerub illagilise. Amen.

Kolossusemiunnut makkoa aglaktaumavut Romeme, Tychikusib Onesimusiblo neksartangit.

PAULUSIB AGLANGIT SIVOLIT

TESSALONICHEMIUNNUT.

KAPITEL I.

Gudib saimarsautānik Tessalonicheмиunnut. Kujalinernik.

PAULUSE Silvanuselo, Timotheuselo, illagēktunnut Tessalonicheметunnut, Gudeme Atātame, Nalekamelo Jesuse Kristuseme. Gudib Atātapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget ullapirsautingello illagilisetōk.

2 Sokkosijuitomik Gudemut kujalijutigivapse tamapse, erkaumavluse tuksiarniptingne tamāt.

3 Isumagitsainarlugit pinniarnisse okpernermut, senanisselo næglingnermut, kennuērsarniselo nerriungnermut, Nalegaptingne Jesuse Kristuseme, Gudib Atātap-talo sāngane.

4 Kaujimagapta annerimanipsingnik, kattangutigēt, Gudemut nægliktaujose;

5 Okautsit tussarnertut okautigigapta tikkimasse, okausituinarnut pingilet, pitsartunermulle Annernerublo ajunginerub tunnergutānnut, nakkimarninangitomullo angijomut; illipse kaujimavasse, kannok illingalaungmangapta akkunapsingne, illipse pivluse.

6 Illipselo uvaptingnik mallikteōlertose Nalekamiglo, angijomiglo kappiasuktitautiluse okautsit illelliolaupasse kuviasungnermut Annernerme ajunginerme.

7 Taimak ig sageksaliarimagapse okpertunnut tamainut Macedoniamētunnullo Achajamētunnullo.

8 Illipsingnik Nalekab okausingit angijomik tussau-

majaulermetta, Macedoniamēlo Achajamēlo kiss ianeungitok, nunalingnulletauk tamainut okpernise Gudemut okautigijauvok, taimaimet tamattominga okautsijariakangilagut.

9 Nangminek taipkoa okautigingmasse, kannok angitigijomik nalekaptigut; kannorlo Gudemut sāgiartose, tunnulugit Gudeungitut, kivgartoromavlugo ōmartok miksekārtovlunelo Gude,

10 Erningalo nerriugivlugo killangmit, tokkungajunnit tuppaktilauktanga, Jesuse, piulijigijavut ningautsemit pijomārtomit.

KAPITEL II.

Okautsit tussarnertut kannok illelliormangagit.

ILLIPSETAUK nangminek kaujimavose kattangutivut, illipsingnut tikkinihut sullinane pingimet;

2 Imaimelle, sivornagut kappiasuktitaujogut mittautigijaudlallaptalo Filippeme, tamædsa kaujimavasse, taimaigalloarluta Gudivut tettigivlugo sivōrangilagut okautsit tussarnertut okautigivlugit illipsingnut, angijomik akkerartortauvluta.

3 Kaiblainivut tammarnartomut illingalaungimet, maitunnullonēt, pingitsertornermullonēt;

4 Gudemulle nautsertortaukārluta pigapta, tettigimut okautsinnik tussarnertunnik okālakovluta; taimak okālavogut; innungnut idluarijaujomanata, Gudemulle omæptingnik kiglissiniartomut.

5 Mannigotituinartunnik okausekalaungitsainarapta, kaujimavose, perkutiniaromanermullonēt pilaungminata; Gudib nellungilātigut.

6 Nertortaausualaunginivogut innungnut, illipsingnullonēt assipsingnullonēt.

7 Kristusib Apostelingititut okumaititsinajartuksaulauralloarpogut illipsingnik; anānatulle najulaukpapse sorlo arnab amāmaktitsijub kittorngæenne pairingmagit.

8 Taimak angitigijomik ōmamut annerilaukpapse, kununatalo aitoromavluse okautsinnik tussarnertunnik Gu-

dib pinginik kissianeungitok, innōsivut aglæt (pivluse), nægligijaulerapse uvaptingnut.

9 Erkaigalloartose kattangutivut, sennaniptingnik okumainiptingniglo: uvlotillugole unnuamēlo sennatsainalaurapta, nellienullonēt akkunapsingne okumaititsijomanata, taimaidlutalo Gudib okausinginnik tussarnertunnik okālalaukpogut illipsingnut.

10 Nellungilase, Gudiblo (nellunginiva), kannok ivsornaitomik idluartomiglo, passijeksaungitomiglo najulaurapse, illipse okpertose.

11 Kaujimagivose, illunase attunit kaiblalaurapse nekoksitiluse, sorlo Atātab kittorngænne pingmagit.

12 Kigliudsigaptalo Gudib namagijanganut arvertarkovluse, kaikojilauktub illipsingnik nalegauvingminullo ānanauvingminullo sāngane.

13 Tamanna pivlugo uvaguttauk sorērata Gude kujagivavut, Gudib okausingiinnik tussartapsingnik, uvaptingnut ajochertortaugapse, tamakkoa illellioraurapsigik inunub okausingitituungitok, Gudible okausingititut, sorlo miksekārtongmetta, pitsartojoksogivut illupsingne, illipse okpertose.

14 Illipse kattangutivut, mallikteōlerapse Gudib ilagēktokotinginnik Jndæamētunnik, Kristuse Jesusemētunnik, taimak kappiasuktitalaurapsetauk illapsingnut sorlo taipkoa Judinnut:

15 Taipkoa Nalegaktauk Jesuse tokkolaukpæt, nelautajitiglo, unangmilaukpätigullo, Gudib idluaringileit, innungnullo tamainut akkerartorput;

16 Uvaptingnik okālakojtingitut nellojunnut, piulijaukojomanagit, taimaidlutik ajornitik kallerēktilugit illunaitigut piveit; ningautsible kollangialerērpeit.

17 Uvagulle kattangutivut, annikitomik aksarnigau-malaurapta illipsingnit, tautungnermut, omamuungitok, pinnialualaukpogut kēnasse tækkojomavlugit angijomik kippiniarluta.

18 Tamanna pivlugo uvagut tikkitsomalaukpapse (uvanga Pauluse) attausiarnanga; Satanasible agvialaukpätigut.

19 Kina nerriugutigællugolo, kuviasutigællugolo nia-

kosernermiglo nertutigijavut ? illipseungitasetauk, Nalegapta Jesusib Kristusib sānganut, tikkivianē ?

20 Illipse illa nertotigælluselø kувiasutigivapse.

KAPITEL III.

Næglingnermut tapkonunga Timotheuse tilliva.

TAMANNA pivlugo kippiniangudlarapta, idluariva-vullo kissipta pailerluta Atheneme ;

2 Timotheuse kattangutivut, Gudib kivganga, uvagullo pinniarkattivut okautsinnik tussarnertunnik Kristuse pivlugo, tillilaukpavut nekkoksititaukovluse kaiblartaukov-luselo okpernipsingne ;

3 Sōngojungnērtailijokarkovlugo kappianartunnik tamakkonunga ; nangminek kaujimagapse taimaitunnit il-lingatitanjogut.

4 Najordluselo pigapta, okautilaurivapse sivorngagut, kappiasuktitaujomārniptingnik ; sorlotauk nellautsimanertok, kaujimangmijasse.

5 Tamanna pivlugo uvangatauk akkunērnersamik kippiniangudlarama, tillivara okpernipsingnik tussaromavlunga ; ōktortitsijomut ōktortaulauralloarmangapse, senanivullo sullinginiarmangællonēt.

6 Manale Timotheusib tikkimattigut illipsingnit, tussarominartomiglo unipkautivluta okpernipsingnik næglingnipsingniglo, issumagēnaraptigullo idluartomik, kippivigivlutalo tækkojomavluta, sorlotauk uvagut tækkojomavluse :

7 Tamattomunga kattangutivut, mannigortigilerpapse okpernise pivlugo, kiksarniptingne kappiasuktitauniptingnelo tamaine.

8 Mana tagva innōvogut, Nalekame aulajungnērapse.

9 Sunamik kujalinermik Gude akkiniarungnaraptigo pivluse, kuvianarnerillo tamaita pivlugit, illipsingnik kuviasutigijavut Gudiptingnut ?

10 Angijomik tuksiarpogut uvlōtillugolo unnuamelø,

kēnasse tækkojomavlugit, ākiksuluarlugolo ākigeksakarpet okpernipsingne.

11 Tapsomale Gudipta Atātaptalo, Nalegaptalo Jesusib Kristusib apkotiksasiorlittigut illipsingnut.

12 Nalekable aglivalliartilise, næglingnerlo illapsingnut pigēngnermik, tamainullo namaksitilugotōk, (sorlotauk uvagut illipsingnut illingagapta):

13 Omættisse nekkoksititankovlugit, pitlareksautailugit ivsornailinerme Gudib Atātaptalo sāngane, Nalegapta Jesusib Kristusib tikkiviane, ivsornaititane tamaita illagællugit.

KAPITEL IV.

Gudib idluarijanganut innōniarnermik kaiblaininga.

AMA kattangutivut, innaksorpapse kaiblarluselo Nalekame Jesuseme, namaksivallēarkovluse, sorlo tussarapse uvaptingnit, kannok innōniariakarnermik Gudemut kuviagijaukovluse.

2 Kaujimagapse perkojennik nellīnik tunmitsivigilaurapse Nalekamit Jesusemit.

3 Gudib pijomajanga imaimet, ivsornaikovluse, assiniarnekk ulloreagilugo ;

4 Illunase ingmikorluse nelliet nellungile illulerkuttine (timine) pairilugo ivsornaikovlugo nertornarsilune ;

5 Nellojutit Gudemik kaujimangititutit ikligunerub ēgiāngusadlarninganuungitok ;

6 Nelliello kattangutiminiik okumaititsitaililune, uivērinagolonēt sumut ; Nalegak tamakkoninga tamainik akkiniartēongmet, sorlo okarvigilaurapse ipsomane kigligiutigilugo.

7 Ivsornartomut Gudib kaikolaungimattigut, ivsornaitomulle.

8 Taimaimet tamattominga nachojok, innungmik nachongilak, Gudemigle, Annernerminik ajunginermik tunnijjok illupsingne.

9 Næglingnermigle kattangutinut aglagvigijariakang-

ilapse, nangminek Gudemut ajochertortaugapse, næglik-tigērkovluse.

10 Taimailiorvigivasse kattangutigēt tamaita, Macedoniamētut illunane. Kaiblarpapsele kattangutivut namaksivalliarkovluse ;

11 Pinnialeritselo nippolerluse, pinniareksasselo pinniarlugit, aggapsingnullo sennaniarluse pititse, taimak perkolaurapse ;

12 Illusitsiarikluse arvertarkovluse illagingitapsingnut, taipkoa illangellonēt attoriakarvigeconnago.

13 Sinniktunnigle (tokkungajunnik) nellokojomangilapse kattangutivut, kiksarkonnase, assipsetut nerriuvik-sakangititut.

14 Okperuptale Jesuse tokkovlunelo makkisimangmet, taimaktauk Gudib ipkoa Jesuseme sinnisimajut neksaromāriveit illagilerdlugit.

15 Imaitemigle okautivapse, Nalekab okausinganik, uvagut, innōjogut, amiakovluta Nalekab tikkivianē, sinnisimajut ingiarniætsengilavut.

16 Nangminek, Nalegak killangmit akkaromārmet nippersoarmut kajungersamartomut, Engelit attanningeta nippinganut, Gudiblo tiptulautinganut, Kristuseme tokkungajut makkekāromārput.

17 Kingornagut uvagut, innōjogut amiakovluta, taipkoa illagivlugit aularudsaujomārpoget nuvujatigut, Nalegak pachrearvigilugo sillame ; taimaidluta Nalegak najut-sainarniarpavut.

18 Okautsinnut tamakkonunga taimak mannigortigēgitse.

KAPITEL V.

Kristusib tikkitsomārninganik.

NELLIUTUKSAUJOMARTUNNIK Stundinniglonēt, kattangutikka, aglagvigijariakangilapse.

2 Kaujimatsiarapse nangminek, Nalekab uvlunga nelliutsomārmet, sorlo tigliktotut unnuaksiortotut.

3 Okālalerpetta : terlituinariakarpok sivōranartokangi-

lak; asserornartub tava tagvaīnak tikkidlaromārpeit, sorlo ānianartub arnak ernisuktok tikkidlarpa; kemmājungnengerlutik.

4 Illipsele kattangutikka, tāktomēngilase, tamanna pivlugo uvloksab taipsoma tigliktotut opingarniætsengilāse.

5 Illunase kaumajub kittorngarivāse, uvlublo kittorngarivāse: uvagut unnuab kittorngaringilātigut, tāktublonēt.

6 Taimaimet sinnigata assiplitut; erkomaniantale, silatoniarlutalo.

7 Sinniktut unnuame sinnidlangmetta, tallatullo unnuame talladlarput.

8 Uvagulle, uvlub kittorngaringmattigut, sillatoniarta; attisimavlutalo okpernerub næglingnerublo sagvingmiutagingnik, niakōtekarlutalo piulijaunerub nerriungninganik.

9 Gudib ningarnartuksaliarilaungimattigut, pilloringnartomigle pititaulerluta, Nalegaptigut Jesuse Kristusekut,

10 Tokkojok pivluta, innōkattiginiarkovlugo uvagut, erkomatillutalonēt sinniktillutalonēt.

11 Tamanna pivlugo kaiblargitgēgitse, idluarsartigēkluselo, taimailormijose.

12 Kattangutigēgārsuillo innaksorpapsee, issumaginiarsigik ajochertuijut illipsingnik, pairijigijasselo Nalekame, kaiblargijasselo.

13 Pinniarningit pitjutigilugit anginersauluartomik nægligissigik, ullapkotekarluselo tapkonunga.

14 Kaiblarpapseele kattangutivut, illuserluktut innerter-sigik, omættekitut mannigorsigik, sangētut ikkajorsigik, kenuērsaritseto illunainut.

15 Udsertoritse ajortullijok akkiniartautitaililugo ajortomik, ajungitomigle pinasuatsainaritsee, illapsingnullo, illunainullo.

16 Kuviasutsainaritsee.

17 Sorērase tuksiaritsee.

18 Tamainik kujalititsee: tamædsa Gudib pijomajanga illipsingnut Kristuse Jesuseme.

19 Annernek kamititailissiuk.

20 Nellautainerit nachogitailisigik.

21 Tamaitale kiglissiniarsigik; ajunginek piksari-lugo.

22 Ajortullijutaujarnarit tamaita attorniarassigik.

23 Nangminerle Gudib ullapirsaijub ivsornailitilise illuane illupsigut, annernisselo, tarnisselo, timisselo illu-
ēngarlutik, sapputijautsainarlit pitlareksaukonnagit Nale-
gapta Jesusib Kristusib tikkiviane.

24 Nertornarpok illipsingnik kaikojjok, tapsomatauk
taimailiorviginiarivāse.

25 Kattangutiārsukka tuksiarutiniartigut.

26 Salutissigik kattangutigēt tamaita, kunnikluse iv-
sornaitomut.

27 Nalegak tailugo perkovapse, aglait ukkoa attuar-
taukovlugit kattangutigēnut ivsornaitunnut tamainut.

28 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsautiminut il-
lagilise. Amen.

Aglait sivolit Tessalonicemiunnut, aglaktaumavut Atheneme.

PAULUSIB AGLANGITA AIPANGIT

TESSALONICHEMIUNNUT.

KAPITEL I.

Paulusib mannigortitsininganik unangmijaunermine.

PAULUSELO Silvanuselo Timotheuselo illagēktunnut Tessaloniche mētunnut Gudeme Atātappingne, Nalekamelo Jesuse Kristuseme.

2 Gudib Atātapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget ullapirsautingello illagilisetök!

3 Gude kujagijariakatsainarpavut pivluse, kattangu-tivut, taimak idluarpok; okpernise angijomik aglivalliangmet, nægliktigēnerlo illunapsingne attunit angijoro-lermet illipsingnut;

4 Taimainapse, uvagut aglæt nertotivogut illipsingnik Gudib illagēktokotingita akkorngænne kenuērsarnipsingnik, okpernipsingniglo unangmijaunipsingne tamaine, kappiasuktitaunipsingnelo tukkisijapsingne.

5 Tamanna nellunaikutaavok, Gude idluartomik erkartuijomärmet, illipselo nikkagijaujomānginapse Gudib nalegauvinganut, tamanna pitjutigællugo āniatitaugapse-tauk.

6 Idluangmet Gudeme, kappiasärtisse kappianartomik akkiniaromavlugit;

7 Illipsele kappiasuktitaujose, merngoērserviksakaromärpose illagiluta, Nalegak Jesuse sakkijarpet killangmit, Engelinne pitsartujoksuit illagællugit.

8 Ikkomamullo ikkoalajomut, akkivigijartorlugit Gu-

demik kaujijomangitut, okautsinniglo tussarnertunnik Nalegavut Jesuse Kristuse pivlugo, nalegomangitut.

9 Taipkoa pitlartaujomärput asserornartoksoarmut is-sokangitomut Nalekab kēnanganit, pitsartuninganillo ā-nanaujoksoarmit pijomut ;

10 Tikkipet ānanaunine sakkerlugo ivsornaitokotinne illagilugit, tattamnadlalarmelo okpertokotinne illunaita illagilugit. Kiglijudsinivut illipsingnut uvlok taimna pitjutigællugo, okperilaurapsigik.

11 Tamanna pivlugolo tuksiarutitsainarpapse Gudip-tingnut, idluarsititaulerkovluse kaikojaunermut tamatto-munga, (illipsingnullo) ajungitulliningit tamaita, kuviagi-jangillo, okpernerublo pinniarninga namaksititaukovlugit pitsartuninganut.

12 Nalegapta Jesusib Kristusib attinga nertortaukov-lugo illupsingne, illipselo tapsomane, Gudipta, Nale-kablo Jesusib saimarsautānut.

KAPITEL II.

Okpernermik sōngotsainarkoolugit, Paulusib kaiblarpeit.

INNAKSORPAPSELE, kattangutivut, Nalegapta Je-susib Kristusib tikkitsomārninga, kattijomārnilullo tapso-munga, pivlugo,

2 Tuavi nakkimarnekonnase, kakkilärtitaukonnaselo, annernermullonēt, okautsimullonēt, aglangnullonēt, uvap-tingnit tikkitaunasugælluse, Kristusib uvlunganik nellii-simajomik.

3 Tammartitautailititse kimullonēt, kannoētomullonēt. Nelliuniaetsengimet, kissiane okperungnūrnekarkārlune, sakkerkārlunelo innuk ajortoliksoak, asserornartub kit-tornganga,

4 Akkerartortoksoak, ingminiglo nalegautitsijok ta-mainut, Gudemik taijennut Gudelonēt kivgartorlugo (pi-junnut), Gudetullo ingitsartorlune Gudib iglunganut, Gudeōvlune okartok.

5 Erkaumangilase okausera illipsingnut tamattominga, najorapse sulle ?

6 Kaujimagivasse, sulle nokkangautigijanga, imna nelluernermine sakkijaromärmet.

7 Idluitullinerub nellonarninga tamattomane senna-jaulerērpok, kissiane sakkertailititsijok, tamna pērtaukärtinnago.

8 Idluitullijok tava sakkeromärpok, tamna Nalekab nungutsomärpa kannerme annerninganut, pērlugolo tik-kivime sakkijarninganut.

9 Taipsona sakkijarninga Satanasib pitsartuninganut pivok, sunatuinarnut sæglojolingnut pitsartunernut, nellunaikutennullo tattamartullinernullo,

10 Tammartitsinernullo idluitulliarnernut sunatuinar-nut, taipkonane assiojomärtunne, imaimetta, miksekärner-mik næglingnek illelliolungimatsuk, (tamattomūna) piulijauniarlutik.

11 Tamanna pivlugo tammarnartoksoarnik pitsartune-lingnik Gudib tilliklervigijomärpeit, sæglotunermik ok-pilerlutik.

12 Pitlartaukovlugit tamaita miksekärnermik okpingi-tut, idluitullinermiglo kuviosutekartut.

13 Uvagulle Gudemut kujalijutigijariakatsainarpapse kattangutivut, Nalekab nægligijangit, kiglinganit Gu-dib annerilaungmasse piulijaukovluse, Annernerub iv-sornaititsininganut, miksekärnermiglo okpernermut :

14 Taimaitomut kaikolaungmasse okautsinnut tussar-nertunnut attortaptingnut, ānanaudlartomik perkutiksau-lerkovluse Nalegaptangnut Jesuse Kristusemut.

15 Taimaimet kattangutivut, aulajungnengerniaritse, sungertutiginiarlugillo ajochertūsit ajochertortaunisse, okausiptingnullonēt, aglaptingnullonēt.

16 Nalegaptale Jesusib Kristusib (nangminek), Gu-diptalo Atatapta, uvaptingnik nægligosuktub, saimar-sainerminullo mannigornartomik naksauungitomik, nerriu-nartomiglo tunnitsivigilauramittigut.

17 Tapsoma omættisse kaiblarligit, nekkoksitiluselō ajochertūsemullo, pinniarnernullo tamainut ajungitunnut.

KAPITEL III.

Paulusib sunatuinarnik ajochertorpeit.

TAGVALE kattangutivut, tuksiarutitigut, Nalekab okausingit ingergarniarkovlugit, nertortaukovlugillo, sorlo illipsingne ;

2 Piulijaukovlutalo innungnit ipkonanget mumiksimajunnit ajortoksoarnillo. Okpernek innuit illunatiungitut perkutigingmatsuk.

3 Nalegarle nertornarpok, tapsoma nekkoksitiniarpäse sapputiluselo ajortunnit.

4 Tamattomingale tettigivapse Nalekame, perkojavut illipsingnut nalekapsigik, nalengniarapsigiglo.

5 Nalekable nalektiligit omættisse Gudib næglingniganut, Kristusiblo kenuërsarniganut.

6 Perkovapsele kattangutivut, Nalekapta Jesusib Kristusib attingane, illagijungnërsiuk kattangutit nelliet illuserluktok, nalengnagillo ajochertüsit uvaptingnit pijangit.

7 Kaujimagapse, kannok illivluse malligeksarigaptigut. Uvagut illuserlulaunginapta illipsingne.

8 Akkekangitomiktauk nerkiksaptingnik tigusilaungilagut kimillonët, sennavlutale okumaitomik uvlõtillugo unnuamelo pivogut, okumaititsijomanata illipsingnik.

9 Tamattomingale ajugaujungnenginapta pingilagut ; nangminerle igsageksaujomavluta illipsingnut, mallekovluse uvaptingnik.

10 Najorluselo perkolaukpapse tamattominga, nelliet sullijomangikune, nerrijuksaunginivoktauk.

11 Illapse illangit tussaumagaptigik, illuserluktunnik okautauvlutik, sennajomanatiglo, attungitorniartutiglo pivut.

12 Taimaitulle perkolugillo Nalegaptigut Jesuse Kristusekut kaiblarpavut, nipporlutik sennakovlugit, nangminerningnik nerkiksamingnik nerrekovlugit.

13 Illipsele kattangutivut, ajungitullinermik merngor-torniarase.

14 Nalegomangitokarpello okausiptingnik aglangne ukkonanētunnik, tamna nellonērsiuk aglangnut, kemmak-lugolo pissiuk, kangusukovlugo.

15 Ningartortulle illingavigitaililugo, innertersiugle sorlo kattangutut.

16 Nalekable ullapirsaijub nangminek ullapkoserlise illunane sunatuinarniglo. Nalekab illunase illagilise.

17 Salutitsivunga nangminek aglarlunga uvanga Pauluse, aglangne tamaine nellunaikutaujok tamædsa, taimak aglakupunga.

18 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsainerminut illagilise illunase. Amen.

Aglait makkoa Tessalonicheimiunnut aglaktaumavut Athene-

PAULUSIB AGLANGIT

SIVOLIT TIMOTHEUSEMUT.

KAPITEL I.

Timotheuse erkaititauvok kiogartoriakarninganik.

PAULUSE Jesusib Kristusib Apostelinga, Gudib Piulijipta, Nalekablo Jesusib nerriugijapta perkojanganut ;

2 Timotheusemut ernimnut nellagõrtomut okpernerme : Gudib Atåtapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautiminut, napkigosungnerminullo, ullapirsautiminnullo, illagilitittõk.

3 Taimak kaiblaurapkit, Efesusemẽtuarkovlutit, Macedoniamut ailaurama, perkojikovlutit illanginnut, ajochertũsekarkonnagit assianik ;

4 Nalengniarkonnagillo tukkekangitomik okãlajut illagẽniglo kinguvãrẽngnik, naggatekangitunnik, tamakkoa appersutinermut attortitsinersaungmetta, Gudemut idluartitsinermut, okpernerme.

5 Perkojet nellonẽrtitangit angnerpãk imaimet : Nãglingnek omamut ivsornaitomut, issumamullo passijeksaungitomut, okpernermullo takkormõrjuitomut.

6 Tamakkoa tunnupeit illangita okãlag la dlarnernut piungitunnut sãlerlutik ;

7 Ajochertuijõjomagamik perkojennik, tukkisinagillo, okautsitiglonẽt okautigijeksatiglonẽt.

8 Perkojelle kaujimavavut, ajungitoksongmetta, tapkoa idluartomik attortaukpetta ;

13 Illipsele kattangutivut, ajungitullinermik merngor-torniarase.

14 Nalegomangitokarpello okausiptingnik aglangne ukkonanētunnik, tamna nellonērsiuk aglangnut, kemmak-lugolo pissiuk, kangusukovlugo.

15 Ningartortulle illingavigitaililugo, innertersiugle sorlo kattangutut.

16 Nalekable ullapirsaijub nangminek ullapkoserlise illunane sunatuinarniglo. Nalekab illunase illagilise.

17 Salutitsivunga nangminek aglarlunga uvanga Pauluse, aglangne tamaine nellunaikutaujok tamædsa, taimak aglakpunga.

18 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsainerminut illagilise illunase. Amen.

Aglait makkoa Tessalonichemiunnut aglaktaumavut Athene-

PAULUSIB AGLANGIT

SIVOLIT TIMOTHEUSEMUT.

KAPITEL I.

Timotheuse erkaititauvok kivingartoriakarninganik.

PAULUSE Jesusib Kristusib Apostelilinga, Gudib Piulijipta, Nalekablo Jesusib nerrugijapta perkojanganut ;

2 Timotheusemut ernimnut nellagörtomut okpernerme : Gudib Atätapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautiminut, napkigosungnerminullo, ullapirsautiminullo, illagilitittök.

3 Taimak kaiblalaurapkit, Efesusemētuarhovlutit, Macedoniamut ailaurama, perkojikovlutit illanginnut, ajochertūsekarkonnagit assianik ;

4 Nalengniarkonnagillo tukkekangitomic okälajut illagēniglo kinguvārēngnik, naggatekangitunnik, tamakkoa appersutinermut attortitsinersaungmetta, Gudemut idluartitsinermit, okpernerme.

5 Perkojet nellonērtitangit angnerpāk imaimet : Næglingnek omamut ivsornaitomut, issumamullo passijeksaungitomot, okpernermullo takkormörjuitomot.

6 Tamakkoa tunnupeit illangita okälag la dlarnernut piungitunnut sälerlutik ;

7 Ajochertuijōjomagamik perkojennik, tukkisinagillo, okautsiglonēt okautigijeksatiglonēt.

8 Perkojelle kaujimavavut, ajungitoksongmetta, tapkoa idluartomic attortaukpetta ;

9 Kaujimavlugo, perkojet tunnijaungimetta idluar-tok pivlugo, idluitullijulle, tappatojullo, Gudemiglo nalengitut, ajortullijullo, ivsornartullijullo, koksalaitul-lo, tokkotsijullo atätamingnik anānamingniglo, innuar-tullo.

10 Assiniartullo, nukapitsenniglo uivērikkertut, in-nungniglo tiglikkut, sæglotojullo, angerluktullo, assingillo imaitut akkerartortut ajochertūsemut atsuilinar-tomik piv-lugit ;

11 Gudib pilloringnartub okausingit tussarnertut āna-naudlarlutik malliklugit, tapkoa okautigijeksarilugit piti-taujunga.

12 Kristuselo Jesuse Nalegavut kujagivara, nekkok-sitigijara, idluarasugilungalo kivgartortilaungmanga ta-mattominga ;

13 Sivornagagut mittautekartoksōjunga (Gudemik) u-nangmiklertoksōlarmalo, allēkutekadlarlarmalo ; napki-gijaulertungale, nellovlunga okpernekarnangalo taimailio-laurama.

14 Nalegaptale saimarsauta angiluartomik akluitok-sōlauptok (uvamne) okpernerlo næglingnerlo, Kristuse Jesusemētuk.

15 Okausek okpernartoksōjok tamædsa, angijomik naleluariakarnek, Kristuse nunamut tikkimet ajortullijut piulijartorlugit, tapkonanget uvanga anginerōjunga.

16 Taimaimelle napkigijaulerpunga, Jesuse Kristuse sakkertitsikovlugo kennuērsarnerminik, piluartomik u-vamnut, igsageksaulerkovlunga, okperomārtunnut tapso-munga, innōsekalerlutik issokangitomot.

17 Attannivigle issokangitok, asserojuilarmelo tæk-kuksaunanelo sillatojotōjok Gude, nalengnarsile nakorid-lartaunelulo issokangitoksoarmut. Amen.

18 Mattominga perkojamik unertopagit, ernera Ti-motheuse, okautsit ipkoa illingnut pimajut pivlugit nel-lautsitikset, mallingniarkit tamakkonane ajugaulerkov-lutit.

19 Okpernekarkovlutillo, passijeksaungitomiglo illu-miutekarlutit, tamanna illangita pingudlarpæet, okperner-nik umiolerlutik.

20 Taipkoa illagik Hymenæuse Aleksanderelo, tapkoa Satanase mut piilauktakka, sugiartaukovlugik, mitautekarungnērlutik.

KAPITEL II.

Innu it illunatik tuksiarutaukovlugit.

TAGVA mana kaiblaivunga, tamainit sivorlermik kennujokarkovlugo, tuksiertokarkovlugolo, tuksiarutjijokarkovlugolo, kujalijutekartokarkovlugolo innuit illunaita pivlugit ;

2 Attanivillo attannersuillo tamaita pivlugit, ullapkonartomik terlingnartomiglo innōniarkovluta, Gude illunane naleklugo illusitsiarikluta.

3 Tamanna idluarmet, kuvianalarmelo Gudemut piulijiptingnut ;

4 Tapsoma innuit illunaita piulijaukojomaveit miksekärnermiglo illitarsititaulerkovlugit.

5 Gude attausiōngmet, attausiōgivok pijitsertok Gudemut innungnullo, tagva innuk Kristuse Jesuse ;

6 Ingminik tunnilauktok piulijiksaujomavljune illunait, tamanna okālatigijaukovlugo nelliuningane.

7 Tamattominga okālajungortitavljungalo Apostelingortitaujunga, (nellagōrtomik okarpunga Kristuseme, sæglunanga) nellojunnik ajochertuijungortitaujunga, okpernarmelo miksekärnarmelo.

8 Tagva mana pijomavunga, angutit tuksiarkovlugit illunane, aggatiglo ivsornaitut kiviklugit, ningarosugatiglo, kollaratiglo.

9 Taimaktauk arnet, idluartomik anorārlutik, iktörnarmiglo illusitsiariktomiglo ānanausititsekovlugit ingminik, nutsetik perainermut Goldemullonēt, sappangennullonēt, akkitudlartomullonēt annorānut pinatik ;

10 Arnelle pijariakarningititut, Gudemik nalektutitut ajungitullinermut.

11 Arnak nippangerljune illinniartuksauvok, illunane naleklune.

12 Arnarle ajochertuilune innertertailiniængilara ; atanniokongninago uiminut, nipporlunele pijuksauvok.

13 Adame pingortitaukärmet, kingorngane Eva.

14 Adamelo uivërijaukärlaungilak, arnarle uivërijaulaupok, nalegungnërmiglo pititsilertok.

15 (Arnelle) piulijaujomärput kittorngivaklutik, okpernermëtsainarunik, næglingnermëtsainarlutiglo, ivsornailivalliavlutiglo, illusitsiariklutik.

KAPITEL III.

Ajochertuineröjub illingajariakarninganik.

OKAUSEK okpernartoksöjok tamædsa, ajochertuineröjomajok pijariakortöjomik kajumikpok.

2 Taimaimet ajochertuineröjok passijeksausuërtuksauvok, arnab attautsib uinga, kammatsiatsainarlune, namartuinartomik pilune, illusitsiariklune, sinniktarviögajuklune, ajochertuitsiarajuklune ;

3 Weineterluadlarane, illæranartaililune, nachonartomik perkutiniarasuartaililune, innötsiarlunele, nigarosuktaililune, torquiseürlune ;

4 Iglominik pairksitsiartok, nalektunnik illusitsiariktunniglo kittorngakartok ;

5 (Iglominigle pairksinermik nellojub, kannok Gudib illagëktitangit pairimiarajarpagit ?)

6 Okpilerkamertoungitok piöjorekonnago Satanasiblo erkartuininganut kattekonnago.

7 Pilloriktokutaujariakarmijorle illagingitaptिंगnut, mittautigijaunermut Satanasib nappertitsininganullo kattekonnago.

8 Taimaktauk (illagët) kivgangit illusitsiariktuksaugivut ; maggoilinagit okautsitik, Weineterluadlaratik, nachonartomik perkutiniarasuartaililutik.

9 Okpernerub nellonarninganik torquivlutik issumame ivsornaitome.

10 Taimaitullo öktortaukärlutik pijariakarput, kingorngane kivgartorkolugit passijeksaulingikunik.

11 Taimaktauik nulliangit illusitsiariktuksaugivut, terliakattaitaililituk, idluartomik illiortuksauvlutik, nertornartuksauvlutiglo illinganerne illunaine.

12 Kivgartortit attunit attausēnarmik nulliakartuksauvut, kittorngamingnik, iglomingniglo pairksitsiarlutik.

13 Idluartomigle kivgartortut, tapkoa nangmineringnut nertornautiksarsiorput namaktomik, nekkoksitiksarsiorpullo angijomik okpernermingne Kristuse Jesusemut.

14 Tamakkoninga aglagvigivagit, nerriukl:ngalo kil-lamik tikkiviginiarasugællutit ;

15 Mullulerumale, kaujimakovlutit illiortuksaunernik Gudib iglungane, tamædsa Gudib omartub illagēktitangane, miksekārnerub sukkanga tunganiliningalo aula-jungnengertok.

16 Akkerartortaujungnengilak angijoksōvlune nello-nartoksoak Gudemut okperlune: Gude uviningme sakkertok, idluartitauvlune Annernerme, tækkotilune Engellinnut, okautigijauvlune nellojunnut, okperijauvlune nuna-name, kongmuartitauvlune ānanaunevingmut.

KAPITEL IV.

Okpernermit kattengnek sivorngagut okautauvok.

ANNERNERLE tukkisinaromik okarpok, nellitut kingorlinginne illangit okpernermit kattengniaromārmetta, ungajomārmettalo annernernut uivērikkertunnut, Satanasiḅlo ajochertusinginnut.

2 Takkormōrnermut sæglojunnik okausiggit, ōsimajomiglo nellunaikutakartut issumamingne ;

3 Tapkoalo okpertut miksekārnermiglo illitarsijut nulliarēlikongileit, aglerkoveillo nerkiksennik Gudib pingortitanginnik, kujalinermut tigujeksanginnik.

4 Gudib pingortitangit tamaita namangmetta, nachonartokangilarlo, kujalinermut tigujaukpetta.

5 Ivsornaititaulermetta Gudib okausinganut tuksiarnermullo.

6 Tamakkoninga kattangutigēt ajochertorungne, Jesusib Kristusib namaktomik kivgariniarpätit, innugojjau-majotit okpernermik okautsinne, idluartomiglo ajochertutsinne, nalaēnalaunerne ipkonane.

7 Koksalaitunniglo tukkekangitunniglo okālagaladlar-tut illaginiarnagit. Nangminek sungiusigannerille Gudib pinginnik.

8 Timib pinginnik sungiutsigannernek attornarkimet; Gudemulle nalengnek attornarpok tamainut, angerosi-majaktauk innötsemik mānetomiglo, nelliutuksamiglo.

9 Tamædsa okausek okpernartoksoak, angijomiglo naleluariakarnek.

10 Tamattomungatauk sennanasuarapta, mittautigijau-lerivogut, Gude omartok tettigigaptigo; innuit illunatik piulijinget, anginersamigle okpertut.

11 Tamakkoninga okautilugillo ajochertorkit.

12 Innuösongnernerik nachotailijokarle; igsageksaunia-lerille okpertunnut, okautsemullo, innuniarnermullo, næg-ligosungnermullo, annernermullo, okpernermullo, ikli-gujuinermullo.

13 Attaruililerille aglangnik attuarsilutit, kaiblailu-tillo, ajochertuilutillo tikkitsēarilunga.

14 Issumagitsainaleruk tunnergut saimanartok illung-nētok, tunnergutaumajok illingnut nellautainermut, anga-jokaunerit aggangmingnut pattingmattit.

15 Tamakkonanētsainarlutit; pigannernīt illunainut sakkerkovlugo.

16 Nangminerniglo ajochertusemiglo udsertorille; ta-makkoninga sorērtaililit. Taimailioruvit, illingniglo tussartingnigniglo piuliniaravit.

KAPITEL V.

Uigarnerniglo, angajokaunerōjuniglo.

ITOMIK suangniarnæk, atātatulle kaiblarniaruk; in-nuösuktut (angutit) kattangutitut;

2 Ningiut anānatitut; innuōsuktut (arnet) kattangutitut ikligujuinerme.

3 Uigarnerit opigikit, idluarlutik uigarniōjut.

4 Uigarnekarpelle kittorngalingmik erngutamiglonēt, taimaitut kittorngangit illinniakārliit (tapsomanget) Gudib idluarjanganut angajokauniarlutik illamingnut, akkiniarlutiglo angajokāmingnut; tamanna ajungimet kuviagijauvunelo Gudemut.

5 Tamnale uigarniōjok idluartok, innotōgune, Gudemik tettetuarune, sorēranelo kennuvlune tuksiarlunelo uvlotillugo unnuamelo.

6 Uvinguble kuviagijanganut innōjok, innōvlune tokkungavok.

7 Tamattominga okautiniarkit, patsijeksaukonnagit.

8 Nellielle illanne, anginersamik iglomiokattinne, patangaitingikunigit, tapsoma okpernek missiutigiva, okpingitomillo ajuluarpok.

9 Uigarnek annerijautaililugo, Jahrekangipet 60 nik, nulliangolaukpello angutemut attautsemut.

10 Pilloriktokutaungmijok ajungitulliarnermik, kittorngennik perorksailaurune, sinniktarviōgajuklune, ivsornaitut ittjgganginnik ubvalauklune, ajoksartunnullo angajokaulauklune, ajungituinarnik tamainik pinasualauklune.

11 Uigarnerille innuosuktut allarkit; ikligudlarunik Kristuse nalegunērlugo, uinigomavut.

12 Erkartortaumavlutik, okpernek sivorlek serkominamitsuk.

13 Taimaktauk erkeasukput, sungiutilerpullo iglut itterkattarlugit; erkeasuktuinangilelle, kannekadlarivutauk terliakattavlutik, okautekalarmiglo okautigijeksaungitomik.

14 Taimaimet uigarnerit innuosuktut uiniktārkovakka, kittorngilutik, iglominik pairksilutik, akkerartortok pitjutekarkonnago okausiluklune.

15 Illangit kiglomōrlutik, Satanasemut sāsimalerēretta.

16 Okpertorle angullonēt arnarlonēt uigarnekuttekarune, tamna pattangaititeksariva, illagēt okumaititaukon-

nagit; taipkoa nellagörtomik uigarniõjut namaēnarkovlugit.

17 Angajokaunerõjut pinniareksamingnik idluartomik pijut, maggoērtorlugit opigijaulit; piluarlugille okautsinnik ajochertusemiglo pinniartut.

18 Aglait imaimetta: Ibsarusijuksaungilatit tuktuvangmik (sullugainermik) tullertomik; imāglo: Sennajok akkilertaujariakarpok.

19 Angajokaunerõjomik passiklernek illelliortaililugo, kissiane maggungnik pingasuniglonēt kigliudsi jokarpet.

20 Ajortullijut, innerterkit illunatik tussätillugit, sivõralerkovlugittauk assingit.

21 Gudib, Nalekablo Jesusib Kristusib, Engelillo annerimājut tækkoæne pivagit, nalekovlutit tamakko-ninga tamainik, issumangnik pinæk, nellienullonēt illænärnerinersarnut pinæk.

22 Nelliet aggangnut tuavilutit pattingniarnago, illangiubviginiarnagittauk assivit ajorningit. Nangminek ivsornaitsainarit.

23 Immituainarmik immituakarungnerit, Weinetuär-sulerille akkeargoit (sangētok) pivlugo, kannimalukattalarpillo.

24 Innuit illangita ajorningit sakkijarput, sivorngagut, erkartortaujungnarlutik; illangille kingorngane sakkero-märput.

25 Taimaktauk ajungitulliarnarit illangit sivorngagut nellonangilet; assingillo taimaingitut ijerartortaujung-nenginiut.

KAPITEL VI.

Gude naleklugo angijomik nekkoksinarpok.

ILLUNATIK kivgaujut kippalõmavlutik nalegatic naipertogarijeksariveit tamät; Gudib attinga, ajochertu-serlo mittautigijaulerkonnagik.

2 Okpertunnigle nalegagut, nachogijeksaritsengileit, kattangutigēkkamik, taimaitulle kivgartorluarlugit, ok-

perťongmetta, næglingnartongmettalo, angajokaunerlo il-
langiubvigigamitsuk. Taimak ajochertuilutillo kaiblai-
niarit.

3 Taimaingitunnik ajochertuijokarpet, Nalegaptalo
Jesusib Kristusib okausingit atsuilinartut nalengikuni-
git, Gudemullo nalengnerub ajochertusinganęngikune,

4 Tamna piőjorijok nellojoksövlunelo, akkerartorgo-
suktorle appertsudlalarmelo okausetuinait pivlugit, ta-
mattomanget kennugosungnerlo, aivadlarnerlo, mittautik-
sarnerlo, issumalungnerlo pivut.

5 Akkiortigęngnerillo piungitut innungne, asserorsi-
majunnik issumalingne, miksekärnermiglo aksärtaujut,
Gudemut nalengnermik perkutekarnarasugiklertut. Tai-
maitut allarkit.

6 Nalengnerle Gudemut, namagilugolo tunnergutä,
tamanna angijomik nekkoksinartok.

7 Ittertitsinginata sumik sillamut; taimaimet, anni-
titsijungęnginiarivogut sumik, nellonangilak.

8 Nerkiksakaruptale annoräkarlutalo namagilavut.

9 Akluitsomajulle, öktorlungnartomut nikanullo kat-
tengniarput, unnuktunnullo sillainartunnut asserornartun-
nullo kajungilärnernut, taimaitut innuit kivitipeit kappi-
anartovingmut erkartortaavlutik.

10 Torkuinek amängöngmet ajortunnut tamainut: ta-
manna illangita ikligilauramitsuk, okpernek tamaigivæt,
kappianartoksoarniglo ingmingnut kibligutititsivut.

11 Igville, innukutaugavit Gudemut, tamakkoa al-
larkit; idluarnerle, Gudemullo nalengnek, okpernerlo,
næglingnerlo, kennuęrsarnerlo, ningarjuinerlo pinasuar-
kit.

12 Sorsungniarit ajungitomik okpernerub sorsung-
ninganik, innösek naksauņgitok tiguniaruk, tamatto-
mungatauk kaikojaumagavit, nellonajaumiglo ajungito-
mik nellonailimavlutit unnuktut tussätillugit kigligiudsi-
jungnartut.

13 Gudib, tamainik omartitsijub, Kristusiblo Jesusib,
Pontiuse Pilatusemut nellonajaumik ajungitomik kigli-
giudsilauktub sāngane perkovagit:

14 Nalekovlutit perkojamik ivsornailutit, passijeksau-

taililutillo, Nalegapta Jesusib Kristusib sakkerviksanganut.

15 Tamanna pilloriktoksõjub ajugakangitõtõjublo, ipsoma attannivit illunatik attannerijangeta, nalekello illunatik nalegarijangeta, nelluernermine sakkertitsomärpa ;

16 Tokkosuitotõjok, kaumajome tikkiviksaujungnangitõmõtõk ; innub attautsiblonēt tækkolaungitanga, tækkojungnangitangalo : tamna nalengnarsile pitsartunerõlunelo issokangitõmut. Amen.

17 Akluitut sillaksoarme tamattõmane okautikit, pimariterkonnagit, perkutimingniglonēt kollarnartunnik tettekarkonnagit, Gudemulle õmartõmut, tapsõma tamainik angijõmik tunnitsivigingmattigit attoreksaptingnik ;

18 Angajõkauniarkovlugit, ajungitulliarnermiglo akluikovlugit, kunnunatik tunnijikovlugit ikkajorkovlugillo assimingnik ;

19 Perkuttiksarsiniarlutik, ingmingnut ajungitõmik tunganiliksamik nelluutuksamut, innõtsemik naksaungitõmik tigusiarkovlugit.

20 Omæt ! Timotheuse, illingnut tettigimut pititau-manek torkõruk, allarkillo okålagaladlarnarit annerneliungitut koksalainerit, akkiortigõngnerillo takkormõrlutik nertõtinek illissimanermik ;

21 Illangit taimaitõkarlutik okarput, okpernek tamai-givlugo. Saimarsautib illagilitit. Amen.

Sivolit makkoa Timotheusemut aglaktaumavut Laodicæamit iglugaseksõnerõjunnit Frygiame Pakatianame.

PAULUSIB AGLANGITA

AIPANGIT TIMOTHEUSEMUT.

KAPITEL I.

Paulusib næglingninganik Timotheusemut.

PAULUSE Jesusib Kristusib Apostelinga, Gudib pijomajanganut, angersimanek innöselik Kristuse Jesusemētok malliklugo.

2 Timotheusemut ernimnut næglijamnut, Gudib Atātab, Kristusiblo Jesusib Nalegapta saimarsautiminit, napkigosungnerminullo, ullapirsautiminullo illagilittōk.

3 Kujagivara Gude, kivgartortara sivolimnit issumamut ivsornaitomut, sorčrnanga erkartsainarapkit tuksiarimne uvlōtillugolo unnuamēlo.

4 Kugviornit erkarangapko, angijomik kippilerpunga tækkojomavlutit, kувiasungnermik illumertaujomavlunga.

5 Erkarangapkolo okpernek illungnētōk takkomōjulune, sivorlermik anānatsiarne Loideme innekalauktok, anānangnelo Eunikeme; kollangilangale illingnčninganiktak.

6 Tamanna pivlugo erkaitipagit, omartitsikovlutit Gudib tunnergutānik illungnēlertomik, aggamnut pattilaurapkit.

7 Annernermik sivorajomik Gudib tunnitsivigilaungimattigut, pitsartunelingmigle, næglingniktomiglo, idluartomiglo.

8 Tamanna pivlugo kangusuktaililutit Nalegavut kigligiuti giuk pivlungalonēt kelleksugaugama tamna pivlugo;

uvaptulle kappiasuktitaunek okautsit tussarnertut pivlugit kunnuginago, Gudib pitsartuninganut.

9 Tapsoma piulilaungmattigit, ivsornaitomullo kaiko-jinermut kaikovluta, pinniarnivut pitjutiginagit, issumasimanerminulle saimanerminullo, tunnitsivioniptingnut Kristuse Jesuseme sillaksoak pigiarkärtinnago;

10 Manale nellončrtisimavok piulijipta Jesusib Kristusib sakkijarninganut, tapsoma tokko nukkingčrtimago, innötsemiglo asserojuinermiglo kaumajomut pititsingmet okautsinnut tussarnertunnut;

11 Tamattominga perkojaujunga okälajuksaulunga, Aposteleölungalo, nellojunnullo ajochertuijölunga.

12 Tamannatauk pivlugo taimak kappiasuktitaujunga: kangusutigingilarale tamanna: okpervigijara kaujimagpko, nellutsenginivaratauk, tapsoma sapputijungnar-mago tapsomunga tunitsiviõjomärnera uvloksanganut.

13 Ajochertusek atsuilinartok, uvamnit tus-äjet, okpernermiglo næglingermiglo Kristuse Jesuseme, ig-sareksarilugo ajochertutigitsainaruk.

14 Tunnitsiviõnek ajungitok tamanna torkoruk An-nernermut ajunginermut, uvaptingnik innekartomut.

15 Tamanna kaujimavet, Asiamiut illunatik tunnu-pänga; taipkoa illagik Fygelluselo Hermogeneselo.

16 Onesiforusekut Nalekab napkigiligittök; tapsoma nekkoksitekattalaungmanga, kangusutigilaunagillo kel-laumgujartakka;

17 Romemulle pigame attaruilivlune kenneklaukpänga, nennivlungalo.

18 Nalekable tunnitsivigiliuk, napkigijaunerner-mik nachvarkovlugo Nalekame uvloksab nelliuningane. Kan-norlo angijomik angajokauvigilaungmanga Efesuseme, kaujimavet.

KAPITEL II.

Sokkosjuērkovlugo Timotheuse kaiɓlartauvok.

TAMANNA pivlugo ernīk songolerit saimarsaumut Kristuse Jesusemētomut.

2 Uvamnillo tussartatit unnuktut kigliiudsijungnartut tussātillugit, tamakkoa pitikigit innungnut nellagōrtunnut, ajochertuijungnartunnut assimingnik.

3 Kappianartunnik kunnunæk, Jesusib Kristusib sorsuktusangatut ajungitotut.

4 Sorsuktukset nelliet illangiutinasuangilak nunab pinginnik, idluarijaujomagame sorsuktusaukojiminut.

5 Ajugauniartokarangello (sorsuklune) niakosertauni-ængilak, kissiane idluartomik ajugauniarune.

6 Perorksēvingmik sennajok, perorksijennik ēsikār-tuksauvok. Tukkekartiniarkit okautsikka.

7 Nalekable tukkisitiniarpātīt tamainik.

8 Jesuse Kristuse erkarniaruk, tokkungajunnit mak-
kitok, Davidib kinguvānga, okautsit tussarnertut okau-
tigijakka malliklugit:

9 Tamanna pivlugo kappiasuktitauvunga kelleksu-
gavlunga aglæt, ajortullijotut; Gudible okausingit kel-
leksugaungilet.

10 Tamanna pivlugo kappianartut tamaita kennuēr-
sartigivakka annerimajut pivlugit; tapkoatauk piuli-
jaunek Kristuse Jesusemētok pigekovlugo, ānanaunek
naksauungitok illagilugo.

11 Tamædsa okausek okpernartoksōjok: tokkokatti-
giguptigo, innōkattigijomārivavuttauk.

12 Kennuersarupta, attanniotekattauijomārivogut: mis-
siarutigiguptigo, missiarutigijomārivātīguttauk.

13 Uvagut okpingikallooruptalonēt, tamna nellagōt
sainarpok; ingminik missiutigijungnangilak.

14 Tamakkoniga erkaitikit, kigliiudsilerillo Nale-
kab sānganut, okautsituinait pivlugit akkerartorkonnagit;

tamanna attungimet, tussartulle kiglormut sātitsungnarpeit.

15 Pinnasuatsialerille Gudemut tækkotilutit idluartomik sennajotut passijeksaungitotut, miksekārnerub okausinginnik idluartomik igmigolingatitsijotut.

16 Annerneliungituk oksalainerit okālagaladlarnarit allarkit; angijomik ikkajormetta ajortullinermut.

17 Taipkoalo okausingit nerrivut uviniktut okkimaktut, taipkoa illagik Hymenæuse Filetuselo;

18 Taipkoa miksekārnek tamaigivæt, makkinermik pimajarērtomik okarlutik; illangitalo okperningit muiktillaukpakit.

19 Gudible tunganilinga songovlune aulajungnengerpok, imaitomik nellunaikutalik: Nalekab pinne illitariveit; imaitomiglo: Kristusib attinganik taisijok idluitullinermik attorungnerle.

20 Iglomele angijome illulekutekarpok Goldeniglo Silbereniglo kissēniungitok kejungniglole machaniglo; illangillo nakornartomut, illangille nachonartomut.

21 Tagva nelliet avikune innungnit tapkonanget, tamna illulerkutauniarpok ivsornailijomik, nertornartomik iglub angajokanganut attornarlune, ajungitullinernullo tamainut pijungnartitsimavlune.

22 Innuosuktut ikliguningit kemmangniarkit; idluarnerle pinasuaruk, okpernerlo, næglingnerlo, ullapirsainerlo illunaita Nalekamut tuksiartut illagilugit omaut ivsornaitomut.

23 Sillainerille piungitullo appersutit allarkit, nellunginangne, aivatitsituinarmetta.

24 Nalekable kivganga aivasungutailijuksauvok, tamainulle innutsiarlune, ajochertuinermik pitsiarlune; ningarosuktunnut kammangitserterungnarlune innutsiarnernut,

25 Tappatojullo innerterungnarlugit kennuēlune; taipkoa Gudib kakkugo tunnitsiviginiarmangagit kakkialernermik, miksekārnek illitarilerlugo;

26 Ama tuppalerlutik Satanasib niganganit, tapso-munga nappersimagamik pijomajanganik.

KAPITEL III.

Miksekärnermik omisuktut okautigjauvut.

Tamannale nellojungnēruk, uvlune kingorlerne nangianartoksoarnik nelliutokaromārmet.

2 Innukaromālermet ingmingnik piōjorijoksoarnik, torkuijunnik, nertortaujomajunnik, pimariutertunnik, mitautekadlartunnik, angajokamingnik nalengitunnik, kujalingitunnik, ivsornartunnik,

3 Næglijuitunnik, saimajuitunnik, terliakattajunnik, namaksisuitunnik, erksinartunnik, ajungitomik næglingitunnik,

4 Okautekaluktunnik, illærakutisuitunnik, piblingaitunnik, allianarluktut ungaginersariveit Gudemit;

5 Gudemik nalektojarlutik pivut, pitsartuningale misiarutigilugo. Taipkoatauk allarkit.

6 Taipkoa illangit iglunut terliarudlutik pullarkattarput, arnet aularudlugit, ajortoliksuit arnet, sunatuinarullo ikligunernut tessiortauvlutik.

7 Illinniatsainartut, miksekärnermiglo nellojungnērungnangilet,

8 Sorlole Jannesib Jambresiblo Mosese akkerartorlaungmakko, taimaktauk tapkoa miksekärnek akkerartorivæt; innuit ukkoa asserorsimajunnik issunaggit, okpernek ajulerpæt.

9 Akkunērtomigle taimailiorniængilet; sillainingit sakkerniarmetta illunainut, ipkotitunak.

10 Igville tukkisitsiarpet ajochertuina, illuseralo, issumasianeralo, okperneralo, kammangitsertorneralo, nægligosungneralo, kennuērsarneralo,

11 Unangmijauneralo, kappiasuktitaunikkalo tukkisilauktakka Antiochiamēdlunga, Ikoniamelo, Lystramelo, kannok angijomik unangmijaugama tävane; Nalekablo piulilaukpānga taipkonanget tamainit.

12 Illunatiglo Gudih idluarijanganut innōniaromajut Kristuse Jesuseme, unangmijaunek attoreksarivæt.

13 Innuille ajortut uivēriklertullo, ajorpalliarniarput, tammartitsivlutik, tammartitaularmiglo.

14 Igville sokkosijuilerit, sorlo illinnialauravit, sorlolo perkojaugavit, kaujimavotillo kina illinniartitigilaurangne.

15 Sorrusionernillo kaujimagangne aglait heiligit, tapkoa ajochertortauvigijungnartettit piulijaukovlutit okpernermut Kristuse Jesusemut.

16 Aglait tapkoa illunatik Gudemut pitititaumajut attornarput ajochertutsemut innerterinermullo, äkiniarnermullo pitlarnermullo idluarsinerme;

17 Gudib innukotinga namaksiniarkovlugo, pijungnarsilunelo ajungitullinernut tamainut.

KAPITEL IV.

Timotheusemik Paulusib kaiblaininganik.

TAGVA kigligiudsivunga Gudib Nalekablo Jesusib Kristusib sāngane, tamna erkartuijomärmet innōjunniglo tokkungajunniglo sakkervingme nalegauvingmelo nelluningane.

2 Okausek okālatigiuk, attaruililutit, piviksaumangæt, piviksaungimangællonēt; sivorasarilutillo, silluklutillo, kaiblailutillo tamānut kennuērsarnermullo ajochertuinermullo.

3 Nelliutokaromärmet ajochertutsemik atsuilinartomik õmisugvinget, kajungilārnermingnulle ingmingnut ajochertuijuksatāniarput, siutingita ungilautinginnut;

4 Miksekārnek tunnulugo siutimingnut, tukkekangitunnullo okautsinnut sālulik.

5 Igville pigārit illunainik, kappianartut kunnutiginagit, okautsinnik tussarnertunnik okālajotut pīt, namaksiniaruk kivgartortuksaunīt.

6 Uvanga tunnergutaujareilerama kemmangniarviksaralo nelluutivok.

7 Sorsugialauktunga ajungitomik sorsugiamik, arvertarnimnik namaksilaukpunga, okpernermētsainarlaukpunga.

8 Illa mana idluarnerub niakota illimmavok piksamnut, tamattominga Nalekab idluartomik erkartuijub, tunnitsivigijomärpänga uvlome ipsomane; kissimaungitorle, illunaitaletauk sakkerninganik nægligosuktut.

9 Omarilerille, tuavitomik tikkiniarlutit uvamnut.

10 Demasib kemmangmanga, sillaksub tamattoma pinginnik nægligosulernerame, Tessalonichemullo aularlune; Krescense Galatsiamut (aularivok), Tituse Dalmatsiamut.

11 Lukasib kissime najorpänga. Markuse illingnut pilugo, neksarlugolo pit; attortuksarigapko kivgartornermut.

12 Tychikuse Efesusemut tillilauktara.

13 Tikkiniaruvit ulliksoara neksaruk, Troasemut Karpusekunnt kemmalauktara, aglaillo, anginersamik perchamentit (puigornagit).

14 Aleksanderib kannutjerijub angijomik kappiasuktilaukpanga. Nalekable akkiniaromärpa illiolauninganut.

15 Igvittauk tamna ullorcagiuk; okausivut angijomik akkerartulaungmagit.

16 Sivorlermik akkiornimne kimik nangerkattekangitunga, illunatigle kemmakpänga. Issumagijaungilittök.

17 Nalekable nangerkattigivänga nekkoksitilungalo, okausek tamanna namaktomik okautigijaukovlugo uvapkut, nellojullo illunatik tussaumavæt. Piulijauvungalo Loewib sigguanit.

18 Nalekablo piuliniarpänga ajortunnit tamainit, ikkajorlungalo nalegauvingminut killangmõtomet: tamna nertortaule issokangitomit issokangitomet. Amen.

19 Salutikit Priskan Akvilaselo, Onesiforusekullo.

20 Erastuse Korinteme unikpok; Trofimuselo kannimajok kemmakpara Miletusemut.

21 Attaruililerille okkiokärtinnago tikkilutit. Eubulusib, Pudensiblo, Linusiblo, Klaudiablo, kattanguti-gëllo illunatik salutipätit.

22 Nalekab Jesusib Kristusib annørnît illagiliuk. Saimanerub illagilise. Amen.

Timotheusemut aglait aipangit, aglaktaumavut Romeme, Pauluse aipänik sakkertitaugame attanniviksoarmut Neromut.

PAULUSIB

AGLANGIT TITUSEMUT.

KAPITEL I.

Ajochertuineröjut kannok illingajariakarninganik.

PAULUSE Gudib kivganga, Jesusible Kristusib Apostelinga, Gudib annerijangita okperningit pivlugit, illitarijaukovlugolo miksekärnek, Gudemut nalekojjok,

2 Nerriugællugo innösek naksauGITok, tamanna Gudib sæglotuitub angersimanerilauktanga, sillaksoak pigi-arkärtinnago ;

3 Nelliunerminele okautsinne kaujjautilaukpa okälänernmut, tamattominga uvanga perkojaujunga, Gudib piulijipta perkojanganut.

4 Titusemut ernimnut nellagörtomut okpernekattigēngnivuk pivlugo, Gudib Atātab, Nalegaptalo Jesusib Kristusib piulijipta saimarsautiminut, napkinningnerminullo ullapirsautiminullo illagililittök.

5 Pijarællunga Kretamut kemmalaukpagit, igvit namaksititsikovlutit, ākilaungitamnik sulle, angajokaunerōjunniglo pitilugit iglugaseksoarne tamaine, sorlo perkolaurapkit.

6 Passijeksasusuērtomik pijokarpet, arnab attautsib uinganik, okpertunnik kittorngalingmik, koksalainermik passijaungitunnik, tappatungitunniglo.

7 Ajochertuinerōjok passijeksasusuērtuksaungmet, Gudib iglunganik pairsijotut ; ingmineīnakijomanane, ningarosuksāranelo, Weinotorluadlarane, illæranaromanane, nachonartomik perkutiniarasuarane ;

8 Sinniktarviōgajuklunele, ajungitomiglo nægligosuk-

lune, namatuinartomik pilune, idluarlunelo, ivsornailunelo, ikligujuilunelo;

9 Okausek okpernartok ajochertutiksak attaruilivigilugo, pijungnarkovlugo ajochertusemut atsuilinartomut kaiblailune, pitlarlugillo akkerartortut.

10 Unnungmetta nalegomangitut, piungitunnik okausiggit tammartitsijut, kippimajut sugalularput:

11 Taipkoa kanningit semiklugit pijariakarpok; iglomiokattigēnik illunainik mumiktitsingmetta, idluangitunnik ajochertuserijeksaungitunnik pivut, kangunartunnik perkutiniaromavlutik.

12 Taipkoa illanget, nangminitik nellautaininget okartok: Kretamiut sæglotutsainarput, nergjutiälövlutik, natjeölar miglo erkeasuktut.

13 Kiglijudsinek tamanna nellagörpok. Taimaitomik kibligutiniarnermut innerterkit; okpernermik atsuiliolerkovlugit;

14 Nalektilugillo Judit okälaningit tukkekangitut, innutuinaillo perkojangit, mumiktitsijut miksekärnermik.

15 Illunät ivsornaiput ivsornaitunne; ivsornartunnulle okpingitunnulle ivsornaitokangilak, erkarsautingille issumangillo tamarmik ivsornadlarput.

16 Gude illitarivlugo okarput, pinniarnerningnulle missiarutigivæt; Gudemut makkojungnaramik, tappatjoksölar miglo, piungitoksögivut ajungitullinernut tamainut.

KAPITEL II.

Innöniarnermiglo, ajochertuiner miglo kannok kaujittitauner mik.

IGVILLE okälaniarit ajochertutsib atsuilinartub namagijanganut.

2 Ituit kammatsiatsainarkovlugit, næglingnarsilutiglo, namatuinartomiglo pilutik, atsuilekovlugit okpernermelo, næglingnermelo, kennuërsarnermelo.

3 Taimaktauk ningiut ivsornaitotitut innöniarkovlugit, terliakattaisuërlutik, Weineterluadlaratik, ajungitomik ajochertuilutik.

4 Uilingnik innuosuktunnik ajochertuikovlugit, namatuinartomik pilutik, uitik nægliklugit, kittorngatiglo nægliklugit;

5 Sillatokovlugit, ikligutaililutik, pairijeksamingnik pairsikovlugit, ajunginiarlutik, uitik attannerilugit, Gudib okausingit mittautigijaulerkonnagit.

6 Taimaktauk nulliaggit innuosuktut okautiniarkit, namatuinartomik pikovlugit.

7 Illunainigle nangminek igvit tækkotilerille ajungitullinermik igstageksaulutik, ajochertutsemut illakangi-tomut opinartomullo.

8 Okautsinnullo atsuilinartunnut, erkartortaunangitunnut; akkerartorosuktok kangusukovlugo, pitjutekarkonnagolo okautigilukluta.

9 Kivgaujut (okautikit) nalekamingnut naletsiarkovlugit, tamainut kuviagijanginnut pilutik, kioluktaililugit;

10 Angigutsinatik, illunainigle nertornarlutik ajungilarmiglo sakkerlutik; Gudib piulijipta ajochertutānik nertornarsititsikovlugit illunainik.

11 Gudib saimarsautā piulijaunartok sakkersimangmet innungnut tamai ut;

12 Kaujisarpätigullo ajortullinerit, sillaksoarmiullo ikliguningit allarlugit, namatuinartomik, idluartomiglo, Gudelo naleklugo innōniarkovluta sillaksoarme tamat-tomane.

13 Nerriugijeksak pilloringnartok, Gudeviksablo piulijipta Jesusib Kristusib sakkeringa ānanaudlartok ut-takkilugo.

14 Ingminik tunnilauktok pivluta, piulijomavluta id-luitunnit tamainit, ivsornaititsivlunelo nangminek innuko-tiksaminik, attaruilijunnik pinniarnernut ajungitunnut.

15 Tamattominga okālagit kaiblailutillo innerterilut-tillo kibligutiniarnernut. Kimullonēt nachogijautaili-lutit.

KAPITEL III.

Nellangaitut allarlugit.

ERKAITIKIT, attannivīt attannersuillo attannerilugit nalekovlugillo, kunnutuilitik pinniarnernut ajungitunnut tamainut.

2 Kimiglonēt mittautekaratik, akkerartortaililitik, in-
nutsiarlutik, issumaālujuitomik sakkerlutik innungnut
tamainut.

3 Uvaguttauk sivorngagut sillaitoksōlaungmigapta,
tappatolaptalo, tammartadlarluta, ikligunerit kivgator-
lugit sunatuinarniglo alliadlarluta, ningarnermiglo an-
nerudsinermiglo arvertarluta, omigijigēklutalo.

4 Gudible piulijipta illænnārkarninga nægligosung-
ningalo sakkijarmennik,

5 Idluartullinerit pinnialauktavut pitjutiginagit, nap-
kigosungnerminulle tapsoma pilloriktilaupātīgūt, er-
niangupsārnerub ubvautānut, Annernerublo ajunginerub
nutāngortitsininganut,

6 Tapsominga koverimavātīgūt angijomik Jesuse
Kristusekut piulijiptīgūt.

7 Uvagut tapsoma saimarsautānut idluartitaumaler-
togut, nerriungnermut kingormgujijuksaukovluta innō-
tsemik naksauḡitomik.

8 Tamædsa okausek okpernartoksōjok. Pijomavunga
tamakkoninga ajochertuikovlutit sokkosijuidlutit, okper-
tut Gudemut ajungitullinernik attaruilekovlugit. Tamak-
koa idluarput attornalarmiglo innungnut.

9 Allarkille appersutit sillaituggit, illagēt kinguvāng-
innik, aivadlarnerillo, akkerartornerillo perkojet pivlu-
git; tamakkoa piungimetta attornaratiglo.

10 Innuk ajochertuinerluktok kemmaguk, attausiar-
lugo apaniglo innertilaukārlugo;

11 Kaujimavlutit, taimaitok mumiksimavok ajortulli-
larmelo, nangminerminut erkartortaumajotut.

12 Artemase tilligupko illingnut, Tychikuselonēt, tuavilutit kailerille uvamnut Nikopolisemut; issumasi-magama okejomavlunga tagvane.

13 Zenase, perkojennik illissimajok, Apolluselo ajorniarkōrtanginnik pitilugik, tillikik.

14 Okpertokattivulle illinniarlit, ajungitullijungnar-kovlugit pijarialingnik ikkajorlutik, ajoksautekarkonnagit.

15 Illunatik uvamnētut salutipātīt, salutikit tamaita uvaptingnik nægligosuktut okpernerme. Saimarsautib illagilise illunase. Amen.

Makkoa aglaktaumavut Nikopolisemit Macedoniame.

PAULUSIB

AGLANGIT FILEMONEMUT.

Filemone kennuvigijauvok, kivgane Onesimuse issumagijungnērlugo, kemmalaungmago.

PAULUSE Jesusib Kristusib (kivganga) kelleksugak, Timotheuselo kattangutiga, Filemonemut næglingnartomut pinniarkattiptionut,

2 Appiamullo (arnamut) næglingnartomut, Archipusemullo sorsugiakattiptionut, okperkattigēnullo iglungnetunnut.

3 Gudib Atātapta, Nalekablo Jesusib Kristusib saimarsautinget ullapirsautingello illagilisetök.

4 Gudiga kujagivara, issumagitsainarlutit tuksiar-nimne;

5 Tussaumagama næglingnermik okpernermiglo Nalekamut Jesusemut, ivsornaitunnullo tamainut, pijarnik;

6 Okpernekarkattaunīt pitsartutitaukovlugo, illitark-sinermut ajungitunnik tamainik illipsingnētunnik Jesuse Kristusekut pijunnik.

7 Næglingnille kuviasutigivavut, angijomik manni-gortigællugolo ; ivsornaitut omættingit nekkoksititaung-metta illingnut, kattangutiársuvut.

8 Taimaimet sivoraluársungikalloartunga, Kristuseme perkolutit, pinniareksarnik.

9 Næglingnermulle kaiblartuinarnersarivagit, uvanga imaitunga Pauluse innutokaujunga, manale kelleksugauv-lungatauk Jesuse Kristuse pivlugo.

10 Kaiblarpagit tagva, ernera Onesimuse pivlugo, tamna ernektära kelleksorsimanime :

11 Nellitome annigortome attulaungitok illingnut, manale illingnut uvamnullo attortuksaulertok, tamna ut-tertilugo tillivara.

12 Igville tamna, tagva omættiga, illelliolauruk.

13 Uvamneërkojomalauktaralloara kivgartortigilugo simmerlutit, kelleksorsimanime okautsit tussarnertut pivlugit.

14 Perkojjomatinaegle pijomalaungitunga, perkojau-nermut ajunginiarnīt pikonnago, kunnunginermulle.

15 Taimaikörnersauvorle avilauninga annikitomik il-lingnit, manamit sokkosijuitomik illingnētsainarkovlugo ;

16 Mana kivgatun-ītsungnērlune, kivgaujomille ang-nersaujok, kattangutitut næglingnartotut ; uvamnut ang-i-jomik, kannorle angiluartomik illingnut, tamarmik uvi-ningmelo Nalekamelu ?

17 Tagva illangiusimasugekattigigumga, illellioruk uvangausugællugo.

18 Sumigle idluivigilaukpattit, akkiliksakarpellonēt illingnut, uvanga pitonasugiginga.

19 Uvanga Pauluse aggamnut nangminek aglakpunga, uvanga akkilerniarpakka. Nauk okarvigingilagit akki-liksausavit uvamnut illingnik aglæt.

20 Illa, kattangutiársuga, kennuvlunga pivagit, kuvia-sutigilagit Nalekame ; omættiga nekkoksititsuk Nale-kame.

21 Nalengniaravit tettigivlutit aglagvigivagit; nellungilangatauk okautsima angekejanginnik piniaravit,

22 Illelugo sinniktarviksamnik pinialerille; nerriukama tuksiarnipsingnut tunnijauniartunga illipsingnut.

23 Epafrasib kelleksorsimakattima Kristuse Jesuse pivlugo,

24 Markusiblo, Aristarchusiblo, Demasiblo, Lukasiblo pinniarkattima salutipäse.

25 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarsautinget anernisse illagilitsuk. Amen.

Aglaktaumavut Romeme Onesimusib neksarlaukpeit.

PAULUSIB

AGLANGIT EBRÆERINNUT.

KAPITEL I.

Kristusib anginersavaksöninganik Engelinnit.

I TSAKSOAK Gubib sivorlit okarvigilauramigit unnuktunnik sunatuinarniglo illiorlune nellautaijutigit,

2 Kingorlermik Ernekut okalaukpok uvaptingnut uvunne tamakkonane, tamna kingormgujjuksangortilaukpa tamaitarsoarnik, tapsomunatauk sillaksoak pingortilaukpa.

3 Tamna, ānanauninget kebleriutigingmago, illinganingello adsiluanga, tamaitalo (tapsoma) pairiveit okautsiminut pitsartudlartomut, ajornivullo pējalauramigit ingmigut, iksivalerpok Nalegaviksub tallerbiet tungāne kot-singnersame.

4 Engelinnit taimak ajunginerõliarimavok, attektämik kingormgugijame angijomik nalengnarnersamik taipkonganet.

5 Engelit nelliennut okarsímanermæt : Ernerivagit, uvlome erniarivagit? Imäglo : Atataginiarpānga, uvangatauk erneriniarivarā?

6 Amalo, erniangokärtok sillaksoarmut ittertinamiuk, okarpok : Gudib Engelingitalo illunatik tuksiarvigijeksarivæt.

7 Engelit pivlugit okaralloarpok : Engelinne anno-ringortipeit, kivgennelo ikkoälajungortilugit.

8 Ernek pivlugole okarpok : Gude, iksivautaksuit issokangitomit issokangitomot-ítsainarpok ; nalegaunivikpillo sakkuksaksoanga attornadlarlune sakkuksauvok.

9 Idluarnekerdligilaukpet, idluinekeromigivlugo ; taimaimet Gudib, Gudivit mingoarlaukpätit kuviasungnerub orksorutānik, illangnit piluarmotomik.

10 Igvillo, Nalegak, nuna pigiarninganit tunganektā-laukpet, killaillo aggakpit sennamajangit.

11 Tapkoa nungutsomärput, igville ítšainaromärpotit ; tapkoalo nutaujungnärpalliajomärput illunatik anorätut,

12 Kallerpāngojotullo ablatsangortitsomärpettit, ablatsangolerput tava ; Igville tamnautsainarniarpotit, Jah-ritillo nāniatsengilet.

13 Engelit nelliennut okarsímanerka : Tallerbingma tungānut ingitit, omigijingnik illijerkärtinnanga ittikkavit ikovrangænnut?

14 Taipkoa illunatik annerniõngilet kivgartortuksauvlutik ; tillijaumajut kivgartorkojauvlutik piulijaunermik kingormgugijomärtut pivlugit?

KAPITEL II.

Nalengnermik Kristusib idluarjanganut.

TAIMAIMET okausek, tussartavut naleluariakarpavut, tammarkonnata.

2 Okausek Engeleket okautaumajok aulajungnengermet, ajortullinerillo, nalengeririllo illunatik pigiarnginnit akkillertaumangmetta:

3 Kannok uvagut kemmäjungnarkita, piulijaunek taimak angitigijok kammagingikuptigo? Tamanna Nalekamut okautigijaukärmet, tamattominga tussartunnut kaujijautitauvok uvaptingnut;

4 Gudibtauk tamattominga kigligiudsikattigiveit nelunaikutennut, tattamnartullinernullo, pitsartunernullo sunatuinarnut, Annernerublo ajunginerub tunnergutauningarut, tunniorkaingmet issumaminik.

5 Engelit nalegangortilaungimagit sillaksub aipānut, okautigijaptingnut.

6 Pitjutekarninganele kigligiudsijokartok, okarlunelo: Innuk suksauva taimak issumagigangne; innublonēt erninga taimak pairigangne?

7 Annikitomik Engelinnit mingnersautikårdlugo; nertornartomik nalengnartomiglo niakōserlaukpet, aggakpillo pingortitanginnut Nalegangortidlugo;

8 Tamaita pitilaukpettitittiggangita attānut. Tamaita attānut pitinamigit, sumik kikkitakarkojingilak, tapsomina nalegakangitomik; sullele tækkungilavut tamaita tapsoma attānut pititaumangmetta.

9 Tamnale annikitomik Engelinnit mingnersautitok, Jeseōngmet tækkovavut, tokkub ānernadlarningagut nikosersimajok nertornartomik nalengnartomiglo, Gudib saimarsautānut tokkomik ōngniarkovlugo tamaita pivlugit.

10 Pijariakalaungmet tapsomunga, tamaitarsuit tamna pivlugo imetta, tapsomungalo tamaitarsuit pingmetta,

ānīatitaunermut namaksititsomavlugo, tamna unnuktunnik kittorngennik ānanaunevingmut pititsijok, tapkoalo piulijigijanget Nalegak.

11 Ivsornaititsijorlo ivsornaititaujullo, illunatik attautsemit pingmetta. Tamanna pivlugo kangusungilaktauk kattangutiminik taivlugit.

12 Okarporlo: Akkit okautigijomavara kattangutimnut, illagēktullo akkorngænne nertoromavagit.

13 Amalo: Tamna tettigijomavara. Amatauk: Abāk, manēpunga kittorngaksalijuseakkalo Gudemit.

14 Sorrutsit uvinekarlutiglo aukangmetta, tamna ukotitunak tamakkoninga illangiusimavok; tokkominut pitsartuērutijomavlugo tokkub pitsartuninganik pekartok, tagva Satanase,

15 Kivgaujungiērtiugillo tamaita kivgaksānaujut inōsermingne tamāt, tokko erksigivlugo.

16 Engelit illinganinget ingminut illelliunginamiuk, Abrahamible kinguvāngita (illinganinget) illelliorpa.

17 Tamanna pivlugo kattangutinne illunane adsigijariakalaukpeit, nāpkigosulerlune, nellagōrtomiglo ajochertuinerōvlune Gudib sāngane, innuit ajorningit isumagijaujungiērkovlugit.

18 Siorniorlauklune, nangminek ōktortaumagame, ikkajorungnarpeit ōktortaulertut.

KAPITEL III.

Kristuse Mosesemit anginersaujok.

TAMANNA pivlugo illipse kattangutigēktose ivsornaitose, kaikojaumakattaujose killangmit kaikojinermut, Apostele taimna ajochertuinerōvlunelo okautigijavut, Kristuse Jesuse ullernaigissiuk.

2 Attaruilijok tapsomunga taimaititiminut, Mosesetut iglungane illunane.

3 Tamnale Mosesemit nalengnarnersauvok, igloliortok nakorinarnersaungmet iglomit.

4 Iglut illunatik ingmikōrlutik nellietta senuajigiva; tamainigle pingortitsijok, tagva Gude.

5 Moseselo iglungane illunane attaruililauralloartok kivgatut, okautigijaukovlugit okautigijekset.

6 Kristusele Erniövlune iglominut nalegauvok; iglunga tamædsa uvagut, sungertutiksak nertornautiksarlo neriungniptingnik aulajungnengeruptigik naggatānut.

7 Tamanna pivlugo, sorlo Annernek ajunginek okausekangmet: Uvlome, nippinga tussarupsiuk,

8 Omættisse mangaitinassigik, sorlo ipsomane pingmetta, öktortaunerub uvlungane innukajuitome.

9 Taipsomane atātapse öktormanga; nautsertorpānga, piniarnikkalo tækkolaukpeit Jahrit 40 git nāvlugit.

10 Taimailiormetta innukattigēnnik taipkoninga ningarosulerpunga, okarlungalo: Omættimikut tammatsainarput! Apkosinikkale kaijimalaungileit;

11 Ningarlungatauk kigligiktomik okalaukpunga, merngoörservimnut ittertuksaungilet.

12 Udsertoritse kattangutikka, nellise illipsigne omættekartailile ajortomik okpingitomik, nalegungnērto-
mik Gudemut omartomut.

13 Uvlulle tamaita nangminipsingnik kaiblainiaritse, sulle uvlomeötillugo; akkunapsingne okautserōtokarkonago, ajornerub uivēriklerninganut;

14 Kristuse illangiubvigigaptigo sungertutekalernivut aulajungnengeruptigo naggatānut;

15 Okartokartillugo: Uvlome, nippinga tussarupsiuk, omættisse mangaitinassigik, sorlo taipsomane ningak-saivingme pingmetta.

16 Illangit tussaramitsuk, ningaksaivut; illunatiungitulle, Mosesekut Egiptenemit aularlauktut.

17 Kikulle ningarosutigivagit Jahrinne 40 ginne? Ajortullijut pitjutigilaungilagit, timingit taipkoa asserormetta innukajuitome?

18 Kikulle merngoörservianut itterniængitut kigligiktomik okautigilaukagit, okpingituungitut?

19 Okpinginermut tagva, itternek ajuler matsuk, tæk-kovogut.

KAPITEL IV.

Merngoërsernermik tigusinek okpernermut pivok.

TAGVA mana udsertorta angervionivut itteriarnivut merngoërservianut kamaginago pinata, nelliet uvaptingnit kinguvasikonnago.

2 Uvaguttauk okautsinnik tussarnertunnik okautsau-magapta taipkotitunak; taipkoale piulijigilaungileit okautsit okalatigijaujut, tussartattik okperinginamikit.

3 Uvagut okpertogut pijomārapta merngoërservianut, sorlo okangmet: Ningarlunga kigligiktomik okalaukpunga, merngoërservimmut itterniængilet. Taipsomanele pingortitaumajut sillaksub pigiarninganit sennamajarçr-metta.

4 Uvlut 7 õninget pivlugo aglait assinginne okarpok imāk: Gudelo uvlut 7 õningænne merngoërserpok sullinermimit tamainit.

5 Amatauk tamāne: Merngoërservimmut ittertukaungilet.

6 Nelliuniksame sulle illangit tamattomunga pijomāngmetta, taipkoalo tamattomiuga okautsaukårtut ping-metta, okpingininget pivlugo:

7 Ama uvlub assia taigiva, taimak akkunçrtigijomik kingorngane, Davidekut okarame: Uvlome, sorlo okarsimangmet, uvlome, nippinga tussarupsuik, omættsisse mangaitinassigik.

8 Josuable merngoërservingmut pitilaukpagit, uvlub assia okautiginajalaungila kingorngane.

9 Tamanna pivlugo sulle merngoërserviksakarpok Gudib innukotinginnut.

10 Merngoërservianut pimajok, merngoërsermet sullinermimit, sorlo Gude sullinermimit.

11 Tagva mana attarulita, merngoërservingmut tamattomunga itterkovluta, nelliet kattedkonnago okpinginerub igartauninganut taipsomunga.

12 Gudib okausinga õmanartongmet pitsartudlalar-melo, saviksoarmit igluktut kēnalingmit ipingnersauvlune,

kibligutivok saviklugit tarnelo annernerlo pattektauk saunerlo, erkartuijovlunelo omættib issumanginnik erkar-sautinginniglo.

13 Pingortitamiglo tækkuksaungitokangilak tapsomunga; illunamassiatigle ijersimanatiglo sakkersimavut ijikita sängængne, tamanna okautigivavut.

14 Ajochertuinerøjoksoakarapta tagva, Jesusemik, Gudib Erninganik, killangmut aimajomik; nellonajainek tagva attavigēnarlavut.

15 Ajochertuinerøjokanginapta illapsugosugungnangitomatik ajulerniptingnik, illunanele ðktortaumajomik uvaptitut, ajornekaranele.

16 Taimaimet sivorasugata saimarnarub iksivautaksoanga nellipsarlavut, nāpkigijaulerkovluta, saimarsaumiglo nachvarluta piulijaujariakarniptingne.

KAPITEL V.

Kristusib ajochertuineröninganik.

AJOCHERTUINEROJUT nelliet innungnit annerimajok, innuit pivlugit pititaulermet, Gudib pinginnik udsertorkovlugo, tunnijikovlugo tunnergutinnik tokkottenniglo ajornerit pivlugit;

2 Imaïtok naipakotigosugungnartok tammartunnik nel-lojövlutik, nangminek sangēnermik najortekarame.

3 Taimaimettauk, sorlo innuit pivlugit, taimaktauk nangminermirik pivlune, tunnijijariakarpok ajornerit pivlugit.

4 Ingminiglo taimak nalengnarsitijokanginivok, kissiane Gudemut annerijaumagame, sorlo Arone.

5 Taimaktauk Kristuse ingminik nalengnarsitilaungilak ajochertuinerøjomavlune, (nalengnartipale) tåpsomunga okartub: Ernerivagit, uvlome erniarivagit.

6 Sorlotauk aglait assinginne okarmet: Ajochertuijövotit issokangitomot, Melchisedeub illinganingatut.

7 Tamna uviningme innõtillugo tuksiarnermik kennunermiglo tunnijijok angijomik nipliadarlune kugviudlalarmelo tapsomunga piulijigijungnartiminut tokkomit, tussåjavgivok, Gude nalekamiuk.

8 Erniogalloarlune Gudemut, nalengnek illipa, sior-niortitaunerminut ;

9 Tamaitalo namaksigamigit, nalektiminut illunainut piulijaujutaumalerpok nāksaungitomik ;

10 Gudemut atserartauvlune ajochertuinerōjomik, Melchisedeub illinganingatut.

11 Tamna pivlugo okausiksakaralloarpogut unnuktunik, nellonērtitsinerle okumaiput, tukkisinajanginapse.

12 Illipselo nauk akkunit ajochertuijuksaunajalauktose, ama ajochertortaujariakarpōse Gudib okausingita pigiarninginnik aglæt, immungmiglo pititaujariakarpōse, nerkiksak pitsartōjok pinago.

13 Nellielle sulle immungmik pijariakartok, idluarnerub okausinginnik kaujimangilak, nutarautuinaramē.

14 Innersimajulle nerkiksak pitsartōjok nerkigijeksarivæt, imaitut: sungiutsinermut ōksimajunnik issumaggit nellojungnērlugik, ajunginerlo, ajornerlo.

KAPITEL VI.

Okpernermit kattengnerub nangianarninganik.

TAMANNA pivlugo Kristusib ajochertusingita pigiarninget pijungnērlugo, sivumuagomavlutā inneriartoromavogut, tunganilijomanata āma sāgiarnermik piniarnernit tokkonartunnit, okpernermiglo Gudemut,

2 Ajochertūtsemiglo, Baptijut pivlugo, pattingnermiglo aggangnut, tokkungajunniglo makkitomārtunnik, pitlartaujomārtomiglo issokangitomot.

3 Tamattomingatauk piniaromavogut, Gude perkojikpet.

4 (Illa) kaumaksartaumalertut, tunnergutinniglo killangmit pijunnik ōksimajut, Annernermiglo ajunginermik illangiutitāumajut,

5 Gudiblo okausinganik ajungitomik ōksimalauktut, sillaksublo nellituijuksab pitsartuninginnik,

6 (Taimaitut) kiglormut (sālutik) kattekkunik, ama Gudib Erninga nangminek senningajolingmut kikkiekto-

runitsuk, mittautigilugolo, ama nutängortitauninginnik sāgiarnermut ajornavingmet.

7 Nuna milluartok sillalungmik kattekvigikattartiminnik, tapsomina sennajut piksarsiorlugit perorsijennik idluartunnik, saimaudsaularmet Gudemut.

8 Dornenigle Disteleniglo perortokarpet, piutsengilak, omigijaunek kannipa, ikkoalajuksaujomärtok nagga-tiksame.

9 Illipsele næglingnartose, ajunginersamik tettigivapase, piulijauniarnermiglo pinasuarnersauluse, nauglo taimak okālagalloartogut.

10 Gude idluitongimet, puigorniarlugit piniarnisse sennanisselo næglingnermut, tapsoma attingane pijasse, ivsornaitut kivgartorapsigik, sullelo kivgartorapsigik.

11 Uvagulle tamattominga attaruilikovapase illunase ingmikōrluse, neriugijeksak kollarutigijungnērlugo nag-gatānut,

12 Erkeasungniarkonnase, mallikteolerkovlusele kingormgūjijuksennik angersimanernik, okpernermut kennuēr-sarnermullo.

13 Abrahale Gudib angervigigamiuk, assiminik anginersamik tajjeksakanginame, nangminerninik taisijok,

14 Okarporlo: Ahamarik illa, saimaudsomavagit, angijomiglo unnuksivalliatitsomavagit.

15 Taimak tagva kennuēlune neriukpok, angersima-nerlo pigiva.

16 Innuit okausimingnut illautitsigalloarput angeke-jatik taivlugo, taimaitomut okpernarsivlutik sorčrtipeit akkerartortut.

17 Gude tagva, angersimanerub kingormgujeksanganut angijomik nellonērtitsijomagame, issumane sokkoser-niængimet, angernerinik illautipa,

18 Maggungnut sokkosijuitungnut, Gude sæglolune ajornavingmet, sōngojomik mannigortiksakarkovluta, u-vagut killanartogut neriugijeksak perkojaumanivut attavigēnarlugo;

19 Tamanna tarnipta kissanget sōngovlune kollarnang-itok, upkutsab ungatānut aglæt pijok;

20 Takkamunga sivorlertok Jesuse, pivluta ittersim-

mavok Melchisedeub illinganingatut, ajochertuinerōitaujok issokangitomot.

KAPITEL VII.

Melchisedeglo Kristuselo.

MELCHISEDEGLE tamna attanniviolauktok Saleme, Gudib kotsingnerpāngojub ajochertuijokotinga, tapsoma Abraha pachreartorpa, uttermet attanniviksuit sorsungninginnit, saimaupalo;

2 Tamnatauk Abrahamib tunnitsivigiva perkutime illunatik unnorningita tellimaujoennik. Attinga sivorlermik imāk nellonērtavok, idluarnerub attannivinga; kingornganeletauk, Salemib attannivinga, imaipok : Ullapirsainerub attannivinga;

3 Atātakangitok, anānakarminane, illakanginivok, uvlungillo pigiarnekangilet, innōsingalo naggatekanginivok : Gudible erninganut adsiutavok, ajochertuijotsainarlune issokangitomot.

4 Tapsomale angininga nautsertorsiuk, Abrahamibtauk Patriarcheōjub tunnitsivigingmago, salakarnermut aksarnerilauktame tellimaujoennik.

5 Levib kinguvāngit ajochertuinerōermik pititaugamik, perkojakaralloarput innukattigēt kattangutigijamik perkutingita tellimaujoennik tigusikovlugit, perkojak malliklugo, Abrahamib timinganittauk tapkotitunak tikigalloarlutiktauk.

6 Taimnale illakarninganik tapkoa akkorngænnetomik tajaunane, tamna perkutit tellimaujoennik tigusilaukpok Abrahamit, angerviolauktorlo saimaupa.

7 Manale akkerartortaujungnangilak, mingnek ajunginersamut saimaudsauvok.

8 Tamānele innuit tokkojukset, perkutit tellimaujoennik tigusivakput; taipsomale tigusilauktub innōninga kiglijutaumavok.

9 Taimaglo okarpunga, Levitauk perkutit tellimaujoennik tigusivok, Abrahamut tunnergutigijaujomik.

10 Sulle atātame timinganemet, Melchisedeub pachreartormago.

11 Namaluatsiarnerle pikpet Levitit ajochertuinerõninginnut, (tamanna pitjutigællugo innuit perkojennik pititaungmetta): sõg tagva ama okautaujariakarka, ajochertuinerõjub sakkertuksab assia okautigilugo, Melchisedeub illinganingatut, Aronib illinganingatuungitok?

12 Ajochertuinerõnek ablatsautitaulertone, tagvane perkojettauk ablatsaujariakarmingmetta.

13 Taimaitomik okautigijaujok, tamna kinguvarēt assinginnit pivok, Altaremik kivgartortokalauksimangitunnit.

14 Juda Nalegapta abvagvigingmago sakkijarsimangmet, kinguvarēt taipkoa Mosesib okarvigilaungileit ajochertuinerõnermik.

15 Sakkijaluarivok ama, Melchisedeub illinganingatut ajochertuijokalernet assianik,

16 Taimaititaujomik perkojab uviniliub perkojanguungitok, nunguniatsengituble innõtsih pitsartuninganut.

17 Imāk kigligiudsingmet: Issokangitomut ajochertuijõvotit, Melchisedeub illinganingatut.

18 Tamattomunga perkojak sivorlek attorungnērtitauvok, ajulerame, sumullo attunginame.

19 Perkojet namaksititsijungnangimetta; neriugutiksamigle ajunginersamik pititauvok, tamattomuna Gude palligutsutigivavut.

20 Imaimet, angijõvok, angernermik illautitsingmet kissiane pivok. Taipkoa ajochertuijõlermetta angernermik illautitsingitomut pivut;

21 Taimnale ajochertuijõlerpok angernermik illautitsinermut, okarvigijiminut imāk: Nalegak okarviklune kakkialerutiginiængitaminik okarpok, issokangitomut ajochertuijõvotit, Melchisedeub illinganingatut.

22 Taimaimet piluartomik Testamentemik ajunginersamik Jesuse namaksititsijolaukpok.

23 Taipkoale ajochertuijõlauptut unnukput, tokkub itsainartingimagit;

24 Tamnale, issokangitomot iſsainarame, sorajuitomik ajochertuinekarpok.

25 Taimaimet tapsomuna Gudemut pijut, piulijungnarpeit sorajunane; innõtsainalarmelo tuksiarutiveit.

26 Taimaitomik ajochertuinerõjomik pijariakarapta ivsornaitomik, passijeksaungitomik, ajortokangitomik, ajortolingnit ingmigolingajomik, killangmillo kotsingnersamik;

27 Pijariakangitok ajochertuinerõjutitut taipkotitunak, uvlut tamaita tunnijariakakãrlune tunnergutinnik, ajorinne nangmininne pivlugit, kingorngane innuit ajorningit pivlugit; attausiardlune taimailolaungmet, ingminik tunnigame.

28 Perkojet innuit sangẽdlartut ajochertuijungortipeit; okauerle angernermik illakartok, perkojet kingorngattigut okautaujok, Ernermik pititsivok, issokangitomot namaksiviktok.

KAPITEL VIII.

Aronib ajochertuinerõninga Kristuseme sorõrpok.

OKAUTIGIJAVUT, tamædsa tamat imaipok: Taimaitomik ajochertuinerõjokarpogut, iksivajomik nalegaviksub iksivautaksoangane, tallerbiet tungãne killangine;

2 Tamnalo kivgartorteõjok ivsornaitoviub pinginnik, tuperniglo miksekãrtomik, tamædsa Gudib pingortilaukpa, innuungituble.

3 Ajochertuinerõjut attunit perkojauvut tunnijkovlugit pilliusijennik, tunnergutinniglo, taimaimet, tamnatauk piksakartuksauvok, tunnijijungnarkovlugo.

4 Nunamẽkunele ajochertuijonajangilak; ajochertuijut tagvanẽmetta, tunnijijut tunnergutinnik, perkojet malliklugit.

5 Tãpkoa killaub pingita adsiluanginnik tachanginigo kivgartorput; imãk Mosese Gudemut ajochertortaulermet tupek innereksaringmago: Kammatsialerit o-

karpok, tamainik sennakovlutit, adsilijeksanga unertuitigijaujok illingnut kakkame malliklugo.

6 Manale ānanaunersamik piniareksarsivok, Testamentemut ajunginersamut pijitserteōgame, tamannatauk angersimaneremut ajunginersamut illingatitauvlune.

7 Sivorlek taimna ākigariakalaungipet, assia inniksarsiorutaunajangilak.

8 Passitigingmagit, okarlunelo: Ahāk uvlut nelliutijomārput, Nalegak okarpok, Israelitit Judillo Testamentetangortitsivigijomavakka;

9 Testamentetut taipotunaungitok angerutigilauktara taipkoa angajokanginnut, uvlorme taipomane, aggangit tigulaurapkit aulartilugit Egipthenib nunanganit. Testamentimne sokkosijuilaungimetta kammagijomalaungilak-katauk, Nalegak okarpok.

10 Tamædsa Testamentiga, Israelekunnut uvlut tamakkoa kingorngattigut pijomārtara, Nalegak okarpok: Perkojakka issumanginnut pititsomavakka, omættinginullo aglagomavakka; taipkonungalo Gudiojomavlunga, innukotigijomārivakka.

11 Nellietale innukattinne, kattangutinnelonēt ajochertoriakangila, okarlunelo: Nalegak illitariniaruk! Illunatik illitarijomārmanga, mikkinerōninginnit anginerōninginnut.

12 Nāpkigosuktigijomagapkit idluangitulliningit pivlugit, ajorningillo, idlultulliningillo issumagijomērpakka.

13 Okarlunele: Nutamik, sivorlek nutaujungnērtipa. Nutaungitorle, pitokaujorlo, kannilerpok nungutauvingminut.

KAPITEL IX.

Kristusib aunga ajunginersauvok tunnergutinnit tamainit.

TESTAMENTEME sivorlerme perkojakalauralloarpoktauk, kivgartornek Gudemik, ivsornaitoviglo tækkuk-saujok pivlugik.

2 Tagvane tupiub pāksoanga nappartitaulermet, ne-

nergoabvillo, sãlo, kakkojello tækkojekset takamanelaukput; tamanna ivsornaitovingmik taijauvok.

3 Tupiuble illanga upkuksub aipanget ungatanētok, ivsornaitoviksoarmik taijauvok.

4 Tagvanelaukpuk iserluanerutiksab illulerkuta Goldeōjok, Testamentiblo iklervinga, illunane kallersimajok Goldemik, mattoma illuane illulerkutekalaukpok Golde-mik, killaub kakkojanganik pitalingmik, Aroniblo ajau-pianganik nutaijoktalilauktomik, ujarkangniglo sātungnik Testamentemik okauselingnik.

5 Tamattoma kāngane ānanauviub Kerubigik ilauk-puk, tapkoa talēvuk nāpkineringnerub iksivautanganik, tamakkoa mana ingnigolingatilugit okautaujariakangilet.

6 Tamakkoa tagva taimailingatitaungmetta, ajoher-tuijut kant tamat itterlaukput tupiub pāksoanganut, kiv-gartornerlo Gudemik piniarlugo.

7 Aipānulle ajochertuinerōjok kissime attausiardlune Jahreme itterlaukpok, aungmik neksarlune kissiane, tun-nergutiksennik nangmininelo, innuillo tammarkattarningit pivlugit.

8 Tamattomunga Annernek ajunginek nellonērtitsivok, apkotiksak ivsornaitovingmut sakkijarsimangimet sulle, tupek sivorlek nappatillugo.

9 Tamanna adsigēgutiksaulaungmet taipsomane, tag-vane tunnijingmetta tunnergutinaik tokkotenniglo, Gude-miglo kivgartortub issumanga tamakkoa namaksilugo ajorpæt.

10 Taimaitut nerkiksarlo immiksarlo ubvarnerillo su-natuinait, uviningmut ivsornainerit, illuserekojaujut at-torlūgit, nellitok ākiksorvia nellit-searivlugo.

11 Kristusele tikkipok ajochertuinerōlerkovlugo per-putinnik pijomārtunnik, tuperkut omanget anginersaujo-kut namaksinersaujokullo, aggangnut sennamangitokut, imaipok, mattotunak nappartisimangitomik.

12 Angusallublonēt nochaublonēt aunginnut pingmi-nane, aungminulle nangminermiut attausiarlune ivsor-naitovingmut itterpok, issokarniængitomik piulijauviksa-mik piniarutjilune.

13 Tuktuvaillo saukello aungita, argšello tuktuvang-

mit ivsornartunnik serparsartartut, ivsornaitipattigik timit epkējarylugit ;

14 Kannok (tagva) anginersavaksōjomik Kristusib aunget, ivsornartokangitok ingminik tunnigame Gudemut, Annernek ajunginek (issokangitok) pitsartutigællugo, epkējjarpeit issumavut piniarnernit tokkonartunnit, Gude ōmartok kivgartorlugo ?

15 Tamanna pivlugotauk Testamentetāme pijitserteōvok, kaikojaumajut pikovlugit kingormgujuk-samik nunguniængitomik angerosimajomik, tokkonermut pimajomut piuliklerlune ajortullinernit pijunnit, Testamentib sivorliub nelliuningane.

16 Testamentekartone, perkojjjok Testamentemik tamattominga, tamna tokkokārlune pijariakangmet.

17 Testamentib angerninga attulermet tokkub kingorngane kissiane ; attungilak innōtillugo, Testamentemik perkojjjok.

18 Tamanna pivlugotauk sivorlek aungmik najortekarane attorkojaungilak.

19 Perkojelle perkojjjut tamaita, Mosesib attuarēramigit, innungnut illunainut, nochaublo angusallublo aunginnik tigusilerpok, immermiglo, merkunniglo aupaluktennik, Ysopemiglo illauklugo, tamakkonunga aglait inuillo tamaita serparsarpeit.

20 Okarlunelo: Tagva Testamentib aunga, tamattominga Gude perkojingmet illipsingnut.

21 Taimaktauk tupek perkutillo tamaita attortaujut Gude kivgartorlugo aungmut tamattomunga serparsarpeit.

22 Illunaka-atiglo epkējartaulerput aungmut, } erkojet
malliklugit. Aublo kovijauninganut kissianut issumagi-
jaujungnērnekarpok.

23 Taimaimet killangmētunnut adsigēgutaujut epkējariakalaukpeit tamakkonunga ; killangmētulle, nangminek tunnergutinnik, tamakkonanget anginersaujunnik, pijariakarput.

24 Kristuse ittingimet ivsornaitomut aggangnut senamajomut, (taimna adsigēgutiksak miksekārtomik,) killangmulle itterpok, pivluta tamattomane sakkeromavlune Gudib kēnanget sāngane.

25 Imainginivok, attausiarlune ingminik tunnigame, ajochertuinerōjotut taimna Jahrit tamaita ittermet ivsor-naitivingmut aungme assianik neksarlune.

26 Taimaikune āniatitaukattarajalauktok sillaksub pi-giarninganit. Manale sillaksub naggatāne attausiard-lune sakkerpok ajornerit pējariartorlugit, ingminik tun-nivlune.

27 Sorlotauk innuit tokkojariakarmetta attausiardlutik, kingornganele erkartuivikaromārmet.

28 Taimaktau Kristuse attausiardlune tunnijauma-vok, unnuktoksuit idluiningit pējarlugit. Aipānigle sak-keromārpok ajortoliōnane, neriuktunnut taps ominga, piu-lijaulerdlutik.

KAPITEL X.

Kristusib tunnininget namagijauninganik.

PERKOJET tachaungmetta perkutinnik pijomārtunnik, perkutemariōngilet nangminek. Jahrit tamaita tunniji-juksauvut tunnergutinnik taimaitsainartunnik, tunnijijulle namaksititsungnangileit.

2 (Namaksitippagit) tunnijinerit sorērajalaukput, Gu-demik kivgartortut issumanikut ikpigijungnērunikit a-jornitik, attausiardlutik sujungaititaulaurunik.

3 Jahrinnele tamaine tamakkonunga erkaititauvut ajornermingnik.

4 Tuktuvaub saukablo aunginnut ajornerit pējarlugit, ajornavingmet.

5 Tamanna pivlugo, sillaksoarmut pigame, okarpok : Tunnergutinnik pilliusijenniglo pijomalaungilatit, time-nigle ākiksorlaukpotit uvamnut.

6 Tunnergutinnik ikkoalajeksennik, ajortoērutiksen-niglonēt kuviasutekangilatit.

7 Tagva okarpunga : Ahāk, aggerpunga, aglait mak-perninginne piluartomik aglaksimavok uvamnik, Gude pijomanīt namaksititeksarigapko.

8 Tagvane, okarame : Tunnergutinnik pilliusijenniglo, ikkoalajeksenniglo, ajortoērutiksenmiglo pijomalaungila-

tit, kuviaginginivettittauk, (sorlo perkojet malliklugit tunnijaungmetta,)

9 Tagva okarpok : Ahäk, aggerpunga, Gude pijomant namaksititsartorlugo. Tagva sivorlek sorertipa, aipanga attorkovlugo.

10 Pijomajanga tamanna pitjutigællugo ivsornaitaivogut, Jesusib Kristusib timinga tunnijaungmet attausiardlune.

11 Ajochertuijullo nelliet ingmikörlune pititavok, uvlut tamaita Gudemik kiviartorkovlugo, tunnijekattarlunetauk tunnergutinnik taimaitsainartunnik, tapkoale ajornerit pëjarungnatsengileit.

12 Tamnale, tunnijkarame tunnergumik attautsemik ajornerit pivlugit, issokangitomot namatsainartomik, mana iksivavok Gudib tallerbiet tungäne ;

13 Taimanget uttakkivok omigijime illijaukärtinnagit ittikkame ikovrangænnut.

14 Tunnergumut attausëarnmut namaksitilauramigit, issokangitomot ivsornaititauniartut.

15 Tamattomingatauk Annernerub ajunginerub kiglijudsivigivätigut. Sivorngagut okalaurame :

16 Tamædsa Testamentiga tapkonunga pijomajara, uvlut tamakkoa kingorngattigut, Nalegak okarpok : Perkojakka pititsomavakka omættinginnut, aglagomavakkalo issumanginnut.

17 Ajorningillo tammarningillo issumagijomërpakka.

18 Tamakkonangelle issumagijaujungnertone, tunnergutikset attorungnëriakarivut ajornerit pivlugit.

19 Tagva manna kattangutikka, sivoranata itterungnarapta ivsornaitovingmut, Jesusib aunga pitjutigællugo,

20 Tamattomunga apkotiksarsilaukpätigut nutämik omanartomiglo, upkuksoakut, tamædsa uviningmigut.

21 Ajochertuineröjokaraptalo Gudib iglunganut :

22 Palligutilerta tagva, omamut mikselingmut, nellagörtomik okperluta, serparsartauluta omættipigut, kellerudsartaulutalo issumamit passijeksaujomit, ubvarsimavlutalo timiptigut immermut ivsornaitomot ;

23 Attavigënarlavuttauk nellonajainek neriuartomik,

aulajungnengerluta ; (angerlauktok tamattominga nella-görmet ;)

24 Nangminiptingniglo udsertortigēkta, kajumiksau-tigēnermut, næglekovlutalo ajungitullilutalo.

25 Kattimaníksavullo kammagijungnēriarnagit, sorlo illangit illiorpangmetta ; kaiblargēklutale, taimak pija-riakaluarpok, tautukapse, uvloksak kaglilermet.

26 Miksekārnek illitarekārlogo, pijarælluta ajortul-ligupta ; tunnergutíksakarunguērpogut tava ajornerit piv lugit ;

27 Erksinartoksoarmigle neríunartomik erkartūjomik, illimmanartoksoarmiglo ikkomamik, nungutsiniartok ak-kerartortunnik.

28 Mosesib perkojanginnik tapatojokarpet, nāpkigi-jaunane tokkokojauvok, magguglonēt pingasullonēt kig ligíudsíkattigēklutik okarpetta.

29 Kannok sugaluluartoksoarmik pitlareksarsiniara-sugigalloarkissíuk, (innuk) tulertok Gudib ernninganik ívsornaitígíuniuglo Testamentib aunga, tamattomunga ívsornaitíaujok, mittautekartorlo saimarsautib Anner-ninganik ?

30 Kaujimagaptigo tamna, okartok : Kíglungnek pi-jara, akkíníaromavunga, Nalegak okarpok. Amatauk : Nalekab innukotinne erkartoromärpeit.

31 Erksinadllarpok, Gudib ómartub agganginnut o-choniarnek.

32 Uvlulle angerosímajut erkaríssígik, kaumaksarsi-mavigíjapsingne, angíjomik kappiasuktítajose síorníor-nermik attorluse ;

33 Illangagut nangmínek mittautaunermut kappíanar-tomullo allēkutaurapse ; illangaguttauk illagíaurap-sígik, taimaitunnut síorníortítajut.

34 Illapsngíaurapsínga kelleksorsímájunga, kuvía-sungnermut aglæt kennuērsalaurapse perkuttípsíngnik aksartaugapse ; íllipse kaujímajose, ajungínersámik nung-uniængítomíglo nangmínípsíngne perkutíksakarapse kíllangme.

35 Tettekarníse eginássíuk, angíjomik akkíllertáujo-māngmet tamanna.

36 Kennuērsarnermigle pijariakarpose, Gudib pijomajanganik attutsiarkovluse, angersimanerlo piksariniarlugo.

37 Annikitoārsuk sulle tamattoma kingorngane, aggertuksak aggerniarmet, mullutsennane.

38 Idluartorle okpernermut innōniarpok. Kemāniartorle, taimna tarnina kuviasutiginiængila.

39 Uvagulle illagingilavut, kemājut erkartortaujomārulik ; okpertulle illagivavut tarnimingnik piuliklertut.

KAPITEL XI.

Okpernelingnik.

OKPERNERLE tettekarniōvok tunganartomik, neriu-gijeksennut, kollarnangitorlo tækkuksaungitunnut.

2 Tapsomunga sivorlit kigligiutigijavut.

3 Okpernermut illissimavogut, sillaksoak Gudib okausinganut pingortisimangmet ; tækkuksaujut tamaita, pingortitaungmetta pitakangitomit.

4 Okpernermut Abele tunnijjok tunnergumik ajunginersamik Kainemit ; omanget idluarlune kigligiutaujok, tunnijininganik Gude kigligiudsingmet ; tamattomunatauk sulle ökalavok, tokkungagalloorlune.

5 Okpernermut Enoch aularudsaujok, tokko tækkona-go, nennijaunanelo, Gudib aularutimago ; aularudsaukärfinnago kigligiutaungmet, Gudemut kuviagijaungmet.

6 Okpernekangitonele Gudemut kuviagijaunek ajornavikpok ; Gudemut pijomajok, Gudekartomik okpertuksauvok, kennertiminullo akkillerteōniarmet.

7 Okpernermut Noa Gudemut okautsaugame sulle tækkuksaungitomik, Gudelo naipertoramiuk, umiaksoarmik sennavok, illame piulijauviksangennik ; tamattomunga sillaksub (innungit) erkartorpeit ; kingormgutilerlugolo idluarsinek, okpernermut pijok.

8 Okpernermut Abraham nalelauptok, nunamut kingormgujeksaminut aularkojaulerame : aularpok, nellovlune namut ainermik.

9 Okpernermut tækkorngartaulaupok, nunakarlune nuname angerõsimajome, sorlo pijeksaringitane; tupē-nakarlune Isaaglo Jakolo illagivlugik, kingormgujukat-taujok angersimanermik tamattominga.

10 Neriukame iglugaseksoarnik, tunganilimajunnik, sennajinget idluarsaijingello tagva Gude.

11 Okpernermuttauk Sara pitsartutitaulertok singail-larlune, ernivlunelo erniviksanne annigorsimatillugit, ok-pernartorigamiuk tamattominga angerlauktok.

12 Taimaimettauk attausēnarnit timemit tokkungal-ertomit, unnuktoksuit erniangovut, sorlo uvloritsetitut killangmētutitut, siorketitullo, inmab kiglinganetutitut kittiksaungitutitut.

13 Okperlutik taipkoa illunatik tokkovut, angersi-manerit piginagit; ungasiktomille tækkolaukpeit, kol-larnagillo kувiasutigivlugillo, kigligiksarputtauk tujor-miangonermingnik tækkorngartaunermingniglo nuname.

14 Taimaitomik okartut, nellonailivut, atātab nunang-anik nunaksarsioramik.

15 Illa, kemmaktatik issumagilaurunitsuk, piviksaka-rajalaukput uttilernerningnut.

16 Manale kippilerput ajunginersamik, tamædsa kil-langmētomik. Tamanna pivlugo Gudib kangusutigingileit, Gudingennik taijaulune; iglugaseksoarnik ākiksoi-laurame taipkonunga.

17 Okpernermut Abraham tunnijjok Isaangmik õk-tortaulerame; ernetuarlo tunniva, angerviogalloarlune.

18 Okautigijaujok: Kinguvāksarnik taijak Isaangmit pijomārtomik;

19 Issumavlunelo: Gude tuppaktitsijungnarivok tok-kungajunnit; tamanna pivlugo adsigēgutiksarællugo ama tiguleriva.

20 Okpernermut nelliutukset pivlugit Jakolo Esaulo Isaakib saimauserpak.

21 Okpernermut Jakob saimauserpak Josefib ernigik tokkonialerame, pogiarlarmelo ajaupiame nuvuanut.

22 Okpernermut Josefe tokkolerame okaudsijok Israe-lib kittorngangita aularviksakaromärningennik, perkoji-larlunelo saunine pivlugit.

23 Okpernermut Mosese erniangomangmet, takkinnik pingasunnik ijerartoangolertok angajokangminut, tæk-koleramitsuk, innakonadlartok nutarak; attanniviksub perkojanga sivoraginago.

24 Okpernermut Mosese, angijolame, Faraob panningan ernermik tajjaujomērpok.

25 Gudih innukottingit siorniorkattigijomavlugit annerinersariva, ajortullinerub allianarninganit annigorsār-tomit;

26 Kristusiblo mittautanninga akluitiginersariva, Egip-tenib perkuttervaksoanginnit: akkiksak issumagigamiuk.

27 Okpernermut Egiptene kemmakpa, attanniviksub ningarninga sivoraginago; tækkuksaungitok attavigigamiuk, sorlo tautuklugo.

28 Okpernermut anniviksarsiorlunelo aungmik kovisiviksiorpok, erniangokärtunnik tokkotsijomut, aktortaukonnagit.

29 Okpernermut taipkoa immarbik aupalluktak apkotigivæt, sorlo nunakut pannertokut ingeravlutik; Egip-tenemiuttauk öktorivæt, ippidlarlutiglo.

30 Okpernermut Jerichomiut avaluksoangit ochovut, uvlut 7 it kaivaleklugit pissugvigekärmagit.

31 Okpernermut Rahab anguniartok nungutaulaungilak okpingitit illagællugit, nautsertoriartortut illænnakamut illellioramigit.

32 Sumiglo sulle okariakarkik? Annetuluadlarajarpok, Gideonelo, Baraglo, Simsonelo, Jeftalo, Davidelo, Samuelelo, nellautaijullo unipkautiginajarupkit.

33 Taipkoa okpernernermut salakalaukput attanniovingnik, idluarsainermik sullilaukput, angersimanek pigivæt, Loevillo siggungit sēmilaukpeit,

34 Ikkomab pitsartuninga kammipæt, saviksub ipingninga kemāmavæt, sangēnermingnit nekoksititavut, sorsugiartornermingne pitsartutitavut, tækkorngartet sorsuktokudsoangit ochotidlalaukpeit.

35 Arnet tokkungajitik ömartitauermit ama tiguveit; assingille annaudlaravut, (tokkomut) piuljauniarnermik tigusijomanatik, makkiviksak ajunginersak tikkitsomagamitsuk.

36 Illangit mittautaudlalauput nerkerksutidlarauvlu-
tiglo, kelleksugauvlutiglo, parngnanaigudsauvlu-
tiglo ;

37 Ujarkennut millortauvut, ullimadlartauvut, kap-
pijaudlarput, saviksoarmut tokkotauvut ; arvertarlauk-
put saukello tuktuvaillo aminginnik annorakarlutik, sak-
sadlarlutik, kiksarnartomik attorlutik, kappiasuktitaular-
miglo.

38 Sillaksub innungit tapkonunga nellokotinadiarput,
arvertarlaukput siorniorlutik innukajuitunne, kakkennelo,
nunablo kongnānginne kairosunginelo.

39 Tapkoa illumatik okpernermik kigligiutauvut, ang-
ersimanek piginago.

40 Imaimet, sivorngagut Gudib issumasimavljune a-
junginersamik pijomāramittigut, taipkoa namaksititau-
konnagit uvagut pijaukärtinnata.

KAPITEL XII.

Sokkosertailinermut kaiblainermik.

TAMANNA pivlugo uvaguttauk, kigligiudsijunnik tai-
mak unnuktigijoksoarnik avaliptigut pekarapta : Ajor-
nerit allarlavut uvaptingnut nippingatsainartut erkinau-
tigijavullo, kennuērsarlutalo akpangerta akpalliutikojau-
nippingne,

2 Jesuselo tækkonārlugo, okpernermik pigiarnilarmelo
namaksiniartok ; tamna kувiasutekarajalauktok, senning-
ajolik kennuērsarlune attorpa, kangunarnigalo kamma-
gingila, manalo iksivajok Gudib iksivautaksoangane tal-
lerbiet tungāne.

3 Tamna kennuērsartok taimak angijomik ajortolik-
soarnut akkerartortaungmet erkarissiuk, merngortorkon-
nase, katsungataililuselo tarnipsigut.

4 Sulle angse kovilaungigalloarapsiuk, akkerartornisse
ajortunnik pitjutigællugit ;

5 Puigorērpa-selo okausek taimna nekoksinaɔllartok
illipsingnut, sorlo kittorngennut pijok : Ernera, Nalekab

sugiarninga nachoginiarnago, nekkilersiniarnæglo tapsomunga pitlartauguvit.

6 Næglijianne Nalekab sugiarmagit; ernerilertanelo illunaita issakaniarpeit.

7 Sugiartaunek namagigupsiuk, tagva Gudib piniarvigivāse kittorngariluse; nāne ernekarka atātaminut sugiartaungitomik?

8 Sugiartaungikupsele, sorlo illunatik tamattominga illangiutititaungmetta; tagva tamāngainagauvose, kit-torngaunasele.

9 Atātagijavut timiptigut sugiartigilauraptigik illeragilugillo, tagva piluartonik tarnib atātanga nalegekसारिंगिलवुत, innōkovluta?

10 Taiukoale tagva uvlut ikkitut sugialaukpātigut issumamingnut; omale pivātigut attornartomik, ivsornainganik illangiutititaukovluta.

11 Sugiarnirille illunatik attortillugit kuviasutiksaa-joringilavut, kiksautigivavulle; kingornganele tamakkonunga sungiusititaujut, ullapirsarnartomik idluarsinermut tunnitsiviginiarpeit.

12 Tamanna pivlugo ama kiviksigik aggait kassungajut, sēr-kullo nukingērtut;

13 Kollarnangituumiglo tutiniaritse ittikkapsingnut, tussiaetotut nelliet koitarkonnago, innulijaulerlunele pinersaukovlugo.

14 Ullapirsainermik illunainut pinasuaritse, ivsornainermiglo, tapsomunga pinasuangitut Nalegak tækkonia-tsengimatsuk.

15 Udsertoritselo Gudib saimarsautanik kingōmakler-tokarkonnago kinalonēt; amārmik kassilinartomik perortertokarkonnago, akkerartortigēngnermik sakkertitsilune, unnuktullo tapsomunga ivsornartitaulerlutik.

16 Assiniartokarkonnasele, Gudemut issumakangitokarkonnasele, sorlo Esautut, tapsoma nerkiksak attausēnak pērutigigamiuk erniangokārnerminit.

17 Kaujimagapse, kingorngane saimaudsaunek kingormgutigijomangmago perkojaujungnaipok; kakkialernermik pivik-arsijungnangimet, nauk keanermut kenne-ralloarmago.

18 Kakkamut aktortaujungnangitomut tikkinginapse, ikkomamut ikkoalajomut, täksinertalingmullonēt, täksoktalingmullonēt, sillarnerluksoaktalingmullonēt;

19 Tiptulautib nippinganullonēt, okautsit nippinginullonēt, taipkoninga tussalauktut tussaromalaungileit, okautsemik okautsaujomanginamik.

20 Okautaumajut tagvane sapperamigit. Nergjutillo illangeta kakkak aktoruniuk, ujarkennut millorteksaulaukopok, pittikteksaulakporlonēt.

21 Erksinartoksöngmello taimna täkkuksaujok, Moses okarpok: Erksijunga sajudlarlungalo.

22 Illipsele Zionib kakkanganut tikkisimavose, Gudiblo ömartub iglugaseksoanganut, Jerusalem killangmētömut, Engeliilo tausendeokattartut unnuktoksönginnut,

23 Erniangokärtullo illagēninginnut, killangme aglaksimajunnut, Gudemullo tamainik erkartuijomut, idluartullo namaksititaujut annerninginnut;

24 Pijitsertomullo Testamentetämetömut Jesusemut, aungmullo serparsartaunermut, ajunginersamik okälajomut Abelib (aunganit).

25 Udsertoritse, okalajomik tappatokonnase. Taipkoa nuname okälätillugo tappatolauktut kenäjungnalaungimetta, tagva uvagut piluatomik kemäjungnangilagut, killangmit okälajok tappagikuptigo.

26 Tapsoma nippinget taipso mane nuna aulatipa. Manale kigligiudsivok, okarlunelo: Ama attausiarlunga aulatitsijomavunga, nunamik kissianeungitok killangmiglo.

27 Okaiserle tamna, amalo, sakkertitsivok aulajungnartut ablatsaujomärmetta sennamajutitut, aulajuitut it-sainarkovlugit.

28 Tamanna pivlugo Nalegauvik aulajuitok pigaptigo; sairarsautekarluta (attutsiarlavut), tapsomunga Gude kivgürtorlugo, kuviagijanganut, koksasukluta naipertogarilugo.

29 Gudivut ikkomaungmet nungutsijoksoak.

KAPITEL XIII.

Gudib kuviagijanganut innoniarkovluta, sunatuinarnik kaiblainermik.

SORERASE kattangutigēktutitut nægliktigēgitse.

2 Sinniktarviõnermik puigorniarase, illangit taimailioramik, kaujimanatik, Engelinnut sinniktarviolaungmetta.

3 Kelleksorsimajut issumaginiarsigik, kelleksorsimakattaujutitut; siorniortullo, illipse nangminek sulle timeme innõgapsetauk.

4 Nulliarēngnek idluatsainarle tamaine, nulliarēllo innangaviet ivsornaile; assiniartulle nulliarēngnermiglo asserorsajut Gudib erkartoromārpeit.

5 Illiornise torquinermut pinago, pitakarnerit tamāne namagissigik. Nangminek okangmet: Kemmangniatsengilagit allarniarnæglonēt.

6 Taimak okarungnalerluta: Nalegak piulijigigapko, erksijomangilanga. Innub suniarpanga?

7 Issumaginiarsigik ajochertortisse, Gudib okausinginnik illipsingnut okālalauktut; taipkoa innosingita naggata nautsertorsiuk, okperningello malliklugo.

8 Jesuse Kristuse, ikpeksak uvlomelo, issokangitomullo tamnatsainak.

9 Aulatautailititse ajochertutsinnut sunatuinarnut tusarngartennullo; angijomik idluangmet, omæt aulaujungnangilerpet, tamanna sainarsaumut pivok, nerkemut pinane, attungimet tamanna pinasuartiminut.

10 Uvagut Altarekarvogut, tamanna nerrivigijungnangilæt, kivgartortut tuperme.

11 Nergjuit nellit aungit ajochertuinerõjomut ātaujut ivsornaitvingnut ajornerit pivlugit, taipkoa timingit õtaulermetta tupersuit avatāne.

12 Tamanna pivlugotauk Jesuse, āniatitaujok itertarviksub sillatāne, innuit ivsornaititsomavlugit aungminut.

13 Nellipsarlavut tagva mana tupersuit avatānut, mittautaininga attorlugo.

14 Māne iglogaseksoakinginapta kemmaktauniængi-tunnik, nellituksarsiorpögulle.

15 Sorērata tagva Gude ātsivigilavut tunnergutinnik nakorinartunnik tapsomuna; tamædsa, okautsit nertord-lertut kängasinængnit pijut, attinganik kigligiudsijut.

16 Avagosungnek aitortuinerlo puigorniarassigik; tun-nergutit taimaitut Gudib kuviagingmagit.

17 Ajochertortisse naleklugillo mallingniarsigik; ud-sertormetta tarnipsingnik, akkiortuksetitutt mattominga; taimailiorkovlugit kuviasuklutik, annersauminatik; ta-manna idluatsengimet illipsingnut.

18 Tuksiarutittigut. Uvagut mannigornivut imaipok, issumamik passijeksakinginapta, idluartomiglo innōnasu-arapta illunane.

19 Kaiblarsārpapsele, taimailiorkovluse, tuavinersa-mik ama tunnijauniarasugællunga illipsingnut (tikki-lunga).

20 Ullapirsaijorle Gude, tokkungajunnit annititsijok Nalegapingnik Jesu-emik, sauket pairijersoangennik, Testamentib issokangitub aunganut,

21 Tapsoma idluarsarlise tamat ajungitullijungnarkov-luse perkojangit piniarlugit, illupsingnelo sennalune ku-viagijaminik, Jesuse Kristusekut; tamna nalengnarsile issokangitomit issokangitomot. Amen.

22 Kaiblarpapsele kattangutikka, idluiginiarassiuk o-kausek tamanna idluarsautiksak; naitomik aglagvigilau-rapse.

23 Nellokongilapse, kattangutivut Timotheuse ama kellerudsārtaungmet; tamna aiparilugo tækkojoniavapse, killamik tikkipet.

24 Salutissigik ajochertortisse illunaita, ivsornaitullo illunaita. Kattangutit Italiamiut sallutipāse.

25 Saimarsautib illagilise illunase. Amen.

Ebræerinnut tamakkoa aglaktaumavut Italiame, Timotheusib neksarpeit.

JAKOBUSIB AGLANGIT.

KAPITEL I.

Illissimanek kennereksauvok Gudeme.

JAKOBUSE, Gudib Nalekablo Jesusib Kristusib kiv-ganga, kinguvarēt 12 it sunatuinarne siamangajut, sivor-lermik kuviasutokarkovakka.

2 Kattangutikka nægligijakka, angijomik kuviasugitse, sunatuinarnut öktortaulerupse,

3 Kaujimaluse, okpernip-e öktortauninga kennuërsar-nermik sakkertitsingmet.

4 Kennuërsarnerle sokkosijuituksauvok naggatānut, namaksekovluse, illuitolerluselo, ajoksarkonnaselo.

5 Illapsele nelliet sillatunermik ajoksarune, Gudemut tuksiarle, tapsoma illunaita tunnitsivigiveit iss-umalinga-suērlune, nelliellonēt kippilugvigingila; tamattominga tagva tunnitsiviölērpok.

6 Okperlunele tuksiarle, kollarniarane; kollartok im-makbiksub mallingititut annoremut aulataumajutitun-īmet.

7 Innuk taimaitok issumakarniarane Nalekamut sumik tunnitsivioniarnerminik.

8 Innuk mägğogusertok sullijarnermine innilanga-suilak.

9 Kattangulle nikkanartok, nertotile ivlerijauner-minik;

10 Akluitorlo, nikkanarnerminik nertotile: asseroro-mārame iviksukkab nuvugolangatut;

11 Sekkinek kieksövlune nuilermet, iviksukket kun-

nulerput, nuvugolāngillo kattekkput, taulualo ānanaudlartok asserudlalerpok : taimaktauk akluitok apkotimine panneromārivok.

12 Pilloridlarpok angut ōktortaunermik kennuērsartok ; ōktugaudlarame, ōmartub niakotānik pijomārame, tamattominga Gudib nægliktinne angervigilaungmagit.

13 Nelliet ōktortaulerune, okarane : Gudemut ōktortaulerpunga. Gude ōktorlukteunginame ōktorniængilak attautsemiglonēt.

14 Innugle ōktortaulerpok, ikligunerminut kajumiksartaavlunelo uērisartaugame.

15 Kingorngane ikligunek sālakaleranget, ajortullinermik sakkertitsivok ; ajortullinerle attortaukpet, tokkomik sakkertitsivok.

16 Tamarniarase, nægliktakka kattangutikka.

17 Tunnergutit ajungitut tamaita, tunnergutillo nama-sijut tamaita pikkanzet pivut, kaumajub atātanganit ; tapsomane sokkosernekaungilak simertigēgatiglonēt tāktorlo kaumajorlo.

18 Issumaminik tapsoma erniarilaukpätigut, miksekarnerub okausinganut ; sivorliojokovluta pingortitanginmit.

19 Tamanna pivlugo, kattangutikka næglingnartut, illunatik attunit innuk, tussarlune pisärle, okälalunele pinasärle, ningarlunelo pinasärle.

20 Innub ningarninga, Gudib idluarjanganik pingimet.

21 Taimaimet makkojungnartut ajornerillo tamaita pējarniarsigik ; akkerartoraselo illelliorsiuk okausek, illupsingaut piitaujok, tarnipsingnik pilloriktitsijungnartok.

22 Okaiserle naletsiarsiuk, tussartuinarlugo pinase, taimaitomut nangminipsingnik uivērigapse.

23 Tussartuinartokarpelle okautsenik nalengnagolo ; tapsoma adsigiva angut, tachatōtikut kēnaminik kemmergojok.

24 Ingminik kemmergokārdlune, aularame, illinganine tagvañnak puigorlugo.

25 Ullernersitsiartorle perkojanik namamariktomik

kivgaujungiñtitsijomik, tapsomanēdlunelo sorērane; tamna puigorsārane tussartuinangilak, naleklugole piniarpok; taimailiornermine tamna pilloringniarpok.

26 Akkunapsingnetokarpelle Gudemik kivgartorasugijok, okkanelo attornerluktailingikuniuk, omættinelo asserorlugo pijok: tapsoma Gudemik kivgartorninga piutsengilak.

27 Ilduartomik passijeksaungitomiglo Gudemik kivgartornek Gudib Atātab sāngane, imaipok: Illiarsuit uigarnerrillo siorniorninginne tækkojartorlugit, nangminerlo ivsornartaililune sillaksoarmiunnut.

KAPITEL II.

Okpernermik, ajungitullinermiglo.

KATTANGUTIKKA. Nalegapingnut Jesuse Kristusemut, ānanaunerub naleganganut, okpernermik innuit adsigēnginasuginassigik.

2 Angut kattimavipsingnut itterpet Goldemik ketterdlermilik ānanaudlartomiglo annoralik, aklujorletauk annoraluktok itterpet;

3 Kammagilerupsiuglo ānanausartok, okarvigivlugolo: Maunga igvit ingitit annanaunersamut; aklujomullo okarupse: Ingane igvit nængelerit, maungalonēt ittikkamnūt ingitit;

4 Namaktomik issumaginajangilasse tamanna; erkar-tuijolerlesele, idluitomik adsigēngitit-sivluse.

5 Nalegitse, nægliktakka kattangutikka: Sillaksoarme mattomane aklujut, okpernermik akluilutik Gudib anerilaungileit, kingormgujijuksauvlutiglo nalegauvingmik, tapsominga angervigilaungmagit nægliktinne?

6 Illipsele aklujok nachogivasse. Akluitut tapkoangōngilet, aksorotigijasse, kiglissiniarvingmullo uniarluse?

7 Tapkoangōngilet mittautiggit attermik ajungitomik, atserartaunipsingnik?

8 Attanniviksub perkojanga namaksitikupsiuk, aglait

malliklugit: Innukattit illiktut nægligiuk; idluartomik pivose.

9 Adsigēngititsigupsele, ajortullivose, tappatojoksōjotitulo perkojennut pitlartaulertose.

10 Perkojennik tamainik nalektub, attauserle nalengi-kuniuk, tamaita pitlartautigigamigit tapsoma.

11 Imāk okartok: Nulliarēngnermik asseroijuksaungilatit; tamnatauk okarmet: Innuartuksaungilatit. Nulliarēngnermik asseroingikallooruvit, innuaruville; perkojennik tappatojoksōjotit.

12 Taimak okālatitse, taimaktauk piniaritse, erkartortauniartuūtut perkojennut kivgaujungnērtitsijunnut.

13 Nāpkigosuitorle, nāpkigosuitorle erkartortaujomāngmet; nāpkigosungnerle nertotivok erkartuūnermut.

14 Kannok attornarka, kattangutikka, okpernekarlune okartokarpet, ajungitullinekaranelo? Okpernerub taimaitub piulinajarpauk?

15 Kattangulle angullonēt arnarlonēt pekangimarikipet, piksamini ajoksarlune;

16 Akkunapsingnētublo okarvigikpagit: Gudib ikkajorlisse, kissakčjari'selo, akkeartuleritse; tunmitsiviginagillo timib piksanganik: kannok ikkajortiginajarkatsuk tamanna?

17 Taimaktauk okpernek, ajungitullinermik illakangi-kune, tokkungavok ingminik.

18 Okartokarajarunele: Igvit okpernekarpotit, uvan-gale ajungitullinekartunga; okpernernik tækkotilaunga sullijarnit, ekperninniktauk tækkotiniarapkit sullijarnit.

19 Attautsemik Gudekartomik okperpotit: idluartomik taimak pivotit; Satanasittauk tamattominga okperivut, sajuklutiglo.

20 Innugle attorungnangitōjotit, nellojungnēromaguvit, okpernek ajungitullinermik illakangikune tokkungangmet?

21 Abraham, atātavut, ajungitullinerninut idluarsititaungilak; ernerminik Isaangmik tunnijigame Altaremut?

22 Ahak tækkovet tagva, okpernek piniarkattaungmet

ajungitulligame; okpernerlo namaksingmet ajungitullinermut.

23 Aglaillo nellautsivut, okartut: Gude Abrahamib okperiva, tamannalo pivlugo idluarsititaulertok, Gudiblo illænnanganik tajaulertok.

24 Tækkovasse tagva, innuk idluarsititaulermet ajungitullinermut, okpernermut kissianut pinane.

25 Taimaktauk anguniartok Rahab, idluarsititaungiläk ajungitullinermut, tillijaujut illellioramigit, apkosi-niublo assiagut aulartilugit?

26 Sörlo time tokkungangmet annernekangikune, taimaktauk okpernek tokkungagivok ajungitullinermik illakangikune.

KAPITEL III.

Passijaujone sillatunekarkovlugo.

KATTANGUTIKKA nellisse ajochertuijōjomavlune pinane, kaujimagapta, anginersamik taimak erkartortaujomārapta.

2 Illunata tammarpakkapta sunatuinarnik. Okautsemulle attautsemullonēt tammangitok, tamna namaksimavlune angutavok, timetauk illunāt idluitullitailititungnarpa.

3 Ahāk, horsit nokalautinnut pivavut, nalektilugit uvaptingnik; timeksoangillo aulatipavut.

4 Ahāk, umiaksuit, angijoksōgalloartut, akkunaksoarmullo ingeratitauldaralloartut, akkōteārsungmut torartitaulerput, akkōtub pijomajanganut.

5 Taimaktauk okkak avateārsōvok, angijoksoarniglo pititsivok. Ahāk, ikkomārsungmut napartoksuit ikkitaujungnangilet?

6 Okkaktak, sillaksoangōvok idluitoksoarnik tættælvune. Taimadlvune okkab avatipta akkorngænnetub, time illunāt ivsornartipa, ikkilugolo innosivut illunāt, ikkitaugame Satanasib ikkomanganut.

7 Nergjutillo, tingmitsello, kuglugitsello, immanētullo omajoksuit, illinganingit illunatik pitsartuērutijaulerput, innungnut pitsartuērutijauvlutik ;

8 Okkarle innub pitsartuērutilugo ajorpa, kunnuti-jungnengertok una, ajortoksoak, tokkonartomik pitalik-sōjok.

9 Tapsomunga Gude Atāta nakoridlarpavut, tapsomungatauk innuit piluktaukovavut, Gudib adsinganut pingortissimajut.

10 Kannermit attautsemit annijokarpok nakorinermiglo piluktaukojinermiglo. Kattangutikka, taimaituksaungilarle.

11 Puailavik killarmit attautsemit mamaktomiglo kassilinartomiglo puailanajarka ?

12 Kattangutikka, napartok Feigeliksak orksokarungnarka, okpillonēt Weineliksak Feiginnik perorterungnarka ? Taimaktauk puailavik tarriomiglo mamaktomiglo imnekarungnanginivok.

13 Kina akkunapsingne illissimavluvelo sillatōva ? Tamna ajungitullinerminik nellonērlē innotsiarnerminut, kennuēlvuvelo sillatoluvelo.

14 Omættipsigulle annerudsinermik kassilinartomik, akkerartornermiglo pekarupse, nertotiniarase, sæglunasele miksekārneck akkerartornago.

15 Illissimanele tamanna pänget pingilak ; nunamille innungnit, Satanasemillo.

16 Annerudsinerlo akkerartornerlo pikablanermik idlütullinermiglo najortekarmet.

17 Sillutunerle pänget pijok sivorlermik ikliguktailivok, taimaktauk ullapirsausējok, kennuētok, okautsarēngitok, näpkigosuktoksōjok ajungitullikattarlune, adsigēk-titsijok, takkormōjuitok.

18 Idluarneruble mallingninga karngautilertok ullapirsauve, taipkonunga illapirsauve attortunnut.

KAPITEL IV.

Torkuinek attorkonnago.

AKKERARTORNEK sorsungniarnerlo illapsingnut nakit piva? Ikligunek avatipsingne attanniotitok, pitjutigingilauk?

2 Pijomatudlarpose, sullinasele; omisukluselo annerudsijose, taimaitomut tigusinasele; akkerartorluselo sorsukpose; pekarasele sumik, tuksiænginapse;

3 Tuksiaralloarpose, pititaunasele, tuksiarnerlukkapse, imaidluse, ikligunipse namaksiinganut innoniaromavluse.

4 Nulliarængnermik asseroijose, angutillo arnello, kaujimangilase sillaksoarmiunnik illænnakârnek, Gudemut ningarniõngmet? Sillaksoarmiunnik illænnakârtok, Gudemik ningarteõniarpok.

5 Aglait sullinatik okarasugivissigik? Annernerub illupsingnetub kajumiksaininget, omisungnek akkerartormago!

6 Angijomigle saimarnermik tunnijdllarpok. Taimaimet aglait okarput: Piojorijut Gudib akkerartorpeit, piojorijuitulle saimauuserpeit.

7 Tamanna pivlugo Gude naipertogari-lugo pititse. Satanase akkerartorsiuk, kemmangniarmasse tava.

8 Gudemut kujalititse, tapsoma tava kagliniarmasse. Aggasse ubvarsigik, illipse ajortuggit, omættisselo sujungaitissigik illipse maggoguserdose.

9 Ajuleritse sennikterilusele kugvioletitse; ijornise mumigle kugvionnermut, kuviasungniselo kiksarnermut.

10 Nikkanarsaritse Gudib sangane, tapsoma angijorortitsomångmasse.

11 Terliarkattainiarasse illapsingnik, kattangutikka. Kattangutiminik terliarkattaijok, kattangutiminiglo erkartuijok, perkojet tapsoma terliarkattariveit, perkojello erkartorpeit. Perkojennigle erkartuiguvit; perkojennik mallikteolungilatit, erkartuijövotille.

12 Attausēnauvok perkojennik pititsijok, tamna piuliklerungnalarmelo asserortitsijungnarpok.

13 Illipse, tagva pivapse, okartose: Uvlome kaupelončt aularomavogut, iglugaseksoarnut ipkonunga assingimullončt, tagvane Jahreme attautseme niuverniaromavlutalo pissiniaromavogut.

14 Illipse nellojose, kannočlartomik kaupet. Innosise kannočmāt? Pujočnauvok illa, annikitoārsungmik pivlune, tavale itsungnērpok.

15 Imāk okangartuksauvose: Nalekab perkokpago, innoguptalo, tamaltominga assianiglončt piniaromavogut.

16 Manale piojorinipsingnik nertōtipose. Nertotinerit taimaitut tamaita ajortōvut.

17 Ajungitomigle piniareksaminik kaujimajok, pinagolo, tapsomunga ajortulliarutauvok.

KAPITEL V.

Akluitut nellangaininginnik.

TAGVA illipse, akluitose; kealuselo avāladlaritse, kapianartut nelluotsomāngmetta illipsingnut.

2 Perkutivaksoasse auniövut, annorāsselo kaurilingnut nerrimavut.

3 Goldisse Silberisselo mangertonerput; mangertoningillo kigligiudsijomārput illipsingnik, uviniselo nerrijomārlugo, ikkomatut. Perkutivaksoarnik kattersoilauktose uvlut kingorliksanginne.

4 Ahāk, sennajut perorsēvipsingnit kattersoijut akkik-sangit illipsingnut kippiluktauningit, nipliadlarput; kattersoijullo nipliadlarningit, Nalekab Zebaotib siutinganut pimanerput.

5 Idglorgidlarluse innolauktose nuname, ikligijap-singnut, omāttisse kувiasuktidlarlugit sorlo nerkiksennik tokkotsiviane.

6 Idluartok erkartulaukpasse, tokkolugolo; tapsomalo akkerartulaungilāse.

7 Tamanna pivlugo kattangutikka, kennuērsaritse, Nalegak tikkitsēarilugo. Ahāk, perorsēviksiortub pe-

rorsijet pivianartut nunamit nerriugiveit, kennuērsarlunelo, sillaludsaudsēariveit uvlākullo, unnukullo.

8 Illipsetauk kennuērsaritse, omættiselo nekoksitissigik; Nalekab tikkiviksanga kannimet.

9 Annersaumilugase illapsingnut, kattangutikka, erkartortaukonnase: Ahak, erkartuijok upkuamelerpok.

10 Kattangutikka, nellautaijut Nalekab attingane okautsigilauktasse, malligek-ariniarsigik, kappiasuktitaunermik kennuērsarnermiglo.

11 Ahak, pilloringnerarpavut kennuērsartut, kappiasuktitaugamik. Hiobib kennuērsarninga tussartasse, Nalekablo nungutitsininga tækkolaurivasse; Nalekab takopsoagitartoksövlunelo, näpkigosuktotöngmet.

12 Angnerōjomigle (okaupapse) kattangutikka, angalungniarase, killangmiglonēt nunamiglonēt, assinginniglonēt taisiluse angalungnermut. Ahailaerangapse, ahailaernise taimaile, aukārangapse, aukārnise taimaile; takkormōrnermut kattakonnase.

13 Illase kappiasuktitaugune, tamna tuksiarle; kuviasuktokarupse, tamna imgerutiinnik imgerle.

14 Kannimajokarpet, illagēt angajokāngimik kaikojile, tapkoalo tuksiarkovlugit pivlugo, mingoarlugolo orksojartonnik Nalekab attingane.

15 Okpernerublo tuksiarninget kannimajok innuliniarpa, Nalekablo makkitiniarpa; ajortullilaukpele issumagijaujungnailerput.

16 Ajornipsingnik kigligiksaritse illapsingnut; tuksiarutigēgitselo innulijaukovluse. Idluartub tuksiuta angijomik pitsartunekarpok, illungertornermut pigune.

17 Eliase innuk uvaptitun-īdlune, tuksiangmet kennunermik, sillalukojinane; sillalungilak tava nunamut Jahrinne pingasunne takkernelo pingasōjortunne.

18 Amalo tuksiarvingmet, killangmit sillalulerpok, nunalo perorsijaminik pititsidlarpok.

19 Kattangutikka, illapse miksekarnek tamaikpago, tapsomingalo sagiartitsijokarpet,

20 Tamna kaujilerle, ajortullijomik sātitsilauktok apkotinget tammarininganit, tapsoma tarne piulidlarpa tokkomit, ajornivaksuillo mattomaniartipeit.

PETRUSIB

AGLANGIT SIVOLIT.

KAPITEL I.

Unnuktorsoarnik Gudib saimarsautānik annernelingnik

PETRUSE Jesusib Kristusib Apostelinga, tækkorng-artennut siamangajunnut Pontuseme, Galatsiame, Kap-padotsiame, Asiame, Bithyniamelo.

2 Annerimmajut, Gudib Atātab sivorngagut issu-ma-simaninganut, Annernerub ivsornaititsininganut, nale-kovlugit, serparsartaukovlugillo Jesusib Kristusib aung-anut: Gudib saimaulise ullapkoserliselo aglivalliajo-mik.

3 Nertortaule Gude Nalegaptalo Jesusib Kristusib Atātanga, napkinersoarminut erniaripsālaungmattigut ō-manartomik neriugijeksakarkovluta, Jesusib Kristusib makkininganut tokkungajunnit;

4 Asserojuitomik, ivsornangitomiglo tokkolijuitomiglo kingormgujeksakarkovluta, killangme tamanna kumer-gutaujok;

5 Illipsingnut, illipse Gudib pitsartuninganut sappu-tijauniartose okpernermut piulijaulerluse, tamanna pija-rērtissimajok, sakkerkovlugo uvlut kingorliksanginne.

6 Tamanna angijomik kuviasutigijase, unēt tamatto-manne annikitomik kiksarniartose (taimaitseriakarpet) sunatuinarnik kappianartunnik.

7 Okpernise idluartovlune, angijomiglo pivianarner-sauvlunelo Goldemit nungutsomārtomit, ikkomamut ōk-

tortauvaktomit, naipitaukovlugo nertornarlune nakorinarlunelo, nalengnarlunelo, Jesusib Kristusib sakkerviksangane,

8 Tamna tækkolaungigalloartase nægligivasse, manalo tækkogalloarnago okpervigigapsiuk, tagva erkiërtoromärpose kuviasungnermut okautaujungnangitomot allianartoksoarmullo.

9 Okpernipse sorërviksanga, tamædsa tarnib piulijauninga, piksariniarapsiuk.

10 Pillo:ingnartok tamanna nellautaijut, saimaniksap-singnik nellautailauktut, sivornivaksoangagut kennilauk-pæt issumaksarsiorutigilugolo.

11 Issumaksarsiorutigilauramigit nellionerit illusing-illonët nellillonët Kristusib Annerninget tapkoa illuanëtub okautigimgagit, sivorgagullo äniatitaunerit Kristusemëtut änanauclartokaromärtut kingorgagut kigligiutigilauramigit.

12 Taipkonunga nellonërsimavok; ingmingnut attoratik, uvaptingnulle (attorlutik), okautigilaukpeit; tamattomane okautigimajut illipsingnut, okautsinik tussarnertunnik illipsingnut okälajunnut, Annernekut ajunginekut killangmit tillijaumajokut; tamanna Engelittauk tukkisijomavlugo kajungilarivut.

13 Tamanna pivlugo issumapsigut ketterusersimatitse, udsertoritse, saimarsaulo tunnerguseariniartase Jesusib Kristusib tikkiviksangane tettigivingniarsiuik,

14 Kittorngetitut nalektotitut, illiörniaselo taipso-manëtut nellojoksötilluse ikligunermtut immuniarapse;

15 Tamnale ivsornaitoksöngmet illipsingnik kaikoijok malliklugo illipsetauk ivsornaititse arvertarnipsingne tamaine;

16 Taimak aglaksimangmet: Ivsornaititse, uvanga ivsornainama.

17 Atäta nipliarvigigapsiuk, tamna innungnik adsi-göngititsinane erkartuijok, illunatik pinniarninginut, tagva arvertaritse koksesukluse nunamënip-singne.

18 Kaujimavluse nunguniartomot Silberemullonët Goldemullonët piulijaunginapse piusekullupsingnit atäten-nut adsiunipsingnit;

19 Kristusible aunganut erdlingnartomut, tamna sau-garsutut sinnaungasuitotut ivsornaitotullo-īdlune.

20 Sivornagagut issumaksarsioraumalauralloarpok sil-laksoak tunganilijaukārtinnago, sakkersimajorle nelluenerit kingorlinginne pivluse ;

21 Illipse tapsomūna okpertose Gudemut, tokkungajunnit tuppaktitanganut, ānanaujoksoangortilugolo, Gudemut okperkovluse, tettekarkovluselo.

22 Tarnisselo sujungaitissigik miksekārnek naleklugo Annernermut, kattangutinnik nægligosukovluse takkormōrjuitomut ; ōmamullo ivsornaitomut nægliktigēvigitse :

23 Illipse erniāngupsārsimajose, asserormiartomiungitok kinguvāksamit asserojuitomille ; tamædsa Gudib ōmartub okausinganit, issokangitomot-ītsomārtomit.

24 Uviniggīt illunatik iviksukkatitun-īmetta, innublo pinnarnarninga tamat nuvugolangojartutitun-īmet. Iviksukket pannilerput nuvugolangillo kunnulerput ;

25 Nalekable okausinga issokangitomot-ītsomārpok. Tamædsale okausek okautigijaujok illipsingnut.

KAPITEL II.

Næglinginek ipperarlugo.

TAGVA ajortullinerit tamaita allarsigik, uivēriklernerit tamaita, takkormōrnerillo, annerudsinerillo, terliakattainerillo tamaita ;

2 Kippiniaritselo immungmik sillatunelingmik akkusi-mangitomik, nutakketitut erniangokammertotitut, aglival-liakovluse tamattomunga ;

3 Oksimalauralloarpse Nalekab illænnakārninganik ;

4 Tikkisimagapse tapsomunga, sorlo ujarkamut ōmartomut, tamna innungnut nachogijaujok, Gudemele annerimajok pivianartoksōvlune.

5 Illipsetauk sorlo omartotitut ujaraujose, iglolioleritse igloksoangolerkovluse annernelingmik, ajochertuijuksaulerlu-elo ivsornaitunnik ; tunnijjuksaukovluse tunnergus-

tinnik annernelingnik, Gudib idluarijanganik Jesuse Kristusekut.

6 Taimaimet aglangne aglaksimavok : Ahak, ujarkamik iglub terrekuksanganik illijivunga Zioneme, annerimajomik pivianartomiglo ; nelliello tapsomunga okpertok kangusuktitauniængilak.

7 Illipsingnut, tagva okpertose pivianarpok ; okpingitunnulle ujarak taimna, igloliortut nachogijanget, terrekuksangortitaulernerpok,

8 Ujaraulerdlune apõrgvingmik, kairtolarmelo sinnaungautaujomik ; taipkonunga apõrtunnut okautsemik, okperinginamitsuglo attoreksarijatik.

9 Illipsele innukattigëngõvose annerimajut, ajochertuijut attanniviksõlutik, innuit ivsornaitut, tapsoma innukotingit ; illipsingnik kaikojijub pinniarningit ajungitot okautigilugit pijuksavose, täktomit kaikongmasse kaumanerminut tattannartomut.

10 Illipse sivornagut innukattigëlaungitose, manale Gudib innukotigivāse ; itsarlo saimarsautekangitose, manale saimaudsavose.

11 Nægligijaujose kattangutit, täkkorngartaujose nuningitapsingnõtoselo innerterpapse : uvingub ikliguningit nalengniarasigik, taipkoa tarne akkerartungmat-suk ;

12 Nellojullo akkorngane ajungitomik arvertaritse : illipsingnik terliakattaijut idluitullinerarluse, ajungitullianipsingnik täkkokovlugit, Gudelo nertorlugo kiglissiniarviub uvlungane.

13 Innungnut nalegeksarekojaujut tamaita nalengniarasigik, Nalegak pivlugo : attanniviglonët nalegaunerõjok ;

14 Kaptainillonët, tapsoma tillijangit akkiniarkovlugit ajortullijunnik, ajungitullijunniglo nertudlarkovlugit.

15 Tamædsa Gudib pijomajanga, illipse ajungitullinermut okausiksërotitsikovlugit innuit sillaitut nellojok-sõninginik.

16 Kivgaungitotitut, kivgauginisele attortaililugo ajortullinerub mattutiksanganut ; Gudible kivgangititut.

17 Innuit illunaita opigissigik. Kattangutigët nægligissigik. Gude naleksiuk. Attannivik opigissiuk.

18 Illipse kivgaujose naleket nalengniarsigik koksa-sungnermut tamainut; ajungitut issumagiktullo kisse-taungit, issumagingitulletauk.

19 Tamanna saimarsauteliõngmet, innuk kappianar-nernik attorungnarpet idluartomik issumagijakarlune, Gudib sāngane, passijeksaulugane kappiasuktitaupet.

20 Kannok nertornarajangmät ajortullinisse pivlu-git issakajaugupse? Ajungitullinissele pivlugit kappia-suktitaugupse kennuērsarluselo, tamanna saimanadlar-pok Gudeme.

21 Tamattomunga kaikojaugupse: Kristusetauk aniad-lalaungmet pivluta, igsageksanik kemmaivlune uvap-tingnut, tapsoma tumingiinik mallekovhuse.

22 Tamna idluliutsengilak, uivēriklernerniglo kan-ningane naipitaulaungilak.

23 Tamna suataujarangame, suangilak; āniatitauga-me, sillungilak; idluartomigle erkartuijomut tamanna perkova.

24 Tapsoma nangminek ajornivut timiminut pitipeit kejungmut, ajortullinermik tokkungalerkovluta, idluar-nek innōniarvigilugo: Tapsoma ikkinginnut innulijau-vose.

25 Saukettitut tammarsimajotitut ilaurapse; manale sāgiarsimavose tarnipse pairijingennut ajochertuijoksō-ningennullo.

KAPITEL III.

Uiggillo nulliaggillo illingajariakarninginnik.

TAIMAKTAUK arnet uitik nalegeksariveit; taipkoa-tauk okautsinnik okpingitut arnet illusinginnut okau-i-ungitunnut kajungertitaukovlugit,

2 Taipkoa arvertarningit nalengnermut ikligutailing-metta tækkogunigit.

3 Ananauningit kallininginnuētuksaungimetta, nutser-minguik perainermullonēt, Goldemik attin:anermullonēt annoratsienullonēt;

4 Omættible innua tækkuksaungitok, sokkosijuilune

piõjoringinermik uimajangitomiglo annerneliõlunelo (pijuksak) tamanna pivianarmet Gudeme.

5 Taimaktauk arnet ipkoa itsak ivsornaitut ingmingnik ānanautis-ilaukput, Gudemut tettekarylutik, uitiglo nalet-sainarlugit.

6 Sorlo Sarab Abraham nalengmago, nalekaminiglo taivlugo; tapsoma pannigiliusimavāse ajungitulligupse, sivõranaselo kiksarnartomik.

7 Taimaktauk nulliaggit illipse, sillatoluse najortigisigik, arnello sangēnersaungmetta opigissigik, tapkoatauk saimanermut kingormgujukattauniarmetta innõtsemik; tuksiarnisse agviartaukonmagit.

8 Tagvale illunase issumakarkattigēngniaritse, nai-perkotigosukluse, kattangutitut næglikluse, napkigosukluse, innutsiarluse.

9 Ajerne ajortomut akkiniartaililugo, suagosungnerillonēt suangnermut; ajungitullititsele, kaujimagapse taimaitomut kaikojaumajose, saimanartolingmik kingormgujuksakarkovluse.

10 Innõtsemik nægligosuklune, uvlunniglo ajungitunik tækkojomajok, okaminik nippangertitsile okausekartaililune ajortomik, kangasinangminullo uivõrikertaililune.

11 Ajerne tunnulerliuk, ajungitulliarlune; ullapirsautesiorle, katsungaitomiglo pinasuarutigilugo.

12 Idluartut Nalekab ijikita tækkonārmagit, tuksiarningillo siutikita (tussarpeit); ajortullijulle Nalekab kēnanget tautukpeit.

13 Kialo idluilugvigijungnarpāse, ajungitok mallekupsiuk?

14 Kappiasuktitaugalloarupselonēt idluarne pīvlugo, pillorikpose. Sivõranartitsininginigle sivõraniarase, kakkilārtailititsele.

15 Nalegarle Gude nertorsiuk omættipsingne: Opalungērsimatsainaritsele akkiõrlugit, illunaita kaujitaujomajut nerringijapse illupsingnētub tungavikarninganik;

16 Kennuēnermullo, udsertornermullo; passijeksaungitomik illumiutekarluse, illipsingnik terliakattaijut idlu-

luktullinerartise, kangusukovlugit, Kristuseme ajungitul-liarnipsingnik mittautekaramik.

17 Gudete taimaikojikpet, idluarnersaungmet kappi-suktitaugupse ajungitullinek pivlugo, idluitullinek pivlugo pijomit.

18 Kristusetauk attausiardlune āniatitaungmet ajor-nivat pivlugit, idluartok idluitut pivlugit, pititsomavluta Gudemut, uvinimigut tokkotauvlune, annernimigulle o-martitauvok.

19 Tapsomūnatauk okāljartolaukpok annernernut parngnanērsimavingmētunū ;

20 Ipkoa okperomalaungitū Gudib kennuērsartub uttakkingmagit, taipso mane Noa innōtillugo umiaksoak sennajaungmet, tapsoma illuane ikkitut, imaipok, sitta-maujortut innuit piulijaulauput imānit.

21 Tamattomunga nellautartauvok mattomane piuliji-gijavut Baptijūt ; ubvautaungitok timib ipinganut, issu-mable passijeksaungitub nekkoksitigiva Gudemut, Jesu-sib Kristu-sib makkininganut ;

22 Tamna killalliarame Gudib tallerpiet tunganēler-pok, Engelillo, attannersuillo, pitsartudlartullo naiper-torpæt.

KAPITEL IV.

Ajortulliarungnērnermik.

KRISTUSE ānialaungmet timimigut pivluta, illipse-tauk taimaitomik issumamik tigusilermititse ; uviningme āniajok ajortullijungnērmet ;

2 Kingorngane innōniarnermine sulle uviningme, in-nuit ikliguninginnuungitok, Gudible pijomajanganut in-nōniarlune.

3 Tāvarutigigaptigo, innōnipta annigorningane nello-jut pijomajangit attusainalauraptigik arvertalaurapta il-lokeudlarneme, ikligunermelo, tallanermelo, nerrilud-larnermelo, immiludlarnermelo, mamaitoālungnelo, Gu-diungitunniglo kivgartornerme.

4 Tattamnarsarput illaginginapsigik, taipkotitunarlo

illusekanginapse koksalainenartunnik idluitunniglo, mittautiksenniglo okausekarlutik.

5 Taipkoa kigligiksartuksaujomärput tapsomunga, opalungērsimajomut erkartuivlune innōjunniglo tokkungajunniglo.

6 Tamanna pivlugo tokkungajuttauk okautsinnik tusarnertunnik okālavigijaugivut, erkartortaukovlugit innuōningita uvinīginnut, tarnīgille omarkovlugit Gudeme.

7 Tamaitarsoarnigle naggatiksak kaglilerpok.

8 Tamanna pivlugo sillatuleritse erkomaluselo tuksiaritse. Tamainille pinersarilugo, nægliktigēgitse illungertornermut; næglingnerub ajornerit unuktoksuit mattungmagit.

9 Sinniktarviōkattigēgitse avamugase.

10 Kivgartortigēgitselo saimarsaumut illunase attunit tunnerguseapsingnut, pimaklertotitut ajungitutatit Gudib saimarsautānik ingmigolingajunnik unnuktoksoarnik.

11 Okālajokarpet, Gudib okauseringmagit okālatigilugit pile. Kivgartortokarpet, Gudib tunnijanga ajungitūgilugo piniarle: Gude pinniarnernut illunainut nertortaukovlugo Jesuse Kristusekut, tamna nertortaule pitsartunerolunelo issokangitomit issokangitomot. Amen.

12 Næglingnartose illipse, tattamnaksarutiginiarasigik kappianartut ōnarsitimasse, tamakkōninga pititaujose ōktortaukovluse, sorlo tækkorngartamik pijaulerasuginase:

13 Kuviasugitsele, Kristuse kappiasuktituakattigigapsiuk; ānanauninget sakkeromārviāne kuviasutekarkovlusetauk serriniarluse.

14 Pilloridlarpose mittautaugupse Kristusib attinga pivlugo; ānanaunerub Gudiblo Annerninget innigingsmas-e. Tamna mittautigijaujok taipkonane, illipsingnele nertortauvok.

15 Innuartotulle-ītomik āniatitaujomik illipsingnēto-kartailile, tigliksimajotullonēt, idluiluktulliantotullonēt, kerlerutijotullonēt assime senajeksanginnik.

16 Kristusible innukotingatut āniatitaugune, kangusugane pile, Gudele nertorliuk tamanna pivlugo.

17 Nelliutingmet erkartuinek pigialertok Gudib ig-

lungane. Uvappingnele pigiarkärpet, okperomangit Gudib okausinginnik tussarnertunnik kannoëtomik nag-gatekaromärkäet?

18 Idluartorlo serlek piulijaujungnarmet, nane sakkeromanajarka, Gudemik nalengitok, ajortullijorlo?

19 Taimaimet, Gudib issumanganut äniatitaujut, tar-nitik perkojeksariveit tapsomunga, nertornarlune pingor-titsijomut, ajungitulliarlutik.

KAPITEL V.

Ajochertuijut kaiblartauninginnik.

ANGAJOKAUNEROJUT, illipsingnētut, okaupakka, uvanga angajokaunerökattaavlunga, kigligiudsijolarmalo Kristusib änianganik; illangiutekattaavlungalo änanau-nermik sakkeromärtomik.

2 Kristusib innukotingit, perkojaumajut illipsingnut pairiniarsigik, udsertorlugillo, kunnunermut pinase, kun-nulugasele; kangunartunnik perkutiniaromanermut pi-nase, omamulle illungertortomut;

3 (Gudib) innukotinginnut attanniotijomajutitut pinase, igsageksaunialeritsele illagēktoksoarnut.

4 Tagva pairksiviksoak sakkeromärpet, niakōmik kun-nulijuitomik nalengnartomik pititaujomärpose.

5 Taimaktauk illipse innuosuktojose innutokaunerit naleksigik. Illunase nalektigēgitse, piöjorijuinermik at-taruilititse. Pimariutertut Gudib akkerartormagit, piö-jorijuitulle napkigiveit.

6 Tamanna pivlugo illipsingnik nikkanarsaritse Gudib agganginnut pitsartujoksoarnut, nelliunermine illipsing-nik piötitsiniarkovlugo.

7 Siardlernisse tamaita tapsomunga pitisigik, tapsoma issumagitsainarmass.

8 Sillatuniaritse udsertorluselo; akkerartortise Sata-nase arvertangmet Loewetut nipliajoksoatut, ējeksaor-lune nelliennik.

9 Tamna okpernermut akkerartorsiuk sōngoluse, kaujimavluselo, kattangutisse nunamētut tamakkonungatauk kappianartunnut pijaulermingmetta.

10 Tamainigle saimarsaumik Gude, uvaptingnik kai-kojijok ānanaunersoarminut issokangitomut Kristuse Jesusekut, tapsoma nangminek ākiksorniarpāse namaktomik, nekkoksitiluse, pitsartutiluselo, tunganilitiluselo, il-lipse annikitomik kappiasuktitauose.

11 Tamna nertortaule pitsartunerolunelo issokangitomit issokangitomut. Amen.

12 Silvanuse kattangutise nertornartok (taimaisugijara) neksarlune ukkoninga, aglagvigiārsulaukpapse, kai-blarluse kiglīgiutigilugolo, Gudib saimarsautā tettigijase okpernartongmet.

13 Okpertut annerimakattigijapse Babyloniamētut salutipāse, ernermalo Markusib.

14 Salutikattigēgitse kunnikluse næglingnermut. Ul-lapirsaumik illakarlittōk, illunatik Kristuse Jesusemētut. Amen.

PETRUSIB

AGLANGITA AIPANGIT.

KAPITEL I.

Malligeksennut sunatuinarnut kaiblaijomik.

SIMON Petruse, Jesusib Kristusib kivganga Apostelingalo, okpernermik pivianartomik uvaptitut pimaktiptingnut idluarnerme, Gudipta piulijiptalo Jesusib Kristusib pititsininganut.

2 Gudib tunnitsivigilise saimanartoksoarmik ullapkosernartoksoarmiglo, illitarsinermut Gudemik, Jesuse Kristusemiglo Nalegaptinik.

3 Tapsoma Gudib pitsartuninget tunnitsivigingmatigtut tamainik (kannok innōniarluta arvertarkovlutalo Gudib idluarijanganut) illitarsinermut tapsominga, uvaptinguik kaikojjomik ānanaunerminut ajunginerminullo ;

4 Tamattomūna angnerpāngōjunnik pivianartoksoarniglo angerviōvogut, imāk, tamakkonunga illangiutititaulerkovluse Gudioninganik, sillaksoarmētut ikliguningit asserornartut kemmakupsigik :

5 Tagva ajungitapsingnut attaruilileritse, okpernisingsinullo sakkertitsileritse ajungitullinermik, ajungitulinermullo illissimanermik.

6 Illissimanermullo namatuinartomik, namatuinartomullo kennuērsarnermik, kennuērsarnermullo nalengnermik Gudemik ;

7 Nalengnermullo Gudemik, næglingnermik kattang-

utimik, næglingnermullo kattangutimik nægligosungnermik illunainik.

8 Tamakkoa illipsingnēkunik pigannerlutik, erkeasuktiniaengilāse sullingitiniaraselonēt, illitarksinermik Nalegappingnik Jesuse Kristusemik.

9 Tamakkoningale pekangitok, tamna tautungilak, aggangminut tapsikārtok, (tækkotsiarnek ajorlugo) ajornerilauktamelo pējartauningit puigorpeit.

10 Tamanna pivlugo kattangutikka attaruililuaitse, kaikojaumanise annerimaniselo aulajungnengerlugit. Taimailioritse sumullonēt apōrniengilāse.

11 Taimak angijōnik tunnitsiviojomārtose itterviksamik Nalegapta puilijiptalo Jesusib Kristusib nalegauvinganut issokangitomot.

12 Taimaimet katsunganiengilanga tamakkoninga kaiblatsainarluse, nauk tamakkoa kaujimagalloorlugit, tunganilimavluselo miksekārninganik tamattominga.

13 Idluarivikparale tuppaktēnarluse erkaititsinermut, iglome tamattomanētillunga.

14 Kaujimagama igluga (timiga) attorungnēreksari-gapko nelluutilārmet, taimak Nalegapta Jesusib Kristusib nellojungnērtilaungmanga.

15 Pinasuaromavungale tamattominga erkaumajeksakatsainarkovluse kingunamne.

16 Uvagut okarvigilaurapse Nalegapta Jesusib Kristusib tikkitsomārninganik pitsartuneliksoarmik, sillatungnerit okālagaladlarnerit tukkekangitut mallilaunginaptigik; uvagulle nangminek ānanauninga tækkolauk-pavut.

17 Gudemit Atātamit piitaungmet nalengnartomiglo nertornartomiglo, nippemut, tapsomunga pijomot, angijōmit ānanaunermit imāk: Tagga Ernera erdligijara, tamna kuviagijara.

18 Nippelo tamanna killangmit pijok tussarpavut, kakkame ivsornaitome illagigaptigo.

19 Nellau:aijub okausinganik tunganartomik pekar-pogut; tamanna nalekapsiuk idluartomik pivose, sorlo neneroak kaumaksaijok tāktome, kaulersēarivlugo, uvloriarlo kauksiut kaumaksaitsēarivlugo omættipsingne.

20 Tamannalo kaujijeksarekärtasse, nellautaijut okausingit aglangne, innub nangminek issumanganit pitsengimetta.

21 Innub issumanganut nellautainermik pijokalauksimatsengimet; ivsornaitulle taipkoa Gudib innungit okälalaukput, Annernerub ajunginerub kajungertimagit.

KAPITEL II.

Ajochertuijut nellangaitut sivorngagut okautauninginnik.

NELLAUTAIJUNNIGLE nellangaitunnik pijokalaurivoktauk innuit akkorngænne, sorlotauk ajochertuijut nellangaitut akkunapsingnëtsomärmetta, senniagut ajochertüsenik piitsijomärput asserornartunnik, Nalegarlo missiutigijomärpæt, pissiarijigilauktanget; ingmingnut pititsivlutik asserudlautiksamik tagvañartomik.

2 Ajochertusingillo asserornartut unuktoksuit malligomärpeit. Taipkonunga miksekärnerub apkuta mitautigijaujomärpok.

3 Torkuinermullo illipsingnit perkutiniarasuaromärput issumasinaluktunnik okausekarnermut. Taipkoa pitlartautiksangit okautaukammerungnërtut nokkarniængilet, erkartortautiksangillo sininginivut.

4 Engelit idluitullilauktut Gudib pitlartaililaunginamigit, täktoksuble kellaungujenginnëdlutik Satanasevingmut ajektordlugit pitilaukpeit, kumergutaukovlugit erkartuivingmut;

5 Sillaksoartokaujorlo pitlartaililaunginamiuk, Noale idluarnermik okälajok piuliva, illangillo sittamaujortövlutik, ullitornivaksoak pitinamiuk sillaksoarmiunnut Gudekaromangitunnut;

6 Iglugaseksuillo Sodoma Gomorralo argsaçnautilerdlugit, pitlalauramigit asserornërmüt, tækkojeksangortiluklugit ajortullijunnut, kingorngane pijomärtunnut.

7 Lotelo idluartok piulivlugo, kappiasuktitaujok angijomik innuluksuit illokeudlartut pinniarninginnut;

8 Idluartok tamna, taipkoa akkorngænnēname, uvlut tamaita tarnimigut idluartokut kappiasuktitaulaupok idluitulliarninginnut tækkojaminut tussartaminullo ;

9 Tagva Gudemik nalektut Nalekab piulidlarungnarpeit öktortaunermiit, idluitulle kumergusiudlugit erkar-tuiviksamut, pitlareksaukovlugit.

10 Sugaluluarlugille uvingminut innōniartut, ivsornartunnik ikliguktut, nalekenniglo nachojut, innungmik sillasiojuitut, ingmingnik piöjoridartut, sajugatiglo attan-ionerit mittautigilugit ;

11 Nauk Engelit pitsartunersauvlutiglo söngonersau-jut, mittautigijaunadlartok patsitiksak taipkoa pivlugit pitsengilæt Nalekamut.

12 Taipkoale sorlo nergjutititut sillatunekangitutitut-īput, ingergamik erniangojut tigujaulerlutik tokkoteksa-ēnavlutik ; mittautekaramik kaujimangitamingnik, asse-rornartulliarnermingnelo nungutaujomärput,

13 Idluitullinermingnut akkivioniksettik neksarpeit. Issumamikut alliadlarput uvlut tamaita uvingub kuviagi-janganut innōniarnermik, kangunartoksövut makkojung-nadlalarmiglo, kuviasuktoksövut uivēriklernermingne nerrekattigijarangamise ;

14 Ijekarput angijomik illokeudlartunnik, ajortulli-nermik sorajunatik, kajumiksarpeit koksalaicut tarning-it, omættekarlutik illumersimajut torkuinermik, innuit öminadlartut.

15 Apkut idluartok kemmakamitsuk tamarnartomut pivut, Balaamib Bosorib erninget apkuta attorlugo, tap-soma akkilertaunine idluangitok nægligiva ;

16 Ajortulliaranele ikpigiva, nergjutsoak kippalo oka-juitok iinuktun okalerame, innerterpa nellautaijub sillai-ninga.

17 Taipkoa puailavit immekangitut, nuvujet annore-mut kaivotomut aulataujut, taipkonunga kappianartomik tåktoksoarmik kumergutaumavok issokangitomot.

18 Piblingaidlartunnik okausekaramik piungitoksoar-nik, uvingub ikliguninganut ivsornartullinermut kajumik-sarpeit imaitut, nellāgut kemmāmajut tamarnartomut in-nōniartunnit ;

19 Kivgaujungnainermik angervigiveit, nangminerle asseronartub kippalogiveit. Salagijaujok kivgaulermet salagijiminut.

20 Makkojungnartunnit sillaksoarmētunnit kemmajut, illitarksinermut Nalekamik piulijiptingnik Jesuse Kristusemik, imaitulle ama nappertitaulerunik sālagijauv-lutik tamakkonunga, kingorgane tagva tapkoa illinga-ningit ajalualerput sivorlermit.

21 Ajunginersaulaungmet taipkonunga idluarnerub apkutā kaujilaungikunitsuk, kaujimanerlungnermit, perkojello ivsornaitut, taipkonunga pititaumajut, tunnulerunikit.

22 Taipkonunga nellautsimavut adsigōgutiksak imna okpernartok : Kingmek meriarilauktaminik nerringmi-vok ; kuingēngerlo sallumarsarsimajok sallumaitomut ak-sakārtinivok ingminik.

KAPITEL III.

Uvlut kingorlit nelliusimaninginik.

TAMÆDSA aglangma aipangit illipsingnut, nægling-nartose ; tamakkonunga tuppaktiluselo erkaitipara issu-mase nellogōrtok ;

2 Erkailerkovluse okautsinnik mattoma sivorngagut nellautaijunnut ivsornaitunnut okautigijaujunnik illipsing-nut ; perkojaptingniglo, uvagut Nalekab piulijipta Aposteligiātigut.

3 Tamannalo kaujilerkārsiuk, uvlut kingorlinginne mittautekartokaromārmēt, kajungilarnermingnut innōni-artunnik,

4 Okarlutiglo : Tikkiviksanga angerosimanagerub nel-liuninga nauk ? Sivolīt sinnilernermetta, taimanget tamaita taimailingatuarniarput, sorlo pingortitaumajut pi-giarningæne-īlaungmet.

5 (Kaujimangilelle) kaujijomanginamik, killak itsak Gudib okausinganut pingmet, nunalo immānit, immānēd-lunelo :

6 Tamaidlune tamattomūna sillaksoak taipsomanētok ullitornevivaksoarmut nungutauvok immāne.

7 Killagle nunalo mattomanē-ītuk okausinganuttauk tamattomunga pigumitāngulerpuk, pijuksaujomārlutik ikkomamut uvloksame erkartuivingme, innuillo Gudemik nalegomangitūt pitlartauviksangingne.

8 Attauserle nellojeksaringilasse illipse næglingnartose, uvlok attausek Nalekab sāngane inaimet, sorlo Jahrititūt tausenditūt, Jahrillo tausendit sorlo uvloktūt attausertūt.

9 Nalekab angersimanine nelliutiluartiniaēngila, illangita nelliutiluartinasugingmatsuk; kennuērsarvigivātigulle assioniartokarkojinginame, illunatale sagiarkovlugit.

10 Nalekable uvloksanga nelliutsomārpok sorlo tigliktotūt unnuaksiortotūt; tapsomane killait nungutsomārput serkorpaluksālunmut, pingortitelle ōnartovaksoarmut aumajomārput, nunalo perkutingillo ikkoalanermut nungutaujomārput.

11 Illunatik makkoa nungutsomārmetta, kannok angijomik pijariakartose, ivsornaitomik innōniarkovluse Gudelō naleklugo illiornipsingnut;

12 Nerriukluselo erinesukluselo Nalekab uvlunget nelliuviksānut, taipsomane killait ikkomamut nungutsomārmetta, pingortitello ōnartovaksoarmut aumadlarlutik.

13 Okausinganulle nerriupogut, killangmik nutāmik, nunamiglo nutānik, tagvane idluarsainek innekarpok.

14 Tamanna pivlugo nægliktakka, tamakkoa nerriugigapsigik, attaruilititse ivsornartokarkonnase, pitlareksaukonnaselo, tapsoma sāngane ullapirsarsimaluse naitaukovluse.

15 Nalegaptalo kennuērsarninga piulijaujutigissiuk; sorlotauk nægliktok kattangutivūt Pauluse aglalaungmet illipsingnut, illissimanermut tunnitšiviōnerminūt.

16 Taimaktauk (pigivok) aglamine tamaine okautigigamigit tamakkoa; illangit tamakkoa tukkekartilugit okumaiput, illissimangitūt tunganilimangitullo mumikpeit, sorlotauk aglait assingit, ingmingnik asserorlutik.

17 Illipsele nægliktakka, tamanna sivorngagut kauji-

magapsiuk, udsertoritse illipsingnik, innuit mamaitut tam-marninginnut amuartaukattaukonnase, nangminek tunga-nilimanipsingnit kattengniarluse.

18 Nalegaptale piulijiptalo Jesusib Kristusib saimar-sautāne illitarilugolo aglivalliatitse. Tamna nertortaule tamattomanelo issokangitonullo. Amen.

JOHANNESIB

AGLANGIT SIVOLIT.

KAPITEL I.

Kristuse Johannesib okautigiva.

ISSUANIT-ILAUKTOK, ijiptingnut tækkolauktavut, kenmergolauktavut, aggaptingnullo aktulauktavut, tus-salauktavut, innötsib okausinganik.

2 Innöserlo sakkijarsimavok, uvagullo tækkolaukpo-gut, kigligiudsilaptalo okälavigivapse innötsemik nagga-tekarnængitomik, Atätamēlauktomik, uvaptingnullo sak-kertomik.

3 Tamna tækkolauktavut tussarlauktavullo okautigi-vavut illipsingnut, illipsetauk illagēgutekarkovluse uvap-tingnut; uvagullo Atätamut Erninganullo Jesuse Kris-tusemut illagēgiakarvogut.

4 Tamattomingalo aglagvigivapse, kuviasungnise na-maksekovlugo.

5 Tamædsalo okausek tapsomanget tussarlauktavut, illipsingnullo kigligiutigijavut: Gude kaumaniöngmet, tapsomanelo täktokangilak.

6 Okarupta, tapæomunga illagēgutkartogut, täksior-lutalo, sæglovogut, miksekärnermiglo piniængilagut.

7 Kaumajomele arvertarupta, sorlo tamna kaumajomeĕmet, illagēngnekarpogut uvaptingnut, Jesusiblo Kristusib, tapsoma Erninget aunget, ubvarpätigut idluitunnit tamainit.

8 Okarupta, ajortokangilagut, uvaptingnik nangminek uivērivogut, miksekärnerlo illuptiongñgilak.

9 Ajornivulle kigligiksautigiguptigik, tamna nertornartovlune idluartovok, issumagijungnērvigigamittigut ajorniptingnit, sujungaitilutalo idluitunnit tamainit.

10 Okarupta, ajortullilaungitogut, säglotunerarpavut, okausingalo illuptiongñgilak.

KAPITEL II.

Kristuse tuksiarutjigivavut.

KITTORNGARSUKKA, tamakkoninga aglagvigivapse, ajortullikonnase. Ajortullijokarpello, tuksiarutjekarpogut Atätamut, Jesuse Kristusemik, idluartojomik.

2 Tamnalo ullapirsautauvok ajornivut pivlugit; ajornivulle kissetaungitut sillaksoarmiulletauk tamaitarsuit (ajorningit) pivlugit.

3 Tamannalo kaujijutigivavut, illitarigaptigo, perkojangit nalekuptigik.

4 Okartokarpet: illitarivara, nalenguagillo perkojangit, tamna säglotojoksövok, tapsomanelo miksekärnekangilak.

5 Okausinganigle nalektok, tapsomane nellagut Gudib næglingninga namaksivok. Tamattomanget kaujivavogut, tapsomanēnapta.

6 Tapsomanētsainarlune, okartok, arvertartuksaugivok, sorlo tamna (Jesuse) arvertarlaungmet.

7 Kattangutikka, nutāmik perkojamik aglagvigingilapse, nutaungitomigle perkojamik, tamattominga pigiarninganit pekartose, pigiarninganit tussartase tamædsa perkojak nutaungitok.

8 Ama aglagvigivapse perkojaktāmik, tapsomanelo

illipsingnelo miksekärtojomik ; täksoak annigormet, kau-majorlo miksekärtok mana kaumaksaivok.

9 Kaumajomēdlune okartok, kattangutiminiglo õmisuktok, tamna täktomēpok sulle.

10 Kattangutiminik nægliktok, kaumajomētsainarpok, sinnaunganerkarminane.

11 Kattangutiminiglo õmisuktok, tamna täktomēpok, arvertarlunelo täktome, namullo ainermik nellovlune ; ijigik täktub takpētilaungmagik.

12 Aglagvigivapse kittorngärsukka, ajornisse issumajijaujungnērmetta, tapsoma attinganut.

13 Atātaujose aglagvigivapse, issuanit-ītok illitari-gapsiuk. Innuosuktōjose aglagvigivapse, ajortoksoak salagigapsiuk. Sorrutsiōjose aglagvigivapse, Atāta illitari-gapsiuk.

14 Atātaujose aglagvigilaukpapse, issueane-ītok illitarivasse. Innuosuktōjose aglagvigilaukpapse, pitsartunekarpapse, Gudiblo okausinga illipsingnētsainarmet, ajortoksoarlo sālagicilaurapsiuk.

15 Sillaksoarmik nægligosungniarase, sillaksub pinginniglonēt. Sillaksoarmik nægligosuktokarpet, Atātab næglingninga tapsomanēngilak.

16 Sillaksoarmētut tamaita, (uvingub ikliguningit, ijib allianingit pimariuternerillo,) Atātāmit pingimetta, sillaksoarmille pivut.

17 Sillaksoarlo nungutsomārpok allianarningillo: Gudible pijomajanganik pinniartok, issokangitomut-ītsomārpok.

18 Kittorngarsuit, uvlut naggatæt tamædsa nelliti-lerpok, sorlolo tussaumagapse Antikristusemik tikkitsomārtomik, manalo tamædsa Antikristusit unnulerput ; tamattomanget kaujimavogut, uvlut naggatæt nelliti-lermet.

19 Uvappingnit taipkoa aularput, illagilaungilavulle ; illagilaurunnittigut uvappingnētsainarajarlaukput ; (aular-pulle) sakkijarkovlugo tamaita illagilaungimattigut.

20 Illipsele saimaunekarpose tapsomanget, ivsornaitomit, tamaitalo illissimavasse.

21 Aglagvigilaungilapse, sorlo kaujimangitose miksekärnermik, kaujimagapsiugle, kaujimavluselo miksekärnek sæglunermit piiniængimet.

22 Sæglojok kina, Jesuse Kristuseõjomik missiarudsjok kissime? Tagva Antikristuse, Atätamiglo Ernermiglo missiarudsjok.

23 Ernermik missiarud-ijok, Atätamiktauk pekangiivok; Ernermigle kigligiudsjok, Atätamiktauk pekarivok.

24 Illipsele pigiarnermit tussarlauktasse tamaita illipsingnëtsainarlit. Pigiarnernit tussalauktasse illipsingnëtsainarpetta, tagva illipse Ernerme Atätamelo it-sainarniarivose.

25 Tamædsa angerninga, uvaptingnut innõtsemik naksaungitamik (tuunitsivigijomavluta) angermet.

26 Tamakkoninga aglagvigilaukpapse, illipsingnik tammartitsijut pivlugit.

27 Saimarsautelo, tapsomanget pijase, illupsingnëtsainarniarpok, kimullo ajochertortaujariakangilase; sorlole saimarsautib tamainik ajochertormasse, miksekärtolarnelo sæglunanelo; taimak sorlo ajochertulaungmasse tapsomanëtsainaritse.

28 Manna tagva, kittorngarsuit, tapsomanëtsainaritse, sakkijalernet kuvasutekarkovluta, kangusugatalo tapsoma sãngane tikkiviane.

29 Kaujimagupse idluartoksõngmet, nellojungnëriivose, idluartamik piiniartok, tapsomanget erniangõngmet.

KAPITEL III.

Uvaptingnik Gudib næglinginet nellekangininganik.

KEMMERGOTITSE kannok angijomik næglingnermik Atäta sakkijartitsilauugmet uvaptingnut, Gudib kittornganginnik taijaukongnattigut. Taimaimet silaksub innungita illitaringiläse, tamna illitaringinamitsuk.

2 Nægliktakka, mana Gudib kittorngarivätigut, sakkijarsinangilarlo sulle illingajomärnivut. Kaujimavavulle, sakkijarniarpet, adsiginiaraptigo; täkkoniaraptigo illinganinga.

3 Nelliet taimaitomik nerriugijeksakartok tapsomunga, tamna ivsornailiniarpok, sorlo tamna ivsornaimet.

4 Ajortullijok, idluiliorpoktauk; ajornerlo idluiniövok.

5 Kaujimagivose, tamna sakerssimangmet, ajornivut pējaromavlugit; tapsomanelo ajornekangilak.

6 Tapsomančtsainartok ajortullingilak; ajortullijub täkkolaungila illitarilaunagolo.

7 Kittorngarsuit, kimullonēt uivērijauniarase. Idluartullijok idluartōvok, sorlo tamna idluartōngmet.

8 Ajortullijok Satanasemit pivok; pigiarninganit Satana-e ajortullingmet. Tamanna pivlugo Gudib Erninga sakerssimavok, asseroikovlugo Satanasib pinniarninginnik.

9 Gudemit erniangojok ajortullingilak, karngatigimajut omunga tapsomančtsainarmetta, ajortullijungnangilarlo Gudemit erniangongmet.

10 Tamattomanget nellonarungnērpok, Gudib kittorngangit, Satanasiblo kittorngangit nellit: idluartomik pingitok, Gudemit pingilak, kattangutiminiglo næglingitok.

11 Tamædsa okautsaunivut pigiarninganit tussartase, nægliktigēktuksaugapta.

12 Kaine mallingnago, taimna ajortomit pingmet, nukē tokkopa. Sunalo pivlugo tokkolaukpauk? Pinniarninne ajormetta, nukatalo pinniarningit idluangmetta.

13 Tattaminiarase kattangutikka, sillaksub innungita ōmigikjasse.

14 Kaujimavogut, tokkomit innōtsemut pivogut, kattangutit nægligigaptigik. Kattangutemik næglingitok tokkomčtsainarpok.

15 Kattangutiminik ōmisuktok, tamna innuartōvok; kaujimavoselo innuartok innōsekarungnangimet illumine.

16 Tamattomanget tapsoma næglingninga nellojung-

nērpavut, innōtseminik tunnijilaungmet pivluta. Uvaguttauk innōtsivut tunnijeksarigivavut kattangutit pivlugit.

17 Nunable mattoma pinginnik pekartub, kattangu-tine ajoksartok tækkoguniuk, omættinelo parngnanērlugo tapsomunga; kannok tamna Gudib næglingninga illumine pigēnarajarkauk?

18 Kittorngarsukka, okauseuinarmut, okatuinarmul- lonēt nægliktaililuta; pinniarnerinulle miksekārnermullo pita.

19 Tamattomanget nellojungnērpogut, miksēkarner- mēnapta, omættivullo mannigorungnarpavut tapsoma sāngane.

20 Omættipta erkartorpattigut, Gude anginersaung- met omættiptingnit, tamaitalo kaujimaveit.

21 Næglingnartose, omættipta erkartungipattigut, Gu- demut kuviasutekarpogut.

22 Sumiglonēt tuksiarluta, tunnitsiviōniarpogut tap- somanget; perkojangit mallikaptigik, sānganelo kuviagi- janganik pinniarluta.

23 Tapsomalo perkojanga tamædsa, Ernerme Jesusib, Kristusib attinganut okperkovluta, nægliktigērkovluta, taimak perkungmattigut.

24 Perkojanganiglo nalektok, tapsomanētsainarpok, tamnatauk tapsomanēdlune. Annernerlo tunnijanga uvap- tingnut nellunaikutarivavut, illuptionētsainarnarmet.

KAPITEL IV.

Ajochertuijut nautsertortaukojauninginnik, illangit nellang- aingmetta.

NÆGLINGNARTOSE, annernerit illunaita okperi- nassigik, annernerille ōktorsigik Gudemit pingmangæta; nellautaijut nellangaitut unnuktoksuit aimangmetta sil- laksoarmut.

2 Tamattomanget Gudib Annerninga illitarissiuk :

Annernerit illunatik Jesuse Kristusemik uvingme tikkitomik kigligiudsijut, Gudemit pivut ;

3 Annernerillo illunatik Jesuse Kristusemik uvingme tikkitomik kigligiudsingitut, Gudemit pingilet. Tamædsalo Antikristusib annerninga tussaumajase tikkitso-märmet, tamattomanelo sillaksoarmelerërpok.

4 Kittorngärsuit, Gudemit pivose, taipkoningalo salakartose ; illupsingnëtok anginersaungmet sillaksoarmëtomit.

5 Taipkoa sillaksoarmit pivut, tamanna pivlugo sillaksub innungititut okälavut, sillaksublo innungita tussägörpeit.

6 Uvagut Gudemit pivogut ; Gudemik illitarksijub tussägörpätigut ; Gudemit pingitub, tussägöngilätigut. Tamattomanget miksekärnerub Annerninga, tammartitsinerublo annerninga illitarilerpavut.

7 Næglingnartose, nægliktigēlaukta ; næglingnek Gudemit pingmet ; nægligosuktorlo tamna Gudemit erniangovok, Gudelo illitariva.

8 Næglingitub, Gude illitaringüla ; Gude næglingni-
• öngmet.

9 Mattomunga Gudib næglingninga uvaptingnut sakersimavok, Gudib Ernetuane tillilaungmago nunamut, uvagut tapsomüna innökovluta.

10 Næglingnek tamædsa, uvagut Gude nægligigap-tigoungitok, tapsomale næglingmattigut, Erninelo tillilaungmago ullapirsautaukovlugo ajornivut pivlugit.

11 Næglingnartose, Gudib taimak næglingmattigut, uvaguttauk nægliktigërtuksaugivogut.

12 Gudemik tækkomajokatsengilak. Nægliktigëkupa, Gude illupthingnëtsainarpok, næglingningalo illup-tingne namaksivok.

13 Mattomanget kaujilerpogut, tapsomanëtsainarapta, tamnalo illupthingnëdlune, Annernermik tunnitsivig-mattigut.

14 Tækkolaunerdlutalo kigligiudsivogut, Atātab Ernek tillilaungmago piuliklerteokovlugo sillaksoarmiun-nik.

15 Nelliet Jesuse Gudib erneringmago kigligiudsijok, Gude tapsomančtsainarpok, tamnalo Gudemēdlune.

16 Gudiblo næglingninga uvaptingnut, kaujimavlugo okperivavut. Gude næglingniōvok; næglingnermētsainartorlo, Gudemētsainarpok, Gudelo tapsomanēdlune.

17 Tamattomunga næglingnek namaksivok uvaptingne, kuviasutekarkovluta uvloksame erkartuivingme; sorlo tamna-īmet, taimainivogut sillaksoarme tamattomane.

18 Næglingnek erksinermik illakangilak. næglingneruble namaksijub erksinek annitipa; erksinek āniantomik illakangmet. Erksijuble, næglingnek namak-sitingila.

19 Nægligilavut, tapsoma næglekārmattigut.

20 Okartokarpet, Gude nægligijara, kattangutiminigilo ōmisuktok, tamna sæglotojoksōvok. Kattangutine tækkoane nægligingikuniuk, kannok Gude nægliginajarkauk tækkolungitane?

21 Mattomingalo perkojakarpogut tapsomanget, Gudemik nægligosuktub, kattangutinetauk nægligijeksa-ringmago.

KAPITEL V.

Pingasut kigligiudsijut.

NELLIET Jesuse Kristuseōjomik okpertok, Gudemit erniangōvok. Tapsomingalo ernijomik nægligosuktub, tapsomangettauk erniangojok nægligigiva.

2 Mattomanget kaujilerpogut, Gudib kittorngangit nægligigaptigik, Gude nægligiguptigo, perkojangillo mallikuptigik.

3 Gudemut næglingnek tamædsa, perkojangit mallikaptigik; perkojangillo ajornangilet.

4 Gudemit erniangōjut illunatik, sillaksub innunginut ajugaungmetta; okpernivullo ajugaanniōvok sillaksub innunginnut.

5 Sillaksuble innunginnut kina ajugauva, kissime Jesuse Gudib Ernerijanganik okpertok?

6 Tamna tagva, tikkitok immermiglo aungmiglo pivlune, Jesuse Kristuse; immermik kissianeungitok, immermikle aungmiglo (pivok). Annernerlo tamnavok nellonaijajok, Annernek miksekärniöngmet.

7 Pingasuöngmetta killangme kiglīgiudsijut: Atāta, Okaiserlo, Annernerlo ajunginek; pingasullo tapkoa atausiövut.

8 Pingasuttauk kiglīgiudsivut nuname: Annernek, immerlo, auglo; pingasullo tapkoa attautsemut pivut.

9 Innuit kiglīgiudsiningit okperiguptigik, Gudib kiglīgiudsininga anginersauvok; Gudib kiglīgiudsininga tamædsa, Ernerminik kiglīgiudsilaurame.

10 Gudib Erninganut okpertub, kiglīgiudsinek tamanna illumiutariva. Nellieta Gude okperingikuniuk, sæglotunerarpa, kiglīgiudsinek okperinginamiuk, Gudib kiglīgiudsininga ernerminik.

11 Tamædsalo kiglīgiudsinek, innötsemik naksangitomiuk Gudib tunnitsivigingmattigut; innöserlo tamanna Erninganöpok.

12 Gudib Erninganik pekartok, innötsemik pekariuk; Gudib Erninganik pekangitok, innötsemik pekanginivok.

13 Tamattominga aglagvigilaukpap-e okpertose Gudib Erninget attinganut, kaujimakovluse, naksangitomiuk innösekarapse, okperkovluselo Gudib Erninget attinganut.

14 Tamædsalo sungærtutiksavut tapsomunga, sumiglonēt tuksiarangapta idluarijanganut, tussängmattigut.

15 Kaujimagaptalo, tussängmattigut, sumiglonēt kenugupta; kaujimavogut, pijomajavut tapsomanget pingmigaptigo.

16 Nellieta kattangutine idluitullitillugo tækkoguniuk, idluitullingipet tokkonartomiuk, tamna tuksiarle, tagva Jesuse tunnijiniarpok innötsemik taipkonunga, tokkonangitomiuk idluitullilauktunnut. Idluitullinekarpok tokkomut, tamanna pivlugo tuksiartokarkovlugo okangilanga.

17 Idluitut tamaita ajortulliniõvut; idluitullinekarporlo tokkonangitomik.

18 Kaujimavogut, Gudemit erniangojok ajortullingilak; Gudemille erniangojok, ingminik udsertorpok, ajortublo (Satanasib) aktorniængila.

19 Kaujimavogut Gudemit pigapta, sillaksublo inungit illunamassiatik ajortomut illingavut.

20 Kaujimavogulle, Gudib Erninga tikkisimangmet, sillatunekartipätigullo miksekärtok illitarilugo, miksekartomēnivogut Erningane Jesuse Kristuseme. Tamna Gudiõvok miksekärtok, innõtseõlarmelo naksangitomik.

21 Kittorngärsuit Gudeungitut allarsigik. Amen.

JOHANNESIB

AGLANGITA AIPANGIT.

Arnak okpertok annerimajok kittorngangillo pillorekojavut.

ANGAJOKAUNEROJOK, arnamut Kyriamut annerimajomut kittornganginnullo, tapkoa nægligijakka miksekärnermut; kissimalo pinanga, illunatigletauk miksekärnermik illitarksimajut.

2 Miksekärnek illuptiongñetsainartok, issokangitomullo uvaptingnëtsomärtok pivlugo.

3 Gudib Atätab Nalekablo Jesusib Kristusib, Atätab Erningët saimarsautiminut, napkingnerminullo, ulapirsautiminullo illagilisetök, miksekärnermelo næglingnermelo.

4 Kuviasukpunga angijomik, kittorngavit akkorngænne arvertartunnik miksekärtome nachvalaurama, sorlo Atätamut perkojamik tunnitsiviõgapta.

5 Mannalo kennuvagit arnak, nutāmik perkojamik sorlo aglagvigingilagit, pigiarninganille pijaptiingnik, nægliktigēktuksaugapta.

6 Tamædsalo næglingnek, innōniarapta perkojanganut. Tamædsa perkojak, tussaumajase pigiarninganit, innōniarkovluse tapsomane.

7 Tammartitsijut unnuktut sillaksoarmut pingmetta, Jesuse Kristusemik uviningme tikkitomik kigligiudsingitut. Taimnauvok tamartitsijok Antikristuseövlune.

8 Udsertoritse, sennamaniptingnik tamaikonnata namaktomigle akkiksarsikovluta.

9 Tappatōjok, Kristusiblo ajochertusinganētsungnērlune, tamna Gudekangilak ; Kristusib ajochertusinganēt-sainartok, tamna Atātamiglo Ernermiglo tamanguik pekarpok.

10 Illipsingnut tikkitokarpet, tamattomingalo ajochertusemik okālangipet, tamna iglupsingne inniksarsitinasiuk, salutinagolo.

11 Tapsominga salutitsijub taipsoma ajortulliningit illangiubvigingmagit.

12 Unuktunnik aglagutiksakaralloartunga illipsingnut, aglangnulle aglaumullo pijomananga : nerriukamale tikkitsomavluse kannermut okarvigiluse, kувiasungnivut namaksekovlugo.

13 Kattangutivit (arnab) annerimajub kittorngangita salutipātit. Amen.

JOHANNESIB

AGLANGITA PINGAJUNGIT.

Gajusib pilloringninga okautigijauvok.

ANGAJOKAUNEROJOK, Gajusemut næglingnartomut, tamna næglijajara miksekärnermut.

2 Næglingnartotit omæt! illünägut innötsiarkovagit atsuilulutillo; sorlo tarnit pilloringnartomut pingmet.

3 Angijomigle kuviasutekalertunga kattangutit tikkinamik, miksekärnīt okautigingmatsuk, miksekärnerme innōniaravit.

4 Anginersamik kuviasutekangilanga mattomanget, tussarangama kittorningannik miksekärnerme innōniartunnik.

5 Næglingnartotit omæt, kattangutigēnut tækkorngartennullo illiornīt, attaruilivlutit pivotit.

6 Tapkoa næglingnīt okautigilaukpæt illagēnut; idluartomik pivotit ingergajut tapkoa takkoaksakartikangne idluakutaunermik Gudib sāngane.

7 Tapsoma attinga pivlugo aularmetta, nellojunnillo sumiglonēt tigusilaungilet.

8 Taimaitunnut tagva angajokaujuksauvogut, miksekärnermik pekattaunialerluta.

9 Illagēt aglagvigilauktakka: Deotrefesible, angajokaunerōjomajub tapkonane, illelliungilätigut.

10 Taimaimet tikkikuma, pinniarninganik erkaittosomeärpara, kannok illiormet, okālagaladlarlarmelo maimaitunnik okautekartok uvaptingnik, taimaituinanginivok. Kattangutit nangminek illelliungileit, innerterlugillo illellioromajut piveit, illagēktunnillo pingudlarpeit.

11 Næglingnartotit omæt, ajornek mallingniarnago pit, ajunginerle. Ajungitullijok Gudemit pivok; ajortullijub Gude tækkungila.

12 Demetriuse (ajungitomik) okautigijauvok tamainut, miksekärnermullo aglæt; uvaguttauk kigligiudsigivogut, illipselo kaujimavose, kigligiudsinivut okpernarmet.

13 Unnuktunnik aglagutiksakaralloartunga; aglagvigijomangilagille aglaumut sullungmullo.

14 Nerrriupungale tækkojomavlutit killamik, kannermut okarkattigēngniaramnuk.

15 Ullapirsautib illagilitit. Illænnärkartut salutipätit. Salutikit illænnärkartut attingit tailugit.

JUDASIB AGLANGIT.

Okpernek sokkosijuërkovlugo.

JUDASE, Jesusib Kristusib kivganga, Jakobusiblo nukkā (aglalaupok) kaikojaumajunnut, ivsornaititaumajunnut Gudeme Atātame, sapputijaumajunnut Jesuse Kristusemut.

2 Gudib angijomik näpkigilise, ullapkoserluselo nægligilisetök.

3 Erdlingnartose, aglagvigigapse piulijaukattigēnipitingnik; pijariakarasugijara aglangnut makkonunga kaiblaruse, okpernek ivsornaitunnut pititaumajok, serngnigilugo pikovluse.

4 Innuvit illangit pingitsertorlutik illaumetta, taipkoa pivlugit sivornivaksoangagut aglaksimavok, tamattomuna pitlartaujomängmetta; Gudekaromangitit pivakka, Gudipta saimarsauta attornerlukkamitsuk kangunartoksoar-

mut, missiarutigællugolo Nalegavitōjok Gude Nalegavut Jesuse Kristuse.

5 Erkaititsomavapsele, mattominga kaujimagalloorose: Innuitt Nalekab piulidlarkärlugit nunamit Ēgiptenemit, kingorngane nungutipeit, taipkoa okpingitut.

6 Engelittauk sivorlek attannionitik sapkonamitsuk, iglotigle kemmaklugo pijut, kellerutinnut issokangitunnut tårtome kumergosiupeit, angijomut uvloksab erkar-tuiviksanganut.

7 Sorlotauk Sodoma Gomorralo iglugaseksuillo erkaneētut, makkotitunak arnarniartoksoarmik, uvingimut assiniarlutik pijut, tækkojeksangortitauvut, pitlartaulerlutik ikkomamik kamitsuitomik.

8 Taimaktauk tapkoa sinnektomajut, uvinitik ivsornartipeit, Nalekelle nachogivlugit, nalegaunerillo mittautigiveit.

9 iMchaelible, Engelit angajokangeta, Satanase akkerartoramiuk, okausudlarlugo Mosesib tininga pivlugo, okausek mittautanartok erkartorlugo sapperpa, okarporle: Nalekab pitlarniarlitit.

10 Tapkoale mittautekadlarput, kaujimangitamingnik; nellungitatigle ingergarmik, tamakkonunga asserorsarput ingmingnik, nergjutitut sillatunekangititut.

11 Kappianamēk tapkonunga! Kainib apkota attoramitsuk, Balaamiblo tammarninganut perkutiniaromamut kattekkivut, pikablanermingnelo Koratut nungutaulerput.

12 Tapkoa mamaitoksōjut kuviasuluktut nerrekattigigamise iktōratik nerridlarlutik: nuvujauvut immekangitut annoremur ingergartitaujut; napartōvut palliōvlutik paungakangitut, māggoērtorlutik tokkovut, amangittigut nusuktauvut;

13 Sorlo immakbiub malliksoangit kappoalidartut kangusutigijeksamingnik; uvloritset maungatuinak pijut, taipkonunga tāktub tāktoksoanga issokangitomut kumergutauvok.

14 Enochele aglæt, Adamemit 7 ōjok, nellautainerivok tapkoninga, okarame: Ahak, Nalegak aggerpok ivsornaitut unnuktoksuit tausendeokattartut illagællugit,

15 Erkartoriartorlugit illunaita, Gudekaromangitullo

tamaita pitlarlugit, ajortulliningita Gudeērutijut illiorningit tamaita pivlugit; Gudekaromangitut ajortoliksuit okausiludlangmettalo tapsomunga, tamaita pivlugit.

16 Tapkoa avamudlarlutik passitekatsainarput, ikligunerningnut arvertarlutik; kanningillo piblingaitunnik okāladlarput, adsigēngititsivlutik innungnik, sumik tigusijomagamik.

17 Illipsele, erdlingnartose, okautsit ipkoa erkarniar-sigik, Nalegapta Jesusib Kristusib Apostelingita sivorng-agut okauserijangit;

18 Okarvigingmasse, uvlut kingorliksanginne mittau-tekartokaromāngmet, Gudeērudsijunnik ikligunerningnut innoniartunnik.

19 Tapkoa, ingmingnik ingmikōrtartitsijut, uvinituin-
navut, annernekangitut.

20 Illipsele, erdlingnartose, illipsingnik idluarsainia-
ritse okpernipsingnut ivsornainerojomut, tuksiarluselo
Annernermut ajunginermut.

21 Gudiblo nāglingningančtsainaritse, neriugilugolo
Nalegapta Jesusib Kristusib nāpkininga, innotsemut nāk-
saungitomut.

22 Adsigčktiniarnagillo, illangit nāpkiningnermik pi-
niarapsigik,

23 Illangille sivorasārdlugit piuliniarapsigik, ikko-
mamit nusungniarlugit; omigilugolo annorāk uviningmut
ipektojok.

24 Tamnale, illipsingnik sapputsijungnartok passijek-
saunase, sakkertiluselo kēnaminut ānanaudlartomut pit-
lartautaililuse kuviasungnermut;

25 Gude tamna, sillatojotōjok, Piulijivut, nalengnar-
sile ussornarnarsilunelo, ajugaunerōlunelo, pitsartunerō-
lunelo, manalo, issokangitoksoarmullo! Amen.

JOHANNESIB

TÆKKOTITAUNINGIT.

KAPITEL I.

Kristusib tikkitsomärninganik.

TAMÆDSA Jesusib Kristusib tækkotitangit, Gudib tunnjangit tapsomunga, tækkotitjutigilugit kivgaminut, killamik nellitukset, tamakkoalo nellonailiveit, Engeline tilligamiuk kivgaminut Jahannesemut.

2 Tamna kigligiudsilaukpok Gudib okausinganik, Jesuselo Kristuse okautigivlugo, tamainiglo tækkojaminik.

3 Piulijauvok, tamna attuarsijok, tapkoalo tussartut okautsinnik tamakkoninga nellautsijomärtunnik, torkorlugillo aglaksimmajut makkonane; nellioninget kannimet.

4 Johannese (aglakpok) illagēnut 7 nut Asiametunnut: Saimarsaumik ullapirksaumiglo pekaleritse tapsomanget mattomanetomit, tamattomanelauktomillo, aggeromärtomillo Annernernillo 7 nit tapsoma iksivautaksoanget sanganetunnit ;

5 Jesusemillo Kristusemit tamna nertornartovlune kigligiudsijōvok, tokkungajunnillo erniāngokārtok, nalegauerōjorlo attannivingnut nunametunnut; tapsoma nægligilaukpätigut ubvarlutalo ajorniptingnit aungminut,

6 Attannivingortilutalo ajochertuitilaukpätigut Gudemut Atätaminullo: tamna nertortaule ajugaunerōlunelo issokangitomit issokangitomot. Amen.

7 Ahak, aggerpok nuvujettigut, ijillo illunatik tækkojomärpæt, tapsomingalo kappisilauktut aglæt, innukattigëllo nunaksoarmiut illunamassiatik aväladlaromärput. Illa, Amen.

8 Uvanga Alfaövunga Omegauvlungalo, pigiarneövlungalo naggatauvunga, Nalegak okarpok, tamattomanetok, tamattomanelauktorlo, aggeromärtorlo ajugakangitovitöjok.

9 Uvanga Johannese, kattangutisetauk illangiutekattauvlunga kappiasungnermiglo, nalegauvingmiglo, Jesusiblo Kristusib kennuërsarninganik, kikkertametunga Patmusemik attelingme, Gudib okausinga pivlugo, kiglijudsinerlo Jesuse Kristusemik pivlugo.

10 Annernermëtunga Nalekab uvlungane, tunnumnelo nippersoarmik, sorlo tiptulaumik tussartunga,

11 Okartok: Uvanga Alfaövunga Omegauvlungalo, sivorliovlungalo kingorliovunga. Tækkojettillo aglakit makpertennut, ätautikillo illagënut Asiametunnut 7 innut, Efesusemetunnut, Smyrnametunnut, Pergamusemetunnut, Tyatirametunnut, Sardusemetunnut, Filadelfiametunnut, Laodiseametunnullo.

12 Keviarpunga tagva tækkosaromavlunga nippersoak okalajok uvainnut, nakit pingmangat. Keviaramalo nennergoabvingnik 7 nik Goldinnik tækkovunga:

13 Nennergoabvillo tapkoa 7 it kerkane attautsemik tautulerpunga, innub erninga adsigiva; tamna annorarsimmajok angijoktamik, keterusersimmavlungalo sakkiangmigut keterümik Goldemik.

14 Niakoale nujangillo kakkortaksovut saukab merkungititut, aputitut, ijigiglo ikkomab ikkoaläningatunituk;

15 Ittigangillo kakkorlertunitut, aumaksimmajotitut kieksume, nippingalo sorlo köksub nippingatut,

16 Tallerpingminullo uvloritset 7 it tigumiarpeit, kanninganillo annijokalaukpok saviksoarmik ipiktoksoarmik, igluktut kēnalingmik, kēnangalo sekkinertut kingarnartotut kaumaridlarpok.

17 Tækkolerapkolo ittigganginnut ochovunga tokko-

jötut; tallerpingminulle pattiklunga, okarvigivangalo: Erksiniarnæk, uvanga sivorliovlungalo kingorliovunga,

18 Omartungalo. Tokkolauktunga, ahak, innovunga issokangitomit issokangitomot, taktoksoarmullo tokkomullo pērutekarpunga.

19 Tækkojettit aglakit, tamattomanelo-itut, kingornganelo nelliutukset.

20 Uvloritsello 7 it tallerbimnetut tækkojavit nellonarninget pivlugo, nennergoabvillo 7 it Goldit pivlugit. Uvloritset tapkoa 7 it Engeliövut illagēktunnut 7 innut, nennergoabvillo tapkoa 7 it tækkojettit illagēktovut 7 it.

KAPITEL II.

Illagēnut Efesusemetunnut, etc.

ILLAGET Efesusemiut Engelinget aglagvigiuk: Uvloritsennik 7 nik tallerbingminut tigumiartok, nennergoabvit 7 it Goldit akkorngane arvertartok, imak okarpok:

2 Piniarnitit sennanillo kennuērsarnillo kaujimmavakka, ajortullijullo kennuērsarvigijungnanginangne, Apostelnermingniglo okartut, taimainatiglo öktolaurangne, nachvarlutillo sæglotojoksöngmetta.

3 Kunnutuilitit, kennuērsarlutillo attera pivlugo sennavotit, merngortorlaunæglo.

4 Erkartuitiksakarpongale illingnut, nægligosungnek sivorlek sorærangne.

5 Erkailerit, sunamit kattengneravit, kakkialerillo, piniarnerit sivorlit pisärlugit. Pingikuvulle tikkisärniarpagit, nennergoabvit inninganit pingulugo nutsomärpara, kakkialingikuvit.

6 Mattomingale pekarpotit, omigigangne Nikolaitit piniarningit, tapkoa uvangatauk omigigivakka.

7 Siutiggub tussarligit, Annernerub okausingit illagēnut: Sälakalertok, tāmna nerrititsomavara napartomit onianartomit, Gudib Paradisinganetomit.

8 Illagēt Smyrnamiuṯ Engelinget aglagvigiuk : Sivorliövlunelo kingorliöjok, tokkolauklunelo omarmijok, imak okarpok :

9 Piniarnitit kaujimmavakka, kappiasungnillo, aklunillo (nauglo akluitotit) mittautauñillo okartunnut Judionermingnik, taimainatiglo, Satanasible ajochertuivinganut illingavut.

10 Sivoraginiarnagit nelliellonēt, kappianartut illingnut nelliutukset. Ahak, illapse illangit parngnanērsimavingmut Satanasib pititsomārpeit, öktortaukovluse, kappiasuktitaukovluselo uvlunnik 10 nik. Sokkosijuilerille tokkomut, niakotemik ömanartomik tunnitsivigijo magapkit.

11 Siutigub tussarligit, Annernerub okausingit illagēnut : Sälakalertok, tamna tokkub aipanganut kiksarti-tauniængilak.

12 Illagēt Pergamusemiut Engelinget aglagvigiuk : Ipiptomik igluktut kēnalingmik saviksoalik, imak okarpok :

13 Sullijatit kaujimmavakka, nunakarnillo nane, Satanasib iksivautaksoanget inningane, atteralo attavigigangne, okpernerlo uvannut missiarutiginago uvlunne ipkonane aglæt Antipase attaruilivlune uvannik kigligiudsijok tokko:augmet illipsingne, Satanasib innekarviane.

14 Illärsuanigle erkartuitiksakarpunga illingnut, tagvane innukuttekaravit Baalamib ajochertutanik nalektunnik, tapsoma Balak ajochertormago, Israelib kittornganginnut aporviksasiorkovlugo, nerrekovlugit Gudeungitunnut tunnergutinnik, assiniarkovlugillo.

15 Tainaktauk innukuttekarvigavit, Nikolaitit ajochertusinginnik nalektunnik, tamanna omigivara.

16 Kakkialerit, pingikuville tikkisärniarpagit, soru-giartorlugit kannerma saviksoanganut.

17 Siutigub tussarligit, Annernerub okausingit illagēnut : Sälakalertok, tamna nerrititsomavara Mannamik ijsimmajomik, ajungitomiglo kigligiudsigijomavara ; kigligiudsinermullo attermik nutamik aglak-simmajomik, kimut illitarijaungitomik, innuet kissime (illitariva).

18 Illagēt Tyatiramiut Engelinget aglagvigiuk : Gu-

dib erninga ikkomab ikkoalaningatut ijekartok, ittiggali-glo kakkorlertun-itunnik, imak okarpok :

19 Piniarnitit kaujimmavakka, nægligosungnillo, kivgartornillo, okpernillo, kennuērsarnillo, sullidlaravillo kingorlit pivalliarlutik sivorlinit.

20 Illārsuanigle erkartuitiksakarpunga illingnut, arnāluk Jesabele nellautaijovlune okartok, innertinginangne, ajochertuineluganget kivgakka uiverivlugit assiniarkovlugit, nerritiniarlugillo tunnergutinnik Gudeungitunnut.

21 Nelliutomiglo tunnitsivigilauktara, kakkialerkovlugo anguniarnerminik, kakkialeranelo.

22 Ahak, innangavingmut egipara, kappianartoksoarmullo pitilugit tapsominga arnarnialauktut, kakkialingikunik piniarnermingnik.

23 Kittorugangillo annaulugit tokkotsomavakka. Illagēllo illunatik nellojungnērnarpānga, taktoniglo omættinniglo kiglissiniartok uvangaugama, illunaselo ingmi-kōrluse piniarvigijomārpapse illiornerijapsingnut.

24 Illipsele okarvigivapse, assiselo Tyatirametut, tamattominga ajochertusekangitut, ittijunniglo Satanasib issumanganik kaujimmangitut (okaramik) : assianik okumaititsinermik illitsivigijomangilapse.

25 Pekarnissele sapkunarassigik, tikkitsearilunga.

26 Sālakalertorlo, perkojamniglo attaruilijok naggatiksamut, tamna nalegangortitsomavara nellojunnut,

27 Taipkoningalo attanniotitsiniartok kikkiengmut ajaupiamut, machasiortublo illulerkutingititut serkomitso-mārpeit,

28 Sorlo Atatamnut tunnitsiviogama, uvloritsamiglo kausiomik tunnitsivigijomavara.

29 Siutiggub tussarligit, Annernerub okausingit illagēnut.

KAPITEL III.

Illagēnut Sardusemetunnut, etc.

ILLAGELLO Sardusemiut Engelinget aglagvigiuk : Gudib annerninginnik 7 nik, uvloritsenniglo 7 nik pekartok, imak okarpok : Piniarnitit kaujimmavakka, attekavit omartomik, tokkungavlutillo.

2 Pigālerit assitillo tokkojomajut nekkoksitiniarkit ; piniarnitit Gudemut namaksitsiangitut nachvarapkit.

3 Tamanna pivlugo erkainiarit pigilauktarnik tussarlauktarniglo, tamakkoalo mallingniarkit, kakkialerlutillo. Pigārniangikuvit tikkidlarniarpagit tigliktotut, Stundit nellienne tikkidlarniarmangapkit nellojomärpet.

4 Innukuttekarpotittauk ikkitunnik Sarduseme, anno-ramingnik ipektotitsilaungitunnik, tapkoalo arvertarkatigijomärpänga kakkortanik annoratsijarlutik, tamattomina nellopkotinginamik.

5 Sälakalertok, tamna kakkortanik annorärtitauniarpok, attingalo pērniangilara omanartut aglait makperninganit, attingalo okautigijomavara Atatamnut Engelinginnullo.

6 Siutigub tussarligit, Annernerub okausingit illagēnut.

7 Illagēt Filadelfiamiut Engelinget aglagvigiuk : Imak okarpok Heiligeojok, miksekartok, Davidib pērutanik pekartok ; pallangairudsarsijorlo nellietta pallangangungnangitanganik ; pillangērsijorlo nellietta pallangēruksarungnangitanganik.

8 Piniarnitit kaujimmavakka. Ahak, upkuēruksilauktunga illingnut, nellietta pallangērungnangitanganik ; pitsartunekaluārsukavit, okauseralo nalelaukpet, atteralo missiarutigilaungilet.

9 Ahak, Satanasib ajochertuivianit illangit pitiniarpakka, okartut, Judionermingnik, taimainatiglo, sæglovlutigle pijut. Ahak, illiorvigijomavakka, tikkekovlugit,

ittikavit sanganut tuksiarlutik, illitarksilerlutiglo igvit nægligigapkit.

10 Naletsainalaurangne okausek kennuērsarnimik, uvangatauk sapputijomazivagit ōktornartub nelliutivik-sanganit sillaksoarmiunnut tamainut tikkitsomārtomit, ōktorlugit nuname nunakartut.

11 Ahak, aggerniarpunga killamik; pigijarnik sapkusaiililit pit, niakotiksarnik tigusijokarkonnago.

12 Salakalertok, tamna sukkangortitsomavara Gudima iglungane, tamattomangelo kingorngane annijungnērniarpok. Gudimalo attinga aglagomavara tapsomane, Jerusalemiblo nutāb attinga, Gudima iglogaseksoanget, killanemit akkartok, Gudimnit, atteralo taimna nutāk.

13 Siutiggub tussarligit, Annernerub okausingit illagēnut.

14 Illagēt Laodiseamiut Engelinget aglagvigiuk: Amen, imak okarpok nertornartotojok miksekartovlunelo kigligiudsijok, Gudib pingortitangita pigiarninget.

15 Piniarnitit kaujimmavakka, niglingitotillonēt kidsingitotillonēt; kannoktōk niglilitit kidsilutillonēt!

16 Nerromikaville, niglernæglonēt kidsernæglonēt, kannimuit orriaromārpagit.

17 Imak okausekarpotit: Akluipunga pitakaluarpungalo sōngojunnik, ajoksatsengitunga; nellovlutillo ajudlaravit tækkominaidlalarpillo aklujoksōlarpillo, tautungitolarpillo, annorakarnæglo.

18 Pivagit tagva, Goldemik ikkomamut sujungaitituummajomik pissiniarkovlutit uvamnit, akluilerkovlutit, kakkortaniglo annorānik attitilitit, annorākanginivit kangunarninga sakkerkonnago, ijikiglo mingoarkik ijigiksautiksamut tautukovlutit.

19 Pitlarlugit kaujisarpakka nægligijakka. Taimaimet attaruililitit, kakkialerit.

20 Ahak, upkuametunga avilortarlunga. Nippimnik tussartokarpet upkuērlunelo tamna itterviginiarpara, Kommunionemiglo nerrekattigilugo, tapsomalo nerrekattigilunga.

21 Salakalertok, tamna tunnitsivigijomavara iksiva-

kattigilunga iksivautamne: sorlotauk uvanga sālakali-lauktunga, Atatagalo iksivakattigilauktara iksivautangane.

22 Siutigub tussarligit, Annermerub okausingit illagēnut.

KAPITEL IV.

Gude iksivautaksoarme iksivajok killangme, Johannesib tækkova.

TAMATTOMA kingorngane tækkovunga, ahak, upkuamik angmartaulertomik killangme; nippelo sivorlek tussalauktara uvamnūt okartok, sorlo tiptulaut, tamna okarpok: tamaunga majorarit tækkotitsomagapkit matoma kingorngagut nelliutuksennik.

2 Tagvačnak annernermetunga. Ahaglo, iksivautaksoak illijaulerpok killangme, iksivautaksoarmelo attausek iksivavok.

3 Iksivajub tapsoma tautua sorlo ujaraktut Jaspisetut Sardisetullo; iksivautaksoarlo ajagutaub illummava tautua Smaragdtun-itok.

4 Iksivautaksoarlo illumavættauk iksivautet 24 git, iksivautennelo tapkonane angajokaunerojut 24 git iksivavut, kakkortanik annorāggit, niakunginelo niakutekarluttik Goldenik.

5 Iksivautaksoarmillo annivut, kaumalaglo kalluglo nippillo; nennergutillo 7 it ikkomaggit ikkoalagivut iksivautaksub sangane, tapkoa Gudib Annerningit 7 ōjut.

6 Iksivautaksublo sangane Glaseojartomik immarbiksoakartok, allikutun-itomik, iksivautaksublo kerkāgut, avatāgullo iksivautaksub nergjutekarpok sittamanik, sāmigullo tunnumigullo illunaitigut ijilingnik.

7 Nergjullo sivorlek Loewetun-itok, nergjullo aipanga nochatun-itok, nergjullo pingajuet kēnakartok innuktut, nergjullo sittamanget nektoraliktut tingijotun-itok.

8 Nergjutillo tapkoa sittamet attunit issarokarput pingasujortunnik, illumikullo illunane ijiggit, innilangajung-

nangerput soræratik okausekarput: Heilig, heilig, heiligeovok Gude, Nalegak, ajugakangitovitojok, ilauktok, tamattomanelo-itok, aggeromärtorlo.

9 Nergjutillo nertolerangamitsuk nakorivlugolo kujagiviklugolo iksivautaksoarme iksivajok, issokangitomit issokangitomut innojok ;

10 Pamaktervigivæt angajokaunerojut 24 git iksivautaksoarme iksivajok tuksiarvigivlugo, issokangitomit issokangitomut innojok, niakotitiglo egipeit iksivautaksub sanganut, okalavlutik :

11 Nalegak, igvit nellopkottingivitojotit nertornarnermik, nalengnarnermiglo, pitsartunermiglo pigilutit ; igvit tamaitarsuit pingortilaurangne, igvillo perkogangne ilerput, pingortisimmavlutiglo.

KAPITEL V.

Aglait 7 it nakkitsutiggit.

AGLANGNIK makpertennik iksivautaksoarme iksivajub tallerbinganetunnik tækkogivunga, illungitigullo kangitigullo nakkitsimmajunnik, nakkitsutinnut 7 innut.

2 Engeletauk pitsartojoksoak tækkogivara, nippersoarmut okaladlartok: Makpertet ukkoa makperlugit nakkitsutingillo serkomilugit, kina nellopkottingika ?

3 Killangmiunik nunamiuniglonēt, nunab attanetuniglonēt pijokangilak makpertet ukkoa makperungnarlugit tækkunärlugillonēt.

4 Uvangelo kugviolaukpunga angijomik, nellopkottingitokangimet makpertet ukkoa makperlugit, attuarlugillo tækkunärlugillonēt.

5 Angajokaunerojut illanget okarvigivänga: Kugviornæk ; ahak, Loewe Judab kinguvanga, imna Davidib amänga, sälakar-simmavok ; makpertet ukkoa makperlugit, nakkitsutingillo 7 it serkomilugit.

6 Tækkogivunga, ahaglo iksivautaksub kerkane nergjutillo sittamet, angajokaunerojullo akkorngane, Saugär-

sungmik nangertomik, tokkotaujotun-itomik, naksukarlune 7 nik, ijekalarmelo 7 nik, tapkoa Gudib annerningit 7 it, tillijaujut nunennut tamainut.

7 Tapsomalo tigujuartorpeit (aglait) makpertet iksivautaksoarme iksivajub aggangita tallerbinginnit.

8 Makpertet tigumagit, nergjutit sittamet taipkoa, angajokaunerøjullo 24 git pāmakterput Saugārs sub sanganut, illunatiglo attunit Harfekarput illulerkutekarlutiglo Goldenik iserluanerutiksamik tættætunniik, tamædsa ivsornaitut tuksiarningit.

9 Imgerumiglo nutamik imgerput, okalavlutiglo: Igvit nellopkotingivitolvit makpertet tiguvlugit, nakkit-sutingillo angmarlugit; igvit tokkotauḡavit, aungnullo Gudemut pissiarilauraptigut sunatuinarnit kinguvāngnillo, okauselingnillo, innugaseksoarnillo nellojunnillo;

10 Koenigeortilutalo ajochertuijungortipaptigut Gudibtingnut, Koenigeoniarpogullo nunaksoarmiunnut.

11 Tækkogivunga, nippemiglo tussarlunga, Engeli-vaksoarnit iksivautaksub avatanit, nergjutillo avatanit, angajokaunerøjullo avatanit; unnurningillo zehntausendit zehntausendērtorlutiglo, tausendillo tausendērtorlaukput,

12 Nippersoarmullo okartut: Saugārsuk tokkotaujok, nellopkotingivitojok pigilugit pitsartunerlo, akuinerlo, sillatunerlo, sōngonerlo, nalengnarnerlo, nertornarnerlo, nakorijaunerlo.

13 Pingortitello illunamadsiatik killangmiullo nuna-miullo nunab attanetullo, immarbiublo illuanetut tamaita, tussartakka okausekartut iksivautaksoarme iksivajomut, Saugārsungmullo: Kujānarsile nalengnarsilunelo, nertornarsilunelo, ajugauvijotōvlune issokangitomit issokangitomut.

14 Nergjutillo tapkoa sittamet okarput: Amen. Angajokaunerøjullo 24 git pāmakterlutik tuksiarvigivæt, tamna issokangitomit issokangitomut innojok.

KAPITEL VI.

Nakkitsutit 7 it angmartaularninginik.

TÆKKOGIVUNGA, nakkitsutit ipkoa illanget Saugärsub angmarpa. Nergjutillo sittamet ipkoa illanget fussarpara, sorlo kallub nippinganut, okartok: Tækkojartorit.

2 Tækkogivunga, ahaglo, kakkortamik horsemik, tapsomalo kängane iksivajok pitiksiliartok, niakotemiglo tunnitsiviolertok, ajugakaranelo ailerpok, sälakarnialerdlune.

3 Nakkitsutillo aipanget (Saugärsub) angmarmago, nergjutit aipanget tussartara, okartok: Tækkojartorit.

4 Horsiblo aipanga aupalluktak annijok, tapsomalo kängane iksivajok tunnitsiviolerpok ullapirksautekarungnërtidluglo nuname, ingminullo innuartigëlerkovlugit, saviksoarmiglo tunnitsiviolertok.

5 Nakkitsutillo pingajuet (Saugärsub) angmarmago, nergjutit pingajuet tussartara, okartok: Tækkojartorit. Tækkogivunga, ahaglo, kernertamik horsemik, tapsomalo kängane iksivajok kittिताutingnik tigumiartok.

6 Nippelo tussartara, nergjutit taipkoa sittamet akornugænnit, okartok: Weitzenik öktut attausek kënaujärsungmik attautsemik akkekariakarpok, Gersteniglo öktutit pingasut kënaujärsungmik attautsemik akkekariakarpok, orksuglo Weinelo asserorniarnagik.

7 Nakkitsutillo sittamanget (Saugärsub) angmarmago, nergjutit sittamangeta nippinga tussartara, okartok: Tækkojartorit.

8 Tækkogivunga, ahaglo, horsemik kattängajomik, tapsomalo kängane iksivajok, tokkomik attekartok, täktoksublo aipariva. Tapkoalo ajugautitaulerput nunametut sittamaulilugit sittamaingit tokkoniarlugit, saviksoarmullo, kängnermullo, tokkonartomullo, nunablo pis-suktinginnut.

9 Nakkitsutillo tellimanget (Saugärsub) angmarmago,

tækkovunga Altarib attāne Gudib okausingit pivlugit, kiglijudsinitiglo tamakkoninga pivlugit tokkotaulauktut tarninginnik.

10 Nippersoarmut nibliadlarput okarlutiglo: Nalegak heiligeojotit miksekartovlutillo, kannok akkunērtorsoarmik erkartuingilatit, aukput akkiniarutiginago taipkonunga nunametunnut?

11 Attunit tapkoa tunnitsiviolerput annoramik kakkortamik, okaudsaulermilutik, sulle nelliutomik annikotomik merngoērserkovlugit, kivgaukattingit kattangutingillo sulle tokkotauniartut tapkotitunak illagilugit, namaksekārtinnago.

12 Tækkogivunga, nakkitsutit 6 inget (Saugārsuub) angmarmago, ahaglo, nuna sajukpiladlalerpok, sekkinerlo tāktoksolerlune, sorlo merkunik pōksaksoatut, takkerlo auktun-ilerlok.

13 Killaublo uvloriangit nunamut kattekput, sorlo nartub Feigub Feigine kattektinamigit annorērsoarmut aulataujaraigame.

14 Killaglo kemmavok sorlo aglait imusersimmajut, kakkello, kikkertello illunaita nūta lerpūt innimingnit.

15 Koenigillo nunametut, nālegaksuillo, akluītoksuillo, angajokaviksuillo, songojullo, kivgaujullo, kivgaungitullo illunatik ijertoriarput, kairosungnelo kakkello kongnāngine,

16 Okarlutiglo kakkennut innaksoarnullo: Sittorvigittigit mattuluta iksivautaksoarme iksivajub kēnanganit, Saugārsuublo ningausinganit,

17 Uvloksoak ningautsiviksanga nelliutingmet, kinalo sōngojungnarka?

KAPITEL VII.

Gudib kivgangita nertornartut nakkitsutitauninginnik.

MAKKOA kingorngatigut Engelit sittamet tækkogivakka, nangertut nunaksub terrekungine sittamane, tigumiartut nunab annoringinnik sittamanik, annore an-

nordlerkonnago nunamut, immanullonēt, napartullo nel-
lienut.

2 Engelittauk assinget tækkogivara, nuilertok sek-
kerngub nuilervinganit, tamna Gudib tokkosuitub nak-
kitsutanik pekartok, nippersoarmut nibliadlarpok Enge-
linut sittamanut, nunalo immarbiklo akkunarniarlugik
tunnitsiviomajunnut.

3 Okarlunelo: Nuna akkunarniarnago immarbiklonēt
napartullonēt, Gudibta kivgangit nakkitsutilugit kaungi-
tigut pikärtinnata.

4 Nakkitsutitaulertullo unnurningit tussartakka, hun-
dert 44 tausendit nakkitsutisimmajut, tamainit Israelib
kinguvāngita abvaviningit.

5 Judab kinguvānginnit 12 tausendinik nakkitsutisim-
majunnik; Rubenib kinguvānginnit 12 tausendinik nak-
kitsutisimmajunnik; Gadib kinguvānginnit 12 tausendinik
nakkitsutisimmajunnik;

6 Asserib kinguvānginnit 12 tausendinik nakkitsutisim-
majunnik; Naftalib kinguvānginnit 12 tausendinik nak-
kitsutisimmajunnik; Mannasib kinguvānginnit 12 tau-
sendinik nakkitsutisimmajunnik;

7 Simeonib kinguvānginnit 12 tausendinik nakkitsuti-
simmajunnik; Levib kinguvānginnit 12 tausendinik nak-
kitsutisimmajunnik; Isascharib kinguvānginnit 12 tau-
sendinik nakkitsutisimmajunnik;

8 Zabulonib kinguvānginnit 12 tausendinik nakkitsu-
tisimmajunnik; Josefib kinguvānginnit 12 tausendinik
nakkitsutisimmajunnik; Benjaminib kinguvānginnit 12
tausendinik nakkitsutisimmajunnik;

9 Mattoma kingorngane tækkogivunga, ahaglo, innu-
giartorsoarnik, kitilugit pijungnartokatsengilak, nello-
junnit tamainit, innugaseksoarnillo, ingmigolingajunnillo
okauselingnit, iksivautaksub sangane nangertunnik, Sau-
gārsublo sangane, annorarsimmajunnik kakkortanik, ag-
ganginelo Palmenik tigumiarlutik,

10 Nippersoarmut nibliadlarpot okarlutiglo: Piulik-
lernek pinga tapsoma iksivautaksoarme iksivajub, Gu-
dibta Saugārsublo.

11 Engelillo illunatik nangerput iksivautaksoak illumavlugo angajokaunerojullo illumavlugit, nergjutillo sitamet illumavlugit, pānakterlutiglo iksivautaksub sanganut, Gude tuksiarvigivæt,

12 Okarlutiglo : Amen, nakorijaunerlo, nalengnarnerlo, sillatunerlo, kujanarnerlo, nertornarnerlo, pitsartunerlo, ajugakanginerlo Gudivut pigiligit, issokangitomit issokangitomot. Amen.

13 Angajokaunerojut illanget kiovlune uvamnut okarpok : Ukkoa kakkortanik annoraggit kikut? nakillo pivæt?

14 Kiovaralo : Nalegak igvit kaujimmavet. Ama okautivānga : Ukkoa tagva, kappianartoksoarmit pijut, annoratiglo erortulaukpeit, kakkorsardlugillo annoratik Saugārsub aunganut.

15 Tamauna pivlugo Gudib iksivautaksoanget sanganeput, kivgartorlæello uvlotillugolo unnuamelo Tempeelingane. Iksivautaksoarmelo iksivajub kollangiarvigčnarniarpeit.

16 Kāgungnērlutiglo immerugungnērnarput, sekkinermullo kiægungniængilet, kiæb assianullonēt.

17 Saugārsub iksivautaksub kerkanetub pairiniarmagit, tessiorlugillo immiub omanartub puailāvinginut, kugviornerillo tamaita Gudib allarterniarpeit ijinginnit.

KAPITEL VIII.

Engelit 7 it tiptulautiggit.

NAKKITSUTIT 7 inget (Saugārsub) angmarmago killangme nippekartailivok Stundib koppangane.

2 Engelinik 7 nik tækkovunga, tapkoa Gudib sanganut pivut, tiptulautiniglo 7 nik tunntsiviolerput.

3 Engelillo assinget sakkerpok, Altarib sennianut pivlune, iserluanerutiksab illulerkuta Golde tigumiarpa, unnuktunniglo iserluanerutiksennik tunntsiviolerpok, tunnijerkovlugo ivsornaitut illunatik tuksiarninginut, Altareme Goldeme iksivautaksub sanganetome.

4 Iserluanerutiksablo pujoa ivsornaitut tuksiarningit illagællugit kongmuarpok Engelib agganginnit Gudemut.

5 Engeliblo iserluanerutiksab illulerkuta tiguva, illulerlugolo ikkomamik Altaremit, navilugolo nunamut. Nippersoakalerpok tava, kalluglo, kaumalaglo, nunab sajukpiladlarningalo.

6 Engelillo 7 it tiptulautinnik 7 nik piggit opalungersimmalaukput tiptulausijarniarlutik.

7 Engelillo sivorlinget tiptulausijarpok. Nettakonalerpok tava, ikkomamiglo, aungmiglo akkusimmajomik nunamut katteklutik. Napartut pingasuulilugit pingajuingit ikkitaulerput nungulugit, (nunablo) nutaijoktungit tamat ikkomamut nungulugit.

8 Engeliblo aipanga tiptulausijarivok. Kakkaksoatun-itok ikkomamut ikkoalajok immanut tava pisärpok, immarbik pingasuulilugo pingajuet aungolerpok.

9 Immanelo omajut pingasuulilugit pingajuingit tokkovut, umiaksuillo pingasuulilugit pingajuingit asserortaulerput.

10 Engelit pingajuet tiptulausijarivok. Uvloriaksoak tava killangmit kattekpok, nennergutsoatun ikkoalajok, kõggullo pingasuulilugit pingajuingit, puailavillo tupvigeit.

11 Uvloriak tamna Wermuthemik (sungarmik) attekartok, tapkoa immangit pingasuulilugit pingajuingit sungilerput. Innuittunnuktoksuit tokkovut immanginnut sungimetta.

12 Engelit sittamanget tiptulausijarivok. Sekkinek tava pingasuulilugo pingajuet, takkerlo pingasuulilugo pingajuet, uvloritsello pingasuulilugit pingajuingit annaujaulerput, tamakkoa pingasuulilugit pingajuingit täktoksolerput, uvlok pingasuulilugo pingajuet kaumaksarungnērlugo, unnuarlo taimainivok.

13 Engeletauk tækkovlugolo tussartara, killaub ker-kagut tingijok, nippersoarmut okarlune: kappianamek, kappianamek, kappianamek nunametunnut, tiptulautit assingita nippinginnut, Engelit pingasut sulle tiptulausijartukset nelliuningine.

KAPITEL IX.

Uvloriamik killangmit kattektomik.

ENGELIT tellimanget tiptulausijartok. Uvloriarlo tava tækkovara killangmit kattektok nunamut; tamna tunnitsivioleritok pērumik immehtarvingmut nettekangitomot.

2 Immehtarvik nettekangitok mattučrmago, iserluksoak immehtarvingmit annivok, sorlo iserluk kiæksautersoarmit, sekkinerlo sillalo tåktoksolerpuk immehtarviub iserlunganut.

3 Iserlungmillo piglertakalerpok nuname. Tapkoa pitsartutitaulerput sorlo Scopionit nunametut pitsartunekarningititut.

4 Okautsaulerpullo, ivgit nunametut nutaijoktullonēt, napartorlonēt asserorkonnagit, innuille kisseta, Gudib nakkitsutanik kaungmiutekangitut.

5 Tunnitsiviolerivut, tapkoa tokkotaïlilugit, anilekteradlarlugille takkit tellimet navlugit, anilekteradlartitauningillo sorlo Scorpionib innuk kappilerpago anilekteradlarnalaukpok.

6 Uvlune taipkonane innuit tokko kennerasuarniarpæt, nenninagolo, tokkojomanermik kajungilarniarput, tokkuble kemmångniarpeit.

7 Piglertet tapkoa illinganingit horsetitut sorsugiarforlutik opalungersimmajutitut, niakomikullo pitaggit niakotitun-itunik Goldeojartunik, kēnakartullo innuit kēnangititut.

8 Nujakarlutiglo arnet nujangititut, kigutekarlutiglo Loewetitut.

9 Sagvingmiutekarlutiglo kikkieksoatun-itomik, issarungitalo nippingit keaksorningit kemuksit horsiggit unuktut nippingititut sorsugiartorangetta.

10 Pamiokartuttauk Scorpionetut, pamiungillo kakki-lauteliolaukput, tapkoalo pitsartunekarput innuit kappiasuktidlarlugit, takkit tellimet navlugit.

11 Nettekangitub Engelinga Koenigivæt, tapsoma attinga Ebræerit okausingine Abaddonemik, Grichillo okausingine attekarpok Apollionemik.

12 Kappianavik attausek annigorpok ; ahak, kappianavik magguk sulle tamattoma kingorngane nelliutsomärpuk.

13 Engelit 6 inget tiptulausijarivok. Nippe tava tus-sartara Goldib Altaringet Gudib sanganetub terrekong-innit sittamanit,

14 Tamattoma Engelit 6 inget tiptulautilik okarvigiva: Kellerüdsarkit Engelit ipkoa sittamet kelleksorsim-majut köksub Euphratib senniane.

15 Engelit tapkoa sittamet kellerüdsartaulerput, Stundemut, uvlormut, takkemut, Jahremut, opalungersimma-jut innuit pingasuililugit pingajuingit tokkolugit.

16 Sorsuktuksello horsit känginne iksivajut unnurning-it 200 Millioneölaufput, unnurningillo tussarlaufpakka.

17 Taimaglo horsit tækkolaukpakka känginnelo iksi-vajut, sagvingmiutekarput ikkomalingnik tungojoktaling-niglo, orksorotilingniglo, horsillo niakungit Loewit niakungititun-itut, kanninginnillo ikkoma, iserluglo orksorolo annivut.

18 Pingasunut tapkonunga innuit pingasuililugit ping-ajuingit tokkotaulerput, ikkomamullo, iserlungmullo, orksoromullo, kanninginnit annijunnut.

19 Pitsartuningit kannermingnemetta, pamiungillo kuglugitset adsigiveit, niakokarlutiglo, tapkonunga akkunaisarput.

20 Amiakokalaukporle sulle innungnik, kappianartun-nut tamakkonunga tokkotaungitunnik, kakkialingitunnig-lonēt aggamik piniarningit pivlugit, Satanaselo, Guding-oello Goldit, Silberillo, kakkorlillo, ujarkello, kejuillo sennammajut, tautugungnangitullonēt, tussarungnangi-tullonēt, arvertarungnangitullonēt tuksiarvigingmagit.

21 Kakkialilaungitullotauk innuarnermingnik, angakulliarnermingniglo, assiniarnermingniglo tiglingner-mingniglo.

KAPITEL X.

Engele aglårsungnik makpersimmajunik tigumiartok.

ENGELIT assinget sōngojoksoak tækkovara, killangmit akkartok, nuvuja annorariva ajegutarlo niakoanetok, kēnanga sekkinertun-itok, ittiggangillo sokatitut ikkoma-liktitun-iput.

2 Aglårsungnik makpersimmajunik aggangminut tigumiartok, ittiggangminullo tallerbingminut immarbik tūtiva, saumingminut nuna tutilugo.

3 Nippersarmut nibliadlarpok, Loewetut errinarloakijadlartotut, nibliadlarnarlo sorærmet, kalluit 7 it nibliavut nippinginut.

4 Kalluillo 7 it nippitik annijarērmattikit, aglaromalauktakka, nippete killangmit pijok tussartara, uvamnut okartok: Nakkitsuserkit 7 it kalluit okausingit tapkoa aglangniarnagit.

5 Engelible tækkojama immarbingmelo nunamelo nangertub, aggane tallerpingne issakpeit killangmut:

6 Makkiterlugo taiva issokangitomit issokangitomot innojok pingortitsilauktok killangmik pinginniglo, nuna-mik pinginniglo, immarbingmiglo illuanetunniglo uner-tuivlune nelluotokarungnērtomik;

7 Uvlullo ipkoa Engelit 7 ningeta tiptulausijarvianut illingajut nelluotikpetta, tagva Gudib nellonarninga namaksijomārpok, sorlo tapsoma kigligiutigilaungmagit kivgaminut Profetekttiminullo.

8 Nippelo killangmit tussartara ama okautivānga, okarlunelo: Ailerit, tigusijartorlutillo aglårsungnik makpersimmajunnik Engelib immarbingmelo nunamelo nangertub agganginnit.

9 Tagvale Engele aivigivara okautivlugo: Aglårsungnik ukkoninga tunnitsiviginga. Okautivanga: Pikit ēlugillo pīt, nātseriniarpātillo, kannernele igupset orksungititut mamarniarput.

10 Aglårsuillo makpertet tamakkoa Engelib aggang-

innit pigapkit, ēvakka, kannimnelo igupset orksungitit mamarlaukput; ēgapkille natseritilerpānga.

11 Okautivāngalo: Ama nellautaijuksaugivotit innugaseksoarnut, nellojunnullo, ingmigolingajunniglo okauselingnut, Koeniginullo unnuktunnut.

KAPITEL XI.

Kigliudsijuk magguk.

TUNNITSIVIOLEPUNGA suvlolingmik ajaupiatun-itomik, okautsauvlungalo: Nikovilutit, ōktoruk Gudib Tempelīnga, Altarelo, takkamanelo tuksiartut.

2 Tempeliblo sillatanetok pinago ōktorniaēngilet, nellojunnut tunnijaumangmet, iglugaseksuillo ivsornaitut tulerajaromārpeit takkit 42 git navlugit.

3 Uvannik kigliudsijuk magguk tunnitsivigijomagivakka, nellautainiarkovlugik uvlut 1260 git navlugit, pōngnik attisimmavlutik.

4 Taipkoa napartōvuk magguk orksulik, nennerguteojuglo magguk ikkoalamajuk nunab Gudinget sangane nangertuk.

5 Tapkoningalo akkunaijomajokarpet, ikkoma tava kannigingnit anniniarpok, omigijitik nungulugit, tapkoninga akkunaijomajokarpet, tamna taimailiortauvlune tokkoteksauvok.

6 Tapkoa pitsartunekarpuk killak parnguanērlugo sillalukonnago nellautaivigijāngme uvlunginne, pitsartunekarpuktauk immek aungolertidlugō, nunalo anaulugo kappianartunnut sunatuinarnut, pijomajarangamik.

7 Kigliudsinitik namaksigunikik, nergjutsuub nettekangitorsoarmit nuijub sorsugomārpak, sālagivlugiglo tokkoniarlugiglo.

8 Timigiglo tokkungajuk sillatuinarmeniarpuik iglugaseksuit angijoksuit apkosiningāenne, annernelingnut taijavok Sodomamik, Egyptenemiglo, tagvane Nalegavut kikkiektortauvok seningajolingmut.

9 Innugaseksuillo, innukattigēlo ingmigolingajunniglo okausiggit, nellojullo illangita timigik tokkungajuk tækkojomärpakit, uvlune pingasune, sittamangeta koppanga tikkilugo, illijaukojomanatikillo timigik tokkungajuk illuvermut.

10 Nunamelo nunakartut kувiasutigijomärpakit ser-rilutiglo, tunnergutinniglo tujoktigēgomärput, kigligiud-sijuk tapkoa magguk kappiasutilaungmattigik nuname nunakartut.

11 Uvlullo pingasut, sittamangeta koppanga tikkilugo nangmetta, Annernerub omanartub Gudemit tuavidlune illumiktipak, ittiggangmingnullo nangilerlutik, erksinermik angijomik tava illumertaulerput tapkungninga tautuktut.

12 Nippersoarmiglo killangmit tussarpuk, tapkungnunga okartok: Tamaunga majoraritik. Majorarpuk tava nuvujakut killangmut, omigijingita tækkovakit.

13 Tagvaenak nuna sajukpiladlarpok angijomik, iglugaseksuit tellimanjortolilugit tellimaujungit ochovut, tokkotaulerlutik nunab sajukpiladlarninganut innuit 7,000 dit, amiakut koaksangadlalerput, nertordlerlutiglo killaub Gudinganik.

14 Kappianarviub aipanga annigorpok, ahak, kappianarviub pingajuksanget tuavi nelliutlarpok.

15 Engelillo 7 inget tiptulausijarpok. Nippersuit tava tussartaulerput killangme, okartut: Sillaksub at-tanniovingit perkutautitavut Nalegapingnut Kristusinganullo, tamnalo nalegauviksoniarpok issokangitomit issokangitomot.

16 Angajokaunerojullo 24 git, Gudib sangane iksivajut iksivautamingne, pāmakterput Gude tuksiarvigivlugo,

17 Okarpullo: Kujagidlarpaptigit Nalegak, Gude ajugakangitovitojotit, tamattomane itotit, ilauktotillo, itsomärtotillo, pitsartujoksonit attorangne nalegautiluttillo;

18 Nellojullo kanningajadlalerput, ningaumajarnille nelliutlarpok, tokkungajullo erkartortauniarvinget, kivgettillo Profetekuttitillo ivsornaitullo, atterniglo nalektut,

mikkijullo angijullo akkileromagangne; asserorlugillo nunamik asseruilauktut.

19 Gudiblo Tempelinga killangme upkuërtaulerpok, Testamentingello iklervinga tækkuksauvok Tempelingane, kaumalakalerpok, nippersoakalarmelo, kallidlalarmelo, nuna sajukpidlalarmelo, nettakonadlalarmelo.

KAPITEL XII.

Drachemik aupaluktamik.

KILLANGMELO nellunaikutaksoak sakkerpok: Arnak sekkinermik annorarsimmajok, takkerlo ittiggangita attanetok, niakominelo niakutekarlune uvloritsennik 12 nik.

2 Tamnalo singajok, nibliadlarlune ernnisukame, angijomiglo añiajok ernnivlune.

3 Nellunaikutab assia sakkerpoktauk killangme; ahak, Drachemik angijomik aupaluktamik niakokarlune 7 nik, naksukalarmelo 10 nik, niakominelo niakotekarlune 7 nik.

4 Pamiominullo uvloritset pingasuulilugit pingajuingit nusukpeit, nunamullo egilugit. Drachelo tamna arnab ernnisuktub sanganut pivok, ernnjarërtuarpet, kittornganga nerrijomavlugo.

5 Ernnermiglo angutiärsungmik ernnivok, nellojunik tamainik aulatsijuksamik sakkomut kikkiengmut. Kittorngangalo aularudsaulertok Gudemut iksivautanganullo.

6 Arnarlo kemmavok innukajuitomut, tagvane Gudib inniksarsiortilaukpa, tagvane nerrititaukovlugo uvlut 1260 git navlugit.

7 Angijomiglo sorsuktokalerpok killangme: Michaelib Engelingitalo Drache sorsugvigingmatsuk, Drachiblo engelingitalo sorsugviveit,

8 Sälakalugatik, inniksanginniglonët nachvartokarungnërpok killangme.

9 Drachelo angijok annititauvlune egिताulerpok, kug-

lugiatokāk attekartōk Teufelemik, Satanase miglo, sillaksoarmiunnik tamainik asserorsajok, egitaulerpok nuna-
mut, engelingillo egitaulerivut.

10 Nippersoarło tussartara, imak okartok killangme :
Mana piuliklernek, pitsartunerlo, nalegaunerlo, ajuga-
kangerlo Gudibta Kristusingalo pigilerpeit, kattangu-
tiptingnik passiklertok kattektitaungmet, tapkoninga
passiklertok Gudib sangane uvlotillugolo unnuamelo.

11 Sälagidlarpælle Saugarsub aunganut, kigligiudsi-
nerijamiglo okausinginnut, innotsitiglo ivlerilaunginami-
git tokkomut aglæt.

12 Taimaimet kuviasugitse killait, illipselo tapkonane
innekartose. Kappiasungniarpulle nunametut, immar-
biksoarmetullo ; Satanase akkarmet illipsingnut, angi-
jomik ningausilik kaujimmagame sivikitomik nelliunekar-
nerminik.

13 Drache nunamut kattektitaunerminik tækkogame,
arnak angutiärsungmik ermilauktok unangmiva.

14 Nektoraliktun-itunik issarungnik maggungnik ar-
nak tunnitsiviolerpok, tingilerkovlugo innukajuitomut
inniksaminut, tagvane nerrititaukovlugo nelliutome attau-
tseme, nelliutungnelo maggungne, nelliutublo koppang-
ane, kuglugiab kēnanganit.

15 Kuglugiab kannerminit immeksoak (kōksoatun-
itomik) annipa arnab tunnuagut ipititsomavlugo.

16 Arnarle nunab ikkajorpa, kannine aitarlune kōksoak
ēva, Drachib annitanga kannerminit.

17 Drachib tagva arnak ningaumajarvigiva aivlunelo,
tapsoma kinguvangita amiakungit sorsugiartorvigijomav-
lugit, taipkoa Gudib perkojanginnik nalektut, kigligiud-
sijullo Jesuse Kristusemik.

KAPITEL XIII.

*Nergjumik 7 nik niukokartomik. Immarbiublo sinane sior-
kane nangilerpunga.*

NERGJUMIK tækkovlunga immarbingmit kakkijomik niakokarlune 7 nik, naksukarlunelo 10 nik, niakunginnelo niakotinnik 10 nik pilik, niakunginnelo mittautekarnerub attinginnik (aglaksimajokalaukpok).

2 Nergjullo tækkojara, Pardeletun-itok, ittiggakalarmelo nennoktut, kanningalo Loewib kanningatut. Drachiblo pitsartunerminik tunnitsivigiva, iksivautaksoarminiglo attannionerminiglo.

3 Niakungitalo illanget sorlo tokkonartomut ikkilersinmajok tækkovara, ikkingalo tokkonartogallook mamilaukpok, nunaksoarmiullo illunatik tattamminiartigivæt nergjutsoak.

4 Drachelo tuksiarvigivlugo, nergjumik pitsartutisijok, tuksiarvigivællø nergjut okarlutik: Nergjut tamna kia adsigivauk? Kialo sorsugvigijungnarkauk?

5 Kannermik tunnitsiviolertok okauseksoakalerlune mittautiksenniglo, tunnitsiviolerlune sorærkonnago takkit 42 git navlugit.

6 Kannine angsarpa mittautiksarlune Gudemut, attinganiglo, tupiksoanganiglo, killangmiunniglo mittautekarlune.

7 Tunnitsivioigivok ivsornaitut sorsugvigilugit, sãlagilugillo. Pitsartutitaugivok kinguvarënut illunainut, ingmigolingajunniglo okauselingnut, nellojunnullo.

8 Tuksiarvigivættauk nunaksoarmiut illunatik, attingit aglaksimmangit sillaksub pigiarninganit Saugãrs sub tokkotaujub aglanginne omanartunne.

9 Siutelijokarpet tussarle.

10 Parnngnanërsimmavingmut pititsijok, parngnanërsimmavingmut pijeksaugivok; saviksoarmut tokkotsijok,

saviksoarmut tokkoteksaugivok. Tagvane ivsornaitut kennuērsariakarput okpernekarlutiglo.

11 Nergjutib assia nunab illuanit nuijok tækkogivara, maggungnik naksukartok saugārsutut, okausekartok Drachetut.

12 Tamainiglo attanniotitsivok nergjutut sivorliojutut tækkoane, nunalo tapsomanelo nunakartut pitipeit tuksiarvigekovlugo nergjut sivorlek, tokkonartomik ikkilik mamisimmajomik.

13 Nellunaikutaksoarniglo pivok, ikkoma aglæt kil langmit kattektipa nunamut, innuit tækkoane.

14 Nunamiut tammartidlugit nellunaikutet pivlugit, tunnitsivionine piniarkovlugit, nergjutsu tækkoane, okautsivigivlugillo nunab nunagijangit, adsiliniarkovlugo nergjut taimna, saviksoarmut killersimmajok omagalloarlunelo.

15 Tunnitsiviogivok nergjutsu adsinga annernekar tilugo, nergjutsu adsinga okarungnarkovlugo, piniarkovlugolo nergjutsu adsinganik tuksiarvekaromangitut tokkotaukovlugit.

16 Tamaitalo imailiortipeit, mikkijullo angijullo, ak luitullo aklujullo, kivganngitullo kivgaujullo nellunaikuserlugit tallerpingittigut kaungittigullonēt.

17 Pissiniartokarkonnago niuvernartokarkonnago'onēt, taimak nellunaikusersimmajok kissiane, nergjutsu attinganiglonēt, attinget nummeringaniḡlonēt.

18 Tagvane illissimmanartok, sillatunekartu t nellieta tapsoma kittiligit nergjutsu nummeringa, innub nummeringatut-imet, nummeringalo 666 övok.

KAPITEL XIV.

Saugārsungmik illagēngninganiglo.

AMA tækkogivunga Saugārsungmik Zionib kakkangane nangertomik, tamnalo 144,000 dit illagivæt, tapsomalo atatanget attinganik aglaksimmajokarput kaunginne.

2 Nippelo killangmit tussartara, sorlo koksuh nippinga, sorlotauk kallidartub nippinga, nippelo tussartara Harfesijartotut Harfemingnut nipjausijaranga-mik.

3 Imgerusertämik imgerput, iksivautaksuh sangane, nergjutillo sittamet, angajokaunerojullo sangine, ingerutalo tamanna assingita illinniarlugo ajorpæt, tapkoa 144,000 dit kissimik illipæt, nunamit pissiängojut.

4 Tapkoa tagga, arnennut ipektotissimmangituh; uigasungogamik Saugärsuglo namut pijaranget mallikpæt. Tamakkoa pissiängovut innungnit, sivorlerpängolerlutik Gudemut Saugärsungmullo.

5 Nellangaitomiglo kanningine nachvartokalaungilak, pitlareksausuinamik Gudib iksivautaksoanget sangane.

6 Engeletauk tækkogivara, killaub kerkagut tingijok, issokangitunnik okautsinnik tussarnertunnik pilik, okautigjeksennik nuname nunakartunnut, nellojunnullo, ingmigolingajunniglo okauselingnut, innungnullo tamainut;

7 Nippersoarmullo okarpok: Gude koksasungniarvigissiuk nertorsiuglo, akkiniarviksanga nellitungmet; tuksiarvigisiuglo killangmiglo, nunamiglo, immarbingniglo, immiublo puailävinginnik pingortitsijok.

8 Engeliblo assiet mallikpa, okarlune: Ochommavok, ochommavok Babilone iglugaseksuit angijut, nellojullo tamaita immertinamigit assiniarnerme Weininganik.

9 Engeliglo pingajuak tapkoa mallikpakit, nippersoarmullo okarlune: Nelliet nergjut tamna, adsingoangalo tuksiarvigigunikik, nellunaikutaniglo kaungmikuh aggangmikullonët tigusigune,

10 Tamna immeromärpok Gudib ningausinget Weininganik, akkulertusimmangitomik ningausinget ermgusiärsunganut kovijaujomik; äniatitauniarlunelo ikkomamut orksorotelingmut, Engelit ivsornaitut, Saugärsuublo tækkoane.

11 Anianingello iserlunga kangattaromärpok issokangitomit issokangitomuh; innilangajungnanginivuh uvlotilugolo unnuamelo, nergjutemik tapsominga adsingoangalo

tuksiarvekalauktut, attingello nellunaikutanganik nelliet illelliolauktok.

12 Tagvane ivsornaitut kennuëninget : tagvane Gudib perkojanginnik nalektut Jesusemullo okpertut.

13 Killangmillo nippe tussartara, okarvigivānga : Aglagit : Piulijavut tokkungajut, Nalekame tokkojut, manamit. Illa Annernek okarpok, merngoërserniarmetta sullijamingnit, piniarningitalo mallikpeit.

14 Tækkogivunga, ahaglo, nuvuja kakkortak, nuvujamelo iksivajok attausek, innub erninganik adsekartok, niakomine niakutekartok Goldemik, kibluimiglo ipiktomik tigumiartok.

15 Engeliblo assiet Tempelemit annijub nippersoarmut nibliadlarvigiva, nuvujab kanganetok : Annaulerit kibluitingnut, kattersoilutillo, kattersoiviksak nelliutingmet, nuname kattersorekset pannermetta.

16 Nuvujablo kangane iksivajub nunab kangagut annaulerpa kibluitiminut, nunalo kattersoiviolerpok.

17 Engeletauk assia annigivok Tempelemit killangmetomit, tamnatauk kibluisijarivok ipiktoksoarmik.

18 Engeletauk assia annigivok Altaremit, tamna nālegaujok ikkomamut, nibliadlarlune ipiktoksoarmik kibluitilingmut okartok : Annaulerit kibluitingnut ipiktorsoarmut, Traubit (kelleksaujet) weiniggit nuname pējarlugit, paungangit innersimmangmetta.

19 Engelib tava annaulerpa kibluitiminut nuna kangagut, pējarlugit nunab akkerungit weiniggit, ēgilugillo Gudib nakkitervivaksoanganut ningausilingmut.

20 Nakkiterut tamna nakkitertauvoik iglugaseksuit sillatane, auksoak tava kökpok nakkiterumit horsit kingniartangit tikkilugo, nunab sivitunerijangit 1600 stadinit. (Meilenik 13 nik).

KAPITEL XV.

Kappianarnernik kingorlernik 7 nik.

NELLUNAIKUTABLO assia tækkovara killangme, tamna angijoksojok tattamnadlarlune: Engelit 7 it, tapkoa kappianartunnik kingorliksennik 7 nik pekartut; tamakkonunga Gudib ningausinga namaksimangmet.

2 Tækkovlungalo sorlo immarbingmik Glasemik, ikkomamik akkusimajomik, tapkoalo sálakalauktut nergjumik adsingoanganiglo, nellunaikutanganiglo, attingello nummeringamik, nangerlutik immarbiub Glasib sinane, Gudiblo Harfinganik tigumiarlutik.

3 Ingerputtauk Møsesib, Gudib kivganget imgerutanik, Saugärsublo imgerutanik, okarlutiglo: Angijoksovut tattamnarlarmiglo piniarnitit Nalegak, Gude ajugakangitovitojotit; illuartovlutiglo miksekartovut apkosinitit, igvit Koenigeojotit ivsornaitunnut.

4 Kia koksasugviginajangilatit Nalegak, akkit nakorilugo? Kissivit heiligeojotogavit. Nellojut illunatik tuksiariorviginarmattit, akkiniarnitit nellonërsimmangmetta.

5 Tamakkoa kingorngane tækkogivunga, ahaglo, kigligiudsinerub Tempelinget tupinga killangme mattuërtaulerpok.

6 Engelit 7 it kappianartunnik 7 nik pekartut Tempelemit annivut, attisimmavlutik annoranik satunnik ipeктаungitunnik kakkortanik, sagvingmikullo keteru-sersinmajut keterutinut Goldenut.

7 Nergjutillo ipkoa sittamet illangeta Engelit 7 it tunnitsivigiveit illulerkutunnik Goldenik 7 nik, tættætunnik Gudib issokangitomit issokangitomut innojub ningausinganik.

8 Tempelelo iserlungmik tættælerpok Gudib ānanau-ninganut pitsartuninganullo. Tempelelo ittervigilugo nellienullonēt ajornarpok, kappianarnerit 7 it, Engelit 7 it najortangit namaksekärtinnagit.

KAPITEL XVI.

Illulerkutit tættætut Gudib ningausinganik.

TEMPELEMILLO nippersoak tussartara, okartok Engelinut 7 inut: Illulerkutit Gudib ningausinganik immaggit kovijartorsigik nunamut.

2 Sivorliub kovijartorpa illulerkutime immanga nunamut. Kappianartoksoarmik asserornartomik tava ajuadlalerput innuit, nergjutsb nellunaikutanganik pekartut, adsingoanganiglo tuksiarvekartut.

3 Engeliblo aipanget illulerkutime immanga koviva immarbingmut, tamna aungolerpok tokkungajub aungatut; omajomiglo tarnekartut illunatik tokkovut immane.

4 Engeliglo pingajuæk illulerkutime immanga koviva kōgunnut puailävinguullo, aungolerput tava.

5 Immiub Engelinga tussartara okartok: Nalegak, idluartoksovotit tamaltomane itotit, ilauktotillo, heiligeojotit taimak erkartuigavit;

6 Ivsornaitut Profetekuttitillo aungit, tapkoa kovilaungmagit, aungmik immertilaurivettit, taimaitaujariakangmetta.

7 Engelib assiatauk Altaremit tussartara okartok: Ahammarik, Nalegak, Gude ajugakangitovitojotit, erkartuinitit miksekartovlutiglo idluartovut.

8 Engelillo sittamangeta illulerkutime immanga koviva sekkinnermut, tamna pititaulerpok innuit olugit ikkomamut.

9 Innuillo õnadlalerput kieksoarmut, Gudiblo attinga mittautigivæt, kappianartunnut tamakkonunga nalegaujok, kakkialingilello tapsominga naleklutik.

10 Engelillo tellimangeta illulerkutime immanga koviva nergjutsb iksivautanganut. Attanniovingalo tåksolerpok, okkatiglo kēveit åniadlarnermut.

11 Gudelo killangmetok mittautigivæt åniadlarnitik ajuadlarnitiglo pivlugit. Kakkialinginivut piniarnermingnik.

12 Engelillo 6 ingeta illulerkutime immanga koviva kôksoarmut Euphratemut, immeksoanga tava ipterilerpok, apkotiksaulerkovlugo Koeniginut sekkiniub nuilervianit pijunnut.

13 Tækkogivunga Drachib kanninganit, nergjutsblo kanninganit, nellautaijublo nellangaitub kanninganit annernernik makkojungnartunnik pingasunnik annijunnik, narrajetun-itunnik.

14 Annerniovullo Satanasinnik, tapkoa nellunaikutennik piniartut, annivlutiglo Koeniginut nunametunnut, nunaksoarmetunnullo illunainut kattorsorlugit sorsungniarkovlugit, Gudib ajugakangitovitojub uvloksoangane ipsomane.

15 Ahak, tikkiniarpunga tigliktotut. Piulijauvok, erkomanartok annoranelo âkiksimmatidlugi, annorêrlune arvertaromanane, kangusutigijeksanga tækkojaukonnago.

16 Kattersulaukpeillo nunab illanganut Ebræerit tainjanget Harmageddonemik.

17 Engelillo 7 ingeta illulerkutime immanga koviva sillamut, nippersoak tava killangmit pivok iksivautaksoarmut okartok: pimmarerêrpok.

18 Nippersoakalerporlo, kallidlalerlunelo, kaumalalerlunelo, angijomiglo nuna sajukpiladlarpok nellekangitomik, nuna innukalermet taimanget, taimak angitigijomik nuna sajukpiladlalausimmangilak.

19 Iglugaseksuillo angijut pingasuilerput, nellojullo iglogaseksangit ochovut. Babilonelo angijoksoak Gudemut erkartauvok immertitsomavlugi illungertornadlartub ningautsime ermgusiârsunget weininganik.

20 Kikkertello illumatik kemmavut, kakkenniglo nachvartokangilak.

21 Netakonarsoarle Zentneretun okumaitigijut killangmit kattekput, innungnut tûput, innuillo Gude mittautigivæt kappianartoksoak netakonartoksoak pivlugi, kappianarninga angijovaksongmet.

KAPITEL XVII.

Aupaluktaksoak anguniartok.

ENGELIT 7 it illulerkutekartut 7 nik illangeta okariartorvigivānga, okautivāngalo: kait anguniartoksub imaksuit unnuktut kangine iksivajub erkartortauninganik tækkotitsomagapkit;

2 Tamna Koenigit nuname arnarniagarijanget, nunablo innungit tallaput anguniarninget weininganik.

3 Annernekullo pitipānga innukajuitomut. Arnamik tækkovunga nergjutsup aupaloriktub kangane iksivajomik, illunane atteliksojok mittautiksennik, niakokartok 7 nik, naksukarlunelo 10 nik.

4 Arnarlo annorārsimmajok Scharlachemik, Purpuremiglo aupaloriktomik; kallersimmajorlo Goldemik, ujarkenniglo pivianartoksoarmik, sappangenniglo, erm-gusiārsungmiglo Goldemik tigumiartok, immalik makkojungnartoksoarmik mamaitoksoarmiglo anguniarutanik;

5 Kaunganelo attek aglaksimmajok: Nellonartok, Babilonērsoak, assiniarnerit makkojungnarnerillo illunatik anānanget nuname.

6 Arnarlo tamna tækkovara tallatok ivsornaitut auginut, Jesusemiglo kigligiudsijut auginut. Tækkogapkolok angijomik tattamminiarpunga.

7 Engeliblo okautivānga: Suna pivlugo tattamminiarkit? Okautsomavagit arnab tapsoma, nergjutsupblo kāmīutanget niakoggtub 7 nik, naksuggublo 10 nik nellarinniggnik.

8 Nergjut tækkojet, ilauktok, itsungnērpok, ama anijomārpok nettekangitorsoarmit, aijomārlunelo asserortauartovingmut, nunablo innungit (attingit aglaksimmangit ut aglangne omanartune sillaksub pigiarningānit) tattamminiarmārpok, nergjut ilauktok, itsungnērtorlo, tækkogunitsuk sulle itok.

9 Tamædsa tukkinganut sillatunekariakarpok. Nia-kut 7 it kakkangovut 7 it, arnab iksivavinget, tapkoalo Koenigeovut 7 it.

10 Tellimet ochosimnavut, attausek tamattomane-
ipok, aipa sulle tikkingilak, tikkikune nelliutome anniki-
tometsomärpok.

11 Nergjullo ilauktok, itsungnërtorlo, tamna 8 inget,
7 it illanget, aivorlo asserortaunartovingmut.

12 Naksuillo tellimaujortut tækkojettit, Koenigeovut
10 it, sulle attanniovingmik pilaungitut, Koenigetitul-
le attanningortitaujomärput nergjut illagællugo, nelliutub
illangane.

13 Tapkoa attausemik issumakarkattigēkput, ajuga-
kanginitiglo pitsartunitiglo pititsomärpeit nergjumut.

14 Tapkoa sorsugomärput Saugärsungmut, Saugär-
suble sälagijomärpeit; nalekennut illunainut Nalegauga-
me, Koeniginnullo illunainut Koenigeogame, illagivællø
kaikojaumajut annerimmajullo, okpertullo.

15 Okarvigivängalo: Immeksuit tækkojettit, angu-
niartub iksivavianetut, tagga innugaseksuit, kattinmäjor-
suillo, nellojullo, inginigolingajunniglo okausiggit.

16 Naksuillo tellimaujortut tækkojettit nergjumetut,
omigijomärpæt anguniartok, pējarlugolo annorërtidlugø,
uviningalo nerrivlugø, ikkomamullo nungutsomärpæt.

17 Omættinginnut Gudib tunnit. ivigilaungmagit, is-
sumanga naleklugo, attautsemiglo piniarlutik issumakar-
tidlugit, nergjumullo nalegaunitik pitekovlugø, Gudib
okausingit namaksekärtinnagit.

18 Arnarlo tækkojet, tagva iglugaseksuit angijut, at-
tanniojok Koeniginnut nunametunnut.

KAPITEL XVIII.

Babilonib nungutaulerninganik.

KINGORNGANE Engelib assia tækkogivara killang-
mi akkarsartok, tamna pitsartuneliksoak, nunalo kau-
maksataulerpok tapsoma kaumaninganut.

2 Aksororlune nibliajok nippersoarmit okarlune: Ochommavok, ochommavok Babilone angijoksoak, Teufelblo innigimmalertanga, itterviolerlunelo annerner-nut makkojungnartunnut tamainut, itterviolerlunelo tingmitsennut ivsornartunnut, erksinartunnullo tamainut.

3 Assiniarninganut ningausinerub weininganik nellojut illunatik immermetta, Koenigillo nunametut, tapsominga arnarnialaukput, niuvernartullo nunametut akluilerput ikligudlarninganut angijomut.

4 Nippiblo assia tussartara killangmit, okartok: Tapsomanget annititse innukottikka illangiutekonnase ajortullininginnik, illangiutekonnase kappiasuktitauninginnik.

5 Ajortulliningit äpörmetta killangmut, Gudiblo issu-magiveit idluitulliningit.

6 Akkiniarsigik, sorlo akkinialaungmasse, maggoertorluse piniarninginnik; ermgusiärsungmut tapsomunga immertilaungmasse, maggoertorlugo ullipkitartissiuk akkiniarlugit.

7 Kannok angitigijomik ingminik nertornartikame ikligudlalilaulkune, taimak angitigijomik immertitsiniarit-se kappianartomik kiksantartomiglo. Omamigut okarmet iksivalorikpunga Koenigib nulliarivānga, uigarnioniængilanga, tækkoniarnangalo kiksantartomik.

8 Tamanna pivlugo kappiasuktitsiningita uvloksame attautseme tikkidlaromärpæt, tokkuhlo, kappianartublo, kängnartublo; ötaudlalerlunelo ikkomamut nungutso-märpok. Pitsartudlarmet Nalegak Gude tapsominga erkartuiniartok.

9 Koenigillo nuname tapsominga arnarnialauktut ikligudlarvigilugolo, keaniarpæt kappiaktoadlarutigivlugolo, ikkomanget iserlunga tækkoleramitsuk.

10 Nangeromärpullo kanningitangane kappianarninga erksigivlugo, okarlutiglo: kappianamek, kappianamek iglugaseksuit angijut Babilon, iglugaseksuit songojut! Stundeme attautseme erkartortaunit nelliutingmet.

11 Niuvernartullo nuname, kealugolo uggoridlaromärpæt, niorvgotiksanginnik pissijomajokatungnërmet.

12 Niorvgotiksangit Goldelo Silberelo, ujarkello pivianartut, sappangelo, seidelo, purpurlo, scharlachlo, sunatuinaillo kejungnik thinenik, sunatuinaillo illulerkutit togāt, sunatuinaillo illulerkutit kejungnik pivianartunnik, kakkorlerniglo, kikkiengniglo, marmorniglo ;

13 Zinnametelo, Thimianelo, tippigiksoarlo weirauchelo, Weinelo, orksuglo, sennaukello, weizenelo, nergjutillo, saukello, horsillo, kemutiglo, timillo tokkungajut, innuillo tarningit.

14 Paungaksuillo tarnivit ikligijangit, illingnit kemmaksimmavut ; tamaitalo namalauktullo ānanaudlalauktut kemmaksimmavātīt, nennisijungnērniarlutillo tamakkinga.

15 Tamakkingalo niuvernialauktut, akluitigivlugit kanningitome nangeromārput kappiasuktitauninga erksigivlugo, kealutiglo uggoridlaromārpaet,

16 Okarlutiglo : Kappianamek, kappianamek igluga-seksuit angijut, annorarsimmalauktut Seidenik, purpureniglo, scharlacheniglo, Goldenullo kallersimmajut, ujarkenullo pivianartunnut, sappangenullo.

17 Stundeme attautseme akuinerit tamakkoa asserorsimmangmetta. Umiaksuillo angajokangit tamaita, innugiartorsuillo umiaksoarnetut, kippalullo illunatik niuverniantut immarbiksoakut kanningitome nangerput ;

18 Nibliadlarlutiglo, ikkomangēt iserlunga tækkogamitsuk, okarpullo : Iglogaseksuit angijut, adsingit nauk ?

19 Sannillo karngautigiveit niakomingnut, keavlutiglo ogguadlarnerniglo nibliadlarput, okarlutiglo : kappianamek, kappianamek iglogaseksuit angijut, tapkoa niorvgotiksattik akluitigilaukpeit illunatik immarbingme umiaksoakartut ! Stundeme attautseme asserorsimmangmetta.

20 Killak kuviasugit tapsominga, illipsetauk Apostelit, Profetillo ivsornaitose, illipse pivluse erkartuinermik Gudib erkartorlaungmagit.

21 Engeliblo sōngojoksub ujaraksoak serkallitsiviub ujaraktangatut kiviklugo immarbingmut egipa, okar-

lunelo: Taimak tagvaenak errinasardlugo Babilone iglogaseksuit angijut egitauniarput nennijauniarungnērlutik.

22 Imgertullo, harfesijartullo, nipjausijartullo, tiptulausijartullo nippingit tussartauniarungnērput illipsingne; sennajongojut sennajanginnik illipsingne nachvartokarungnērlune, kaivivillo nippinginnik tussartokarungnērivok illipsingne.

23 Nennerutiblo kaumaninganut kaumaksajokarungnērivok illipsingne, nullianigosuktublo uinigosuktublonēt nippingit tussartauniarungnērivok illipsingne; Niuvertut illipsingne angajokaksoalaungmetta nuname, angakulliarnipsingnut nellojut tamaita tammartitaulaungmetta.

24 Tapkonanetauk nachvartauvut Profetit ivsornaitullo aungit, illunatiglo nuname tokkotajut aungit.

KAPITEL XIX.

Saugārsuub nakoridlartauninganik.

TAMAKKOA kingorngæne innugiartoksuit nippersoangit killangme tussarpakka, okarlutik: Halleluja! Piuliklernek nakorijaunerlo, nalengnerlo, pitsartunerlo pigilikit Nalekab, Gudibta.

2 Erkartuiningit miksekartovlutiglo idluartongmetta, anguniartoksoak erkartulaungmago, anguniarnerminut nunamik asseroilauktok, kivgamelo aungit akkiniaruti-gællugit, tamna pitlalaungmago.

3 Aipanganiglo okarivut: Halleluja! iserlungello kongmuatsainarpok issokangitomut.

4 Angajokaunerojullo 24 git, nergjutillo sittamet ipkoa pāmakterput Gude tuksiarvigivlugo iksivautaksoarme iksivajok, okarlutiglo: Amen, Halleluja!

5 Iksivautaksoarmillo nippe pivok: Gudivut nertorsiuk, tapsomunga kivgaujose nalektullo tamapse, mikki-jullo angijullo.

6 Innugiartorsuillo nippingit tussartakka, kōksuub nip-

pingatut, kallublo angijoksub nippingatut okartut: Halleluja! Gudib ajugakangitovitojub nalegauvik pigilermago.

7 Kuviasulerta serrilutalo nalengniarlugo; Saugärs sub kattititauvia okpertokottiminut nelliutingmet, nulliek-sangalo ingminik äkiksorsimmavok.

8 Tamnalo tunnitsiviolertok annorarlune ipektoungi-tomik seidemik änanamik. (Seidele tamna, ivsornaitut idluartitauningit.)

9 Okarvigivängalo: Aglagit: Piulijauvut kaikojaujut Saugärs sub Kommunioninganut kattititauvik-anginne. Okarvigigivānga: Tagga miksekartovut Gudib okau-singit.

10 Ittigginginut pämakterpunga, tuksiarvigijomavlugo. Okautivängalo: Kammalerit, taimailiornæk kiv-gaukattigivarma kattangutitillo, (taipkoalo) Jesusemik kigligiudsutekartut. Gude tuksiarvigiuik. (Jesusemigle kigligiudsinek, tagva nellautainerub annerninga.)

11 Killak angmartok tækkojara, ahaglo, horse kak-kortak, tapsomalo kargane iksivajok, nertornartomik miksekartomiglo attekartok, erkartuijorlo sorsuklune id-luartomik.

12 Ijigiglo ikkomab ikkoalaningatut-ituk, unnuktun-niglo niakutekartok niakomine; aglaksimmajomiglo at-tekartok kialonēt kaujimmangitanganik, nangminek kis-sime.

13 Attisimmajorlo annoramik aungmut serparsarsim-majomik, attinga tajjauvok, Gudib okausinga.

14 Sorsuktokudsuillo killangmetut mallikpæt horsit kakkortet kanginedlutik, attisimmavut kakkortennik ipek-tojokangitinnik Seidenik.

15 Kanninganillo annijokarpok saviksoarmik ipiktor-soarmik, tapsomunga nellojut unatarkovlugit, tapsomalo nalektiniarpeit sakkomut kikkiengmut. Gudiblo ajuga-kangitovitojub illungertorneviksub ningausinget weinib nakkiterutinga tulleromärpa.

16 Attekarivoktauk annoramigullo sibviamigullo ag-laksimmajok, imaitok: Koenizeojok Koeniginnut illunainut, Nalegaujorlo nalekennut illunainut.

17 Engeletauck tækkogivara sekkinerme nangertok ; nippersoarmullo nibliadlartok, tingmitsennut illunainut killaub attagut tingijunnut okarlune : Kaititse kattimma-lerluse Gudeviksojub nerrimmavianut.

18 Koenigit angajokaunerojullo uvinginnik nerriluse, sōngojullo uvinginnik, horsillo kanginetullo nerkinginnik, kivgaungitullo kivgaujullo, mikkijullo angijullo, illunatik uvinginnik.

19 Nergjullo imna, Koenigillo nuname, sorsuktokudsoangillo tækkogivakka, kattorsorsimmajut sorsugomavlutik, horsib kangane iksivajomut, sorsuktokudsoanginullo.

20 Nergjut tava tigujaulerpok, illagællugolo nellangaidlune nellautaijok, tækkoane tattamnantullidlalauktok, tamakkonunga tammartilaungmagit, nergjutsuub nellunaikutanganik tigusimmajut, adsingoanganiglo tuksiarvekalaunktut ; tapkoa magguk omavlutik egitaulerpuk korkumut orksorotelingmut ikkomamut ikkoalajomut.

21 Assingillo nungulugit tokkotaulerput saviksoarmut, horseme iksivajub kanninganit annijomut, tingmitsello illunatik nerrivut taipkoa uvinginnik kægungnêrlutik,

KAPITEL XX.

Tokkungajut makkinninginnik, erkartuivingmiglo.

ENGELETAUCK tækkogivara killangmit akkarsartok, tamna përumik nettekangitomut pekartok, kellaumgujakssoarmiglo aggangminut tigungiartok.

2 Drache tava tigulerpa, kuglugiatokak, tagva Teufele Satanaselo, kellersorlugo Jahrene tausendene.

3 Nettekangitomullo egipa, mattulugolo nellunaikusêrlugo mattuet kangagut, nellojunnik tammartitsiniarungnêrkovlugo Jahrit tausendit nâkârtinnagit ; tamakkoale kingorngane kellerudsartaujariakarpok annikitoâr-sungmik.

4 Iksivautet tækkogivakka, tapkonunga ingilerput, erkartuinnermiglo tunnitsiviolerput, niakoërtaulauktullo

Jesuse kigligiutigilaungmatsuk, Gudiblo okausinga pivlugo, nergjumiglo adsingoanganiglonēt tuksiarvekalaungitut, nellunaikutanganiglonēt tigusilaungitut kaungmigut, aggangmigullo; tapkoa tarningit tækkogivakka: tapkoa omarput Kristuse nalegautekattigivlugo Jahrene tausendene.

5 Tokkungajulle assingit omartitaungilet, Jahrit tausendit nākärtinnagit. Tamædsa makkinerub sivorlinga.

6 Piulijauvok tamna ivsornaitovlunelo makkinerub sivorlinganik illangiutijok, taimaitomut tokkub aipanga pitsartunekangimet, Gudemullo Kristusemullo ajoher-tuijomārput nalegautekattigællugolo Jahrene tausendene.

7 Jahrit tausendit nākpetta, Satanase kellerudsartaulerpok parngnanērsimmavingminit.

8 Aijomārlunelo nellojut tammartitsartorlugit nunaksub terrekongine sittamanetut, Goglo Magoglo kattersorniarlugit sorsugiartorkovlugit, unnurningit sorlo im-marbiub sināt siorangititut.

9 Nunab naternaksoanganut pivut, ivsornaitullo sorsuktokudsoangita tangmarviksangit, iglugaseksuillo næglingnartut illumaveit. Ikkoma tava kattekpok Gudemit killangmit nungutidlugit.

10 Satanasele tapkonginga tammartitsijok egिताulerpok korkumut ipsomunga ikkonaksoalingmut orksoromut, nergjutsuub nellangaidlunelo nellautaijub innigingnut, āniatitauniarivut uvlotillugolo unuamelo issokangitomit issokangitomot.

11 Iksivautaksoak kakkortak tækkogivara, tapsomanelo iksivajok, tapsoma kēnanganit nunalo killaglo kemmavuk, tapkungungalo inniksawik nachvartokangilak.

12 Tokkungajut tækkogivakka, mikkijullo angijullo Gudib sangane nangertut, aglaillo makpertet makper-taulerput; aglaillo assingit makpertaulerivut, tagga omarnartut. Tokkungajut erkartortaulerput, aglait attuarlugit makpertennetunnut piniarninginnut.

13 Immarbiublo tokkungajut illuminetut kaipeit, tok-

kublo täktoksublo tokkungajut illuminetut kaitiniveit; il-lunatiglo piniarninginnut erkartortaulerput.

14 Tokkolo täktoksoarlo egिताulerpuk korkumut ik-komalingmut ipsomunga. Tamædsa tokkub aipanga.

15 Nelliet aglaksimmanane makpertenne omanartub aglanginne nachvartaupet, tamna egिताulerpok korku-mut ikkomaksoalingmut.

KAPITEL XXI.

Jerusalemib nutāb illinganinga okautaulerpok.

KILLAK nutāk, nunalo nutāk tækkogivakka. Killak sivorlek, nunalo sivorlek përmennik, immarbiglo itsung-nerivok.

2 Uvangelo Johannes tækkovunga iglugaseksoarnik ivsornaitunnik, Jerusalemik nutamik, Gudemit killangmit akkartuunik, äkiksorsimmajunuik, nullieksatut pinnar-narsititaunajotut uiksaminut.

3 Tussalarmalo nippersoarnik iksivautaksoarmit, o-kartok: Ahak, tagva Gudib tupinga innungnetok, tap-somalo iglomiokattigijomaveit, tapkoalo immukottigijo-maveit; Gudiblo nangminek illaginiarpeit, tapkoalo Gu-diginiarpæt.

4 Kugviornerillo tamaita Gudib allarterniarpeit ijing-immit, tokko itsungnërpok, kiksarnermiglonët, nibliarner-miglonët, änianarnermiglonët pijokarungnërnierpok; si-vorliojut itsungnërmetta.

5 Iksivautaksoarmelo iksivajok, okarpok: Ahak, ta-maitarsuit nutängortipakka. Okarvigivängatauk: Ag-lagit; okautsit tamakkoa miksekartovlutik okpernartok-songmetta.

6 Okarvigigivānga: Pimmajarërpok. Alfaovunga Omegauvlungalo, pigiarneovlungalo naggatauvunga. Im-meruktok immiub omonartub puailavinganit immertitso-mavara akkekangitomik.

7 Sälakalertok kingormgüjjijomärpok tamainik, Gu-diginiarpānga, ernneriniarivaratauk.

8 Nekkilersijulle, okpingitullo, makkojungnartullo, innuartullo, assiniartullo, angakoniartullo, Gudeungitunniglo kivgartortut, sæglojullo tamaita, tapkoa pijeksauerijomärtangit korkume ikkomaksoarme orksorotelingme ikkoalajomeput; tamædsa tokkub aipanga.

9 Engelit 7 it illulerkuttiggıt 7 nik ullipkitartunnik kappianartut kingorliksanginnik illangeta tikkipānga, okarvigivlunga, okarlunelo: Kait, tækkotitsomagapkit aruamik ipsominga Saugārsuub nullieksanganik.

10 Aularutipānga annernerme kakkaksoarmut kingiktoksoarmut kemergotidlunga iglugaseksoarnik Jerusalemik ivsornaitomik, killangmit Gudemit akkartummik.

11 Gudib ānanāvaksonganik pilik, kaumaninga ūjarak pivianarnerpāk adsigiva, Jaspisetut kaumatigijok.

12 Avalukarivok angijunnik pōktojunnik, 12 nik ittertarviksoakartut, ittertarviksuillo kangine 12 nik Engelekartut, aglaksimmajunniglo atternik, tagga Israelib kit-torngangita kinguvarēningit.

13 Ittertarviksuit unnunga sangmijut pingasolaukput, ittertarviksuillo avunga sangmijut pingasolaukput, ittertarviksuillo aunga sangmijut pingasolaukput, ittertarviksuillo paunga sangmijut pingasolaukput.

14 Iglugaseksuillo avaluksoangit tungavikalaukput 12 nik, tamakkonanelo Saugārsuub Apostelingita 12 it attingit aglaksimmavut.

15 Uvamnut okartok suvloliksoarmik Goldemik ajau-piangojartomik pitalik, iglugaseksuit ittertarviksoangillo avaluksoangillo ōktorkovlugit.

16 Iglugaseksuillo sittamænnik terrekokarput, tak-kingingillo sillingningillo adsigēkput. Iglugaseksuillo suvlolingmut ōktorpeit Stadit 12 tausendit. Takkinginga, sillingningalo pōktuningalo adsigēkput.

17 Avalaungittauk ōktoriveit, 144 Ellenik, innub ōk-tutanut, tamna Engelib attorpa.

18 Iglugaseksuillo avalungita sennamaningit Jaspiseovut, iglugaseksuillo Goldenavut, Glasetut kaumajotut.

19 Iglugaseksuillo avalungita tungavingit ānanausitauvut sunatuiuarnik ujarkennik pivianartoksoarnik.

Tungavik 1 Jaspisemik, 2 Saphiremik, 3 Chalcedonieremik, 4 Smaragdemik,

20 5 Sardonicemik, 6 Sardisemik, 7 Chrysolithemik, 8 Beryllemik, 9 Topasemik, 10 Chrysoprasemik, 11 Hyacintemik, 12 Amethystemik.

21 Ittertarviksuillo sappangangovut 12 it, ittertarviksuillo attunit sappangak attausek, iglogaseksuillo apkosiningit Goldenauvut, Glasetut kaumajotut.

22 Tapkonane Tempelemik tækkungilanga; Nalegak Gude ajugakangitovitojok, Saugärsuglo Tempelelingmagik.

23 Iglugaseksuillo sekkinnermut takkermullonēt kaumaksartaujariakangilak; Gudib ānanauninget kaumartimagit, Saugärsuglo kaumautigivæt.

24 Nellojullo piulijauniartut, arvertarniarput kaumautigællugolo tamna. Nunablo Koenigingita ānanaunitik tagvunga pititsomärpeit.

25 Ittertarviksoangillo upkuartauniatsengilet uvlotillugo, tagvane unnuakatsengimet.

26 Nellojogaseksuillo pinnarnarningit nertornarningillo tagvunga pititaujomärput.

27 Ipektojok nelliet takkamunga piniatsengilak, makkojungnartullijorlo, sæglojomiglonēt pijut; Saugärsuble aglanginne makpertenne omanartunne aglaksimmajut kissimik itteromärput.

KAPITEL XXII.

Immermiglo, napartomiglo omanartungnik.

UNERTUIVORLO uvamnut köngmik issungitomik omanartub imminganik, allikotut kaumatigijomik, tamna annijok Gudib Saugärsuble iksivautaksoanganit.

2 Apkosiningita kerkane köggublo senniængne tamangne napartokalaukpok omanartunnik, tapkoa 12 nik ingmigolingajunnik paungakalaukput, takkinelo tamaine paungennik nutānik kaitsivut, napartullo millukattangit atsuilijutiksauvut nellojunnut.

3 Ominartokarungnērivok, Gudiblo Saugārsublo-iksivautaksoagik tapsomanetsomārivok, kivgangitalo kivgartoromārpæt.

4 Kēnangalo tækkojomārlugo, attingalo kaunginnetso-mārpok.

5 Tagvane unnuakarniængilak, kaumajutiksakariakanginivut sekkerngublonēt kaumaninganut, Gudib Nalekab kaumaksarniarmagit, attanniojomārpullo issokangitomit issokangitomot.

6 Okautivāngalo: Okautsit tamakkoa miksekartovlufiglo sæglosuitovut. Gudiblo, Profetit ivsornaituf Nalegangeta Engeline tillilaukpa kivganginnut tækkotitsikovlugo killamik nelluitsomārtuksennik.

7 Ahak, killamik aggerniarpunga, piulijauvok makpertet tamakkoa okausingit nellautaimajunnik torkoiniar-tok.

8 Uvanga tagga Johānese, tussarlugillo tækkolauktakka tamakkoa. Tussarlugillo tækkogapkit pamakterpunga, Engelib tamakkoninga uvamuut tækkotitsijub ittigganginnut tuksiarvigivlugo.

9 Okarvigivāngalo: Kammalerit, taimailiornæk, kivgaukattigigamga, kattangutitillo Profetit, tapkoalo makpertennetunnik okautsinnik torkoiniartut; Gude tuksiarvigiuk.

10 Okarvigigivānga: Nakkiterniængilettit okautsit nellautaimajut makpertet tamakkonanetut, nelluutininga kannimet.

11 Idluitomik piniartok idluitomik pitsainarle; ipektorlorlo ipektutsainarle; idluartorle idluartutsainarle, ivsornaitorlo ivsornaitutsainarle.

12 Ahak, killamik aggerniarpunga, akkilliutiksaralo neksarlugo, akkileriartorlugit illunaita piniarninginnik.

13 Alfaovunga Omegaavlungalo, pigiarneovlungalo naggatauvunga, sivorliovlungalo kingorliovunga.

14 Piulijauvut perkojanginnik nalektut, pitsartunekarkovlugit napartomot omanartomot, ittertarvikullo itterkovlugit iglogaseksoarnut.

15 Sillatanemetta kingmit, angakulliartullo, assini-

artullo, innuartullo, Gudeungitunniglo kivgartortut, illunatiglo, sæglunermik ivlersijut, sæglolvlutiglo pijut.

16 Uvanga Jesuseovlunga, Engeliga tillilaukpara tamakkoninga kigligiudsekovluse illagēktunnut. Davidib amāgivlungalo kinguvarivānga, kaumautiķsarlo uvloriak kausiut.

17 Annernek nullieķsarlo okarpuk: Kait! Tamatto-
mingalo tussartok, okarle: kait. Immeruktorlo, kaile,
pijomajorlo omanartub imminganik pile, akķekangitomik.

18 Kigligiutivakkale illunaita okautsinnik nellautaimajunnik tamakkoninga tussartut makpertennetunnik: Tamakkonunga illautitsijokarpet, Gudib tava illautitsiniarpok tapsomunga kappianartunnik makpertenne tamakkonane aglaksimmajunnik.

19 Illangaijokarpello aglait tamakkoa okausinginik nellautaimajunnik, Gudib tava illangaititsomārpa piksanganik makpertennit omanartunnit, iglogaseķsoarnillo ivsornaitunnit, aglaksimmajunnillo makpertenne tamakkonane.

20 Kigligiudsijok tamakkoninga okarpok: Ahammarik, killamik aggerpunga. Amen, illa, kailaurille, Nalegak Jesuse.

21 Nalegapta Jesusib Kristusib saimarninget illagilisse illunase. Amen.

W. M'DOWALLIB. NENILAUKTANGIT.

